Vol.5 | No .1271 | Mon. December 17. 2018 | دوشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۷ | ۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۷۱ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۳۴۷۰۰۰۰ تومان	۱۶۱۷۰۷

اختلاف مجلس و مجمع بر سر نحوه تصمیم‌گیری درباره لوایح اختلافی

چالش گستره اختیارات «مجمع»

صفحه ۲

رییس ستاد اجرایی فرمان امام (ره):

بنیاد برکت ۲۵ خدمت واکنش سریع به نیازمندان ارایه می‌دهد

صفحه ۱۱

وعده وزیر اقتصاد به فعالان اقتصادی:

بازار ارز به ثبات می‌رسد

صفحه ۱۴

حسین میرشجاعیان معاون وزارت امور اقتصادی در گفت‌وگو با «تعادل» مطرح کرد

تولد یک شبه «مجوز» بلای جان کسب و کار!

عکس: علیرضا غلامی

۹

سخن نخست

بودجه و تناقض آشکار

فرهاد فزونی

برابر ماده ۲۸ قانون برنامه ششم توسعه، دولت باید ۱۵ درصد از اندازه و حجم خود را در طول اجرای برنامه کاهش دهد. علاوه بر این، در مواد ۵، ۶ و ۷ قانون مذکور نیز به ترتیب بر بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی، قطع وابستگی بودجه به نفت و انضباط مالی دولت تأکید شده است. پیش از این نیز در قوانین مشابه چنین اهدافی مورد تأکید بوده، اما آیا دولت در مسیر پیگیری این اهداف حرکت کرده است؟ بررسی آمار و ارقام کلان بودجه گویای این واقعیت است که در سال‌های اخیر، بودجه عمومی کشور که حاصل جمع منابع عمومی دولت و درآمدهای اختصاصی است، به‌دلیل وقوع برخی اتفاقات، از جمله تحریم، از فراز و نشیب برخوردار بوده اما اثر خالص آن، بیان کننده رشد مثبت این شاخص است.

همین صفحه

بازار سرمایه

ابزار «آتی سبد سهام» در بورس تهران

به گفته رییس سازمان بورس و اوراق بهادار از مهم‌ترین مزایای ابزارهای مشتقه، مدیریت ریسک بازار سهام است و از طریق این ابزار سرمایه‌گذاران می‌توانند سودی بیشتر از سودهای معمولی کسب کنند. بر این اساس، روز گذشته شاپور محمدی در مراسم رونمایی از بازار قراردادهای آتی سبد سهام با اظهار خوش‌بینی نسبت به رونق معاملات آتی سبد سهام عنوان کرد: در سال گذشته ابزار آتی تک سهم در بورس تهران رونمایی شد و...

صفحه ۵

انرژی

داستان یک ماجراجویی در جغرافیای غریب نفت

علیرضا کیانی |

شرکت‌های نفتی چینی چگونه در دنیای نفت مطرح شدند و چطور توانستند با وجود ورود دیرهنگام به صنعت نفت، با رقبای قدر و دیرپا رقابت کنند؟ «دنیل یرگین»، برنده جایزه پولیتزر و مشاور چندین رییس جمهور ایالات‌متحده در بخشی از کتاب خود «جست‌وجو؛ انرژی، امنیت و ساخت دوباره جهان مدرن» به این سوالات پاسخ داده است. چیزی که خواندن این بخش از کتاب حجیم یرگین را جذاب‌تر می‌کند این است که یکی از همین شرکت‌های چینی یعنی سی‌ان‌پی‌سی هم‌اکنون در ایران فعال است و هفته گذشته شایعاتی درباره ادامه فعالیت آن مطرح شد. در ادامه روایت جذاب پاگرفتن شرکت‌های نفتی چینی در سال‌های اخیر را خواهید خواند. زمانی که جورج دبلیو بوش، رییس جمهور پیشین ایالات متحده، از همتای چینی خود، هوجیانتائو پرسید که...

۷

جهان

تکثیر «جلیقه زردها»

۱۵

خبر

خروج شورای رقابت از چرخه قیمت‌گذاری خودرو

سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به قیمت‌های فعلی خودرو، شورای رقابت دیگر نمی‌تواند در قیمت‌گذاری‌ها نقشی داشته باشد و باید سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و کارگروه تشکیل شده قیمت‌ها را تعیین کنند. به گزارش خانه ملت، بهرام پارسایی در تشریح نشست روز یک‌شنبه کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی، اظهار داشت: در پی شکایات عدیده‌ای که به کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس مبنی بر عدم اجرای تعهدات و افزایش قیمت محصولات توسط خودروسازان رسید، نشست برگزار شد. او با بیان اینکه در این نشست وزیر صنعت، معدن و تجارت، معاون حقوقی رییس‌جمهوری، رییس سازمان تعزیرات حکومتی، سازمان بازرسی، خودروسازان و اعضای کمیسیون حضور داشتند، بیان کرد: مقرر شد تعهدات خودروسازان نسبت به خریداران بر اساس قرارداد اجرا شود و قیمت مندرج در قرارداد را اعمال کنند. او با اشاره به اینکه خودروسازان مدعی هستند که تعهدی از سال گذشته ندارند و به کلیه تعهدات خود عمل کرده‌اند، ادامه داد: همچنین تولیدکنندگان خودرو نسبت به رقابتی شدن بازار و واردات آزاد محصولات مخالفتی نداشتند. او با تاکید بر اینکه تعهدات انجام نشده دو گروه سایپا و ایران‌خودرو حدودا ۳۰۰هزار خودرو است، عنوان کرد: مقرر شده است تا تحویل تعهدات معوق در اولویت خودروسازان قرار بگیرد و بر اساس قراردادهای منعقد نسبت به تعهدات خود عمل کنند. پارسایی با اشاره به اینکه تمامی مهمانان نظر خاص خود را داشتند اما نیت کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس این است که کمترین فشار بر مردم وارد شود هر چند که افزایش قیمت مواد اولیه را قبول داریم، ادامه داد: افزایش قیمت مواد اولیه تناسبی با میزان درخواست افزایش قیمت محصولات توسط خودروسازان ندارد. وی با بیان اینکه مقرر شد کارگروهی با حضور نمایندگان مردم در کمیسیون اصل نودم قانون اساسی، کمیسیون حقوقی قضایی، صنایع و معادن، خودروسازان، وزارت صنعت، معدن و تجارت، تعزیرات حکومتی و سازمان بازرسی تشکیل شود و در این کمیته نحوه قیمت‌گذاری‌ها مشخص می‌شود، تصریح کرد: با توجه به قیمت‌های فعلی شورای رقابت دیگر نمی‌تواند در قیمت‌گذاری‌ها نقشی داشته باشد و باید سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و کارگروه تشکیل شده قیمت‌ها را تعیین کنند. او با تاکید بر اینکه تا زمانی که قیمت‌های جدید اعلام نشود خودروسازان حق افزایش قیمت محصولات تولیدی خود را ندارند، خاطرنشان کرد: باید اعلام قیمت‌ها براساس روال و قاعده باشد و افزایش قیمت محصولات به‌صورت خودسرانه قانونی نیست.

سخن نخست

بودجه و تناقض آشکار

فرهاد فزونی |

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران |

برابر ماده ۲۸ قانون برنامه ششم توسعه، دولت باید ۱۵ درصد از اندازه و حجم خود را در طول اجرای برنامه کاهش دهد. علاوه بر این، در مواد ۵، ۶ و ۷ قانون مذکور نیز به ترتیب بر بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی، قطع وابستگی بودجه به نفت و انضباط مالی دولت تأکید شده است. پیش از این نیز در قوانین مشابه چنین اهدافی مورد تأکید بوده، اما آیا دولت در مسیر پیگیری این اهداف حرکت کرده است؟ بررسی آمار و ارقام کلان بودجه گویای این واقعیت است که در سال‌های اخیر، بودجه عمومی کشور که حاصل جمع منابع عمومی دولت و درآمدهای اختصاصی است، به‌دلیل وقوع برخی اتفاقات، از جمله تحریم، از فراز و نشیب برخوردار بوده اما اثر خالص آن، بیان کننده رشد مثبت این شاخص است. این به معنای آن است که دولت به‌دنبال افزایش گستره برخی اقدامات خود در حوزه حاکمیتی، تصدی‌گری و بنگاهداری بوده است. نکته دیگری که در بررسی ارقام منابع بودجه عمومی دولت در قوانین بودجه و گزارش‌های تفریغ سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ وجود دارد، این است که تصدی‌گری مربوط به شرکت‌های دولتی در اقتصاد افزایش یافته و این بر خلاف سیاست‌ها، اسناد فرادستی و قوانین مربوط به توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و پررنگ کردن نقش و سهم این بخش از کیک تولید ناخالص ملی کشور است. به این ترتیب، سهم منابع بودجه عمومی دولت از بودجه کل کشور در سال‌های گذشته نشان می‌دهد بخشی از منابع بودجه که باید به امور حاکمیتی اختصاص یابد، به امور تصدی‌گری و بنگاهداری اختصاص داده شده است. علاوه بر این، در بودجه عمومی دولت بین منابع پیش‌بینی شده و ارقام عملکردی آن هم شکاف وجود دارد. رییس سازمان برنامه و بودجه کشور چند روز پیش اعلام کرد که در سال ۱۳۹۷، بودجه عمرانی کشور معادل ۶۲ هزار میلیارد تومان بوده که فقط ۳۱ هزار میلیارد تومان آن پرداخت شده است. همین بودجه عمرانی در سال ۱۳۹۸ به ۶۵ هزار میلیارد افزایش خواهد یافت. اگر چه نگارنده معتقد است که به علت تورم بالا در کشور، افزایش ۵ درصدی بودجه عمرانی به معنای کاهش شدید بودجه عمرانی کشور است. شاخص مربوط به بودجه شرکت‌های دولتی، موسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها در سال ۱۳۹۷ بیش از ۸۳۹ هزار میلیارد تومان را نشان می‌دهد و حدود ۶۹ درصد منابع بودجه کل کشور است. شرکت‌های دولتی عمدتا، بنگاه‌های بزرگ هستند و در تولید ناخالص داخلی نقش برجسته‌ای دارند و بنا به اذعان مسوولان کشور ۸۵ درصد از تولید ناخالص ملی توسط ۱۵ درصد بنگاه‌های بزرگ تولید می‌شوند. تعداد این شرکت‌ها در بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور ۳۷۷ شرکت است. از این تعداد، ۳۵۷ شرکت سودده و سربه‌سر، ۹ شرکت زیان‌ده و ۱۱ شرکت جزو بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت به شمار می‌روند. در سال مذکور درآمد، هزینه و جمع کل منابع و مصارف شرکت‌های دولتی در مقایسه با سال ۱۳۹۶ به ترتیب حدود ۱۸ و ۱،۷ درصد رشد کرد. از طرفی، بودجه شرکت‌های دولتی بدون توجه به اصول شرکت‌داری و رعایت ارکان اساسنامه آنها در مجلس به تصویب می‌رسد و اصول بودجه‌نویسی عملیاتی در آنها به شکل واقعی رعایت نمی‌شود. برخی از این شرکت‌ها به دلیل زیان‌ده بودن، با ترتیباتی در ردیف شرکت‌های سودده قرار داده می‌شوند تا از آنها مالیات و سود سهام دریافت شود. بودجه شرکت‌های دولتی انعکاس تصدی‌گری دولت در اقتصاد است که در برخی سال‌ها بیش از ۷۰ درصد منابع بودجه کل کشور را تشکیل می‌دهد و اصلا در سازمان برنامه و بودجه و مجلس مورد کنکاش قرار نمی‌گیرد که مشخص شود درآمد، هزینه، منابع و مصارف آنها چگونه پیش‌بینی یا مصرف شده است. روشن نیست آیا بودجه‌های سرمایه‌ای در محل خود هزینه شده یا به امور جاری اختصاص یافته‌اند؟ این بخشی از ایرادهای مهمی است که در نحوه رسیدگی به بودجه کل کشور وجود دارد. در سال‌های ۱۳۸۹ لغایت ۱۳۹۴، بودجه شرکت‌های دولتی بطور متوسط ۲۷ درصد رشد داشته است و این با بسیاری از اهداف مربوط به توسعه فعالیت بخش خصوصی تناقض آشکاری دارد که در قوانین و دستورالعمل‌های مختلف مورد تأکید قرار گرفته است. این بودجه در وضعیتی رشد پیدا کرده است که از تعداد شرکت‌های دولتی در این سال‌ها کاسته شده است و از ۴۳۸ در سال ۹۰ به ۳۷۷ در سال ۹۷ رسیده است. دستاورد این شیوه عملکرد، نبود انضباط بودجه‌ای و شکاف بین پیش‌بینی و عملکرد است. این در حالی است که شاخص سهم مالیات در منابع بودجه عمومی دولت به‌دلیل نقشی که مالیات در اجرای سیاست‌های مربوط به اجرای عدالت، توزیع ثروت، کاهش فقر و شکاف طبقاتی در کشور دارد و منبعی برای تأمین مالی هزینه‌های دولت به شمار می‌رود، از اهمیت برخوردار است. اگر این سهم پایین باشد به معنای این است که دولت دچار کسری بودجه خواهد شد و برای جبران این کسری باید به استقراض یا فروش دارایی‌ها و ثروت ملی اقدام کند و این رویکرد آثار و تبعات خاص خودش را به‌دنبال دارد. متاسفانه در قوانین بودجه کشور اعتبارات جاری در مقایسه با اعتبارات عمرانی و دارایی‌های مالی بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. سهم اعتبارات جاری از مصارف عمومی دولت در سال ۱۳۸۹ حدود ۵۸ درصد و در سال ۱۳۹۷ حدود ۷۶ درصد مصارف عمومی دولت را تشکیل می‌دهد. هر قدر سهم اعتبارات هزینه‌ای بیشتر باشد با توجه به نقش و سهم دولت در اقتصاد کشور، به معنای این است که سهم اعتبارات عمرانی کمتر خواهد شد. بنابراین رشد اقتصادی با مشکل مواجه خواهد شد و به تناسب این وضعیت، سرمایه‌گذاری، اشتغال و توسعه فعالیت‌های اقتصادی نیز محقق نخواهد شد.

نوبت اول

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

روابط عمومی شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان

رجوع به صفحه ۱۰

روی موج خبر

دعوت از وزیر صمت به مجلس برای انتصابات اخیر؛ اعتمادآنلاین |

انتصابات اخیر رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت حواشی را به دنبال داشت و در اعتراض به دو انتصاب اخیر او سرقینی معاون وزیر در امور معادن و صنایع معدنی استعفا داد. فراکسیون امید از سه وزیر راه، رفاه و صنعت به دلیل انتصابات انجام شده دعوت کرد تا در جلسه فراکسیون امید حاضر شوند. محمدرضا تابش گفت: از آقایان شریعتمداری، رحمانی و اسلامی دعوت کردیم با حضور در جلسه فراکسیون امید اقدامات خود برای تحقق برنامه‌های تقدیمی به مجلس شورای اسلامی را تشریح کنند و همچنین درباره انتصابات اخیر این سه وزارتخانه که منجر به بروز برخی از حواشی شده است، توضیحاتی دهند. یک نماینده مجلس که خواست نامش فاش نشود در گفت‌وگو با «اعتمادآنلاین» گفت: انتصابات اخیر آقای رحمانی وزیر صنعت، معدن و تجارت در این وزارتخانه انتقاداتی را به دنبال داشته است. این نماینده مجلس تاکید کرد: جعفر سرقینی معاون وزیر صمت در امور معادن و صنایع معدنی به دلیل اعتراض عزل و نصب‌های اخیر آقای رحمانی وزیر صنعت، معدن و تجارت روز گذشته استعفا داده است. البته هنوز این استعفا از سوی وزیر صمت پذیرفته نشده است. او به چند نمونه از انتصابات مورد انتقاد وزیر صمت اشاره کرد و گفت: آقای رحمانی، خداداد غریب‌پور را به عنوان رییس ایمیدرو و کامبیز مهدی‌زاده فرساد داماد رییس جمهور را به عنوان رییس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور منصوب کرده است. در حالی که آقای غریب‌پور متخصص نیست و کشاورزی خوانده است و داماد رییس جمهور نیز یک ساعت در این موسسه کار نکرده است که در نهایت این عزل و نصب‌ها موجب استعفای آقای سرقینی شده است.

استیضاح ظریف از دستور کار مجلس خارج شد؛ مهر |

علی‌اصغر یوسف‌نژاد، عضو هیات رییسه مجلس شورای اسلامی درباره آخرین وضعیت استیضاح محمدجواد ظریف، گفت: کمیسیون امنیت ملی در نامه‌ای به هیات رییسه مجلس اعلام کرده است که تعداد امضای نمایندگان برای استیضاح وزیر امور خارجه از حد نصاب افتاده است. نماینده مردم ساری در مجلس شورای اسلامی افزود: «این نامه اعلام وصول شده است و براساس آن استیضاح آقای ظریف از دستور کار مجلس خارج شد.»

توضیح سفارت ایران در عراق در واکنش به یک ادعا؛ تعادل |

ذوالفقار امیرشاهی، مشاور رسانه‌ای سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد در واکنش به برخی ادعاها مبنی بر عدم ایستادن سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق به احترام شهدای این کشور گفت: ایرج مسجدی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق از همان ابتدا در مراسم سالگرد شکست داعش حضور یافت و تمام فعالیت‌ها و برنامه‌هایی که به منظور تکریم شهدا برگزار شد را انجام داد، سپس فاتحه‌ای برای شهدا خواند و زمانی که همه ایستادند مراسم را ترک کرد بدون اینکه بداند این قیام یک لحظه سکوت به احترام شهدا بود و نه پایان مراسم.

مسوولیت اعضای هیات رییسه فراکسیون امید تعیین شد؛ تسنیم |

در جلسه دیروز (یکشنبه ۲۵ آذر) هیات رییسه فراکسیون امید، سمت اعضای این هیات تعیین شد. بر این اساس محمدرضا تابش، نماینده اردکان و عبدالکریم حسین‌زاده، نماینده نقده به عنوان نواب اول و دوم رییس فراکسیون امید انتخاب شدند. همچنین محمد فیضی، نماینده اردبیل به عنوان دبیر، رضا انصاری، نماینده داراب به عنوان کارپرداز و فاطمه سعیدی نماینده تهران به عنوان سخنگو انتخاب شدند. پیش از این محمدرضا عارف به عنوان رییس فراکسیون امید انتخاب شده بود.

همسر «مهدی بازرگان» درگذشت؛ ایسنا |

همسر رییس دولت موقت ایران صبح دیروز (یکشنبه) درگذشت. ملک طباطبایی همسر مهدی بازرگان اولین نخست‌وزیر ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و رییس دولت موقت صبح دیروز -۲۵ آذر ماه- درگذشت. محسن محققی داماد خانواده بازرگان با تایید این خبر، خاطرنشان کرد: خانم طباطبایی به دلیل کهولت سن دار فانی را وداع گفته است.

آخرین وضعیت انتخاب جایگزین برای ۴ استاندار بازنشسته؛ تسنیم |

سید سلمان سامانی سخنگوی وزارت کشور، با اشاره به زمان معرفی ۴ استاندار باقی مانده، گفت: در اسرع وقت این استانداران معرفی می‌شوند. سامانی با بیان اینکه طبق مصوبه مجلس درباره منع به کارگیری بازنشستگان ۱۴ استاندار مشمول این قانون شدند و ۲ استان مازندران و کرمان نیز استاندار نداشتند که جمعاً ۱۶ استاندار می‌شد، ادامه داد: طی چند روز گذشته ۱۲ استاندار معرفی شده‌اند و در روزهای آینده نیز تعدادی که باقی مانده‌اند انتخاب می‌شوند و تاکنون نیز گزینه‌ای به رییس جمهور برای تصدی استان‌های که استاندار ندارند، معرفی نشده است.

سوال از رییس جمهور مطرح نیست؛ ایلنا |

معاون پارلمانی ریاست جمهوری درباره سوال از رییس دولت گفت: نماینده محترمی که این موضوع را مطرح کردند با من صحبت کردند و مشخص شد ایشان هم پیگیر همان موضوعی است که خود دولت هم به دنبال آن است. حسینعلی امیری در پاسخ به این سوال که موضوع مورد سوال از رییس جمهور چه بوده است، گفت: مبحثی که قرار بود از رییس جمهور مورد سوال قرار گیرد افزایش قیمت تضمینی خرید گندم از سوی دولت بود که باید گفت وزرات جهاد کشاورزی هم دنبال این موضوع است.

اختلاف مجلس و مجمع بر سر نحوه تصمیم گیری درباره لوایح اختلافی

چالش گستره اختیارات «مجمع»

گروه ایران |

مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌گوید که بند الف ماده یک لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی را تغییر داده، مجلس هم باید همان را به دولت ابلاغ کند. این را دیروز در اطلاعیه و در توضیح اظهارات روز شنبه دبیر مجمع اعلام کرده است. مجمع تشخیص توضیح داده که منظور از کلمه «اصلاح» در صحبت‌های نقل شده از محسن رضایی «اصلاح متنی و تنظیم نهایی در ابلاغ به دولت» بوده است و نه طرح مجدد در مجلس. بنابر این اطلاعیه «اصلاحات مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام، عینا به متن مصوبه مجلس شورای اسلامی اضافه یا جایگزین عبارات متن مصوبه اختلافی شده و سپس توسط رییس محترم مجلس شورای اسلامی به دولت ابلاغ می‌شود. بنابراین مجلس نمی‌تواند اصلاحات مجمع تشخیص مصلحت نظام را تغییر دهد.» روابط عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام تاکید کرده است که تعبیر اشتباه از سخنان رضایی به این دلیل بوده که کلمه «متن» پیش از اصلاح جا افتاده است. اشاره روابط عمومی مجمع به آن بخش از اظهارات محسن رضایی است که درباره تصمیم مجمع در خصوص ماده یک اصلاح قانون مبارزه با پولشویی توضیح می‌داد: «در یکی از این موارد که هیات عالی نظارت ایرادی به مصوبه مجلس در لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی گرفته بود و مجلس آن را نپذیرفته بود، امروز مجمع تصویب کرد که نظر مجلس باید اصلاح شود. از این رو ما از مجلس می‌خواهیم ماده یک این مصوبه را اصلاح کند که مربوط به منشأ جرم است و در لایحه دولت هم نبوده و مجلس، آن را اضافه کرده است.»

واکنش مجلس به اقدام مجمع

این اطلاعیه مجمع تشخیص مصلحت نظام با واکنش نایب رییس مجلس مواجه شده است. علی مطهری در گفت‌وگو با خانه ملت تاکید کرد که «بازگرداندن طرح و لایحه‌ای از مجمع به مجلس کاری خلاف اختیارات است و مجمع صرفا می‌تواند بین مجلس و شورای نگهبان داوری کند و اگر براساس نظارت مجمع تشخیص بر اجرای سیاست‌های کلی نظری داشته باشد باید ضمن بررسی طرح یا لایحه در مجلس نظراتش را اعلام کند.» به اعتقاد مطهری «وقتی لایحه و طرحی در صحن مجلس تصویب شد مجمع نمی‌تواند آن را انطباق دهد و به مجلس اعلام کند باید اصلاح شود و این اقدام یک بدعت خطرناک است و اختیارات قانونی مجلس را محدود می‌کند». حسین میرمحمدصادقی معاون قوانین مجلس شورای اسلامی نیز با انتقاد از روند اخیر هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام خواستار توجه همه دستگاه‌ها به قانون اساسی شده و تاکید کرده است که «هیات عالی نظارت یا مجمع تشخیص نباید از یک سو خود را محق به اظهار نظر درباره طرح‌ها و لوایح مصوب و از سوی دیگر مجلس شورای اسلامی را نیز موظف به رفع ایرادات مجمع تشخیص و اجرای نظرات خود بداند. این روند درست نیست بنابراین اقدامات هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام با قانون اساسی همخوانی ندارد.»

معاون قوانین مجلس خاطرنشان کرد که «هیچ کس این مساله را نمی‌پذیرد که آیین‌نامه‌ای مربوط به یک دستگاه یا نهاد قانونی بر خلاف قانون اساسی نوشته شود.» لذا «باید به قانون اساسی برگردیم. به نظر قانون اساسی خیلی روشن و صریح در زمینه فرآیند قانون گذاری و دستگاه‌هایی که حق این کار را دارند اظهار نظر کرده و هیچ گونه ابهامی نیز در این مورد وجود ندارد.» اشاره میرمحمد صادقی به ماده ۲۸ آیین‌نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام است. براساس این ماده «در موارد تعارض میان نظر شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی که منجر به اصلاح ماده یا مواد مورد اختلاف می‌شود، چنانچه اصلاح یاد شده مستلزم انجام اصلاحاتی در ماده یا مواد دیگر باشد مجمع این اصلاحات را در حد ضرورت اعمال خواهد کرد.»

پاسخ به ابهام از نگاه یک حقوقدان

این پرسش برای اولین بار نیست که مطرح می‌شود. سید محمد هاشمی در کتاب حقوق اساسی جمهوری اسلامی این پرسش را مطرح کرده و به آن پاسخ داده است. به نوشته این حقوقدان «در حل اختلاف (مجلس و شورای نگهبان)، به نظر می‌رسد که، صرفا مواد اختلافی و سایر موادی که احیانا در ارتباط با مواد اختلافی هستند، باید مورد بررسی قرار گیرد. نظر مجمع، مصلحت مشخص است که اختلاف را حل و اجرای قانون را تسهیل می‌نماید. در این خصوص، قانون اساسی اشاره‌ای به بازگرداندن مصوبه به مجلس (نظیر آنچه که در اصل نود و چهارم برای شورای نگهبان بیان شده) نکرده است.» سپس هاشمی چنین استنباط کرده که «متن مصوبه مجمع، با تشخیص مصلحت، یا مبنی بر تأیید مصوبه مجلس یا تأیید نظر شورا است یا آنکه نظر مستقلی از طرف مجمع برای حل اختلاف اعلام می‌شود. به هر حال، نظر مجمع که احتمالا محتوی اصلاح یا تغییر مفاد برخی از مواد اختلافی یا مواد مرتبط با آنها باشد، به همراه مجموع قانون مورد نظر، لازم الاجراء خواهد بود.» این حقوقدان هم برای توضیح این نگاه خود به آیین نامه مجمع اشاره می‌کند که به این نهاد اجازه تغییرات را داده است. با این حال، تتمیم یا الحاق موادی دیگر، اضافه بر حل اختلاف -که از اختیارات خاص مجلس شورای اسلامی است- را هاشمی قانونگذاری تلقی کرده که خارج از اختیارات مجمع است و حتی ممکن است منجر به تناقض و دوگانگی بین بخش‌های مختلف قانون شود. اگرچه آیین نامه مجمع تشخیص مصلحت نظام در این رابطه هم موضع دارد. بر اساس ماده ۲۹ این آیین نامه، «در هنگام رسیدگی به مسائل مربوط به تشخیص مصلحت و در مواردی که اعضای مجمع رأی دادن به موضوع مورد اختلاف را مشروط به اصلاح بخش دیگر از مواد مصوبه نمایند که آن بخش مواجه با مخالفت شورای نگهبان نبوده است، مجمع موضوع را به استحضار مقام معظم رهبری می‌رساند و در صورت موافقت معظم له نسبت به بررسی بخش مورد نظر اقدام خواهد کرد». نویسنده کتاب حقوق اساسی جمهوری اسلامی، این بند از آیین نامه مجمع را در تعارض با اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی می‌داند و معتقد است این اقدام، صلاحیت ذاتی و انحصاری مجلس شورای اسلامی در امر قانونگذاری را تنگ می‌کند. او در عین حال پیشنهاد می‌دهد که «مجمع، پس از تشخیص مصلحت نسبت به مصوبات و مواد مورد تعارض، با اکتفاء به محدوده صلاحیت خود، عدم صلاحیت خود را نسبت به اصلاح بخش غیر اختلافی اعلام و آن را برای بررسی به مجلس شورای اسلامی عودت دهد».

معاون اول رییس جمهوری تاکید کرد

عبور از تله تحریم‌ها به وسیله اقتصاد دانش‌بنیان

«با استفاده از چه راهکارهایی می‌توان اقتصاد ایران را از تله تحریم‌های اقتصادی امریکا عبور داد؟» این پرسشی است که معاون اول رییس جمهوری با طرح آن تلاش می‌کند تا تصویری از مهم‌ترین راهبردهای اقتصادی کشور در ماه‌های پیش رو ارایه کند. راهبردهایی که جهانگیری معتقد است مجموعه این عوامل کلیدی را می‌توان در ترکیب‌بندی چون «توسعه اقتصاد دانش‌بنیان» محقق ساخت.

اقتصادی مبتنی بر دانش‌های نوین که تلاش می‌کند ظرفیت‌های تازه‌ای را پیش روی اقتصادهای در حال ظهور ایجاد کند. تجربه‌هایی که پیش از این کشورهایی با استفاده از آن توانسته‌اند مسیر توسعه پایدار را با سرعت افزونتری طی کنند و شاهد پیشرفت را در آغوش بکشند.

بر اساس این اهمیت بنیادین است که معاون اول رییس جمهور با اشاره به هدفگذاری‌های صورت گرفته برای تاب‌آوری اقتصاد کشور در برابر تکانه‌های خارجی می‌گوید: شاه بیت مقاومت اقتصاد کشور در برابر تکانه‌های خارجی، اقتصاد دانش‌بنیان است.

اسحاق جهانگیری دیروز در نوزدهمین جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فناوران برگزیده سراسر کشور اظهار داشت: توسعه علمی یکی از عرصه‌های اساسی توسعه پایدار و همه‌جانبه است و مردم همواره امید داشته‌اند که کشور بتواند به سطحی از توسعه برسد که از اقتصاد و شرایط اجتماعی و سیاسی مناسب برخوردار باشیم. معاون اول رییس جمهور افزود: در دو سده گذشته تمامی اقداماتی که در جهت اصلاح و توسعه صورت گرفته همواره با نوعی نگاه به توسعه علمی بوده است و امروز نیز باید برنامه‌ریزی و ساز و کارهای لازم را برای رسیدن به توسعه علمی انجام دهیم.

جهانگیری خاطرنشان کرد: «شاید تصور شود که توسعه علمی مختص زمانی است که کشور با مشکلات و تنگناها روبرو نباشد اما واقعیت این است که توسعه علمی دقیقاً برای روزهای سخت مقابله با تنگناها، چالش‌ها و رفع محدودیت‌ها است و زمانی که سختی‌ها بیشتر می‌شود، توسعه علمی باید بیش از بقیه ایام در صدر امور و کارها قرار گیرد.»

غلبه بر چالش‌های اقتصادی

معاون اول رییس جمهور ادامه داد: توسعه علمی و توجه به فناوری‌های روز و پژوهش‌های کاربردی می‌تواند در شرایطی که با مسائل اقتصادی، اجتماعی و مشکلات روابط بین‌الملل مواجه هستیم، به ما کمک کند تا بتوانیم بر مسائل و چالش‌های کشور غلبه کنیم.

او با اشاره به هدفگذاری دشمنان برای فشار بر اقتصاد کشور و تلاش آنها برای قرار دادن مردم در مقابل نظام، خاطرنشان کرد: اتکاء درآمدهای اصلی کشور به فروش نفت شرایطی را به وجود آورده که نفت هم می‌تواند برای کشور درآمدزا باشد و هم تبدیل به اهرمی برای فشار قدرت‌های بزرگ علیه کشورمان شده است تا با ممانعت از فروش نفت، درآمدهای کشور را کاهش دهند. البته به فضل الهی تاکنون توفیق چندانی به دست نیاورده‌اند اما به هر حال صادرات نفت قدری کاهش یافته است.

معاون اول رییس جمهور با بیان اینکه اقتصادی که به منابع درآمدی سنتی وابسته است، می‌تواند از همین ناحیه در تهدید قرار گیرد، خاطرنشان کرد: اقتصاد باید در فشارها و تنگناها تاب‌آوری داشته باشد و بتواند خود را از درون احیا کند که چنین اقتصادی همان اقتصاد مقاومتی است.

جهانگیری تصریح کرد: اقتصادی که بتواند جایگزین اقتصاد متکی به نفت و سایر منابع طبیعی باشد، اقتصاد دانش بنیان است چرا که این اقتصاد متکی به مغز و دانش انسان است و می‌تواند همواره زاینده باشد.

معاون اول رییس جمهور با تأکید بر اینکه دانش، پژوهش و فناوری باید بطور کامل در اقتصاد کشور پیاده شود، اظهار داشت: این اتفاق مهم از طریق تعامل دانشگاه، صنعت و جامعه شکل می‌گیرد و زمانی که این سه بخش مهم در یک راستا قرار گیرند، اقتصاد دانش بنیان پدید می‌آید.

اولویت توسعه کشور

جهانگیری با تأکید بر اینکه برنامه اقتصاد دانش بنیان باید به عنوان مهم‌ترین اولویت توسعه کشور در شرایط فعلی در دستور کار قرار گیرد، افزود: این برنامه باید هم در اولویت دولت و هم در بودجه‌ها و صندوق‌های حمایتی دیده شود و در کنار آن ارتقاء پژوهشگران و ظرفیت دانشگاه‌ها نیز باید در دستور کار باشد.

معاون اول رییس جمهور با اشاره به فراخوان دولت برای دعوت از دانشمندان و اساتید کشور برای کمک به رفع چالش‌های اصلی گفت: برخی از دانشگاه‌های کشور عملکرد خوبی در این زمینه از خود نشان داده‌اند و کارگروه‌های متعددی در دانشگاه‌ها برای کمک به حل مشکلات شکل گرفت و در اجلاس ۱۳ دانشگاه برتر کشور نیز مواهب مهمی در این خصوص مطرح شد و نتایج آن در اختیار دولت قرار گرفت.

جهانگیری گفت: کارآفرینانی باید در اولویت حمایت قرار گیرند که عملکرد آنها دانش بنیان است و اگر قرار است که از گسترش کمی و کیفی دانشگاه‌ها حمایت کنیم باید دانشگاه‌هایی مورد حمایت قرار گیرند که نیروهای فارغ‌التحصیل آنان کارآفرینانی ریسک پذیر و فعال در حوزه اقتصاد دانش بنیان باشند.

معاون اول رییس جمهور با اشاره به گزارش معاون علمی و فناوری رییس جمهور مبنی بر وجود سه هزار و ۸۰۰ شرکت دانش بنیان در کشور خاطرنشان کرد: خوشبختانه از پارک‌های علمی و فناوری و مراکز رشد و فناوری، شرکت‌های دانش بنیان تشکیل می‌شوند که متکی به نیروهای دانشگاهی هستند.

جهانگیری با تأکید بر اینکه شرکت‌های دانش بنیان باید بتوانند در بازارهای خارج از کشور نیز حضور فعال داشته باشند، افزود: هم وزارت صنعت، معدن و تجارت و هم معاونت علمی و فناوری رییس جمهور باید حمایت‌های لازم را از شرکت‌های دانش بنیان انجام دهند تا این شرکت‌ها بتوانند با حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی، محصولات خود را عرضه کنند.

او افزود: حمایت از شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علمی و فناوری هم در بودجه سال ۹۸ و هم در سیاست‌های کلی دیده شده و پنج کریدور علمی و فناوری نیز در پنج استان کشور راه‌اندازی شده که امیدوارم شاهد فعال شدن کریدورهای علمی در سایر استان‌ها نیز باشیم.

چهره‌ها

تقاضای ارجاع اظهارات ظریف به قوه قضاییه رد شد

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت که درخواست تعدادی از نمایندگان جهت ارجاع اظهارات وزیر خارجه به قوه قضاییه در کمیسیون امنیت ملی رد شد و به تصویب نرسید. به گزارش ایسنا، علی نجفی خوشرودی در توضیح جلسه دیروز کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: در این جلسه درخواست تعدادی از نمایندگان مجلس برای ارجاع موضوع اظهارات آقای ظریف وزیر امور خارجه به قوه قضاییه مطابق با ماده ۲۳۴ آیین‌نامه داخلی به رای گذاشته شد که اکثریت اعضای کمیسیون آن را وارد ندانستند. لذا این درخواست را رد کردند. وی افزود: همچنین در این جلسه اعضای کمیسیون سه نفر را برای عضویت در کمیسیون تلفیق بودجه ۹۸ انتخاب کردند که بر این اساس شهروز برزگر، ابوالفضل حسن‌بیگی و اردشیر نوریان از طرف کمیسیون امنیت ملی به عنوان اعضای کمیسیون تلفیق انتخاب شدند. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت که در این جلسه طرح اصلاح بند ۳ ماده ۱۸ قانون گذرنامه در خصوص صدور گذرنامه برای زنان شوهردار و خروج آنها از کشور تصویب شد.

نتایج مذاکرات سوئد همسو با سیاست‌های ایران است

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران نتایج مذاکرات سوئد را همسو با سیاست‌های ایران در برابر متجاوزان دانست. به گزارش ایسنا، بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران گفت: ایران از ابتدا جهت زمینه‌سازی برای مذاکرات یمن خواهان پایان حملات، ارسال کمک‌ها و برقراری آتش بس بود. وی در گفت‌وگو با شبکه العالم همچنین از سازمان ملل خواست در اقدامی در جهت مخالفت با سیاست‌های امریکا مبنی بر خروج از توافق هسته‌ای، به این توافق پایبند باشد. قاسمی افزود: مبادله مالی با کشورهای اروپایی، جایگزین خروج دولت امریکا از توافق هسته‌ای است. وی درباره تاخیر در اجرای این راهکار گفت: سازوکار مالی ایران و اروپا، با برخی از مشکلات روبروست زیرا برای اولین بار اجرایی می‌شود. کشورهای اروپایی نیز همانند ما خواهان عدم افشای جزییات راهکار تبادل مالی هستند. سخنگوی وزارت خارجه ایران گفت: تا زمانی که توافق هسته‌ای در راستای تحقق منافع ایران باشد ما در این توافق باقی خواهیم ماند.

رهنمودهای رهبری سیاست‌های امریکا را خنثی کرد

وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح گفت: رهنمودهای رهبر معظم انقلاب سیاست‌های امریکا را برای ایجاد بی‌ثباتی و ناامن کردن منطقه خنثی کرده است.

به گزارش ایرنا، امیر سرتیپ «امیر حاتمی» دیروز در همایش تبیین اندیشه‌های دفاعی فرمانده معظم کل قوا که در سازمان صنایع دریایی وزارت دفاع برگزار شد، اظهار داشت: باید با تبیین اندیشه‌های دفاعی فرمانده معظم کل قول زمینه‌های اجرای آنها را فراهم کنیم. باید اندیشه‌های دفاعی رهبری را برای آیندگان بازگو کنیم تا بدانند ما چگونه توانستیم از این فراز و فرودها عبور کنیم؛ اندیشه‌های دفاعی فرمانده معظم کل قوا بدون شک برای آیندگان چراغ راه و مایه افتخار و بالندگی خواهد بود. وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با اشاره به حضور امریکا در منطقه گفت: امریکایی‌ها پس از یازدهم سپتامبر برای ضربه زدن به ایران به افغانستان و عراق آمدند. ایستادگی و اتخاذ تدابیر صحیح و راهبردی مقام معظم رهبری در این زمان خاص، موجب شکست امریکایی‌ها و خروج آنها از منطقه شد.

زمان مناسبی برای تسویه حساب‌های انتخاباتی نیست

سخنگوی هیات رییسه مجلس همبستگی را نیاز امروز جامعه دانست و در خصوص برخی موضع‌گیری‌ها علیه وزیر امور خارجه گفت: رسانه‌ها به دنبال وفاق ملی باشند و نقدهای خود را به صورت دوستانه مطرح کنند؛ طرح برخی نقدها غرض ورزی سیاسی است. بهروز نعمتی نماینده مردم تهران روز یکشنبه در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص موضع‌گیری‌هایی که در برخی رسانه‌های مخالف دولت و برخی جناح‌های سیاسی علیه دستگاه دیپلماسی و وزیر امور خارجه صورت می‌گیرد، گفت: دکتر ظریف شخصیت شناخته شده‌ای است و شاهد بودیم که مقام معظم رهبری چندبار از آقای دکتر ظریف تمجید و تعریف کردند. وی افزود: نیاز امروز کشور همبستگی است و ما باید در رویارویی با مسائلی که این انسجام و همبستگی را تهدید می‌کند، در کنار هم باشیم. وی افزود: اکنون زمان دعواهای سیاسی و تسویه حساب‌های انتخاباتی نیست و همدلی، دوستی و برادری در درجه اول اهمیت قرار دارد؛ اگر هم نقدی وجود دارد، این نقد نه به شکل دعوا و هجمه‌های سیاسی بلکه باید در فضایی دوستانه به مخاطب آن گفته شود.

از سرگیری عمره مفرده به طرف سعودی بستگی دارد

رییس سازمان حج و زیارت گفت: لازمه از سرگیری عمره مفرده این است که طرف عربستانی امنیت کامل زائران ایرانی را فراهم کند. به گزارش باشگاه خبرنگاران، علیرضا رشیدیان پیش از عزیمت به عربستان گفت: بنا به دعوت وزیر حج عربستان سعودی که از همه ستادها، سازمان‌های حج و زیارت کشورهای اسلامی برای برگزاری حج هر ساله، از کشور جمهوری اسلامی ایران نیز دعوت شده تا برای مذاکرات حج ۱۴۰۴ سفری به عربستان داشته باشیم. او افزود: امیدواریم امسال هم با تفاهم و همکاری که با وزارت حج عربستان سعودی در رابطه با حج ۱۴۰۴ داریم بتوانیم با رفع مشکلات سنوات قبل، حجی توأم با عزت، کرامت و امنیت برای حجاج ایرانی داشته باشیم. او در خصوص از سرگیری عمره مفرده نیز گفت: طرف سعودی می‌بایست به مساله تأمین امنیت و تعهدات لازم نسبت به بحث آرامش، عزت و کرامت زائران ایرانی تعهد کامل بدهد. رشیدیان افزود: هنوز به قیمت دقیق حج ۹۸ برای هر زائر نرسیده‌ایم چرا قیمت تمام شده تابع چند موضوع است.

فاصله ۲۹ هزار میلیارد تومانی میان سناریوهای مختلف بودجه سال آینده پیش‌بینی می‌شود

احتمال ارایه بودجه ۹۸ با دو سقف

عضو کمیسیون برنامه و بودجه در حالی از بسته شدن بودجه دو سقفی برای لایحه ۱۳۹۸ سخن می گوید که فاصله میان این دو سناریو ۲۹ هزار میلیارد تومان است. هر چند هنوز دقیقا مشخص نیست دولت در کدام بخش‌ها اطمینان کافی ندارد ولی در مقابل نمایندگان مجلس از جلسه نوبخت سخن می گویند که در آن رییس سازمان برنامه و بودجه دو سناریوی فروش روزانه یک و نیم میلیون و یک میلیون بشکه را عامل اصلی دو سقف بستن بودجه می‌داند.

مهرداد لاهوتی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه در گفت‌وگویی با بیان اینکه هنوز تصمیم قطعی برای سقف منابع بودجه گرفته نشده است، گفت: بنا بر گفته‌های رییس سازمان برنامه و بودجه در جلسه صبح روز گذشته با نمایندگان مجلس، از احتمال اینکه لایحه بودجه ۹۸ با دو سقف ۴۳۶ و ۴۰۷ هزار میلیارد تومانی به مجلس ارایه شود، پرده برداشت.

در همین رابطه مدرس اقتصاد دانشگاه مازندران به «تعادل» گفت: به‌نظر من بسیار فکر خوبی است که بودجه با دو سقف بسته شود، چرا که به هیچ شکلی نمی‌توان برآورد دقیقی از میزان درآمدهای دولت در سال آینده داشت و حتی نمی‌توان تصویر مشخصی از اینکه سال آینده چگونه به میانه و انتهامی رسد، داشت. به همین روی کار عاقلانه‌ای است که با دو سناریو به استقبال سال آینده بروند تا برنامه‌ریزان امکان بیشتری داشته باشته باشند. از سوی دیگر تجربه نشان می‌دهد بودجه یکسان هنگامی که عملی نمی‌شود به کلی کنار می‌رود و این وضعیت را سخت‌تر هم می‌کند.

زهرا کریمی ادامه داد: البته این دو سناریو هم مشخص نیست چه مبنایی دارند چون در این رابطه صحبت‌های مختلفی بیان می‌شود. در هر حال چنانچه میزان صادرات نفت به یک میلیون بشکه برسد، عمدتا دولت‌ها با گران‌تر فروختن حاصل از فروش آن سعی می کنند کسری بودجه را عقب بزنند. هر چند که همواره دولت‌ها بخشی از ارز خود را با قیمت بالاتر به بازار آزاد می‌فروشند که به هر روی تاکنون امکان جلوگیری از آن وجود نداشته است.

این کارشناس اقتصادی افزود: مساله اصلی این است که انتخاب‌های مقابل هر سناریو چیست، مثلا هنگامی که یک‌ونیم میلیون بشکه نفت به‌فروش می‌رود چه کارهایی می‌توان انجام داد و اگر یک میلیون بشکه شد چی؟ به نظر می‌رسد در این شرایط دولت ترجیح می‌دهد ارز حاصل از فروش نفت را دو نرخی کند و بخشی از آن را چهار هزار و ۲۰۰ تومان و بخشی دیگر را با قیمت‌هایی بالاتر مثلا هشت هزار تومان به‌فروش برساند. اینکه این مساله چقدر شفاف باشد بحثی مهم است که البته در این مورد باید جداگانه صحبت کرد.

وی با انتقاد از مشخص نبودن سناریوهای دولت گفت: قبل از ارایه لایحه بودجه گفته می‌شد برای سال آینده ارز کالاهای اساسی به پنج هزار و ۷۰۰ تومان خواهد رسید. البته بعدا مشخص شد آقای روحانی به هیچ عنوان زیر بار چنین اقدامی نرفته چرا که چنین کاری می‌تواند هزینه و تورم خانوارهای کم درآمد را افزایش دهد. این میان نگرانی اصلی از آن است که چه کسانی از این رانت‌ها بهره مند می‌شوند و آیا دوباره افرادی پیدا می‌شوند که ارز کالاهای اساسی به کارهای دیگری تخصیص دهند یا خیر؟ هر چند در زمان دولت اصلاحات هم وقتی بحث تک نرخی شدن ارز مطرح شد، از آن جایی که ارز کالاهای اساسی ۱۰۰ تومان بود، فکر می کردند چنین اقدامی موجب افزایش قیمت‌ها خواهد شد ولی دولت در مقابل با تک نرخی کردن ارز، به کالاهای اساسی یارانه تعلق داد و امکان تورم شدید را سلب کرد.

سهم صندوق ملی ۲۰ درصد خواهد شد

لاهوتی در بخش دیگری از گفت‌وگوی خود در رابطه با صندوق توسعه ملی افزود: بر اساس قانون برنامه ششم توسعه سهم صندوق توسعه از درآمدهای نفتی حدود ۳۴ درصد است اما به احتمال قوی دولت در لایحه خود سهم ۲۰ درصدی را برای سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی لحاظ خواهد کرد.

این نماینده مجلس، در پاسخ به این سوال که دو سقفی شدن لایحه مربوط به لحاظ شدن سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی است، گفت: اختلاف ۲۹ هزار میلیارد تومانی مورد اشاره مربوط به دو عدد متفاوت پیش‌بینی شده برای صادرات نفت کشور است. اگر ۱،۵ میلیون بشکه صادرات محقق شود درآمد متفاوتی با صادرات ۱ میلیون بشکه‌ای لحاظ شده است.

کریمی در رابطه با سهم صندوق توسعه ملی و کاهش آن در سال آینده تصریح کرد: در رابطه با صندوق توسعه ملی که می‌توان آن را صندوق‌های تثبیت درآمدهای نفتی نیز نام‌گذاری کرد باید توجه داشت اینها علی‌الاصول چون سپری در مقابل نوسان قیمتی نقش ایفا می کنند به این معنا که در زمان وفور درآمدها سهم آنها افزایش می‌یابد و در دوره‌های رکودی نیز منابع آنها صرف توسعه کشور می‌شود. به هر حال اصلا توجیه ندارد که دولت داوطلبانه این صندوق را کنار بگذارد. در سال‌های گذشته که کشور تحریم می‌شد دولت‌ها منابعی که در بانک‌های خارجی بود را به حساب این صندوق می‌ریختند که عملا امکان استفاده از آنها نبود و به بیانی مانند روغن ریخته‌ای بود که نذر امامزاده می‌شد. به هر حال کاش دولت امکان خرج کردن را داشت ولی شرایط امروز چنین اجازه‌ای را نمی‌دهد.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: در هر حال مردم راضی نیستند و در این شرایط نمی‌توان از دولت هم توقع پس‌انداز را داشت. مانند خانواده‌ای که از تامین نیازهای اولیه خود عاجز است ولی زیر فشار باشد که منابع محدود خود را به جای آنکه صرف حداقل‌ها کند، پس‌انداز کند، پرواضح است چنین راهکاری موجب بیمار شدن و مشقت‌های فراوان خواهد شد. به هر حال منابع بلوکه شده هم از آن جایی که در کنترل بانک مرکزی نیست و امکان خرج کردنش وجود ندارد را می‌توان جزو منابع صندوق به حساب آورد. هر چند که نهایتا من فکر می کنم کاش دولت امکان خرج کردن آنها را داشت و همانطور که گفتم به هیچ عنوان فشار و اصراری که بر پس‌انداز منابع وجود دارد را درک نمی کنم.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه اگر دولت به انتشار اسناد خزانه دست بزند و صندوق را موظف کند که این اوراق را بخرد، چه تاثیری خواهد داشت، پاسخ داد: بطور کلی انتشار اوراق مشارکت و اسناد خزانه هم نهایتا به معنای خوردن از جیب نسل‌های آینده است و به ویژه اگر این کار بدون حساب و کتاب باشد آثار بدتری خواهد داشت. هر چند قبل از هر چیز باید مشخص کرد که دولت تا چه اندازه می‌تواند اینها را به فروش برساند. هر چند این بحث شناخته شده است که دولت‌ها در دوره‌های سخت کسری داشته باشند و در دوره‌های رونق مازاد که در بلند و میان مدت بتوانند بودجه‌های متوازن ببندند. من فکر می کنم چنانچه بتوانیم این کار را انجام دهیم، اگر دولت‌های بعدی پاسخگو و منضبط نباشند، باز هم کاری از پیش نبردیم. فراموش نکنیم حساب ذخیره ارزی که سلف صندوق توسعه ملی امروز است در اوج درآمدهای کشور خالی شد و در این زمینه هم باید بدانیم اگر دولت بعدی خود را موظف به تمکین نداند، باز هم نتیجه متفاوتی به دست نخواهد آمد. حال آنکه اگر دولت آینده منضبط باشد وضعیت به کلی دگرگون می‌شود و همانطوری که گفتم اتفاق خوبی افتاده است.

کریمی با اشاره به تجربه کشورهای اروپایی گفت: به هر حال اتفاق خوبی است اگر دولت چنین قصدی داشته باشد و دولت‌های بعدی نیز پایبند قوانین باشند. در کشورهای اروپایی نیز چنین اقداماتی صورت گرفته که در بلندمدت موجب توازن شده است. دولت‌ها همواره باید زیر فشار بودجه متوازن باشند و از این طریق یعنی تعهدات می‌توان آنها را ملزم به رعایت هر چه بیشتر کرد. البته همانطور که گفتم متاسفانه در ایران چنین فرضی با ابهامات فراوان روبرواست و هیچکس نمی‌تواند تضمین دهد دولت بعدی چه سیاستی را در پیش بگیرد و تا چه اندازه حاضر به تن دادن به تعهدات باشد.

اولویت حفظ معیشت فرودستان برای دولت

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، با اشاره به اینکه سال آینده ۱۱۲ هزار میلیارد تومان برای اعتبارات رفاه اجتماعی و ۷۸ هزار میلیارد تومان برای آموزش و پژوهش لحاظ شده است که سهم وزارت آموزش و پروش حدود ۴۴ هزار میلیارد تومان خواهد بود. همچنین ۲ هزار میلیارد تومان برای رتبه‌بندی معلمان در نظر گرفته شده است.

وی با بیان اینکه، سهم سلامت در بودجه سال ۹۸ حدود ۶۳ هزار میلیارد تومان است، گفت: در لایحه بودجه ۶۵ هزار میلیارد تومان برای اعتبارات عمرانی لحاظ شده و ۵۱ هزار میلیارد تومان برای خرید اوراق در نظر گرفته شده است.

کریمی هم در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه عدالت اجتماعی مساله‌ای است که دولتمردان در روزهای گذشته بارها بر آن تاکید کردند اما به نظر نمی‌رسد امکان دست یابی به آن هم اکنون وجود داشته باشد، پاسخ داد: به نظر من باید عدالت اجتماعی را در مفهومی کلی و واقعی آن رها کرد چرا که در شرایط بحرانی عده قلیلی حسابی برنده خواهند بود و مابقی شدیدا بازنده. با این همه دولت تمایل دارد تا حداقل‌ها را برای فراهم کند. مثلا حاضر نشدند بیمه سلامت را رها کنند یا با وجود هر کاستی تلاش کردند تا بسته‌های حمایتی از فرودستان را به دست گروه‌های کم درآمد برسانند و حتی این موارد را در بودجه سال آینده هم دیدند. از سوی دیگر اندکی هم از تب و تاب مردم کاسته شده و به نظر می‌رسد در جامعه نیز این باور تقویت شده که دولت به فکر تامین معیشت آنها هست، به همین دلیل اکنون دیگر کسی نگران خالی شدن قفسه‌های فروشگاه‌ها نیست و چیزی مشابه هجومی که چند ماه قبل دیده می‌شد مشاهده نمی‌شود. به عبارت ساده‌تر به نظر من دولت توانسته تا حدی اعتماد را جلب کند و این برای شرایط فعلی خیلی خوب است.

او در رابطه با اولویت دولت در شرایط فعلی گفت: اولویت دولت این است که اقشار ضعیف نابود نشوند و عمیقا این خواست را در عملکرد دولت می‌توانیم ببینیم. دولت اکنون ابزار حفظ مشاغل و ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار را ندارد. به‌ویژه اکنون که همه چیز با ریسک‌های گوناگون مواجه می‌شود نمی‌توان انتظار برنامه‌های بلندمدت را داشت. هر چند در طرف دیگر هم متاسفانه دهه‌هاست کشور در شرایط صبر و انتظار قرار دارد ولی هنوز فشارها آن‌طور که لازم است کمتر نشده است. به هر روی دولت مساله حمایت از فرودستان را نه می‌تواند و نه می‌خواهد که رها کند چون اولویتش است و به همین دلیل در روزهای گذشته رفتار دولت بسیار حساب شده بوده و از انجام کارهایی که می‌تواند تحریک آمیز باشد، خودداری می‌کند. به هر روی کمتر کسی به اندازه دولتمردان خواهان بازگشت آرامش به جامعه است و رفتارهای ملایم دولت را نیز باید در این چارچوب فهم کرد.

کریمی در پایان خاطرنشان کرد: بحران و رونق دو دوره متفاوت در اقتصاد هستند و در دوره‌هایی مانند افزایش تحریم‌های امریکا، دولت‌های موفق فشار را از عرصه‌های حیاتی به سوی حوزه‌های کم اهمیت‌تر سوق می‌دهند تا نگرانی مردم تشدید نشود و بحران اجتماعی-سیاسی به وجود نیاید. امروز نمی‌توان و نباید انتظار معجزه داشت بلکه می‌توانیم خواهان حفظ حداقل‌های ضروری باشیم.

«تعادل» از نقایص واگذاری شرکت المهدی گزارش می‌دهد

خلأ قانونی صلاحیت خریداران

گروه اقتصاد کلان |

واگذاری شرکت آلمینیوم المهدی و طرح هرمزآل که در ابتدا با مخالفت‌های شدیدی همراه بود، اکنون بعد از محرز شدن عدم انجام تعهدات خریدار از سوی خصوصی‌سازی و واگذاری مجدد آن، فرصتی را برای بحث درباره نحوه واگذاری‌ها و نقایص آن فراهم کرده است. بسیاری معتقدند که سازمان باید اهلیت خریداران را در ابعاد مختلف مالی و فنی در نظر بگیرد تا جامعه با یک واگذاری ناقص دچار خسران گسترده‌ای نشود، اما در مقابل برخی از جایگاهی موافق دولت و سازمان خصوصی‌سازی می‌گویند که در قوانین مربوط به نحوه واگذاری اموال دولتی تنها از صلاحیت فنی و علمی سخن گفته شده است نه اهلیت مالی. برخی هم با تایید دیدگاه دو طرف ماهیت سازمان خصوصی‌سازی را زیر سوال می‌برند و معتقدند از ابتدا قوانین جامع و دقیقی برای تعیین شرایط خریداران نداشته است؛ موضوعی که ایجاد مسائل کارگری در بسیاری از واگذاری‌ها نشانه‌های آن قلمداد می‌شود.

واگذاری مجدد

به گزارش «تعادل» به تازگی سازمان خصوصی‌سازی با انتشار فراخوانی اعلام کرده است به منظور وصول مطالبات خود از خریدار قبلی، نسبت به واگذاری و انتقال سهام شرکت مجتمع آلومینیوم المهدی و دارایی‌های طرح آلومینیوم هرمزال با مشخصات و شرایط مصوب اقدام می‌کند. بر این اساس میزان سهام قابل واگذاری شرکت مجتمع آلومینیوم المهدی ۷۳،۳۶ درصد و میزان دارایی قابل واگذاری دارایی‌های طرح آلومینیوم هرمزال ۱۰۰ درصد سهام این شرکت را شامل می‌شود.

همچنین شرایط پرداخت وجه این معامله به‌صورت ۳۴۰ میلیارد تومان به عنوان حصه نقدی معامله، پرداخت باقی‌مانده ثمن معامله به‌صورتی تعیین شده است که خریدار، تمام اقساط مربوط به این معامله را که خریدار قبلی تعهد کرده اما سر رسید آن فرا نرسیده است، تقبل و پرداخت می‌کند.

علاوه بر این خریدار کلیه وجوه ریالی و ارزی پرداختی خریدار قبلی، بابت اقساط قرارداد واگذاری و سایر تعهدات مالی مندرج در قرارداد را پس از حسابرسی ویژه توسط سازمان خصوصی‌سازی، ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ نتیجه حسابرسی به این سازمان پرداخت می‌کند. ضمن اینکه خریدار متعهد است بابت حسن انجام این تعهد یک فقره چک به مبلغ یک هزار میلیارد تومان به سازمان خصوصی‌سازی تحویل دهد.

همچنین در سایر شرایط این فراخوان آمده است که خریدار متعهد است اقساط قرارداد تسهیلات دریافت‌شده از بانک صنعت و معدن را در سررسیدهای مقرر طبق جدول پیوست پرداخت کند.

بر این اساس متقاضیان می‌توانند حداکثر تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه، ۲۷ آذرماه جاری نسبت به ارایه تضمین خرید به ارایه پیشنهاد اقدام کنند و سازمان خصوصی‌سازی در رد یا قبول هر یک از پیشنهادهای واصله مختار است.

گفته می‌شود که طرح دوباره واگذاری به دلیل عدم انجام تعهدات خریدار بوده و بر همین اساس سازمان خصوصی‌سازی می‌تواند طبق قانون شرکت را دوباره واگذار کند. پیش از این هم بعضی واگذاری‌ها مانند ایران‌ایرتور شامل این قانون شدند و از خریدار اول بازپس گرفته شد و مجددا به فرد دیگری واگذار شد.

عدم احراز صلاحیت

در این خصوص برخی سازمان خصوصی‌سازی را مقصر اصلی می‌دانند و معتقدند که این سازمان در برخی واگذاری‌ها اهلیت و شرایط خریداران را در نظر نمی‌گیرند و این متضاد با قوانین خصوصی‌سازی است که صلاحیت تخصصی و مالی خریداران را به عنوان شرط هر واگذاری در نظر گرفته است.

احمد مرادی، نماینده مردم بندرعباس، قشم از برگزاری مجدد مناقصه آلومینیوم المهدی و هرمزال در این خصوص گفته است: نحوه واگذاری آلومینیوم صحیح نبوده و خریدار اهلیت لازم را نداشته است که روی این موضوع در مجلس تاکید شد و در این خصوص از وزرای امور اقتصادی و دارایی از زمان طیب‌نیا تا امروز طرح سوال شده و در کمیسیون ویژه اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی گزارشی در این باره تهیه شده است.

وی همچنین گفته است: نحوه واگذاری آلومینیوم المهدی صحیح نبوده و نظارت پس از واگذاری از طریق سازمان خصوصی‌سازی ایراد داشته است.

مرادی یکی از ایرادات مشخص خریدار این شرکت را بدهکاری آن دانسته و گفته است: خریدار آلومینیوم المهدی و هرمزال به سازمان تامین اجتماعی، ایمیدرو، سازمان خصوصی‌سازی و سازمان امور مالیاتی بدهکار بوده و هزینه سنگینی بر دوش دولت، مردم و بیت‌المال بر جای گذاشته است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه سازمان خصوصی‌سازی بار دیگر آلومینیوم المهدی را به مناقصه گذاشته است، اما باید تاکید شود که این سازمان اشتباه گذشته را تکرار نکند، اظهار کرده: خریدار آلومینیوم المهدی دنبال این بود که شمش‌ها را با سرعت و به شکل غیرقانونی از کشور خارج کند که کارگرها مانع انجام این کار شدند. نماینده مردم بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر در مجلس همچنین تصریح کرده است: دستگاه‌های قضایی و نظارتی باید با خریدار آلومینیوم المهدی که ضربه اقتصادی به کشور وارد کرده برخورد قانونی انجام دهند، چرا که رانت و فساد در این واگذاری مشهود است.

نخستین بار در سال ۹۵ احمد توکلی از رانت و فساد در پرونده واگذاری آلومینیوم المهدی خبر داد که این موضوع طی ۲ سال توسط دستگاه‌های نظارتی بررسی و همگی بر نادرست بودن این واگذاری تاکید کردند و چندی پیش نماینده مردم بندرعباس در مجلس نیز از احتمال ابطال واگذاری آلومینیوم المهدی خبر داده بود که در نهایت این موضوع به واقعیت پیوست.

اما این در حالی است که پیش‌تر و با وجود همه اتهامات و ایراداتی که به این واگذاری از سوی نمایندگان مجلس و سایر ارگان‌ها می‌شد، پوری حسینی، رییس سازمان خصوصی‌سازی در دفاعی تمام‌قد از این واگذاری و خریدار شرکت آلومینیوم المهدی و طرح هرمزال حمایت می‌کرد.

وظیفه سازمان اهلیت فنی است

با این حال برخی با این اعتقاد که در قوانین خصوصی‌سازی وظیفه‌ای با عنوان «احراز اهلیت» برای این سازمان تعریف نشده است، این واگذاری‌ها را بدون خلل و ایراد می‌دانند. بر اساس گفته‌های این افراد در تبصره ۱ ماده ۷ آیین نامه نحوه واگذاری تنها به صلاحیت علی خریدار اشاره شده است. «بررسی صلاحیت فنی و علمی داوطلبین بخش‌های غیردولتی و تایید آن بنا به پیشنهاد سازمان، توسط هیات واگذاری صورت خواهد پذیرفت. در صورت تایید صلاحیت فنی و علمی اشخاص موصوف و اعطای مجوز لازم در این رابطه، سازمان مکلف است از طریق برگزاری مزایده (مزایده یک مرحله‌ای یا دو مرحله‌ای در چارچوب قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی و براساس آیین‌نامه معاملات سازمان) و در صورت مغایرت برگزاری مزایده با احکام قانون، با رعایت قوانین و مقررات ناظر بر معاملات دولتی، در این خصوص اقدام نماید.»

به همین سان این افراد هم می‌گویند: سازمان خصوصی‌سازی باید صلاحیت علمی خریدارها را احراز کند و اگر این تبصره را در نظر بگیریم خریدار سابق آلمینیوم المهدی دارای اهلیت و آشنا به امور صنعت آلمینیوم بوده است. اما خریدار به تعهدات خود عمل نکرده است و به همین دلیل سازمان خصوصی‌سازی هم وظیفه داشته که طلب خود را از طریق واگذاری مجدد اموال آن شرکت وصول کند. بنابراین تاکنون در قوانین مرتبط به واگذاری مفهومی تحت عنوان «اهلیت‌داشتن» به کار برده نشده است. تنها مورد استفاده از کلمه اهلیت در سال‌های اخیر در زمینه واگذاری سرخابی‌ها بوده است که قرار بر این شد سه وزیر ورزش، کشور و دادگستری اهلیت خریدار را طبق مصادیقی که مشخص شده بود، احراز کنند. غیر از این هیچ وظیفه‌ای تحت این عنوان به سازمان خصوصی‌سازی محول نشده است.

مطابق این گفته‌ها تنها شرط لازم برای خریدار پرداخت حصه نقدی شرکت در مزایده است اما اینکه آیا بعد از واگذاری خریدار به تمام تعهدات خود عمل می‌کند یا خیر، موضوعی نیست که سازمان به آن آگاهی داشته باشد. قانون هم می‌گوید باید در واگذاری‌ها وثیقه شرکت در ضمانت سازمان قرار داشته باشد که هر زمان خریدار از انجام تعهدات خود کوتاهی کرد برای بازپس گیری اقدام کند. این امری غیر طبیعی نیست و به هر حال در بین هزاران شرکتی که واگذار شده است امکان پیش آمدن مشکلات این دست مشکلات هم وجود دارد.

یکی از موافقین این واگذاری‌ها که پیش‌تر در سازمان خصوصی‌سازی فعالیت می‌کرد اکنون معتقد است که شواهد سلامت این واگذاری‌ها را می‌توان در دو موضوع دید؛ قانع شدن نمایندگان از توضیحات وزیر اقتصاد و رای دادگاه. «طیب‌نیا را در فروردین سال ۹۶ به مجلس احضار می‌کنند که درباره نحوه واگذاری المهدی توضیح بدهد در این جلسه نمایندگان کاملا از توضیحات وزیر وقت اقتصاد قانع می‌شوند. از سوی دیگر دادگاه دوبار رای به سلامت این واگذاری می‌دهد.»

وی همچنین درباره بدهکاری خریدار در هنگام واگذاری‌ها گفت: وقتی خریدار به سازمان امور مالیاتی بدهکار باشد باید این سازمان رسما آنها را اعلام کند و معامله با آن شخص را منع کند اما چنین مساله‌ای وجود نداشته است. از سوی دیگر باید گفت که همه فعالان اقتصادی به نوعی بدهکار هستند و این نمی‌تواند نشانه عدم اطمینان به او پنداشته شود. البته باید گفت که این فرد هیچگونه بدهی مشکوک وصولی به بانک‌ها نداشته است. مهم این است که سازمان خصوصی‌سازی طلب خود را از خریدار وصول کند و تاکنون هم چندصد میلیارد تومان از طلب‌های خود را خریدار المهدی وصول کرده ولی در بقیه انجام تعهدات خود ناتوان شده است. اما زمانی که سازمان مطمئن شد که خریدار دیگر در انجام تعهدات ناتوان است از ابزار قانونی خود برای استیفای حق دولت استفاده کرده است.

اخبار کلان

افزایش ۱۵،۷ درصدی متوسط هزینه خانوارهای شهری

مرکز آمار ایران | از هزینه کل سالانه خانوار شهری ۷۶، ۷۵۰ هزار ریال با سهم ۲۳،۳ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۷۷۵،۲۵۲ هزار ریال با سهم ۷۶.۷ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده‌است.

مرکز آمار ایران در آخرین گزارش خود به بررسی هزینه‌های خانوارهای شهری در کشور پرداخت. بر این اساس و در سال ۱۳۹۶ متوسط هزینه کل خالص سالانه یک خانوار شهری ۵۲۵،۳۲۹ هزار ریال بوده است که نسبت به رقم مشابه در سال قبل ۱۵،۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. از هزینه کل سالانه خانوار شهری ۷۶، ۷۵۰ هزار ریال با سهم ۲۳،۳ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۷۷۵،۲۵۲ هزار ریال با سهم ۷۶،۷ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده‌است. در بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم با ۲۲،۱ درصد مربوط به هزینه آرد، رشته، غلات، نان و فرآورده‌های آن و در بین هزینه‌های غیرخوراکی بیشترین سهم با ۴۳،۰ درصد مربوط به مسکن بوده است. متوسط درآمد اظهار شده سالانه یک خانوار شهری ۳۶۶، ۸۴۸ هزار ریال بوده است که نسبت به سال قبل، ۱۵،۶ درصد افزایش داشته است. بر این اساس در سال ۱۳۹۶ رشد متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری برابر با رشد هزینه کل سالانه است. منابع تامین درآمد خانوارهای شهری نشان می‌دهد که ۳۴،۴ درصد درآمد از مشاغل مزد و حقوق بگیری، ۱۶،۱ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۴۹،۵ درصد از محل درآمدهای متفرقه خانوار تأمین شده است. مقایسه درصد خانوارهای شهری استفاده کننده از لوازم عمده زندگی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد که خانوارهای استفاده کننده؛ اتومبیل شخصی از ۴۷،۶ به ۵۰،۶، یخچال فریزر از ۶۰،۵ به ۶۳.۲، جاروبرقی از ۹۰.۳، به ۹۱.۰، ماشین لباسشویی از ۸۴.۵ به ۸۶.۳، ماشین ظرفشویی از ۵.۸ به ۷،۳ و مایکروفر از ۱۰،۳ به ۱۲.۴ درصد افزایش یافته است. در سال ۱۳۹۶، عمده‌ترین نوع سوخت مصرفی ۹۳،۸ درصد از خانوارهای شهری برای گرما، گاز طبیعی (شبکه عمومی) بوده است. متوسط هزینه کل خالص سالانه یک خانوار روستایی ۷۶۰،۱۷۸ هزار ریال بوده است که نسبت به سال قبل ۱۳،۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. از هزینه کل سالانه خانوار روستایی ۵۰۴،۶۶ هزار ریال با سهم ۳۷،۲ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۱۶۶،۱۱۲ هزار ریال با سهم ۶۲،۸ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است. در بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم با ۲۵،۲ درصد مربوط به هزینه آرد، رشته، غلات، نان و فرآوردهای آن و در بین هزینه‌های غیرخوراکی، بیشترین سهم با ۲۹،۱ درصد مربوط به مسکن بوده است. متوسط درآمد اظهار شده سالانه یک خانوار روستایی ۲۰۱،۸۴۲ هزار ریال بوده است که نسبت به سال قبل ۱۴،۱ درصد افزایش داشته است.

خبر منصوب به خبرگزاری فارس تکذیب شد

اقتصاد خودرو | چند روز پیش خبری در فضای مجازی به نقل از خبرگزاری فارس منتشر شد که از اساس کذب بود و این خبرگزاری هیچگاه چنین خبری را منتشر نکرده است. در این خبر جهت‌دار و تخریبی با اشاره به اظهارات آقای اژه‌ای، سخنگوی محترم قوه قضاییه، در پاسخ به سوال خبرنگار فارس تلاش شده اطلاعات و مطالبی را بطور غیرحرفه‌ای، غیراخلاقی و غیراثبات شده به نقل از این خبرگزاری به بدنه مدیریتی شرکت قطعه‌سازی "ع" نسبت داده شود. اطلاعاتی که توسط هیچ دستگاهی اعلام و تاییدنشده است.

این در حالی است که با مراجعه ساده به سایت خبرگزاری فارس نیز نه تنها اثری از این خبر وجود ندارد بلکه صرفا خبر کوتاهی مشاهده می‌شود که محتوای آن کاملا متفاوت با خبر جعلی منتشر شده است. بر این اساس خبرگزاری فارس هیچگاه چنین خبری با محتوای مذکور را منتشر نکرده است. پیگیری‌های صورت گرفته از این خبرگزاری صحه بر این مدعا می‌گذارد. اصل خبر که مورخ ۱۸ آذرماه ۱۳۹۷ در خبرگزاری فارس منتشر شده به این شرح است: "به گزارش خبرنگار قضایی خبرگزاری فارس، در ادامه صدوسی و چهارمین نشست سخنگوی قوه قضاییه خبرنگار فارس عنوان کرد: شنیده شده پرونده (عباس .الف) به اتهام قاچاق قطعات خودرو به میزان ۷۰۰ میلیون دلار به زودی در قوه قضاییه بررسی می‌شود، وی همچنین متهم است با همکاری برخی از مدیران بانکی بدون ارایه وثیقه معتبر مبلغ ۳ هزار میلیارد تومان از بانک‌ها تسهیلات دریافت کرده و به اتهام افساد فی الارض محاکمه می‌شود. اژه‌ای در پاسخ به این موضوع گفت: بله این پرونده کیفرخواست خورده و به دادگاه رفته اما هنوز تعیین وقت نشده است البته من اعداد و رقم‌ها را درست خاطرم نیست. وی افزود: از جمله مواردی که توقیف شده بود همین قطعات خودرویی بود و دولت و خودروسازان درخواست رد توقیف داشتند که خود بنده هم تاکید کردم تا ترتیبی بدهید تا قطعات آزادسازی شود. " متاسفانه چنین اقدامات تخریبی و غیراخلاقی و غیرقانونی آن در شرایط حساس کنونی که صنعت خودرو و قطعه‌سازی با تحریم مواجه است، جز بازی در زمین دشمن نیست. چرا که در حال حاضر این دو صنعت جز صنایع کلیدی و استراتژیک به حساب می‌آیند. یقینا صنعت خودرو کشور نیازمند آرامش، همدلی در بین تمامی فعالان این صنعت است تا با تکیه بر توان داخلی، مدیریت هوشمندانه و همکاری ملی بتواند از برهه کنونی تحریم‌ها به سلامت عبور کند. همچنین بررسی‌های میدانی از گروه قطعه‌سازی "ع" نیز نشان می‌دهد که اخبار مربوط به دستگیری و بازداشت برخی از مدیران این گروه صحت ندارد و این مجموعه بزرگ صنعتی با قدرت در حال فعالیت است.

یادداشت

کارت اعتباری و ریسک نقدینگی

اعظم احمدیان |

تامین مالی کارت اعتباری و نرخ سود مربوط به آن، از جمله دغدغه‌های ناظران و سیاست‌گذاران شبکه بانکی کشور است. چگونگی تامین مالی کارت اعتباری می‌تواند آن را با ریسک نقدینگی مواجه سازد.

کارت‌های اعتباری منتشر شده در سطح بین‌الملل از منابع مختلف مالی تأمین مالی می‌شوند. ابزارهای مختلف مالی می‌تواند بانک را با انواع مختلف ریسک نقدینگی مواجه سازد. به عنوان مثال کارت‌های اعتباری که از منابع اوراق بهادارسازی تأمین مالی می‌شوند، در مقایسه با کارت‌های اعتباری که از محل سپرده‌ها تأمین مالی می‌شوند، با ریسک نقدینگی متفاوتی مواجه هستند. بنابراین بانک‌های بزرگ با دسترسی به انواع مختلف منابع مالی با ریسک نقدینگی بیشتری در مقایسه با بانک‌های کوچک روبرو هستند. در این شرایط پورتفولیوی کارت اعتباری با ریسک بالا و داشتن نوسانات غیر معمول ممکن است برای اوراق بهادارسازی یا فروش با مشکل مواجه شود. شکست در کفایت قراردادها یا جمع‌آوری تسهیلات ممکن است باعث سقوط اوراق بهادارسازی شود که خود می‌تواند باعث بروز مشکلاتی در زمینه نقدینگی، افزایش هزینه‌ها، محدودیت دسترسی به منابع مالی بازار در دوره‌های آتی شود. در شبکه بانکی ما، تنوع در منابع مالی وجود ندارد و کارت اعتباری از محل سپرده‌ها تأمین مالی می‌شود. بنابراین کارت اعتباری با ریسک مربوط به سپرده‌ها مواجه است. عدم تطابق سررسید سپرده‌ها و کارت اعتباری می‌تواند بانک را با ریسک نقدینگی مواجه سازد.

ریسک نقدینگی در تعهدات استفاده نشده نیز ایجاد می‌شود. به عنوان مثال اکثر مشتریان از کارت‌های خود در زمان مشخص استفاده می‌کنند به عنوان مثال در ایام تعطیلات. بنابراین بانک‌ها باید نسبت به تقاضاهای فصلی نیز آگاه باشند. در حالی که در شبکه بانکی کشور توجه اندک به تقاضاهای فصلی، باعث شده است، بانک‌ها توان لازم برای پاسخگویی به نیاز ناگهانی به برداشت از کارت اعتباری را نداشته باشند. در چنین شرایطی بانک می‌تواند ریسک نقدینگی را با فرآیند قوی مدیریت ترازنامه، پایه‌گذاری تنوع منابع، برنامه جامع مدیریت نقدینگی، سررسید نزولی اگر لازم باشد، ایجاد نماید. علاوه بر نقشی که بانک‌ها در ارزیابی و مدیریت ریسک نقدینگی مربوط به کارت اعتباری می‌توانند داشته باشند، ناظران نیز باید مواردی همچون مکانیسم تأمین مالی واقعی، وابستگی عملیاتی کارت اعتباری به اوراق بهادارسازی دارایی‌ها، ارزش تعهدات تأمین مالی نشده، دلیل از بین بردن حساب‌های کارت اعتباری، ثبات ارتباطات و روابط کارت با مشتریان، توانایی افزایش تأمین مالی و افزایش تقاضاهای فصل را در نظر داشته و مورد بررسی قرار دهند.

ریسک نرخ بهره از جمله ریسک‌هایی است که در ادبیات نظری زیر مجموعه ریسک نقدینگی است. در ارتباط با ریسک نرخ بهره مربوط به کارت اعتباری باید بیان نمود، درآمد بهره‌ای و درآمد کارمزد ناشی از پورتفولیوی کارت اعتباری نسبت به تغییرات نرخ بهره حساس است. پیچیدگی یا عدم نقدینگی استراتژی هدجینگ با ریسک‌های خاص خودشان می‌توانند باعث گسترش ریسک نرخ بهره شوند. در این شرایط وجود ساختارهای مختلف نرخ‌گذاری برای کارت اعتباری می‌تواند انعطاف‌پذیری در مدیریت ریسک ایجاد کند. بانک‌ها باید ریسک نرخ بهره کارت اعتباری را مدیریت کنند. علاوه بر بانک‌ها، ناظران بانکی نیز در مدیریت ریسک نرخ بهره مربوط به کارت اعتباری باید نقش داشته باشند. زمانی که ریسک نرخ بهره ارزیابی می‌شود، ناظران باید محدودیت‌های قانونی در مورد افزایش نرخ، برنامه‌های قیمت‌گذاری و اثر رقابت بر نرخ‌های مختلف را بررسی کنند. ناظران باید منابع و هزینه وجوه پورتفولیوی کارت اعتباری را بررسی کنند. در پایان باید اذعان نمود، با توجه به اینکه در شبکه بانکی ایران، تنوع منابع مالی وجود ندارد و منابع از محل سپرده‌ها تأمین مالی می‌شوند، بنابراین با ریسک نقدینگی ناشی از سپرده‌ها نظیر عدم تطابق سررسید سپرده‌ها با تسهیلات ارایه شده توسط کارت اعتباری مواجه هستند. با این وجود در قوانین موجود ارزیابی ریسک نقدینگی مربوط به کارت اعتباری مفقود مانده است. ضروری است مکانیسم مشخص برای ارزیابی ریسک نقدینگی کارت اعتباری تعریف شده و بانک‌ها مدیریت ریسک نقدینگی مربوط به کارت اعتباری را نیز همچون ریسک نقدینگی کل بانک از اولویت‌های مدیریت ریسک خود قرار دهند.

خبر

حذف جریمه از وام بانکی تا سقف ۵ میلیارد تومان

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با تشریح جزییات مصوبه جدید مجلس پیرامون نحوه تسویه حساب وام‌های بانکی گفت: در گذشته بانک‌ها در صورت معوق شدن وامی سود و جریمه را نیز به اصل تسهیلات اضافه می‌کردند، اما با مصوبه اخیر مجلس اصل وام به اضافه سود متعارف از بدهکار بانکی دریافت می‌شود و جریمه بخشیده می‌شود. مصوبه قبلی مجلس در خصوص معوقات بانکی نیز تسهیلات تا ۱۰۰ میلیون تومان را شامل می‌شده و اکنون تا ۵ میلیارد تومان معوقات بانکی در این مصوبه مطرح است. سیدناصر موسوی لارگانی در گفت‌وگو با ایبنا گفت: برای بررسی و تصویب این بند، کمیسیون اقتصادی مجلس بارها با مسوولان شبکه بانکی کشور جلسه داشته و نظرات دست‌اندرکاران این بخش اخذ شده است.

سیاست محدودسازی، انتقال پول و مبلغ تراکنش‌ها را ۴۰ هزار میلیارد تومان کاهش داد

کاهش ۱۵ درصدی جابه‌جایی پول با محدودیت سقف تراکنش

۹۲ میلیون کارت فعال در شبکه بانکی

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

کاهش ۵۳ میلیونی از تعداد و ۴۰ هزار میلیارد تومان ارزش تراکنش‌های شاپرکی در آبان ماه ۹۷ به نسبت ماه گذشته، نشان‌دهنده موثر واقع‌شدن سیاست ارزی بانک مرکزی در اجرای بخشنامه اصلاح مبلغ تراکنش‌های بانکی دارد که در داخل و خارج کشور، مبلغ تراکنش‌های بانکی را با کاهش مواجه کرد و به دنبال آن با کاهش تراکنش‌های بانکی، به کنترل نرخ‌ها در بازار ارز و سکه منجر شد.

به گزارش «تعادل»، گزارش عملکرد نظام بانکی و شرکت‌های پرداخت در شبکه شاپرک در آبان ۹۷ نشان می‌دهد که یک میلیارد و ۷۹۵ میلیون تراکنش با ارزش ۲۲۱ هزار میلیارد تومان در شبکه الکترونیک پرداخت پردازش شده که به نسبت مهرماه با کاهش ۲.۸۹ درصدی از تعداد که بالغ بر بیش از ۵۳ میلیون تراکنش می‌شود، مواجه شده است. این در حالی است که مبلغ تراکنش‌های شاپرکی با کاهش بی‌سابقه ۱۵.۴۲ درصدی نسبت به شهریور ماه با بیش از ۴۰ هزار میلیارد تومان، همراه شده است.

همچنین تراکنش‌های آبان ۹۷ به نسبت ماه مشابه سال ۹۶ و در یک‌سال اخیر از نظر تعدادی ۲۸،۶ و از نظر ریالی ۵۹ درصد رشد داشته که در مقایسه با تورم نقطه به نقطه ۴۵ درصدی در یک‌سال اخیر به معنای رشد ۱۴ درصدی ارزش حقیقی تراکنش‌هاست.

میانگین رقم هر تراکنش نیز معادل ۱۲۳ هزار تومان است و نسبت دهک دهم با بالاترین ارقام تراکنش به دهک اول با کمترین ارقام تراکنش به ۷۹۰ رسیده و نشان می‌دهد که نوسان و اختلاف قابل توجهی در ارقام تراکنش‌ها با بالاترین و پایین‌ترین ارقام وجود دارد.

بطور میانگین هر ایرانی ۲۱ تراکنش در هر ماه داشته و به ازای هر ایرانی معادل ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان در ماه پول جابه‌جا شده است. از سوی دیگر، به ازای هر ۱۰ هزار نفر بالای ۱۸ سال کشور معادل ۱۵۲۰ ابزار پرداخت وجود دارد که ۱۱۷۲ عدد آن کارتخوان فروشگاهی، ۱۸۹ عدد موبایل و ۱۵۹ عدد ابزار اینترنتی بوده است.

همچنین ۹۵ درصد تراکنش‌ها برای خرید کالا و خدمات و کمتر از ۵ درصد برای قبض و خرید شارژ بوده است. این آمار به‌خوبی روشن می‌کند که کاهش ۲.۸۹ درصدی از تعداد تراکنش‌ها توانسته منجر به افت ۱۵.۴۲ درصدی از ارزش ریالی تراکنش‌های شاپرکی شود که بیانگر این نکته است که روند نزولی در مبلغ تراکنش‌ها به‌صورت عمده در مبالغ بالا بوده و خود شاهدی بر موثر واقع‌شدن سیاست ارزی بانک مرکزی در ایجاد محدودیت خرید با کارتخوان‌ها برای هر کارت به مبلغ ۵۰ میلیون تومان در هر شبانه‌روز دارد. میانگین مبلغ هر تراکنش نیز در آبان به ۱۲۳ هزار تومان رسیده که برای کارتخوان فروشگاهی ۱۲۸ هزار تومان، برای موبایل ۷ هزار تومان و برای اینترنت ۱۷۹ هزار تومان بوده است. مقایسه عملکرد یکسال اخیر نیز نشان می‌دهد که تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی، موبایل و اینترنت تغییر چندانی نداشته است. سهم خرید کالا از تعداد تراکنش ۸۲ درصد، مانده‌گیری بیش از ۵ درصد و قبض، خرید شارژ تلفن همراه نزدیک به ۱۳ درصد بوده است. از نظر مبلغی نیز سهم خرید کالا بیش از ۹۵ درصد و سهم قبض و شارژ تلفن کمتر از ۵ درصد بوده است.

بیشترین تعداد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی دارای مبلغی بین ۵ تا ۱۵ هزار تومان، بوده که ۲۵ درصد زیر ۵ هزار تومان، ۳۸ درصد بین ۵ تا ۲۵ هزار تومان، ۳۰ درصد بالای ۲۵ هزار تومان بوده است. ۴۰۷ میلیون تراکنش زیر ۵ هزار تومان، ۶۱۰ میلیون تراکنش ارقام ۵ تا ۲۵ هزار تومان، ۴۷۶ میلیون تراکنش بالای ۲۵ هزار تومان بوده است. در مجموع ۹۰ درصد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاهی زیر ۵۰۰ هزار تومان بوده است. در ابزار اینترنتی نیز ۲۹ درصد بین ۵ تا ۱۵ هزار تومان، ۷۹ درصد مبلغی کمتر از ۲۵ هزار تومان بوده است.

در ابزار موبایلی نیز ۴۰ درصد زیر ۲ هزار تومان، ۶۵ درصد زیر ۵ هزار تومان، بوده است که دلیل آن استفاده عموم جامعه از کارت‌های شارژ با مبلغ در حدود ۵ هزار تومان بوده است. همچنین اقبال فراوان ابزار پذیرش موبایلی به منظور تهیه کارت‌های شارژ اپراتورهای مختلف، حضور حداکثری تراکنش‌های موبایلی در دامنه مبلغی کمتر از ۵ هزار تومان را توجیه می‌کند. متوسط مبلغ هر تراکنش در ابزار فروشگاهی نیز نشان می‌دهد که دهک اول کم رقم، بالای ۱۵۰۰ تومان و دهک دهم بالاترین رقم بالای ۱،۲ میلیون تومان بوده است. و در ابزار اینترنتی نیز رقم ۹۰۰ تومان تا ۱،۴ میلیون تومان بوده است.

به عبارت دیگر، بطور متوسط ۹۰ درصد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاهی مربوط به خرید کالا و خدمت با مبلغ کمتر از ۱۰۰ هزار تومان بوده است.

اثر بخشنامه اصلاح مبلغ تراکنش‌های بانکی

به گزارش ایبنا، کارشناسان اقتصادی فعالیت پوزهای متصل به شبکه پرداخت کشور در خارج از مرزهای ایران و همچنین فعالیت سفته‌بازان و دلال‌های خارج‌نشین که در کشورهای همسایه که با کارتخوان بانک‌های داخلی اقدام به خرید و فروش ارز در مبالغ بالا می‌کردند را یکی از دلایل موثر هرج‌ومرج در بازار ارز می‌دانستند که با تغییر رییس کل بانک مرکزی و روی کار آمدن عبدالناصر همتی رسیدگی به این موضوع در دستور کار رگولاتور بازار پول قرار گرفت که منجر به ابلاغ بخشنامه اصلاح مبلغ تراکنش‌های بانکی که بر پایبندی بانک‌ها و موسسات اعتباری به دستورالعمل‌های بانک مرکزی در زمینه نظام‌های پرداخت به ویژه رعایت سقف عمومی تراکنش‌ها اشاره داشت در ۱۰ آبان ماه سال جاری به شبکه بانکی شد که کاهش ۴۰۳ هزار میلیارد ریالی از مبلغ تراکنش‌های شاپرکی در آبان ماه ۹۷ سال جاری به نسبت مهرماه و کاهش نرخ ارز به زیر ۱۰ هزار تومان نشان از جهت مناسب فعالیت‌های بانک مرکزی در بازارهای مالی و پرداخت دارد.

البته سیاست‌های بانک مرکزی برای نظم و نظام به بازار پول و ارز محدود به ابلاغ این بخش‌نامه نشده است و این نهاد ناظر به منظور پیشگیری از فعالیت‌های پول‌شویی و ایجاد محدودیت‌های بیشتر برای فعالیت دلالان ارز خارج از مرزها کشور با کارت خوان‌های بانک‌های ایرانی بخشنامه محدودیت سقف ۱۰۰ میلیون تومان در خرید از کارتخوان‌های برای هر کد ملی را در ۵ آذرماه به شبکه بانکی ابلاغ کرده است که پس از انتشار آمار اقتصادی شاپرک در آذرماه سال ۹۷ تاثیر این سیاست بر کاهش تعداد و مبلغ تراکنش‌های کارت در شاپرک مشخص می‌شود. مفاد بخشنامه پایبندی بانک‌ها و موسسات اعتباری به دستورالعمل‌های بانک مرکزی در زمینه نظام‌های پرداخت به‌ویژه رعایت سقف عمومی تراکنش‌ها به قرار زیر است. سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیرشتابی کارتی برای هر یک از پایانه‌های مجاز، به‌جز کارتخوان شعبه‌ای، برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز مبلغ ۳۰ میلیون ریال است. سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیرشتابی کارتی برای پایانه کارتخوان شعبه‌ای برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز با شرط احراز هویت عینی و حضوری، مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال است. سقف عمومی تراکنش خرید کارت برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال است.

تبصره: این سقف مشمول تراکنش‌های پذیرندگان حساب‌های دولتی و پذیرندگان با کدهای صنفی خاص نمی‌شود. ارسال کد ملی دارنده کارت در تمام تراکنش‌های کارتی بهنگام پاسخ تراکش اجباری است. درج «بابت» در تمام دستور پرداخت‌های ارسالی در سامانه‌های ساتنا و پایا اجباری است.

۹۲ میلیون کارت بانکی

تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در آبان ۹۷ به ۹۲ میلیون و ۳۷۳ هزار عدد رسیده که بیش از ۹۷ درصد و نزدیک به ۹۰ میلیون کارت برداشت، و بیش از ۶۶ هزار عدد و سهم ۷ صدم درصد کارت اعتباری و ۲،۵ میلیون کارت هدیه و بن کارت با سهم ۲،۷۵ درصدی بوده است. بانک ملی با ۲۲،۳ درصد، بانک صادرات با ۱۱،۴۴ درصد، بانک ملت با ۱۱،۴۱ درصد، کشاورزی ۷،۴۴ درصد، سپه ۶،۸۴ درصد، تجارت ۶،۷ درصد، رفاه ۶،۴ درصد، مسکن ۳،۲۲ درصد، انصار ۲،۹ درصد، بانک پارسیان با ۲،۲۳ درصد و پاسارگاد ۲،۱۸ درصد، بیشترین سهم را در صدور کارت‌ها دارند و بیشترین سهم از تعداد و مبلغ تراکنش‌های صادرشده و پذیرش شده در آبان ماه به بانک‌های ملت، ملی، صادرات و کشاورزی اختصاص یافته است.

بیشترین سهم از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از نوع کارت هدیه و بن کارت با ۲۲ درصد متعلق به بانک پارسیان، کارت برداشت با ۲۲،۵ درصد متعلق به بانک ملی و کارت اعتباری با ۵۴ درصد متعلق به بانک ملت بوده است. بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی به بانک‌های ملت، ملی ایران، کشاورزی و صادرات، بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به بانک‌های پارسیان، ملی، ملت و اقتصاد نوین و بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به بانک‌های ملت، ملی، آینده و پارسیان اختصاص داشته است. همچنین بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی به بانک‌های ملت، صادرات، ملی و کشاورزی، بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به بانک‌های ملت، شهر، سامان و پارسیان، بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به بانک‌های ملت، ملی، آینده و سامان مرتبط بوده است. همچنین در آبان ماه ۹۷، شبکه پرداخت الکترونیک با ریزش ۷ درصدی در تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی مواجه شده است. رفتار شرکت‌ها در خصوص کاهش یا افزایش تعداد این نوع از کارتخوان‌ها متفاوت گزارش می‌شود و سهم تعداد کارتخوان‌های فروشگاهی کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی ۲۹،۶ درصد از کل کارتخوان‌های فروشگاهی فعال سیستمی شبکه را شامل شده که نسبت به قبل کمتر شده است.

برخی شرکت‌ها با بازتعریف برخی از کارتخوان‌های فروشگاهی خود به عنوان ابزار پذیرش اینترنتی، سعی در تسهیل انجام خدمات پرداخت کارت از طریق نرم‌افزار موبایلی خود و بر بستر اینترنت نموده‌اند. ابزارهای پذیرش فوق این امکان را برای مشتریان فراهم می‌نمایند تا با استفاده از نرم‌افزار این شرکت روی موبایل، اقدام به دریافت کد پذیرنده نموده و به آسانی پرداخت بدون کارت خود را با وارد کردن اطلاعات رمز دوم و سی سی وی تو، انجام دهند.

بانک ملی با ۲۲،۳ درصد، بانک صادرات با ۱۱،۴۴ درصد، بانک ملت با ۱۱،۴۱ درصد، کشاورزی ۷،۴۴ درصد، سپه ۶،۸۴ درصد، تجارت ۶،۷ درصد، رفاه ۶،۴ درصد، مسکن ۳،۲۲ درصد، انصار ۲،۹ درصد، بانک پارسیان با ۲،۲۳ درصد، پاسارگاد ۲،۱۸ درصد، بیشترین سهم را در صدور کارت‌ها دارند. سهم بانک صادرات از کارت برداشت ۱۱،۶ درصد و از بن کارت و هدیه نزدیک به ۶ درصد و از کارت اعتباری نزدیک به ۲ درصد بوده است. بانک ملت با با ۲۴،۹۴ درصد از تعداد تراکنش‌های بانکی یعنی حدود یک چهارم سهم بازار، رتبه نخست را در بین بانک‌های کشور از نظر سهم از تعداد تراکنش‌های بانکی به خود اختصاص داده است. همچنین بانک ملت با ۲۴،۶۷ درصد از مبلغ تراکنش‌های بازار، رتبه نخست در بین بانک‌های کشور را از نظر سهم از مبلغ تراکنش‌های بانکی به خود اختصاص داده است. بانک پارسیان با سهم ۶،۳ درصدی از کل تعداد تراکنش‌های بازار، رتبه پنجم در بین بانک‌های کشور را از نظر سهم از تعداد تراکنش‌ها به خود اختصاص داده است. همچنین بانک پارسیان با ۳،۵۳ درصد از مبلغ تراکنش‌های بانکی، رتبه نهم را در بین بانک‌های کشور از نظر سهم از مبلغ تراکنش‌های بانکی به خود اختصاص داده است. سهم بانک پارسیان در تعداد و مبلغ ابزارهای پذیرش نیز نشان می‌دهد که در تعداد تراکنش کارتخوان‌های فروشگاهی ۵،۶۵ درصد، در ابزار اینترنتی نزدیک به ۲۰،۶۴ درصد و از ابزار موبایلی نزدیک به ۳،۱۶ درصد سهم داشته است. سهم بانک پارسیان از مبلغ تراکنش کارتخوان‌های فروشگاهی نیز نزدیک به ۳،۱۶ درصد، از ابزار اینترنتی ۷،۸۷ درصد و از ابزار موبایلی نزدیک به ۴ درصد اعلام شده است. از نظر تعداد تراکنش، شرکت به پرداخت ملت با ۲۱،۴ درصد، سامان الکترونیک ۱۷،۸ درصد، آسان پرداخت ۱۵،۳۶ درصد، تجارت الکترونیک پارسیان ۱۴،۲ درصد، کارت اعتباری کیش ۸،۹۲ درصد، سداد ۶،۷۵ درصد، پاسارگاد ۵ درصد، بیشترین سهم را داشته‌اند. از نظر مبلغ نیز به پرداخت ملت با ۲۴،۷۲ درصد، کارت اعتباری کیش با ۱۴،۲۲ درصد، پرداخت الکترونیک سامان ۱۳،۸۸ درصد، تجارت الکترونیک پارسیان با ۹،۵۹ درصد، سداد با ۹،۴۳ درصد، آسان پرداخت ۸،۷۵ درصد، فن‌آوا کارت ۷،۳۱ درصد بیشترین سهم را داشته‌اند. شرکت به پرداخت ملت با سهم بالای ۲۱،۴ درصدی از تعداد تراکنش‌ها و سهم ۲۴،۷۲ درصدی از مبلغ آنها همچنان بیشترین سهم را به خود اختصاص داده و در جایگاه نخست هر دو بازار قرار گرفته است. شرکت تجارت الکترونیک پارسیان نیز با ۹،۴۷ درصد سهم از مبلغ کارتخوان فروشگاهی، ۱۱،۲۱ درصد از مبلغ تراکنش ابزار اینترنتی و ۶،۴۴ درصد از مبلغ تراکنش موبایلی جایگاه مناسبی را در بین شرکت‌های پذیرنده داشته است.

قیمت دلار در صرافی ملی وارد کانال ۹ هزار تومان شد

ثبات نرخ ارز و سکه و طلا

گروه بانک و بیمه |

سامانه سنا نیز نرخ لحظه‌ای بازار در ساعات عصر روز یک‌شنبه ۲۵ آذر را برای یورو ۱۱۸۵۰ و برای دلار ۹۹۵۰ تومان اعلام کرد. همچنین میانگین نرخ‌های روز کاری قبل برای دلار ۱۰۲۰۰، یورو ۱۱۹۶۷، درهم ۲۸۳۱، یوآن ۱۶۸۶، پوند ۱۳۲۰۹ و لیر ترکیه ۲۰۶۷ تومان اعلام شده است.

به گزارش «تعادل»، نرخ دلار روز یک‌شنبه در بازار، با کاهش ۱۵۵ تومانی نسبت به روز یک‌شنبه به زیر ۱۰ هزار تومان رسید و صرافی ملی به عنوان بازارساز دلار را با کاهش ۱۵۵ تومانی ۹ هزار و ۹۹۵ تومان عرضه کرد. نرخ خرید هر یورو نیز در این صرافی ۱۱ هزار و ۸۵۰ تومان و فروش یورو ۱۱ هزار و ۹۰۰ تومان اعلام شده است. این در حالی است که سایر صرافی‌ها دلار را به قیمت ۹ هزار تومان و ۹۰۰ تومان نیز به خریداران می‌فروشند. نرخ دلار در بازار آزاد نیز اندکی بالای ۱۰ هزار تومان و در صرافی‌های هرات و کشورهای منطقه بین ۹۸۰۰ تا ۹۹۰۰ است. همچنین در بازار طلا و سکه نیز قیمت اونس جهانی به ۱۲۳۸ دلار رسیده، و با کاهش نرخ دلار، نرخ طلا و سکه نیز کاهش یافته است. بطوری که هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۳ میلیون و ۴۷۰ هزار تومان و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۳ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان داد و ستد می‌شود.

نیم سکه بهار آزادی نیز در بازار تهران یک میلیون و ۷۸۰ هزار تومان قیمت خورد و نرخ ربع سکه به یک میلیون و ۵۰ هزار تومان کاهش یافت. همچنین سکه گرمی در بازار ۶۴۰ هزار تومان مبادله می‌شود و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۳۰۳ هزار و ۶۰۰ تومان به فروش می‌رسد. قیمت مظنه یا مثقال ۱۷ عیار نیز به یک میلیون و ۳۱۵ هزار تومان رسید.

ابلاغ موارد تکمیلی دستورالعمل ارزی

بانک مرکزی موارد تکمیلی مربوط به دستورالعمل خرید و فروش ارز را به شبکه صرافی‌های مجاز اعلام کرد که بر این اساس صرافی‌های مجاز باید هنگام ثبت خرید ارز حاصل از صادرات، گزینه از محل صادرات را در سامانه سنا انتخاب کنند.

همچنین براساس این بخشنامه فروش ارز به منظور واردات کالا و خدمات صرفا همانند گذشته از طریق سامانه نیما امکان‌پذیر است. طبق بند ۳ این بخشنامه مصارف فروش حواله‌های ارزی خریداری شده همچون اسکناس‌های ارزی به دو صورت فروش ارز بابت مصارف ۲۲ گانه خدماتی و همچنین بابت واردات کالا مطابق با قوانین آن بخشنامه امکان‌پذیر است.

جزئیات پرداخت ارز دانشجویی اعلام شد

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از توافق با بانک مرکزی برای پرداخت ارز نیمایی به دانشجویان بورسیه خبر داد. منصور غلامی در حاشیه آیین تجلیل از پژوهشگران نمونه کشور در جمع خبرنگاران گفت: درباره ارز دانشجویی با بانک مرکزی برای پرداخت ارز نیمایی به فرصت‌های مطالعاتی و دانشجویان بورسیه به توافق رسیده‌ایم که ارز نیمایی به این افراد پرداخت شود زیرا بخش عمده این بودجه را دولت می‌دهد. وزیر علوم گفت: البته برای دانشجویانی که با هزینه شخصی تحصیل می‌کنند وزارت علوم صرفا بحث تایید مدارک تحصیلی و محل تحصیل آنها را بر عهده دارد و بانک مرکزی اینها را به بانک‌های عامل برای دریافت ارز با نرخ بعد از نیمایی معرفی می‌کند

استقلال بانک مرکزی مهم‌ترین هدف طرح اصلاح قانون

افزایش روزانه ۱۰۰۰ میلیارد تومان به نقدینگی

طرح اصلاح قانون بانک مرکزی به زودی در صحن علنی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ طرحی که به گفته جعفرزاده، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس می‌تواند بانک مرکزی را از حیات خلوت دولت‌ها خارج کند.

غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگو با ایبنا اظهار داشت: اصلاح قانون بانک مرکزی به تحول در ساختار بانک مرکزی است و در افزایش اختیارات و استقلال بانک مرکزی و به‌روزرسانی استانداردهای بانکی نقش مهمی دارد.

وی با بیان اینکه یکی از مشکل‌های عمده در کشور دخالت دولت‌ها در نظام پولی کشور است، گفت: نظام پولی کشور بر موضوعاتی مانند چاپ اسکناس و جبران کسری نقدینگی و تنظیم ارزها نظارت دارد و در هیچ یک از کشورهای جهان این امور زیر نظر دولت‌ها اداره نمی‌شوند.

جعفرزاده ایمن‌آبادی گفت: دولت‌ها بطور معمول برای حل مشکلات خود و اهاله مشکلات به دولت‌های بعدی از امکانات بانک مرکزی استفاده می‌کنند در حالی که در تمام دنیا بانک مرکزی نهادی مستقل است. وی با بیان اینکه چندین سال است که بحث استقلال بانک مرکزی و ضرورت عدم دخالت دولت‌ها در تصمیم‌گیری این نهاد مطرح شده است، گفت: در دولت‌های گذشته هر زمان که بحران مالی وجود داشته است دستور چاپ اسکناس به بانک مرکزی داده شده؛ موضوعی که می‌تواند موجب افزایش نقدینگی در جامعه شود. جعفرزاده با اشاره به افزایش میزان نقدینگی در سال‌های اخیر گفت: روزانه ۱۰۰۰ میلیارد تومان به میزان نقدینگی موجود در کشور افزوده می‌شود. بانک مرکزی نهادی است که باید متناسب با شرایط اقتصادی کشور تصمیم‌گیری کند و این تصمیم‌ها را به مرحله اجرا بگذارد و دولت نباید به صورت مستقیم در این تصمیم‌ها مداخله کند. وی ادامه داد: این در حالی است که دولت‌ها ارزها را از بانک مرکزی تحویل می‌گیرند و با تبدیل آن در بازار آزاد نسبت به جبران کسری بودجه اقدام می‌کنند. بانک مرکزی باید نهادی مستقل از دولت‌ها باشد تا بتواند نظام پولی و مالی کشور را به درستی مدیریت کند.

بانک مرکزی تاکنون حیاط خلوت دولت‌ها بوده است

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: متاسفانه تاکنون بانک مرکزی حیات خلوت دولت‌ها بوده و این روند در هیچ کجای دنیا تجربه نمی‌شود. وی با بیان اینکه قانون بانک مرکزی سال‌هاست که مورد بازنگری قرار نگرفته است، گفت: مجلس در تلاش است تا با ارایه این طرح گامی در جهت استقلال بانک مرکزی بردارد و استقلال بانک مرکزی می‌تواند به عملکرد بهتر نظام بانکی کشور منجر شود. گفتنی است، آنگونه که محمدرضا پورابراهیمی، رییس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز می‌گوید طرح اصلاح قانون بانک مرکزی که پس از نیم قرن در دستور کار این کمیسیون قرار گرفته بود، به تصویب رسیده است. به گفته رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با تصویب این طرح ارکان بانک مرکزی اصلاح می‌شود و ارکان جدید شامل هیات عالی، شورای فقهی و سازمان نظارت بر موسسات مالی شکل می‌گیرد. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: علاوه بر این رابطه بانک مرکزی با نهادهای حاکمیتی تعیین می‌شود که به استقلال بانک مرکزی از دولت‌ها کمک می‌کند و افزایش پاسخگویی و مسوولیت‌پذیری بانک مرکزی نیز از مصوبات مهم این طرح است.

«تعادل» از ورود ابزار معاملاتی جدید به بازار سرمایه گزارش می‌دهد

ابزار «آتی سبد سهام» در بورس تهران

گروه بورس |
به گفتـه رییس سـازمان بـورس و اوراق بهادار از مهم‌ترین مزایای ابزارهای مشتقه، مدیریت ریسک بازار سهام اسـت و از طریق این ابزار سرمایه‌گذاران می‌توانند سودی بیشتر از سودهای معمولی کسب کنند. بر این اسـاس، روز گذشته شاپور محمدی در مراسم رونمایی از بازار قراردادهای آتی سبد سهام با اظهار خوشبینی نسبت به رونق معاملات آتی سبد سهام عنوان کرد: در سال گذشته ابزار آتی تک سهم در بورس تهران رونمایی شـد و اکنـون با ورود ابزار آتی شاخص سهام این امیدواری وجود دارد تا شاهد رونق هرچه بیشتر استفاده از ابزار مشتقه در بورس تهران باشـیم. وی همچنین از ورود دو ابزار جدید تا پایان سـال خبر داد و گفت: برای به ثمررسـیدن این هـدف، نهادهای مختلف تـلاش قابل توجهی داشـته‌اند که از آن جمله می‌توان به حضور پررنگ شرکت‌های تامین سرمایه و کارگزاری‌ها اشاره کرد. همچنین شرکت مدیریت فناوری اطلاعات بورس نیز طی این مدت فعالیت گسترده‌ای داشت و توانست بسترهای لازم برای انجام معاملات آتی سبد سهام و تعریف نمادها را ایجاد کند. محمدی به فعالیت‌های شرکت سپرده‌گذاری مرکزی نیز اشاره کرد و گفت: در بحث راه‌اندازی این ابزار سمات از پایه‌های اصلی اجرایی بوده است. تیم شرکت سپرده‌گذاری در این مدت کمک‌های شایانی انجام داد تا استفاده از ابزار آتی سبد سـهام در بورس مورد استفاده قرار گیرد. سـخنگوی سـازمان بورس و اوراق بهادار با اشـاره به تلاش‌های گسـترده هیات‌مدیـره بورس تهران و سازمان بورس در زمینه انتشـار ابلاغیه‌ها، ایجاد قوانین معاملاتی و نظارت نیز تصریح کرد: در میان نهادهـای فعال در این زمینـه، فعالیت‌های کمیته فقهی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. با توجه به اینکه ابزارهای مالی کلاسیک تا زمانی که از لحاظ شـرعی تایید نشود، مورد اسـتفاده قرار نمی‌گیرد، کمیته فقهی تلاش بسـیاری داشـت تا ابـزار آتی شاخص سهام از لحاظ شرعی تایید شود.

فرصت‌های آربیتراژی

عضو شورای عالی بورس، در ادامه با اشاره به اهداف اعمال این ابزار در بازار سـهام گفت: یکی از اهداف مهم ابزار مشتقه ایجاد فرصت سرمایه‌گذاری برای افرادی اسـت که به دنبال کسب سـودهای بیشتر از مقـدار معمول ناشـی از فرصت‌هـای آربیتراژی هسـتند. به گفته رییس سـازمان بـورس و اوراق بهـادار از دیگر کارکردهـای ابزار آتی روی سـبد سهام، پوشش ریسـک مناسب اسـت. وی در این زمینه گفت: استفاده از این ابزار می‌تواند بسیاری از ریسـک‌گریزان را به سمت سـرمایه‌گذاری در بازار سـرمایه هدایت کند، همچنیـن می‌تواند مدیریت ریسـک برای اشـخاص و صندوق‌ها را تا حد قابل توجهی افزایش دهد. محمدی همچنین از ورود دو ابزار جدید بورسی دیگر تا پایان سال خبر داد و گفت: در همکاری‌های مشـترک سـازمان بورس و دیگر ارکان در نظر گرفته شده است، تا پایان سال جاری ابزار فروش استقراضی و وارانت راه‌اندازی شود. وی افزود: بـا ورود این ابزارها به لحاظ ابزار کلاسـیک، جعبه ابزار بازار سهام کامل می‌شود. با توجه به اینکه در بحث ابزارهای مالی اسلامی در بورس نیز پیشرفت قابل توجهی داشته‌ایم، بر این اساس راه‌اندازی اوراق بیمه اتکایی در دستور کار قرار گرفته است.

رییس سـازمان بورس و اوراق بهـادار تصریح کرد: در سـال‌های اخیر، نهادهای مالی، رشـد مطلوبی داشـته‌اند بطوری کـه پیش بینی می‌شـود تعداد این نهادها تا پایان سـال به ۶۵۰ نهاد مالی برسـد. بی‌شـک وجود این نهادها اثرات قابـل توجهی در فعالیت بازار سـرمایه داشـته و می‌تواند باعث قوام بخشیدن به اجرای ابزارهای جدید شود. وی بر لزوم فرهنگ‌سازی ابزارهای مالی مختلف در بازار سرمایه از سوی رسانه‌ها تأکید کرد و گفت: بی‌شک عمق بازار سهام بدون آشنایی با ابزارهای مالی مختلف افزایش نخواهد یافت، بنابراین رسانه‌ها برای فرهنگ‌سازی ابزارهای مالی در افکار عمومی باید وارد میدان شوند و فعالیت گسترده‌ای داشته باشند.

ابزار جدید مشتقه

از سـویی دیگر، همزمان با مراسـم رونمایی از ابزار قراردادهـای آتی سـبد سـهام در بـورس تهران، مدیرعامل این شرکت با اشاره به حجم قابل توجهی از معاملات بورس‌های جهانی از این طریق به مزایای آن از جمله پوشش ریسک مناسب اشاره کرد. علی صحرایی با اشاره به پوشش ریسک مناسب این ابزار بیان کرد: طی چند سال اخیر با هماهنگی و همدلی گروه‌های مختلف بورس تهران، توانستیم یک ابزار جدید مشـتقه به منظور پوشش ریسک بیشتر بازار ایجاد کنیـم. وی در ادامه و با اشـاره به تلاش‌های گسترده بورس تهران در این زمینه، بیان کرد: شرکت بورس تهران همزمان با تغییـرات در هیات‌مدیره، وظایف و اهـداف مهمی را برای فعالیت خود در نظر گرفت. اولین وظیفه این شرکت، عمق بخشی به بازار با توجه به شرایط اقتصادی کشور و دومین هدف آن ایجاد ابزارهای جدید با پوشش ریسک مناسب است.

کمیته توسعه در بازار

مدیرعامل شـرکت بورس تهران در ادامه از تشکیل کمیته توسعه در این شـرکت خبر داد و گفت: این کمیته که به تازگی فعالیت خود را آغاز کرده است، وظیفه رصد فعالیت بخش‌های مختلف شرکت بورس تهران را برعهده دارد. نظارت این کمیته شرایطی را فراهم می‌کند تا رسـیدن به اهـداف در نظر گرفته شده با سـرعت بیشتری انجام گیرد. وی در ادامه به تاریخچه ورود ابزار مشتقه به بورس تهران اشاره کرد و گفت: ابزار فروش تبعی از اولین ابزارهای مشتقه‌ای بود که در بورس تهران استفاده شد، این ابزار در ابتدا تنها کارکرد بیمه‌ای داشـت، اما هم‌اکنون در بحث تامین مالی نیز استفاده می‌شود. در سال ۹۶ از طریق این ابزار دو هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان تامین مالی در بخش‌های مختلف صورت گرفت که ۱۹ درصد کل تامین مالی کشور در آن سال بود. صحرایی همچنین افزود: در سـال ۹۵ نیز ابزار آپشـن یا اختیار معامله رونمایی شد که در بازار در حال معامله است و بعد از آن آتی سبد سهام است که پیش‌تر در قالب آتی تک سهم استفاده می‌شد.

قابلیت پوشش ریسک و مزایای مالیاتی

مدیرعامل شـرکت بورس تهران بـا بیان اینکه آتی سبد سـهام از محبوبیت قابل توجهی در بازارهای جهانی برخوردار است، گفت: در معاملات بورس‌های بزرگ جهانی، ابزار آتی سبد سهام جزو ۴ ابزار مشتقه پرمعامله اسـت. بر اسـاس مطالعات WFE، حدود ۶۰ درصد از معاملات جهانی ابزار مشتقه با ابزار آتی روی شـاخص صورت می‌گیرد. صحرایی با اشاره به تلاش‌های کمیته فقهی بورس طی این مدت گفت: کمیته فقهی در سال ۹۴ مطالعات گسترده‌ای را در این زمینه آغاز کرد، که در نهایت با همفکری تحقیق و توسعه بورس تهران، سبد مرجعی از صنایع مختلف در نظر گرفته شد و بر اساس آن ابزار آتی سبد سهام شکل گرفت. وی در ادامه گفت: این ابزار کارکردهای چندگانـه دارد که مهم‌تریـن آن ایجاد یـک بازار دوطرفه است. همچنین ابزار آتی سبد سهام از قابلیت پوشش ریسک مناسـبی برخوردار است و می‌تواند خاصیت اهرمی داشته باشد.

صحرایی همچنین افزود: در ابزار آتی سـبد سـهام نیاز به مطالعه تک تک سـهام وجود ندارد، از سوی دیگر این ابزار از مزایای مالیاتی نیز برخوردار اسـت بطوری که کارمزدهای این معامله از معافیت مالیاتی برخوردار اسـت. وی گفت: روز گذشته و در جریان رونمایی از ایـن ابزار، هفت نمـاد معاملاتی عرضه شدند که مهم‌ترین آن سبد سهام ۳۰ شرکت بزرگ، بانک‌ها، خودرویی‌ها، محصولات شیمیایی، فلزی و معدنی‌ها بودند.

آمار معاملات

ریزش ۲ هزار و ۷۷۷ واحدی شاخص

گروه بورس | شـاخص کل بـورس اوراق بهادار تهران در معاملات روز گذشته با ریزش ۲ هزار و ۷۷۷ واحدی همراه شد و در نهایت به رقم ۱۶۱ هزار و ۷۰۷ واحدی سقوط کرد. از همین رو، شاخص بازار اول در حالی با کاهش ۲۲۳۵ واحدی به رقم ۱۱۸ هزار و ۹۶۰ واحد رسید که در نقطه مقابل شاخص بازار دوم با کاهش ۴۶۲۲ واحدی رقم ۳۲۲ هزار و ۹۶۱ واحد را به ثبت رساند. این در حالی است که شاخص سهام آزاد شناور نیز با کاهش ۳۰۳۶ واحدی به رقم ۱۷۳ هزار و ۴۵۵ واحد ریزش کرد. همچنین، شـاخص کل هم‌وزن بـا کاهش ۳۱۸ واحدی رقم ۲۷ هزار و ۳۳۳ واحد را به خود اختصـاص داد. افزون بر این، دیروز معاملات سهام در نماد معاملاتی گروه مپنا با ۵۷ واحد، پتروشیمی خارک با ۲۸ واحد و معدنی و صنعتی گل گهر با ۲۷ واحد افزایش بیشـترین تأثیر مثبت را بر شاخص کل بورس به نام خود ثبت کردند. در مقابل، معاملات سهام در نماد معاملاتی شـرکت‌های گروه مپنا با ۱۰۵ واحد، پتروشیمی خارک با ۳۱ واحد و سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران با ۱۴ واحد کاهش، بیشترین تاثیر منفی را در شاخص داشتند. بر اساس این گزارش، ارزش کل معاملات دیروز بورس تهـران در حالی به بیش از ۴۰۴ میلیارد تومان نمایش داده شـد که ناشی از دست به دست شـدن بیش از یک میلیارد و ۵۵۷ میلیون سـهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۱۲۱ هزار و ۹۲۴ نوبت داد و ستد بود.

شاخص فرابورس در رقم ۱۸۲۶ واحدی

از سـویی دیگر، معاملات اوراق بهادار در مجموع بازارهای فرابورس ایران روز یکشـنبه با دسـت‌به دست شدن ۶۳۶ میلیون و ۷۱۶ هزار ورقه به ارزش بیش از ۴ هـزار و ۵۷۴ میلیارد ریال در بیش از ۹۱ هزار نوبت معاملاتی میان معامله‌گران به پایان رسید که به معنی افزایش ۲۸ درصدی ارزش معاملات روز گذشته در مقایسه با روز ماقبل است. بر این اساس، شـاخص کل نیز دیـروز پس از افـت ۱۵ واحدی در سـطح ۱۸۲۶ واحدی قرار گرفت که نمادهای «ذوب»، «میدکو» و «کگهر» با اهرم منفی تا سقف ۸ واحدی بیشترین سـهم را در کاهش این نماگر بر جای گذاشتند. همچنین، بررسی معاملات بازار سهام در پایان این روز معاملاتی بیانگر معامله ۱۳۷ میلیون سهم به ارزش ۶۰۳ میلیارد ریال در بازار اول و دادوستد ۲۶۳ میلیون سهم به ارزش ۹۳۷ میلیارد ریال در بازار دوم اسـت که نماد «سمگا» با ارزش معاملات افزون بر ۲۸۵ میلیارد ریال و نماد «ذوب» با حجم معاملات به میزان بیش از ۱۰۰ میلیون سهم به ترتیب بیشترین ارزش و حجم معاملاتی را در این دو بازار از آن خود کردند.

بورس کالا

تامین مالی از طریق اوراق سلف موازی به‌جای سیستم بانکی

مدیـر سـرمایه‌گذاری و تامین مالی گـروه بهپرور، دلایل انتخاب مسیر بورس کالای ایران و انتشار اوراق سلف موازی اسـتاندارد را به جای اخذ تسهیلات از سیسـتم بانکی به منظور تامین سرمایه در گردش این شرکت تشـریح کرد. طی معاملات هفته جاری بورس کالای ایران، صنعت طیور در حالی با انتشـار اوراق سلف موازی استاندارد اقدام به تامین مالی کرد که بیش از ۴۷۵ میلیارد ریال از این اوراق تنها در یک روز معاملاتی و با استقبال سرمایه‌گذاران با موفقیت به فروش رسید. مدیر سـرمایه‌گذاری و تامین مالی گروه بهپرور در خصوص تامین مالی این شـرکت از طریق بازار سرمایه به کالاخبر گفت: یکی از ابزارهای مالی جدید استفاده از قراردادهای اوراق سلف موازی استاندارد اسـت که به تولیدکنندگان این امکان را می‌دهد تا برای بازه زمانی کوتاه‌مدت اقدام به تامین مالی کنند. این در حالی است که مزایای ابزار مذکور هنوز بطور کامل در بین تولیدکنندگان شناخته شده نیسـت و در صورت آشـنایی فعالان صنایع، اوراق سلف موازی از شـیوه‌های پرطرفدار تامین مالی به شمار خواهد رفت. محمد بخشـی افزود: با توجه به اشباع فرآیند تامین مالی از طریق بازار پولی و سیستم بانکی کشور، گروه بهپرور جهت تامین مالی مورد نیاز زنجیره تولید مرغ و تخم مرغ از سال گذشته به سمت انتشار اوراق سلف موازی استاندارد روی آورده و امسال برای دومین بار، نسبت به انتشار این اوراق به مبلغی بیش از ۴۷۵ میلیارد ریال اقدام کرده است. عرضه‌ای که در روز شنبه هفته جاری با استقبال سرمایه‌گذاران رو به رو شد و با موفقیت به ثمر رسید. وی تاکید کرد: گروه بهپرور در اسـتفاده از این ابـزار تامین مالی در صنعت خود پیشرو بوده و منابع مالی لازم برای تکمیل زنجیره تولید و توسعه فعالیت‌های خود را از این محل تامین کرده است. چراکه برای هر کدام از بخش‌های این زنجیره نیاز به تامین منابع مالی جدید بود که به دلیل اشباع سیستم پولی کشـور در این مسیر، این نتیجه حاصل شد که بورس کالای ایران و اوراق سلف موازی استاندارد بهترین روش برای فراهم کردن این منابع خواهد بود. وی طولانی بودن فرآیندهای اداری برای دریافت تسهیلات مالی از شبکه بانکی کشور را یکی از مهم‌ترین دلایل استفاده از بازار سرمایه و بطور اخص بـورس کالا جهت تامیـن نقدینگی موردنیاز صنعت برشـمرد و گفت: البته در انتشار اوراق سلف موازی اسـتاندارد در بورس کالا نیـز رعایت برخی الزامات ضروری اسـت، اما در مجموع سرعت تامین مالی به کمک این ابزار خیلی بیشـتر از شبکه بانکی است. بخشی تاکید کرد: مزیت دیگر استفاده از این ابزار در تامین مالی از طریق بازار سرمایه این است که به شناخته شدن برند شرکت کمک کرده و بر افزایش ارزش بازار آن در بازار سرمایه و در بین سرمایه‌گذاران بورسی تاثیرگذار اسـت؛ چراکه این مجموعه برنامه ورود سـهام خود به بازار فرابورس را در نظر داشـته و به کمـک تامین مالـی از بورس کالا و مشـارکت سـرمایه‌گذاران در خرید این اوراق، سـهام شرکت و پتانسـیل‌های آن بیشتر شـناخته می‌شود. مدیر سرمایه‌گذاری و تامین مالی گروه بهپرور با بیان اینکه تامین مالی بـه کمک این ابزار در کاهش هزینه‌های شرکت نسـبت به بازار پول موثر بوده، گفت: کاهش هزینه فرصت سرمایه‌گذاری با کوتاه‌شدن فرآیندهای اداری جـذب نقدینگی از طریق این ابزار مزیت مهم دیگری است که انتشـار این اوراق در بر دارد. وی در خصوص تجربه سال گذشته این مجموعه در انتشار ۲۰۰ میلیارد ریال از ایـن اوراق گفت: به کمک این ابزار مالی ضمن تامین منابع مالی مورد نیاز، بازدهی مطلوبی نیز کسب شد و در نهایت حجم تولید و فروش مجموعه به صورت قابـل توجهی افزایش یافت. وی گفت: با توجه بـه اینکه کالای تولیدی این مجموعه یک کالای استراتژیک اسـت، با خرید و فروش این اوراق توسط مردم و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، جامعه درگیر بخش تولید شده و مردم با روند تولید بیشتر آشنا می‌شوند.

شاهد شفاف‌ترین قیمت‌ها برای زعفران هستیم

کارشناس بازار سرمایه معتقد است، با افزایش حجم معاملات زعفران در قراردادهای آتی، گواهی سپرده و بازار فیزیکی بورس کالای ایران، شاهد شفاف‌ترین قیمت‌ها برای زعفران هستیم. به گزارش کالا خبر، حسن رضایی‌پور ضمن اشاره به اینکه زعفران کالایی اسـت که تولیدکنندگان آن به صـورت خرد تولید می‌کنند، گفت: تجمیع زعفران و عرضه آن در تالار فیزیکی بورس کالا مستلزم آن است که تشکل‌های کشـاورزی و شـرکت‌های فعال، زعفران را تجمیع نمایند و در قالب استانداردهای قابل عرضه در بورس، عرضه کنند. وی افزود: تا سال گذشته امکان عرضه تولیدات خرد در بـازار فیزیکی بـورس کالا وجود نداشت و اما در سال قبل و در پی خریدهای توافقی که سازمان تعاون روستایی انجام داد و تناژ آن بالغ بر ۶۰ تا ۷۰ تن می‌شد، ۸۰ درصد آن در بورس کالا عرضه شـد و توجه بازار و سرمایه‌گذاران را به سمت بورس کالا جلب کرد. رضایی پور تصریح کرد: با راه‌اندازی انبارهای گواهی سـپرده، امکان تحویل مسـتقیم حداقل یک کیلوگرم کالا به انبارها برای کشاورزان فراهم شـد تا از طریق گواهی سپرده قادر به فروش کالای خود باشند. همزمان با راه‌اندازی قراردادهای آتی زعفران و افزایش نرخ ارز مزید بر علت شده و این کالا با موفقیت چشمگیری همراه کرد. با توجه به این نکته که زعفران کالایی صادراتی است و کمتر از ۱۰ درصد آن در بازار داخل استفاده می‌شود، لذا قیمت آن وابستگی زیادی به نرخ ارز دارد. بنابراین همزمان با افزایش نرخ ارز، بهای این کالا نیز در بازار بالا رفت و حجم بالای معاملات در قراردادهای آتی، گواهی سپرده و بازار فیزیکی انجام شد، شفاف‌ترین قیمت‌ها را برای زعفران رقم زد. وی به موضوع کاهش نرخ ارز در ادامه روند بازار اشـاره داشـت و گفت: همزمانی کاهش نرخ ارز با برداشت و تولید زعفران، سبب شد قیمت این کالا پایین بیاید و این کاهش نرخ نسبت به تابستان در بورس مشهود بود و به جرات می‌توان گفت، قیمت‌های کشف شـده در بورس منطبق با قیمت‌های واقعی بازار زعفران بوده و واقعیت بازار را منعکس نموده است.

این کارشـناس بازار سرمایه با تاکید بر این نکته که معاملات رینگ صادراتی بورس کالا از سال‌ها قبل و از سوی تجار و کشورهای منطقه و سایر کشورهای جهان در معاملات سایر کالاها رصد می‌شود، گفت: شـاید آمارهای معاملاتی و قیمت‌های کشف شده زعفران در بورس هم‌اکنون مورد توجه کشـورهای دیگر نباشـد اما مبنـای قیمت برای پیشـنهادات صادراتی، قیمت‌های بورس کالا است. وی در پاسخ به این سوال که چند درصد زعفران ایران در شرایط فعلی در بورس عرضه می‌شـود؟ گفت: اگرچه آمار دقیقی از تولید زعفران کشـور به دلیل برخی سلف فروشی‌ها و عدم ثبت معاملات بخش خصوصی، در دسـت نیسـت اما از ۲۵۰ تا ۳۰۰ تن زعفران تولید شده در کشور در سال گذشته، چیزی حدود ۷۰ تن در بورس کالا عرضه شـد که این رقم بی‌سابقه بود. این کارشـناس ارشد بازار سرمایه ظرفیت انبارهای گواهی سـپرده زعفران را حدود شـش تن اعلام و تصریح کرد: پس از عرضه‌های بازار فیزیکی، دو انبار برای گواهی سـپرده زعفران پذیرش شـد که یکی در مشهد و دیگری در تربت حیدریه واقع شده بود. ظرفیت انبارها هر یک سه تنی بوده و انبار مشهد که موقتا تعطیل است به زودی مجددا باز می‌شود. انتظار می‌رود با توجه به نیاز بازار و توجه بخش خصوصی، انبارهای دیگر به مجموعه انبارهای گواهی سـپرده زعفران افزوده شـود. البته در ایـن انبارها گردش کالا اتفاق افتاده و نسـبتی از تولید بازار محسـوب نمی‌شـوند. در واقع این انبارها بطور مداوم در حال پر و خالی شـدن هسـتند. رضایی پور درخصوص فرهنگ‌سازی عرضه زعفران در بورس کالا نیز گفت: دو نوع اطلاع‌رسانی در حوزه عرضه‌های زعفران در بورس کالا صورت گرفته اسـت یکی اطلاع‌رسـانی خبری است و دیگری اطلاع‌رسانی عملیاتی. از منظر اطلاع‌رسـانی و جنبه خبری، پوشش لازم به خوبی صورت گرفته است و در حوزه عملیاتی با آشنا نبودن بسیاری از کشاورزان با سازوکار بورس روبه‌رو هستیم که این موضوع، کار بیشتر و فرهنگ‌سازی بهتری را می‌طلبد که در اینجا نقش کارگزاران، بورس کالا و رسانه‌های محلی پر رنگ‌تر خواهد بود.

گزارش

تحقق بخشی از مشوق‌های صادراتی تا آخر دی ماه سال جاری

دولت در لایحه بودجه ۹۸ تامین اعتبار ۱۰۰ میلیارد تومانی برای حمایت از صادرات غیرنفتی و متنوع‌سازی در کشورهای هدف پیش بینی کرده است. بسته حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی سال ۱۳۹۸ در ابتدای آذرماه سال جاری توسط معاون اول رییس جمهوری اعلام شد. طی این مصوبه که در جلسه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی مربوط به ۲۸ خرداد ماه سال جاری برگزار شده بود را جهت اجرا به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کرد. در این ابلاغیه از وزارت صنعت، معدن و تجارت خواسته شده که در جداول اهداف صادراتی بر اساس کشورهای هدف متناسب با شرایط جدید (سال ۱۳۹۷) را ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ اعلام و به بسته مزبور الحاق کنند.

بسته حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی در چارچوب برنامه ملی پیشبرد برونگرایی اقتصاد در راستای تحقق بند ۱۰ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در خصوص حمایت همه جانبه و هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارز آوری مثبت و اجرایی کردن بند «ص» تبصره ۶ و بند «الف» تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، برنامه‌های حمایتی و تشویقی توسعه صادرات غیرنفتی کشور با هدف تحقق صادرات غیر نفتی به میزان ۵۳/۸ میلیارد دلار در این سال تنظیم و ابلاغ شده است. رییس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت را موظف کرده است ضمن نظارت بر اجرای موثر مفاد این مصوبه، گزارش عملکرد اجرای آن را به صورت ماهانه به دبیرخانه ستاد ارسال کند. در همین زمینه عدنان موسی پور رییس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی در گفت‌وگوی اختصاصی با اگزیم نیوز در مورد تامین اعتبار ۱۰۰ میلیارد تومانی برای حمایت از صادرات غیرنفتی و متنوع‌سازی در کشورهای هدف در بودجه ۹۸ و امکان تحقق آن، اظهار داشت: با توجه به بند: «ص» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور که بطور اختصاصی به مشوق‌های صادراتی مرتبط است از این حیث که با توجه به افزایش یک واحد درصد نرخ تعرفه کالاهای وارداتی جز کالاهای اساسی، به لحاظ درآمدی تحقق یافته زیرا واردات به میزان ۲۹/۵ میلیارد دلار انجام شده و همچنین ضمن توجه به کاهش واردات کشور در هشت ماهه ابتدال سال جاری به میزان ۱۴ درصد که عمدتا ناشی از کالاهایی غیر از کالاهای اساسی و بطور کلی درآمد دولت را از محل درآمد تعرفه‌ها کاهش داده است، درصد تحقق جوایز صادراتی ۲۰ درصد اعتبارات و مشوق‌های صادراتی خواهد بود که برای سال ۹۸ نیز نمی‌توان بیش از این را پیش بینی کرد. وی با اشاره به اینکه یکی از تفکرات رایج در جامعه بخش خصوصی و دولت تا حدودی این بوده که جایزه صادراتی برای جبران سرکوب کردن نرخ ارز است، یادآور شد: بر این اساس در دورانی که نرخ ارز رشد می‌کند سیاست‌گذاری‌ها به سمتی می‌رود که پرداخت جوایز صادراتی الزامی ندارد زیرا سهم خیلی کوچکی از هزینه‌های صادرکنندگان را جبران می‌کند، بر این اصل پرداخت آن در اولویت قرار نمی‌گیرد که در این زمینه عدم پرداخت جایزه از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ و همچنین ۹۶ و ۹۷ تا حدود زیادی متاثر از این تفکر می‌تواند باشد که اعتباری در این زمینه اختصاص نیافته است. موسی پور با اشاره به اینکه دولت در سال‌های ۸۹ تا ۹۰ بطور کلی ۱۲۸۷۶ میلیارد ریال جایزه صادراتی داده، اعلام کرد: در این دهه تعهدات صورت گرفته نیز ۱۶۳۶۰ میلیارد ریال بود که ۷۹ درصد آن تحقق پیدا کرد. ضمن اینکه دولت در این سال‌ها ۳۴۸۴ میلیارد ریال نیز به عنوان تعهدات جایزه صادراتی (بدون در نظر گرفتن یارانه صادراتی که بالغ بر ۱۳۰ میلیارد ریال است) نسبت به بخش خصوصی همچنان متعهد است. رییس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی از اعتبار ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال تخصیص یافته در سال ۹۷ خبر داد و خاطرنشان ساخت: انواع مشوق‌ها نظیر کلینیک توانمندسازی صادراتی، آموزش، مشاوره و ... در این زمینه در نظر گرفته شده که بسیار فراتر از سال ۱۳۹۶ است اما تاکنون مبلغی به عنوان مشوق صادراتی پرداخت نشده که پیش بینی می‌شود تا آخر دی ماه سال جاری درصدی از آن پرداخت شود. وی در ادامه افزود: در این بسته مشوق‌ها در زمینه‌هایی نظیر کمک به حضور در نمایشگاه‌های خارجی معتبر، حمایت از ایجاد مراکز تجاری در کشورهای هدف برای بخش خصوصی، پرداخت یارانه سود تسهیلات به صادرکنندگان، ایجاد دفاتر نمایندگی سازمان توسعه تجارت ایران در کشورهای هدف، آموزش اطلاع رسانی و مشاوره، صدور ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌های اعتبار صادراتی، مطالعات بازارهای هدف و بازاریابی و اعزام هیات‌های تجاری به بازارهای هدف، اختصاص خواهد یافت. به گفته رییس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی طی سال‌های ۹۱ تا ۹۳ به دلیل افزایش ۳ برابری نرخ ارز، عملا این بخش عملکردی نداشته و بودجه‌ای نیز بابت جوایز صادراتی اختصاص نیافته است. اما در سال ۹۴ بالغ بر ۷۲۴ میلیارد ریال اعتبار برای مشوق‌های صادراتی در نظر گرفته شد که از این میزان تنها ۳۳۶/۷ میلیارد ریال آن پرداخت شد که این امر نشان دهنده تحقق ۴۶/۵ درصدی در آن سال است. همچنین در این سال ۲۲۰ میلیارد ریال (۶۵ درصد) از مبلغ تخصیص داده شده صرف کمک به سود تسهیلات بانکی برای صادرکنندگان شد. وی اعتبار در نظر گرفته شده در سال ۹۵ را برای مشوق‌های صادراتی ۳۶۰۰ میلیارد ریال عنوان کرد و افزود: از این میزان تنها ۵۰۰ میلیارد ریال آن محقق شد که درصد نهایی آن به ۱۴ درصد رسید. در این سال نیز ۶۷ درصد این مبلغ به کمک سود تسهیلات بانکی به صادرکنندگان اختصاص یافت. موسی پور در مورد سال ۹۶ و اعتبار در نظر گرفته شده برای مشوق‌های صادراتی گفت: در این سال بالغ بر ۱۰۲۰ میلیارد ریال مشوق در نظر گرفته شد که تا این زمان از منابع بسته سال ۹۶ پرداختی در این زمینه صورت نگرفته است.

نگاهی به وضعیت بازار پس از کاهش قیمت ارز

چسبندگی شدید قیمت‌ها

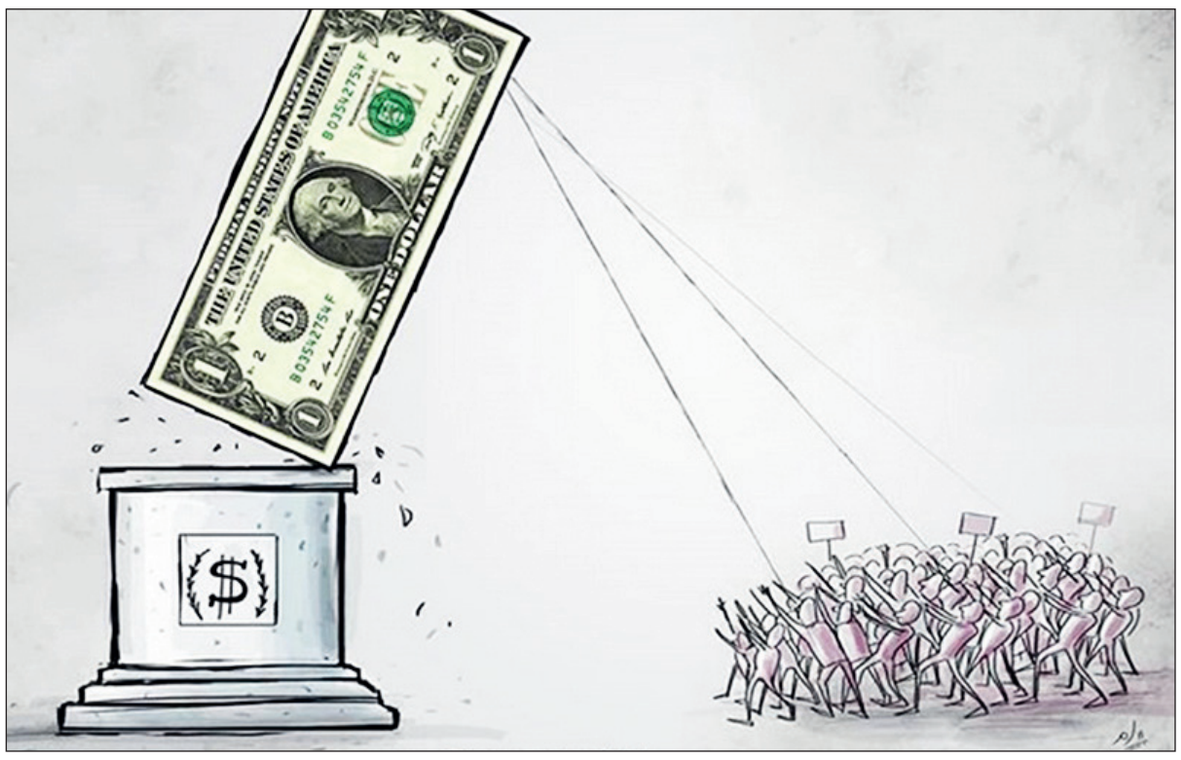

برای بسیاری از مردم سوال است که چرا قیمت کالاها و خدمات در ماه‌های گذشته به خاطر افزایش قیمت ارز افزایش داشت اما با کاهش قیمت ارز شاهد کاهش مشخصی در قیمت کالاها نیستیم. هر چند نرخ تورم کاهش محسوسی در ماه اخیر داشته است اما واقعیت این است که انتظار مردم این بود که کاهش قیمت را مشاهده کنند. دلیل اصلی این موضوع را می‌توان در ضریب بالای چسبندگی قیمت‌ها در بازارهایی دانست که مردم به صورت روزمره با آن دست به گریبان هستند.

استنادهای تاریخی

در باور افکار عمومی در ایران مدت‌ها است که اینگونه تصور می‌شود که زمانی که قیمت کالا یا خدمات افزایش می‌یابد، دیگر کاهش نخواهد یافت. این باوری جاافتاده در بین افکار عمومی است و مرور تاریخ نیز حکایت از همین امر دارد که افزایش قیمت در اقتصاد ایران، کاهش بعدی در پی ندارد. این مساله تعریف علمی هم دارد و در اقتصاد به آن چسبندگی قیمت می‌گویند. چسبندگی اسمی، همچنین به عنوان چسبندگی قیمت یا چسبندگی دستمزد شناخته می‌شود، وضعیتی را شرح می‌دهد که قیمت نرمال در آن به تغییر مقاوم است. چسبندگی نرمال کامل وقتی اتفاق می‌افتد که قیمت برای بازه مناسبی از زمان در شرایط نرمال ثابت شده باشد. چسبندگی قیمت، البته مفهومی پیچیده است و تعریف ساده از آن منجر به عدم درک کامل مکانیزمی است که اقتصاد کینزی برای نشان دادن اهمیت آن تشریح می‌کند.

چسبندگی قیمت‌ها مانع از حرکت راحت و بلا مانع قیمت‌ها در بازار با تغییر شرایط اقتصادی و تغییر در عرضه و تقاضای بازار است و عمدتا نشان‌دهنده ناکارآمدی بازار است و همچنین این چسبندگی ممکن است چسبندگی رو به بالا (تمایل قیمت به افزایش و مقاومت در برابر کاهش) یا چسبندگی رو به پایین (تمایل به کاهش و مقاومت در برابر افزایش) باشد.

آنچه امروزه در اقتصاد ایران شاهد آن هستیم شاید بیش از همه چسبندگی رو به بالای قیمت‌ها است و همین امر منجر به آن شده است که افکار عمومی به این باور برسند که «هر چه افزایش یافت، کاهش نمی‌یابد». به خصوص طی سال‌های اخیر همواره این امر در اقتصاد ایران بروز و ظهوری آشکار داشته است.

در علم اقتصاد چند عامل احتمالی برای بروز پدید چسبندگی ذکر شده است. از جمله خطای پولی و اطلاعات ناقص در خصوص قیمت‌ها. خطای پولی اساسا به معنی آن است که افراد پول ملی را اغلب با ارزش اسمی آن به جای ارزش واقعی مورد قضاوت قرار می‌دهند. برای مثال قدرت واقعی خرید یک پول در دید افراد جامعه پایین‌تر از ارزش واقعی آن پول قلمداد می‌شود.

بازارهای متفاوت

در این باره حمید دیهیم، عضو هیات علمی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اصطلاح چسبندگی قیمت‌ها اظهار کرد: زمانی که قیمت‌ها در اثر تورم بالا می‌رود به همان سرعت پایین نمی‌آید. این قاعده در همه جای دنیا صدق می‌کند اما در ایران به خاطر وجود برخی از مسائل متفاوت است.

او با بیان اینکه در عدم کاهش قیمت‌ها متاثر از نرخ ارز تفاوتی بین فروشگاه‌های تعاونی و خصوصی وجود ندارد، اضافه کرد: چه بسا در فروشگاه‌های خصوصی به دلیل دارا بودن انبارهای بزرگ‌تر قیمت‌ها ارزان‌تر هم باشد کما اینکه در مورد برخی از اجناس همینطور هم هست.

این اقتصاددان همچنین با اشاره به نرسیدن ارزها به قیمت تعادلی اظهار کرد: زمانی که ارزها ثبات ندارند، بازار نمی‌تواند روی آن حساب کند و قیمت‌ها را متناسب با کاهش آن به سرعت کاهش دهد. ضمن اینکه ممکن است بسیاری از کالاهایی که خریداری شده است با ارز گران‌تر از ارز فعلی بوده باشد و به همین خاطر برای فروشنده به صرفه نباشد که آن را ارزان‌تر به فروش برساند.

اما مساله اصلی که کمتر به آن توجه می‌شود تفاوت چسبندگی در بازارهای مختلف است. در بازارهایی شفاف همچون بازار سرمایه تغییر قیمت به هر دو سوی بسیار راحت‌تر رخ می‌دهد تا بازارهای تولیدی که کالا با فاصله زمانی از تولید به فروش می‌رسد و اتفاقا اکثر مردم با همین بخش درگیر هستند.

انتظارات غیرواقعی فعالان اقتصادی

نظر بخش‌های مختلف تشکل‌های اقتصادی در خصوص آینده قیمت‌ها متفاوت است. برخی خبر از کاهش ۶۰ درصدی قیمت‌ها می‌دهند و بعضی نسبت به آینده نرخ ارز بدبین هستند. قاسمعلی حسنی دبیر کل بنکداران مواد با اشاره به تاثیر کاهش نرخ دلار بر قیمت اقلام اساسی اظهار کرد: اگرچه عموم مردم با کاهش ۷ تا ۸ هزار تومانی نرخ دلار انتظار داشتند که قیمت اقلام اساسی نظیر حبوبات، برنج، قند و شکر، روغن و... به همین نسبت در بازار کاهش یابد، اما متاسفانه سودجویی واردکنندگان، کم فروشی و گران فروشی کارخانه‌های تولیدی و امید به افزایش مجدد قیمت‌ها موجب شده است تا روند نزولی قیمت نرخ دلار تاثیر چندانی بر بازار اقلام اساسی نداشته باشد.

وی افزود: با کاهش نرخ دلار از مرز ۱۸ هزار تومان به کانال ۱۰ هزار تومان انتظار بر آن بود که قیمت اقلام اساسی ۶۰ تا ۷۰ درصد ارزان شود، در حالی که هم‌اکنون قیمت‌ها تنها ۵ درصد در بازار اُفت داشته است.

حسنی، آزادسازی نرخ ارز را تنها راهکار تنظیم بازار اقلام اساسی دانست و گفت: با آزادسازی نرخ ارز به سبب از بین رفتن انحصار و ایجاد رقابت میان واردکنندگان قیمت‌ها واقعی می‌شود، این در حالی است که در شرایط فعلی با وجود اختصاص ارز یارانه‌ای به واردات، کالا با ارز آزاد در بازار به فروش می‌رسد که این امر به معنای سودجویی ۲۰۰ درصدی است.

این مقام مسوول با اشاره به اینکه با آزادسازی نرخ ارز، عرضه و تقاضا تعیین کننده قیمت‌هاست، بیان کرد: تا زمانی که رقابت شفاف و واقعی میان واردکنندگان با آزادسازی نرخ ارز ایجاد نشود، روند افزایش قیمت‌ها ادامه خواهد داشت.

وی با اشاره به اینکه کاهش قیمت رب گوجه در بازار ملموس نیست، افزود: با وجود افزایش چشمگیر قیمت رب گوجه در ماه‌های اخیر به دنبال ممنوعیت صادرات، قیمت تنها ۱۰ درصد در بازار کاهش یافته است.

حسنی در پایان تصریح کرد: با وجود کاهش نرخ دلار و مواد اولیه، اما قیمت درج شده روی کالا مربوط به ۲ تا ۳ ماه گذشته است.

سقوط نرخ دلار بر اُفت قیمت میوه تاثیری نداشته است

اسداله کارگر رییس اتحادیه میوه و سبزی با اشاره به اینکه کاهش نرخ دلار بر بازار میوه تاثیر چندانی نداشته است، اظهار کرد: با توجه به آنکه ۹۵ درصد میوه‌های موجود در بازار داخلی بوده و تنها ۵ درصد اقلام همچون موز، آناناس، انبه و نارگیل وارداتی است، از این رو کاهش یا افزایش نرخ دلار تاثیر چندانی بر بازار ندارد.

وی افزود: اگرچه با افزایش نرخ دلار، قیمت تمامی اقلام اعم از میوه و صیفی تحت تاثیر جو روانی بازار سیر صعودی دارد، اما کاهش نرخ دلار در عموم مردم کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد.

کارگر ادامه داد: با وجود آنکه با افزایش نرخ دلار، مغازه داران قیمت روز را مبنای بازار قرار می‌دهند، اما با کاهش قیمت توجهی به این موضوع ندارند و معتقدند که این اجناس با نرخ قبلی خریداری شده است.

رییس اتحادیه میوه و سبزی با اشاره به اینکه رونق صادرات ناشی از نوسان نرخ ارز یکی از عوامل گرانی به شمار می‌رود، بیان کرد: به عنوان مثال در ماه‌های اخیر رونق صادرات گوجه فرنگی به دنبال نوسان نرخ ارز موجب شد تا قیمت محصول بر مبنای دلار در بازار عرضه شود، در حالی که مقایسه دلار با ریال اصولی نیست.

وی در پایان تصریح کرد: با وجود آنکه احتساب اقلام صادراتی بر مبنای دلار اصولی نیست، از این رو مسوولان ذی ربط باید پاسخگوی این امر باشند چرا که افزایش چشمگیر قیمت محصولات در بازار داخل بر رکود بازار دامن می‌زند.

کاهش نرخ دلار ارتباطی به نهاده‌های دامی ندارد

عظیم حجت عضو اتحادیه مرغداران گوشتی با اشاره به اینکه اُفت قیمت دلار ارتباطی به نرخ نهاده‌های دامی ندارد، اظهار کرد: با توجه به اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به واردات نهاده‌های دامی، کاهش نرخ دلار ارتباطی به نهاده‌های دامی ندارد.

وی افزود: با وجود اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی و کاهش نرخ دلار، قیمت ذرت و کنجاله سویا، نه تنها کاهشی نداشته بلکه طی یک ماه اخیر ۱۰۰ تا ۱۵۰ تومان افزایش یافته است.

حجت ادامه داد: با وجود آنکه ۷۰ درصد قیمت تمام شده تولید مرغ مربوط به نهاده‌های خوراک دام است، بنابراین افزایش قیمت نهاده‌های دامی بر قیمت تمام شده و فروش تاثیر بسزایی دارد.

این مقام مسوول از رشد ۱۰۰ درصدی قیمت جوجه یکروزه در بازار خبر داد و گفت: در ماه‌های اخیر قیمت هر قطعه جوجه یکروزه ۱۴۰۰ تا ۱۵۰۰ تومان بود، در حالی که هم‌اکنون به ۲ هزار و ۷۰۰ تومان رسیده است که این امر ۱۲ تا ۱۳ درصد قیمت تمام شده تولید را افزایش می‌دهد.

به گفته وی افزایش قیمت دلار به سبب جو روانی بازار بر قیمت تمام شده تولید و کالای نهایی تاثیر بسزایی دارد چرا که به تبع نرخ دلار، قیمت عوامل تولید بالا می‌رود.

حجت در پایان با اشاره به اینکه در چندماه اخیر مرغداران برای جلوگیری از نوسان قیمت، به اندازه کافی اقدام به تولید مرغ کرده‌اند، تصریح کرد: با توجه به اعلام نرخ مصوب ۹۸۰۰ تومانی برای هر کیلو مرغ از سوی ستاد تنظیم بازار نگرانی‌هایی در بین تولیدکنندگان ایجاد شده است که انتظار می‌رود بر اساس هزینه‌های تولید، تجدید نظری در نرخ صورت گیرد.

گرانی نهاده‌های دامی ادامه دارد

مهدی مسعودی مدیرعامل اتحادیه تعاونی خوراک دام، طیور و آبزیان با اشاره به علل نوسان نرخ نهاده‌های دامی در بازار اظهار کرد: با وجود اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به واردات نهاده‌های دامی، اما قیمت آن تحت تاثیر مسائل مختلف همچون افزایش قیمت جهانی در بازه زمانی مختلف با نوسان روبروست که این امر هیچ ارتباطی به سودجویی واردکنندگان ندارد.

وی افزود: با توجه به اختصاص ارز یارانه‌ای، واردکنندگان موظفند با احتساب سود معقول، نهاده‌های دامی نظیر ذرت و کنجاله سویا را در بازار عرضه کنند، در غیر این صورت دستگاه‌های ذی ربط با واردکنندگان متخلف برخورد می‌کنند.

مسعودی در پایان با اشاره به دیگر عوامل گرانی قیمت ذرت و کنجاله سویا در بازار تصریح کرد: قیمت ذرت و کنجاله سویا تحت تاثیر مسائلی همچون سودجویی عوامل واسطه، احتساب سود برای خریدهای مدت دار، مقدار تناژ خرید و هزینه‌های حمل و نقل در نوسان است.

در نشست روسای کمیسیون‌های اتاق ایران مطرح شد

تصویب لایحه جامع شفافیت به مطالبه عمومی تبدیل شود

روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران در نشست اخیر خود بر لزوم تصویب لایحه جامع شفافیت که قرار است به زودی در هیات دولت به تصویب برسد و در صحن مجلس مطرح شود، تأکید کردند. به اعتقاد روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران، این لایحه در روند تصویب با مقاومت‌های شدیدی روبرو می‌شود. بنابراین بهترین راهکار برای ترغیب دولت و مجلس به تصویب این لایحه، تبدیل آن به مطالبه عمومی است.

حسن فروزان فرد، رییس کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری که مسوولیت تهیه گزارش و ارایه نظر بخش خصوصی در مورد این لایحه به دولت را دارد، در این جلسه ابعاد و زوایای موضوع را تشریح کرد و ضمن تأکید بر جامعیت و نگاه بی‌نظیر این لایحه به مساله شفافیت در کشور، اظهار امیدواری کرد که لایحه جامع شفافیت در هیات دولت به تصویب برسد اما احتمال می‌رود در مجلس با مقاومت‌های خاصی مواجه شود.

وی ادامه داد: این لایحه از چند منظر قابل توجه است، اول اینکه همه حوزه‌ها از دولت گرفته تا نهادهای حاکمیتی و اشخاص حقوقی خصوصی که وظایف عمومی بر عهده دارند را شامل می‌شود. علاوه بر این ۲۷ عنوان در آن ذکر شده که باید اطلاعات مورد نیاز در مورد آنها بطور منظم منتشر شود و هیچ دلیلی برای جلوگیری از انتشار اطلاعات مورد درخواست، پذیرفته نیست. این فعال اقتصادی از به رسمیت شناخته شدن افشاگری در لایحه جامع شفافیت سخن گفت و تأکید کرد: حتی در این لایحه برای افشاگر نیز منافعی منظور شده است. به باور فروزان فرد این حجم از شفافیت در هیچ کدام از قوانین ما مورد تأکید نبوده و به نظر می‌رسد همین مساله عامل بروز مقاومت‌ها در برابر تصویب لایحه مذکور باشد. این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران همچنین از هزینه بر بودن این لایحه برای دولت در صورت تصویب خبر داد و افزود: یکی از پیشنهادهای اساسی کمیسیون رقابت به اتاق برای تأثیرگذاری بیشتر این لایحه، اضافه کردن یک ماده به آن مبنی بر حق نظارت پارلمان بخش خصوصی بر روند اجرای قانون است. به هر صورت یکی از مخاطبان و مطالبه‌گران اصلی شفافیت در اقتصاد، بخش خصوصی است.

وی پیشنهاد بعدی را پیش‌دستی اتاق ایران در اجرای بندهای این لایحه و ایجاد شفافیت در روند فعالیت بخش خصوصی دانست و تصریح کرد: اگر این اتفاق رخ دهد، اتاق ایران با دست بازتری می‌تواند خواستار تصویب و اجرای قانون شود.

در ادامه روسای اتاق‌های هر کدام نظر خود را در مورد اهمیت و ضرورت تصویب و اجرای این لایحه مطرح کردند. هر چند به اعتقاد آنها نیز احتمال تصویب این لایحه به ویژه در شرایط امروز کشور، اندک است. کیوان کاشفی، عضو هیات رییسه اتاق ایران نیز معتقد است که به دلیل ناهماهنگی در میزان شفافیت در قوا و نهادهای حکومتی کشور، رغبت به تصویب چنین قوانینی، اندک است. البته چون میزان شفافیت در دولت نسبت به سایر قوا بیشتر است، بطور حتم آنها از این موضوع استقبال می‌کنند. او نیز بهترین راه‌حل را تبدیل این مساله به مطالبه عمومی دانست. ابوالفضل روغنی، رییس کمیسیون صنایع اتاق ایران در ادامه به موضوع خصوصی‌سازی و بی‌علاقگی دولت نسبت به اجرایی کردن این قانون اشاره کرد و گفت: هر آنچه در قسمت‌های مختلف شاهد آگهی‌های مربوط به واگذاری‌ها هستیم فقط برای رفع مسوولیت بوده و هیچ‌یک از این اقدامات منجر به نتیجه نمی‌شود. چرا که دولت علاقه و اعتقادی به این کار ندارد. این فعال اقتصادی مشکل اصلی را مربوط به قوانین سخت‌گیرانه دستگاه‌های نظارتی دانست و تأکید کرد: بسیاری از مدیران شرکت‌های قابل واگذاری از آینده کار و پرس‌وجوهایی که بعد از واگذاری توسط دستگاه‌های نظارتی انجام می‌شود، واهمه دارند و ترجیح می‌دهند خود را درگیر این مسائل نکنند.

غلامعلی فارغی، رییس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران نیز از تأثیر منفی تغییر مداوم قیمت‌ها بر امر واگذاری‌ها سخت گفت و با انتقاد از دولت به دلیل مقاومت در برابر اجرای قانونی خصوصی‌سازی، تأکید کرد: در پرونده‌ای که خریدار آن بخش خصوصی واقعی بود و حتی به مرحله تفاهم‌نامه نیز رسید، طرف دولتی به دلیل تغییر قیمت‌ها خواستار توقف کار و ارایه قیمت جدید شد که با وجود تأیید بخش خصوصی همچنان بعد از گذشت دو ماه قیمتی اعلام نشده است.

این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران گفت: به نظر می‌رسد چه قیمت‌ها بالا برود و چه روند کاهشی پیدا کند، طرف دولت از معامله سرباز می‌زند. این روند باید اصلاح شود.

در نهایت، محمدرضا انصاری، نایب رییس اتاق ایران از درگیری ذهنی مردم و مسوولان به موضوعات روزمره مانند ارز، گرانی، محدودیت‌های صادراتی و وارداتی سخن گفت و تصریح کرد: درگیری در مورد این مسائل موجب شده، موضوعات مهم و ریشه‌ای کنار بروند. اگر این لایحه به تصویب برسد و اجرایی شود، بخشی از مشکلات حل می‌شود.

وی ادامه داد: همه مسائل امروز ناشی از همین مشکلات ریشه‌ای است. بخش خصوصی باید روشن‌گر باشد و اذهان عمومی را نسبت به این واقعیت آگاه کرد.

ایران نیازمند روابط پایدار اقتصادی با همسایه‌ها

عبور از تحریم با پتانسیل صادرات منطقه‌ای ایران

ایران در یکی از استراتژیک‌ترین موقعیت‌های جهان قرار دارد که در شرایط تحریمی کنونی می‌توان به نقطه قوت کشور تبدیل شود. ایران از شمال و جنوب به دریاهای آزاد متصل است و از طرفی با ۱۵ کشور آسیایی همسایه است. نزدیکی به چین و هند و ارتباط نزدیک با عراق و ترکیه و همچنین دارا بودن منابع عظیم نفت و گاز و صنعتی بودن ایران همگی باعث شده نقش کشور در جهان ممتاز باشد. این در شرایطی است که در دولت یازدهم و دوازدهم ارتباط بیشتر با کشورهای همسایه به یکی از مهم‌ترین خواسته‌های دولت تبدیل شد و با وجود مشکلاتی که در این زمینه وجود داشت اما از منظر اقتصادی ایران توانست سهم خود را در بازارهای منطقه افزایش دهد.

این در شرایطی است که به عنوان مثال ایران در تلاش است تا میزان تجارت خود با عراق را به ۲۰ میلیارد دلار در سال برساند یا روابط اقتصادی خود را با ترکیه تا ۳۰ میلیارد دلار ارتقا دهد که این موضوعات نشان می‌دهد تهران عزم خود را برای ارتباط با همسایگان جزم کرده و این مساله می‌تواند نقطه قوت کشور در شرایط جدید باشد. از نظر جغرافیایی ایران با عراق، افغانستان، عمان، پاکستان، ترکیه، ترکمنستان، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، قطر، کویت، امارات، بحرین، عربستان، قزاقستان و روسیه از طریق مرزهای آبی و خاکی همسایه است. این کشورها در حدود ۶۰۰ میلیون نفر در مجموع جمعیت دارند و اگر جمعیت چین و هند را نیز به آن بیفزاییم عملا ایران با یک سوم دنیا ارتباط نزدیکی دارد که بسیار با اهمیت است.

با این اوصاف آنچه در عمل مشاهده می‌شود آن است که ایران هنوز نتوانسته از همه ظرفیت‌های خود برای توسعه روابط با این کشورها استفاده کند و حجم بیشتری از این کشورها واردات انجام می‌دهد تا صادرات. حال به آخرین آمارها از مراودات تجاری ایران با کشورهای همسایه توجه کنید؛ طبق آمار صادرات ۸ ماهه کشور از ۲۰ شریک اول ۱۸ کشور آسیایی بوده و ۹ کشور همسایه ایران محسوب می‌شوند. در این بین عراق با ۶،۷۵ میلیارد دلار واردات از ایران و با در اختیار داشتن ۲۱،۵ درصد از کل صادرات ایران بزرگ‌ترین شریک صادراتی تهران محسوب می‌شود. یحیی آل اسحاق رییس اتاق مشترک ایران و عراق در این زمینه با اشاره به پیشرفت ۳۳ درصدی روابط ایران و عراق در ۸ ماه گذشته گفت: در ۸ ماه گذشته توانستیم روابطمان را توسعه دهیم و امیدواریم تا پایان امسال به ۱۲ تا ۱۳ میلیارد دلار از سطح روابط تجاری دست پیدا کنیم بنابراین دورنمای ۲۰ میلیارد دلاری روابط ما با عراق دور از دسترس نیست.

آل اسحاق با بیان اینکه مسوولان عراقی در پی خودکفایی این کشور هستند گفت: با افزایش رابطه تجاری-اقتصادی شاهد پایداری بیشتر در زمینه تجارت و منابع این دو کشور خواهیم بود.

رییس اتاق مشترک ایران و عراق اضافه کرد: ما آمادگی داریم کالاهای مورد نیازمان را از طریق ترانزیت از طریق عراق وارد کنیم و روابط یکطرفه نباشد البته قوانین عراق باید طوری باشد که این روابط افزایش یابد.

آل اسحاق، تجار ایرانی را به سرمایه‌گذاری در این امر توصیه کرد و ادامه داد: ایران نیز در زمینه‌های مختلف صادرات به عراق از جمله انرژی، نفت، گاز، محصولات غذایی و محصولات ساختمانی آمادگی لازم را دارد.

رییس اتاق مشترک ایران و عراق اضافه کرد: ما از افزایش این روابط استقبال می‌کنیم؛ همچنین اتاق بازرگانی ایران و اتاق مشترک ایران و عراق هر دو به دنبال توسعه عملیاتی روابط بین عراق و ایران هستند.

امارات دومین کشور همسایه با واردات ۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار کالا از ایران و با سهم ۱۶،۲ درصد از کل صادرات غیرنفتی ایران است. امارات البته مرکز عبور بسیاری از کالاهای ایرانی است با این حال این کشور یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری برای تهران محسوب می‌شود که به عقیده کارشناسان می‌تواند در شرایط کنونی موقعیت مناسبی را برای تجار ایرانی ایجاد کند.

در ۸ ماهه امسال میزان صادرات ایران به امارات با همه اما و اگرهایی که وجود دارد ۲۶ درصد رشد را در مقایسه با مدت مشابه پارسال تجربه کرده است. افغانستان سومین کشور همسایه ایران است که ۷،۱ درصد از کل صادرات ایران را به خود اختصاص داده و در ۸ ماهه امسال ۲،۲۴ میلیارد دلار از ایران واردات داشته که ۲۶ درصد نسبت به پارسال افزایش داشته است.

چگونه چین به وزنه‌ای در صنعت نفت بدل شد

داستان یک ماجراجویی در جغرافیای غریب نفت

گروه انرژی | علیرضا کیانی |

شرکت‌های نفتی چینی چگونه در دنیای نفت مطرح شدند و چطور توانستند با وجود ورود دیرهنگام به صنعت نفت، با رقبای قدر و دیرپا رقابت کنند؟ دنیل یرگین، برنده جایزه پولیتزر و مشاور چندین رییس جمهور ایالات‌متحده در بخشی از کتاب خود «جست‌وجو؛ انرژی، امنیت و ساخت دوباره جهان مدرن» به این سوالات پاسخ داده است. چیزی که خواندن این بخش از کتاب حجیم یرگین را جذاب‌تر می‌کند این است که یکی از همین شرکت‌های چینی یعنی سی‌ان‌پی‌سی هم‌اکنون در ایران فعال است و هفته گذشته شایعاتی درباره ادامه فعالیت آن مطرح شد. در ادامه روایت جذاب پاگرفتن شرکت‌های نفتی چینی در سال‌های اخیر را خواهید خواند.

زمانی که جورج دبلیو بوش، رییس جمهور پیشین ایالات‌متحده، از همتای چینی خود، هو جینتائو پرسید که کدام دغدغه شب‌ها خواب را از چشم او می‌رباید، آقای هو پاسخ داد: «ایجاد ۲۵ میلیون شغل جدید در سال». برای چین، این میزان اشتغال یکی از ملزومات توسعه و ثبات اجتماعی است. برایند این تلاش اما در یک کلام خلاصه می‌شود؛ «رشد».

میزان حضور چین در صنعت نفت و گاز طبیعی جهان در حال افزایش است. نقش جدید قدرت اقتصادی دوم جهان به اسم «استراتژی بیرون زدن» مشهور شده است. این استراتژی بطور رسمی در حوالی سال ۲۰۰۰، به عنوان سیاست معرفی شد اما ریشه‌های این راهبرد به اصلاحات دوران دنگ شیائوپینگ، رهبر چین در میانه دهه ۷۰ تا میانه دهه ۸۰ میلادی باز می‌گردد.

نخستین گام‌های نفتی چین به ورای مرزهای خود، قدم‌های کوچکی بودند که در کانادا، تایلند، پاپوا گینه‌نو و اندونزی برداشته شدند. در میانه دهه ۱۹۹۰، سی‌ان‌پی‌سی یا همان شرکت ملی نفت چین توانست کنترل یک میدان نفتی متروکه را در پرو به دست گیرد. با اعمال تکنیک‌های «بازیابی سخت» که پیش‌تر در میادین نفتی کهنسال چین مورد آزمایش قرار می‌گرفتند، این شرکت توانست تولید ۶۰۰ بشکه در روز میدان پرویی را به روزی ۷ هزار بشکه برساند.

این پروژه‌ها اما کوچک بودند و به آوازه چین در جغرافیای غریب صنعت نفت چیزی نمی‌افزودند. کسب تجربه و اطمینان به نفس برای حضور پررنگ بین‌المللی زمان بسیاری از چینی‌ها گرفت. به قول رییس پتروچاینا، ژو جی‌پینگ؛ «ما از همان ابتدا می‌دانستیم که صنعت نفت همیشه صنعتی بین‌المللی بوده و خواهد بود. اگر شما بخواهید واقعا یک شرکت نفتی بین‌المللی بسازید، باید از مرزهای خود بیرون بزنید». در ابتدای قرن جدید، اجماعی روی ایده «بسط بین‌المللی» فعالیت‌های انرژی در چین ایجاد شده بود. اما این اجماع تنها محدود به ایده نبود چرا که در کنار آن، اعتماد به توان شرکت‌های چینی برای پیشبرد این طرح نیز افزایش یافته بود.

گام برداشتن با ۲ پا

فاز «بیرون زدن» در واقع همان بین‌المللی شدن شرکت‌های نفتی چینی است؛ به عبارتی این شرکت‌ها باید به سطحی می‌رسیدند که بتوانند با رقبای بین‌المللی در دسترسی به مواد خام از یک سو و بازارهای انرژی از سوی دیگر وارد رقابت شوند. بطور خاص، شرکت‌های انرژی برای وارد شدن به دنیای رقابت باید بتوانند میادینی گازی یا نفتی را در کشورهای خارجی از آن خود کنند، توسعه دهند یا روی آن سرمایه‌گذاری کنند. در صنعت نفت، به حرکت شرکت‌های نیمه‌خصوصی-نیمه‌دولتی به این سمت و سو، عبارت خاصی نسبت داده می‌شود؛ «استفاده از دو پا برای گام برداشتن»--یک پا برای توسعه صنعت داخلی و دیگر برای گسترش فعالیت بین‌المللی.

امروزه، دامنه اثر استراتژی «بیرون زدن» در جای‌جای جهان هویدا است. شرکت‌های نفتی چینی در سرتاسر آفریقا و امریکای لاتین فعال هستند. این شرکت‌ها دارایی‌های نفتی بسیاری را در کشور همجوار، قزاقستان، به دست آورده‌اند. تلاش‌های مکرر باعث شده تا چینی‌ها بتوانند چند موقعیت را در روسیه نیز از آن خود کنند. آنها همچنین در حوزه گاز طبیعی نیز در ترکمنستان فعال هستند. ورود دیر به جغرافیای صنعت نفت باعث شده تا چنته شرکت‌های چینی نه تنها از مهارت‌های لازم برای بهره‌برداری از میادین نفتی پر باشد، بلکه از منابع مالی لازم برای ارایه پیشنهادهای بهتر نیز برخوردار باشند.

به خصوص در آفریقا، چینی‌ها توانسته‌اند با ایجاد «ارزش افزوده»، موقعیت‌های خوبی را به دست آورند. منظور از ارزش افزوده این است که حضور چینی‌ها تنها محدود به توسعه یک میدان نفتی نمی‌شود، بلکه آنها با یک «بسته» به مقاصد خود نزدیک می‌شود. در بسته‌های شرکت‌های چینی، توسعه و ساخت خط آهن، بنادر و راه‌ها قرار دارد و این همان گزینه‌هایی است که در جعبه ابزار شرکت‌های سنتی نفتی غربی وجود ندارد. این امر خود به ایجاد مناقشه دامن زده است. بسیاری از منتقدان ادعا می‌کنند که چین با استفاده از نیروی کار چینی به جای افراد محلی، در حال استعمار کردن آفریقاست. پاسخ چینی‌ها به این اتهامات این است که آنها هر آنچه در توانشان باشد برای افزایش صادرات کالا در آفریقا انجام خواهند داد. بانک‌های چینی نیز که همکاری نزدیکی با شرکت‌های نفتی هموطن خود دارند وام‌های چند میلیارد دلاری به تعدادی از کشورهای آفریقایی داده‌اند. بازپرداخت این وام‌ها به صورت ارایه نفت و گاز به چین انجام می‌شود.

از دیگر سو، استراتژی امنیت انرژی نیز در حال تحول است. این استراتژی شامل ساخت خط‌لوله برای تنوع بخشی به مسیرهای حمل، کاهش وابستگی به مسیرهای دریایی و بهبود روابط با کشورهای تامین کننده انرژی می‌شود. چین درس خود را خوب می‌داند. مجموعه‌ای جدید از خطوط لوله نفت و گاز از ترکمنستان و قزاقستان به چین گواهی بر این موضوع است. مدت زمان ساخت این خطوط لوله در نوع خود رکورد محسوب می‌شوند.

همچنین، پروژه خط‌لوله ۲۲ میلیارد دلاری شرق سیبری به اقیانوس اطلس نیز، علاوه بر عرضه نفت خام به کشورهای حوزه پاسیفیک (به‌خصوص کره و ژاپن)، نفت خام روسیه را به چین می‌رساند. ۲۵ میلیارد دلار وامی که چین به روسیه داد، به امضای قرارداد کمک کرد. در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۰، رییس جمهور وقت چین، هو جینتائو و همتای روس خود، دیمیتری مدودف در کنار هم کلید شروع جریان یافتن نفت در مسیر نفت روسیه و چین را فشار دادند. در همین مراسم، آقای هو از «شروع دوباره» روابط روسیه و چین گفت؛ رابطه‌ای که روزی بر پایه «مارکس و لنین» بنا شده بود حالا در نفت و گاز ریشه دارد.

انداختن کبریت در انبار باروت

اما بزرگ‌ترین بحث در مورد استراتژی «بیرون زدن» نه در آفریقا که در ایالات‌متحده اتفاق افتاد. در سال ۲۰۰۵، شرکت شورون و سی‌نوک (شرکت اکتشافات خارج از خشکی نفت چین) با یکدیگر برای خرید شرکت امریکای بزرگ و مستقل یوناکل در حال رقابت بودند. عمده فعالیت نفت و گاز یوناکل در تایلند و اندونزی متمرکز بود اما این شرکت منابع نیز در خلیج مکزیک داشت. رقابت میان ۲ شرکت به‌شدت بالا گرفت و بحث‌های مبسوطی درباره مبانی مالی و نقش موسسه‌های ملی چین به میان آمد. برای برخی در پکن، این مناقشات بسیار نگران کننده بود چون قیمتی که سی‌نوک برای خرید یوناکل روی میز گذاشته بود از هزینه سد عظیم «سه‌دره» بر رود «یانگ‌تسه» فراتر می‌رفت. اما در انتها شورن با پیشنهادی ۱۷ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلاری برنده مبارزه شد.

در حاشیه مبارزه دو شرکت برای گرفتن یوناکل، مناقشه سیاسی در واشنگتن شکل گرفت که با مقیاس یک معامله تغییر مالکیت در این ابعاد خوانایی نداشت. در واقع کل تولید یوناکل در ایالات‌متحده به ۱ درصد تولید امریکا در آن زمان نیز نمی‌رسید. بیشتر این تولید در خلیج مکزیک در یک سرمایه‌گذاری مشترک با دیگر شرکت‌های نفتی انجام می‌شد و مشتری نفت تولید شده توسط این شرکت نیز تنها امریکا بود. اما زمانی که دعوا به واشنگتن کشیده شد، چنانکه یکی از امریکایی‌های حاضر در مذاکرات گفته، «این مانند انداختن کبریتی در انبار باروت بود». بزرگ شدن دعوای یک شرکت امریکایی و یک شرکت چینی و دورنمای فعالیت یک شرکت چینی در امریکا به ایجاد توفانی از احساسات ضدچینی در کنگره‌ای دامن زد که در همان زمان به‌شدت بر سر مسائلی مانند تجارت، نرخ ارز و مشاغل از چین دل پرخونی داشت. حلاوت مباحث نشانگر شدت بدبینی نسبت به اهداف چین و روش‌های این کشور برای نیل به آنها بود. یکی از منتقدان به کمیته مربوطه در کنگره گفت که رقم پیشنهادی سی‌نوک «ادامه همان روند فعالیت شرکت‌های چینی در دیگر مناطق جهان است» و مانند سایر مقاصد سرمایه‌گذاری چینی «اهداف مشخصی را دنبال می‌کند». یکی دیگر از منتقدان قصد سی‌نوک را بخشی از استراتژی چین برای «تسلط بر بازارهای انرژی و غرب اقیانوس آرام» خواند. اما فارغ از جزییات ماجرا، رهاورد این مناقشه برای چینی‌ها در انتهای نبرد سیاسی که از حاشیه خرید یوناکل به اصل آن بدل شد این بود که ایالات‌متحده درباره سرمایه‌گذاری خارجی در داخل خاک خودش آن‌طور که به دیگران موعظه می‌کند، رفتار نمی‌کند. پیام دیگر این است که شرکت‌های چینی می‌تواند تلاش‌های خود را پیگیری کنند ولی در جایی جز اینجا. مدیرعامل وقت ساینوپک در این باره می‌گوید: «دنیا از اینکه یک شرکت چینی توانسته در خاک امریکا چنین پیشنهاد خریدی بدهد شوکه شد. غرب همیشه می‌گفت که چین در حال پیشرفت است اما در ساخت ساختمان یا بزرگراه. تنها چیزی که مغفول مانده بود خود چین بود و راهی که این کشور برای تغییر طی کرده بود».

در سال‌های بعد، تغییرات در چین بیشتر و بیشتر آشکار شد. روسای جمهور پیشین و کنونی چین سفرهای متعددی به کشورهای صادرکننده نفت و سایر کالاها در خاور میانه و آفریقا داشته‌اند. زمانی که در دوران رییس جمهوری هو جینتائو، چین همایش سران کشورهای آفریقایی را با هدف افزایش همکاری‌های اقتصادی تشکیل داد، ۴۸ رییس جمهور در آن شرکت کردند. رییس جمهور غنا در همان زمان گفت: «چین از آفریقا می‌خرد و آفریقا از چین. می‌دانید، من دارم از موقعیت برد-برد حرف می‌زنم».

دنیا در حال حرکت رو به پیش است. در سال ۲۰۱۰، یعنی ۵ سال پس از نبرد پر حاشیه شورون و سی‌نوک، این ۲ شرکت از همکاری خود برای پیش‌برد طرح‌های اکتشافی نفت خبر دادند. این بار مقصد نه خلیج مکزیک، که آب‌های چین بود. مدیر شورون در این باره گفت: «ما از هر موقعیتی برای همکاری با سی‌نوک استقبال می‌کنیم».

INOCها

در روزهای لرزان پس از دوران آغازین عرضه‌های عمومی، شرکت‌های چینی فرصت ظهور و بروز روی نقشه بازار نفت را پیدا کردند. نقش بین‌المللی چین در بازار انرژی بحث دامنه‌داری را در خارج از مرزها درباره نیت‌های پکن به راه انداخت. یکی از دستورکارهای دولتی چین رسیدن به اهداف ملی در زمینه انرژی، توسعه اقتصادی و روابط بین‌المللی است. نمود این مطلب را می‌توان در عناوین دولتی مقامات بخش نیمه خصوصی دید. مدیرعامل بسیاری از شرکت‌های بزرگ نفتی در دولت نقش‌هایی در حد معاونت وزیر دارند و در حزب نیز در مرتبه بالایی قرار دارند.

اما نباید از این مساله غافل شد که درست مانند سایر شرکت‌های بین‌المللی نفتی، عامل پیشران در شرکت‌های چینی، اهداف قدرتمند تجاری و رقابتی هستند. بطور فزاینده‌ای این هویت تجاری شرکت‌های چینی است که معرف کار آنهاست و نه وابستگی دولتی آن‌ها.

شرکت‌های نفتی چینی خود را نه فقط به بخش انرژی در جهان که به اقتصاد جهان نیز کاملا متصل کرده‌اند و این بدان معناست که آنها نسبت به سرمایه‌گذاران خود، پاسخگو هستند. علاوه بر این، آنها خود را متعهد به رعایت ضوابط و مقررات بین‌المللی می‌دانند. به این صورت است که شرکت‌های چینی می‌توانند کسب‌وکارهای پیچیده را در سطح جهان به موفقیت برسانند.

ژو جین‌پینگ، رییس پتروچاینا، در این باره می‌گوید: «ما به عنوان یک شرکت نفتی بین‌المللی، باید به وظیفه خود نسبت به تامین عرضه نفت و گاز به بازار داخلی متعهد باشیم. به عنوان یک شرکت سهامی عام که در بورس‌های نیویورک، هنگ کنگ و شانگهای ثبت شده و به فعالیت مشغول است، ما نسبت به حقوق صاحبان سهام خود مسوول هستیم که سود خود را حداکثر کنیم. و البته، ما نسبت به ۱ میلیون و ۶۰۰ هزار کارمند خود مسوولیم».

بطور خلاصه، شرکت‌های نفتی چینی «دو زیست» هستند و در دنیایی ما بین شرکت‌های بین‌المللی نفتی یا IOCها و شرکت‌های نفتی ملی یا NOCها سیر می‌کنند. این شرکت‌های مثال عینی دسته جدید از شرکت‌های نفتی یعنی شرکت‌های نفتی ملی بین‌المللی یا INOCها هستند. مدیرعامل یکی از همین شرکت‌ها در این ارتباط می‌گوید: «از زمان شروع عرضه‌های اولیه، در فلسفه و روان‌شناختی افراد تغییرات بسیاری اتفاق افتاده است. ما قبل‌تر روی اینکه چقدر تولید کنیم متمرکز بودیم اما حالا ارزش کاری می‌کنیم برای ما در اولویت است».

امروز اگر به ساختمان مرکزی برخی از این شرکت‌ها در پکن قدم بگذارید، آنچه به چشم می‌خورد نه شعارهای پرطمطراق، بلکه تابلوهایی است که ارزش لحظه‌ای سهام شرکت را در بازارهای بورس نیویورک، هنگ کنگ و شانگهای نشان می‌دهد. در لابی شرکت سی‌ان‌پی‌سی اما، یک یادگار، از دوران سختی از سیل تغییرات جان به‌در برده است و آن چیزی نیست جز مجسمه عظیم «مرد آهنین» چین، وانگ جین‌شی؛ همان سرکارگری که تیم استخراج ۱۲۰۵ در میدان نفتی داکینگ چین را هدایت کرد و در زمانی که «خستگی بر او غلبه کرده و زخم‌های زیادی بر تن داشت، در دمای ۳۰ درجه زیر صفر» توانست قفل زمین را بشکافد.

اما توازن در این شرکت‌های INOC کجاست؟ گاه شرکت‌های چینی ابزار پیشبرد سیاست‌های پکن تصویر می‌شوند. یکی از مطالعات آژانس بین‌المللی انرژی اما مبین امری دیگر است. این گزارش می‌آورد که «انگیزه تجاری پیش‌ران اصلی شرکت‌های نفتی چینی است» و اضافه می‌کند که این شرکت‌ها «با استقلال بالایی نسبت به دولت چین» عمل می‌کنند. آژانس همچنین این شرکت‌ها را کسب‌وکارهایی توصیف می‌کند که «اکثر سهام آنها در دست دولت است» اما «کنترل آنها دولتی نیست». به عبارتی این گزارش عنوان می‌کند که با جهانی شدن شرکت‌های چینی، عملکرد آنها نیز بسیار به عملکرد شرکت‌های جهانی نزدیک شده است.

در کلام آخر اما، توسعه شرکت‌های چینی قصه تکامل است. فو چنگ‌یو، مدیر سابق سینوپک، تغییرات ماهوی صنعت نفت چین را در یک بند خلاصه می‌کند؛ «گذار از مالکیت دولتی و ملحق شدن به صف شرکت‌های بزرگ بین‌المللی، تغییر بزرگ است؛ تغییری که آن زمانی که من تازه وارد این صنعت شده بودم و در میدان نفتی داکینگ کار می‌کردم حتی به ذهنم هم خطور نمی‌کرد. در آن روزها، بزرگ‌ترین منبع تبادلات چین، صنعت نبود، بلکه فروش نفت به ژاپن بود! امروز هر چیز در اطراف ما تغییر کرده است. ما هم همین‌طور».

پرچم‌های شرکت CNPC در کنار پرچم چین در برابر ساختمان مرکزی این شرکت - پکن

برش

شرکت‌های نفتی چینی «دو زیست» هستند و در دنیایی ما بین شرکت‌های بین‌المللی نفتی یا IOCها و شرکت‌های نفتی ملی یا NOCها سیر می‌کنند. این شرکت‌های مثال عینی دسته جدید از شرکت‌های نفتی یعنی شرکت‌های نفتی ملی بین‌المللی یا INOCها هستند. مدیرعامل یکی از همین شرکت‌ها در این ارتباط می‌گوید: «از زمان شروع عرضه‌های اولیه، در فلسفه و روان‌شناختی افراد تغییرات بسیاری اتفاق افتاده است. ما قبل‌تر روی اینکه چقدر تولید کنیم متمرکز بودیم اما حالا ارزش کاری می‌کنیم برای ما در اولویت است».

وانگ جین‌شی؛ مرد آهنین؛ سرکارگری که توانست قفل میدان نفتی داکینگ را بشکند

به منظور حفظ سطح روابط تجاری دو کشور انجام شد

طراحی سازوکار فروش نفت ایران به هند

ایلنا | به گزارش فایننشیال اکسپرس، هند برای تحکیم توافق‌های خود با ایران در مورد خرید نفت، اجازه خواهد داد تا ایران از پرداخت‌های انجام شده توسط پالایشگاه‌های هندی در حساب سپرده‌گذاران برای پرداخت هزینه‌های دانشجویان ایرانی و گردشگران پزشکی استفاده کنند. دو طرف توافق کردند که نرخ مرجع شاخص‌های مالی هند FBIL به عنوان نرخ پایه ارز برای پرداخت نفت به ایران به ازای روپیه مورد استفاده قرار گیرد. هند اجازه خواهد داد تا ایران از پرداخت‌های انجام شده توسط پالایشگاه‌های هندی در حساب سپرده‌گذاران برای پرداخت هزینه‌های دانشجویان ایرانی و مصارف پزشکی استفاده کنند.

طی دوره تحریم‌های قبلی بین سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۵، دو کشور یک سیستم مبادل‌های تاسیس کردند مبنی بر اینکه ایران می‌تواند برای واردات داروها، وسایل پزشکی و مواد غذایی از هند، در برابر واردات نفت، روپیه پرداخت کند.

انتظار می‌رود که این تسهیلات طی تحریم‌های کنونی هم در دسترس قرار گیرد، این مکانیزم تصمیم به ایجاد و گسترش تسهیلاتی برای دانشجویان و ارایه خدمات پزشکی در نظر گرفته است و انتظار می‌رود برای کشوری که با این تحریم‌ها رو به است، بسیار مطلوب باشد. در حال حاضر، ۷ تا ۸ هزار دانشجوی ایرانی در هند در رشته‌های دانشگاهی مختلف تحصیل می‌کنند، بیش از ۴۰ هزار ایرانی هر ساله برای اهداف مختلف از جمله درمان و خدمات پزشکی به هند سفر می‌کنند. پس از اعطای معافیت به هند برای وارد کردن مقدار محدودی از نفت خام ایران به مدت شش ماه، کشورهای خلیج فارس یک توافقنامه مشترک با هند را در اواسط ماه نوامبر امضا کردند که طبق آن یک سیستم مالی بر اساس روپیه شکل گرفت. شرکت‌های داخلی پرداخت‌هایی بر اساس روپیه را در حساب بانک UCO متعلق به شرکت ملی نفت ایران انجام خواهند داد و پول سپرده شده در این حساب توسط ایران برای پرداخت هزینه واردات از هند مورد استفاده قرار خواهد گرفت. به احتمال زیاد این بانک تا پایان ماه جاری جزییات مربوط به پرداخت‌ها را اعلام خواهد کرد.

با این حال، در دوره‌های قبلی هند ۴۵ درصد از پرداخت‌هایش را با روپیه انجام می‌داد و ۵۵٪ پرداخت‌ها با استفاده از یورو صورت می‌گرفت. اما در حال حاضر انتظار می‌رود هندوستان و ایران بیشتر یا ۱۰۰٪ مبادلات خود را با روپیه انجام دهند. هند برای این امر از یک بانک ترکی برای پرداخت هزینه نفت به ایران استفاده کرده است.

هند دارای کسری تجاری بالغ بر بیش از ۸ میلیارد دلار در ایران است که عمدتا به دلیل واردات نفت فراوان است. کالاهای کشاورزی که نیمی از صادرات هند به ایران است، در مجموع حدود ۲.۶ میلیارد دلار محاسبه می‌شود. در واقع، از این مقدار فقط ۹۰۰ میلیون دلار بابت برنج باسماتی است که به تنهایی بیش از یک سوم مجموع صادرات هند به ایران را در سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده است.

این پرداختی‌ها عمدتا به یورو انجام شده است. هند و ایران هم برای تعیین نرخ مرجع FBIL برای مبادله توافق کردند. FBIL بطور مشترک توسط بازار نرخ ثابت ارز، انجمن تجار خارجی و انجمن بانک‌های هند تایید و ترویج می‌شود. به گفته کارشناسان، FBIL یک نرخ مرجع رسمی است که بانک مرکزی هند در وب سایت خود روزانه آن را منتشر کرده است. هند، ۸۰ درصد از نفت خام وارداتی را برای نیازهای خود مصرف می‌کند، برای سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ هند حدود ۲۵ میلیون تن نفت خام از ایران وارد کرده بود که بیشتر از مقدار ۲۲.۶ میلیون تن وارد شده در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۷ بود. اما اکنون احتمال می‌رود حجم واردات کاهش یابد.

کوتاه از دنیای انرژی

افزایش تعرفه پرمصرفان آب و برق به وقت مناسب

ایسنا | وزیر نیرو روز یکشنبه در حاشیه مراسم جشنواره پژوهش و فناوری وزارت نیرو در جمع خبرنگاران گفت: در حال حاضر طرح افزایش تعرفه مشترکان پرمصرف در کمیسیون زیربنایی دولت به تصویب رسیده و در نوبت طرح در هیات وزیران است. رضا اردکانیان با بیان اینکه با توجه به اینکه قرار است این طرح در بخش برق در فصول گرم سال اجرایی شود، لذا چند ماه زمان گذاشته‌ایم تا بعد از تصویب اطلاع‌رسانی کامل صورت گیرد، اظهار کرد: هدف از اجرای این طرح، تنها تشویق مشترکان به خوش مصرفی است. به گفته وی، تمام تعرفه‌گذاری و جزییات اجرای این طرح، اطلاع‌رسانی خواهد شد تا مشترکان بدانند در چه ساعاتی، چه وسایلی را با هدف کاهش مصرف استفاده کنند.

وزیر نیرو با تاکید بر این مساله که طرح در زمان مناسب تصویب می‌شود و ما نیز فرصت کافی برای اطلاع‌رسانی خواهیم داشت، تصریح کرد: برای این مساله نیز نرم‌افزار مناسبی تهیه شده است تا مشترکان از میزان مصرف و هزینه وسایل برقی خود مطلع شوند.

تمدید مهلت ثبت‌نام کارت سوخت

شانا | مهلت ثبت‌نام کارت سوخت المثنی برای آن دسته از مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت که از مرحله نخست ثبت نام جا مانده‌اند، به مدت یک هفته تا شنبه یکم دی‌ماه تمدید شد.

در اطلاعیه شماره هفت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران آمده است: با توجه به درخواست‌های مکرر هموطنان، مهلت ثبت نام کارت سوخت المثنی برای آن دسته از مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت که از مرحله نخست ثبت‌نام جا مانده‌اند، به مدت یک هفته تا شنبه یکم دی‌ماه تمدید شد. مالکان خودرو و موتورسیکلت می‌توانند با مراجعه به سامانه اینترنتی www.mob.gov.ir، اپلیکیشن خدمات دولت همراه و کد دستوری #۴×و خودروهای عمومی و دولتی نیز به دفاتر پلیس+۱۰ برای ثبت درخواست کارت سوخت خود مراجعه کنند.

حفر ۸ حلقه چاه نفتی در گچساران

شانا | رییس بازاریابی و همکاری‌های بین‌المللی شرکت ملی حفاری از حفر هشت حلقه چاه توسعه‌ای در میدان نفتی گچساران خبر داد.

کرمعلی نادری گفت: در مناقصه طرح‌های توسعه‌ای میدان‌های واقع در گستره شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، شرکت ملی حفاری ایران برنده مناقصه طرح توسعه بخشی از میدان نفتی گچساران شد. وی اظهار کرد: به‌زودی نشست هماهنگی نحوه اجرای عملیات حفاری این چاه‌ها برگزار و درباره تهیه امکانات لازم، تصمیم‌گیری خواهد شد. رییس بازاریابی و همکاری‌های بین‌المللی شرکت ملی حفاری گفت: شرکت ملی حفاری ایران برای حفر این چاه‌ها دو دستگاه حفاری سنگین (HP۲۰۰۰) و یک دستگاه حفاری سبک (HP۱۵۰۰) در نظر گرفته است.

تشریح وضعیت آبخوان‌های کشور

ایلنا | دبیر کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی خاطرنشان کرد: باید در نظر داشت ما آبخوان‌هایی داریم که ممکن است تا ۳۰۰ سال هم پایدار باشند و مشکلی پیش نیاید یا آبخوانی هم تا ۱۵،۱۰۰ یا ۱۰ سال عمر داشته باشد، نمی‌توان حکم کلی در مورد همه آبخوان‌ها صادر کرد و در هر یک متفاوت است.

بنفشه زهرایی درباره روند افت آبخوان‌های کشور اظهار داشت: واقعیت این است که برخی آبخوان‌های کشور در حال افت بوده و ناپایدار هستند اما هر کدام ذخیره‌ای دارند که متناسب با عمق لایه‌ای که در آن آب ذخیره می‌شود این روند افت نهایتا می‌تواند منجر به مسلوب‌المنفعه شدن برخی آبخوان‌ها شود. وی افزود: در نقشه‌های موجود زمان مسلوب‌المنفعه شدن آبخوان‌های مختلف در اثر ادامه روند افت آب در سال‌های گذشته نشان داده شده است.

دبیر کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی خاطرنشان کرد: باید در نظر داشت ما آبخوان‌هایی داریم که ممکن است تا ۳۰۰ سال هم پایدار باشند و مشکلی پیش نیاید یا آبخوانی هم تا ۱۵،۱۰۰ یا ۱۰ سال عمر داشته باشد، نمی‌توان حکم کلی در مورد همه آبخوان‌ها صادر کرد و در هر یک متفاوت است.

کاهش بارش‌های پاییزی

تسنیم | از ابتدای سال آبی جاری تا میانه آذرماه، شاهد ثبت بارش‌های مطلوبی در پاییز امسال بودیم؛ اما در روزهای اخیر، سرعت رشد بارش‌ها کند شده است. در دو ماه و نیم گذشته از فصل پربارش پاییز، در برخی روزها بیش از دو میلی‌متر بارش در کشور ثبت شده و بطور متوسط در هر روز بیش از یک میلی‌متر بارش در کشور ثبت شده است اما در سه روز اخیر این رقم به حدود ۰،۰۳ میلی‌متر در روز رسیده بطوری که در ۳ روز تنها ۰،۱ میلی‌متر بارش در کشور به ثبت رسیده است. بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش‌های جوی از اول مهر تا ۲۳ آذر سال آبی ۹۸-۹۷ (۸۳ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۸۶،۲ میلی‌متر است. این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت (۵۳،۷ میلی‌متر) ۶۰،۵ درصد افزایش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۲۷،۶ میلی‌متر) ۲۱۲،۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

اخبار کشاورزی

توزیع مرغ و تخم‌مرغ به نرخ دولتی

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام کشور گفت: برای تنظیم بازار محصولات پروتئینی، دور جدید توزیع گوشت مرغ، تخم‌مرغ و گوشت قرمز در بازار آغاز شده است.

حمید ورناصری روز گذشته در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: برای حمایت از مصرف‌کنندگان در حال عرضه هر کیلوگرم تخم‌مرغ وارداتی با قیمت ۱۳ هزار و ۸۰۰ تومان هستیم که سبب کاهش هزار تومانی قیمت این محصول روی هر کیلوگرم تخم‌مرغ شده است.

وی تصریح کرد: همچنین برای تنظیم بازار قیمت گوشت مرغ، هر کیلوگرم گوشت مرغ منجمد با قیمت ۸۹۰۰ تومان توزیع می‌شود تا مصرف‌کنندگان با قیمت‌های مناسب این محصول را خریداری کنند.

وی با بیان اینکه روزانه نزدیک ۱۵۰ تن گوشت گوسفندی گرم به بازار عرضه می‌شود، اظهار داشت: اکنون هر کیلوگرم لاشه گوشت گوسفندی گرم (تازه) در میادین میوه و تره بار و تعاونی‌های مصرف ۳۷ هزار و ۵۰۰ تومان، گوشت تفکیکی بین ۴۸ تا ۴۹ هزار تومان است.

وی افزود: هر کیلوگرم گوشت گوساله منجمد ۲۹ هزار تومان به شکل نامحدود عرضه می‌شود.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام کشور گفت: برای سهولت دسترسی شهروندان، توزیع گوشت قرمز، گوشت مرغ و تخم‌مرغ برای رفاه حال شهروندان در سازمان میادین میوه و تره بار، ماشین‌های سیار در سطح میادین و فروشگاه‌های زنجیره‌ای سراسر کشور به شکل سهمیه‌ای انجام می‌شود.

ورناصری اظهار داشت: تولیدکنندگان صنعت طیور می‌توانند نهاده‌های مورد نیاز خود شامل ذرت و کنجاله سویا را بدون محدودیت از ادارات کل پشتیبانی امور دام استان‌ها خریداری و تامین کنند.

وی اضافه کرد: تاکنون چندین محموله حمل نهاده‌های طیور در بندر امام (ره) ترخیص شده و تعدادی کشتی در راه است و هیچ کمبودی در تامین ذرت، کنجاله سویا و جو نداریم.

به گفته وی، تاکنون بیش از ۲ میلیون تن نهاده طیور در استان‌ها توزیع شده که با قیمت‌های مصوب هر کیلوگرم ذرت یک هزار و ۱۵۰ تومان، کنجاله سویا ۲ هزار و ۲۰۰ تومان و جو یک هزار و ۱۸۰ تومان است.

وی بر این باور است که ورود و حضور شرکت پشتیبانی امور دام در کنار بخش خصوصی، تثبیت قیمت کنجاله سویا و ذرت را منجر می‌شود و نگرانی در این خصوص نداریم.

گزارش میدانی از بازار مصرف نشان می‌دهد قیمت هر شانه ۲ کیلوگرمی تخم‌مرغ در بازار بیش از ۲۴ هزار تومان، گوشت مرغ بین ۱۲ تا ۱۲ هزار و ۸۰۰ تومان، گوساله با قلوه گاه ۶۹ هزار تومان، گوسفندی با قلوه گاه ۶۸ هزار و ۵۰۰ تومان، زبان گوساله ۵۵ هزار تومان، یک دست دل و جگر ۶۷ هزار تومان و کله و پاچه ۱۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود

صادرات لبنیات به اروپا و سلامت محصولات ایرانی

وزیر جهاد کشاورزی گفت: صادرات محصولات لبنی ایران به اروپا، اوراسیا، روسیه و سایر کشورها، نشان‌دهنده سلامت و استاندارد بودن محصولات غذایی و مواد لبنی کشور مطابق با استانداردهای اروپا است.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی پس از دیدار با مسوولان سازمان استاندارد در جمع خبرنگاران اظهار کرد: امیدواریم با توجه به حساسیتی که وجود دارد با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان استاندارد و وزارت صنعت، معدن و تجارت روز به روز محصولات سالم‌تری در اختیار شهروندان قرار بدهیم.

وی افزود: البته این روند در سال‌های اخیر پیشرفت خوبی داشته، بطوری که تعداد زیادی از محصولات لبنی و غذایی کشور مطابق با استانداردهای اروپا، هم‌اکنون در حال صادر شدن به این منطقه، اوراسیا، روسیه و سایر کشورها است که نشان‌دهنده پیگیری‌های دستگاه‌های مختلف عضو گروه ملی استاندارد و سلامت این محصولات است.

حجتی با بیان اینکه با اقدامات کارشناسی و همکاری خوب اعضاء سازمان استاندارد و اعضای کارشناسی گروه ملی استانداردسازی محصولات کشاورزی و مواد خام مورد نیاز، دو مصوبه پیشنهاد شده بود که یکی از آنها تصویب و مورد تایید قرار گرفت، اذعان داشت: تصمیم نهایی در خصوص مصوبه دیگر، پس از بررسی‌های مورد نیاز و با در نظر گرفتن قوانین و استانداردهای بین‌المللی و مقتضیات کشور اتخاذ می‌شود.

وزیر جهاد کشاورزی تصریح کرد: اقدامی که در جهت سلامت و استانداردسازی محصولات واسطه‌ای و نهاده‌های وارداتی یا محصولات نهایی تولید شده در داخل کشور به دبیری سازمان استاندارد در حال انجام شدن است، با حساسیت ویژه‌ای در حال پیگیری است که محصولات غذایی کشور با استانداردهای بین‌المللی تولید شود.

جستاری درباب نظام جانشین پروری

جانشین‌پروری: راهکاری برای مدیریت منابع انسانی

فرحناز هاتف اصفهانی | کارشناس ارشد MBA |

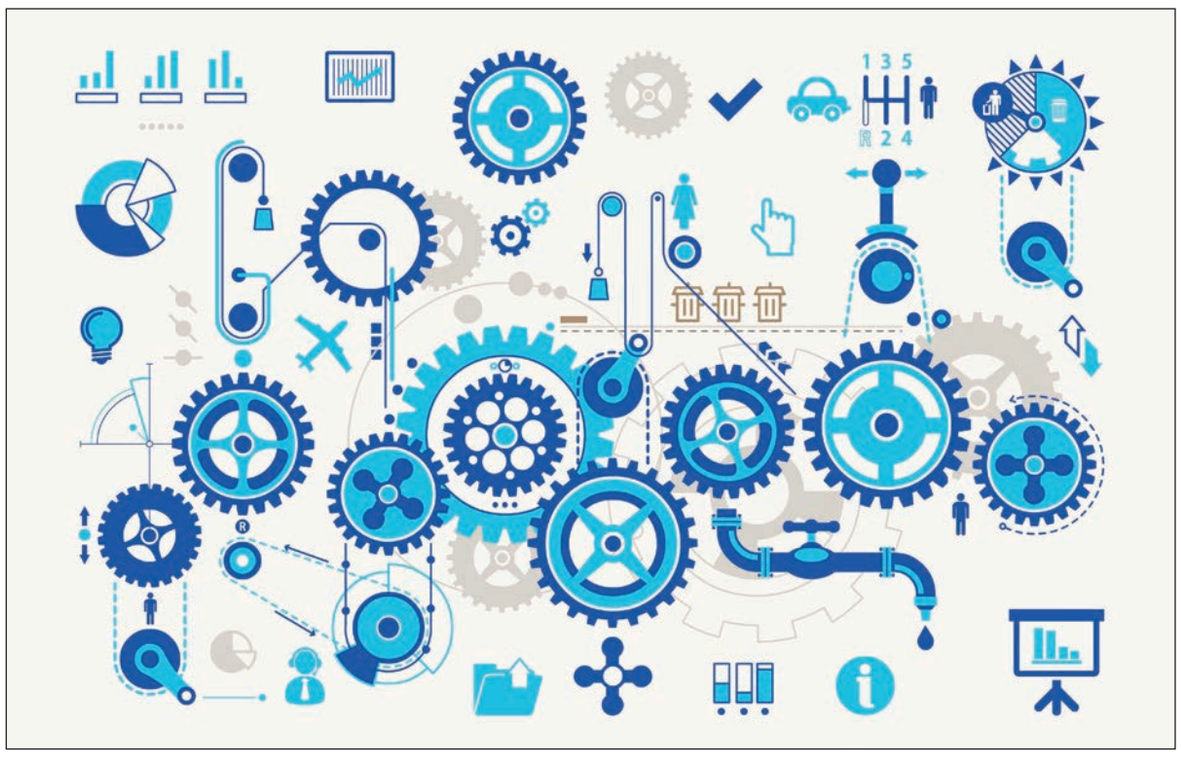

۱-مدیریت منابع انسانی

مقصود از مدیریت منابع انسانی، سیاست‌ها و اقدامات مورد نیاز برای اجرای بخشی از وظایف مدیریت است که با جنبه‌هایی از فعالیت کارکنان بستگی دارد، به ویژه برای کارمندیابی (تامین)، آموزش دادن به کارکنان، ارزیابی عملکرد، دادن پاداش (جبران خدمات) و ایجاد محیطی سالم و منصفانه (روابط کار) برای کارکنان سازمان. یکی دیگر از عواملی که باید برای پیاده‌سازی راهبرد مدیریت دانش در سازمان مورد توجه قرار گیرد، منابع انسانی است. منابع انسانی مهم‌ترین عامل سازمانی محسوب می‌شود و سودمندی تمامی دارایی‌های محسوس و نامحسوس سازمان نیز به عملکرد نیروی انسانی بستگی دارد. این عامل در موفقیت یا شکست اقدامات مدیریت دانش در سازمان نقش تعیین کننده‌ای بر عهده دارد. اگرچه فناوری اطلاعات در پیاده‌سازی تسهیم مدیریت دانش نقش دارد، اما اگر افراد از توانایی لازم برای به کارگیری خلاقانه دانش در فعالیت‌هایی همچون نوآوری محصول و فرآیند برخوردار نباشند، دانش نمی‌تواند به سودآوری پایداری تبدیل شود. افراد، قلب مدیریت دانش هستند. این افراد هستند که دانش را خلق و تسهیم می‌کنند. بنابراین یکی از مهم‌ترین مسائل مربوط به مدیریت و پیشینه کردن دانش، توسعه توانایی افراد برای یادگیری است و این موضوعی است که در ادبیات مدیریت دانش کمتر مورد توجه قرار گرفته است. امروزه محققان نقش افراد و گروه‌ها را در فرآیندهای تسهیم دانش برجسته می‌کنند و مدیریت منابع انسانی نیز از طریق سیاست‌ها و تمرینات و سیستم‌هایی که بر روی رفتار کارمندان و نگرش و عملکرد آنها تاثیر می‌گذارد با مدیریت دانش مرتبط می‌شود. باید اعتراف کرد که مدیریت دانش تنها در سایه بهبود مدیریت منابع انسانی توسعه می‌یابد و تقویت می‌شود. در سازمان‌هایی که نگرش انسان‌محور وجود دارد، مدیریت دانش تحت پوشش عملکرد مدیریت منابع انسانی توسعه می‌یابد و تقویت می‌شود (امامی، ۱۳۷۸).

در این نگرش جهت موفقیت مدیریت دانش سازمان‌ها به جای انقلاب از تکامل استفاده کنند و با استفاده از خود کارمندان مدیریت دانش را انجام دهند. برای مثال شرکت «زیمنس» از روش ریشه‌های گیاه برای مدیریت دانش استفاده کرد. یعنی بدون پیشنهاد از بالا، کارمندان متوسط و مدیران واحدها، انجمن‌های علمی، مخازن دانش و روش‌های تسهیم دانش غیررسمی ایجاد کردند و پس از گسترده شدن و کشیده شدن آن به سایر بخش‌ها به وجود یک گروه در سطح کل شرکت، احساس نیاز کردند و گروه اشتراکی در شرکت به وجود آمد که نقش هماهنگی تلاش‌های مدیریت دانش در واحدهای کسب و کار را به عهده گرفت. همچنین در مدل نگرش انسانی به مدیریت دانش با ایجاد سه سیستم گردش شغلی، توسعه شغلی، غنی‌سازی شغلی، کارمندان باید محتوای دیگری از کارشان را ببینند که فرصت‌های یادگیری جدیدی ارایه می‌کند. البته سه نیروی پیش برنده در مدیریت دانش (توسعه شغلی، گردش شغلی، غنی‌سازی شغلی) خود از سه نیروی کشنده (شامل آموزش، اشتراک و مطالعه شخصی) استفاده می‌کنند (ابراهیمی، ۱۳۹۴).

۲-جانشین پروری

کارتا (۱۹۹۲) جانشین پروری را فرآیندی می‌داند که طی آن کارمندان مناسب برای تصدی پست‌های مدیریتی رده بالا و کلیدی یک سازمان، از میان افراد واجد شرایط و با استعداد انتخاب می‌شوند. برنامه‌ریزی جانشین پروری در واقع انتخاب کارمندان با استعداد برای جایگزینی مدیران ارشد است که به دلایل مختلفی ممکن است شغل فعلی خود را ترک کنند. فوت، بازنشستگی، ارتقا و جابه‌جایی به سمت‌های دیگر سازمان مثال‌هایی از دلایل ممکن برای ترک شغل مدیران هستند. با توجه به نقش مدیریت منافع انسانی در استقرار مدیریت دانش می‌بایست نسبت به مستندسازی تجربیات همکاران به ویژه همکاران در شرف بازنشستگی یا بازنشسته اقدام گردد که این امر در سایه یک برنامه مدون جانشین‌پروری محقق خواهد شد. تلاش به منظور طراحی برنامه یا جهت پرورش تعداد مناسبی از مدیران و کارمندان با مهارت کلیدی به نحوی که سازمان در زمان بازنشستگی، فوت، بیماری و ارتقای دیگر کارمندان وحتی سمت‌های جدیدی که در برنامه‌های سازمان ایجاد می‌گردند، جانشینان مناسبی در اختیار داشته باشد فرآیندی سیستماتیک است که به موجب آن برنامه توسعه فردی با برنامه استراتژیک با هم ترکیب شده و این اطمینان حاصل می‌شود که سازمان آماده است تا هر پستی را که خالی می‌شود، با افراد مناسبی که مهارت‌ها و تگرش‌های مناسب دارند، در زمان مناسب پر کند (قلیج‌لی و همکاران، ۱۳۹۶).

۲-۲-مهم‌ترین اجزا و مراحل نظام جانشین پروری

۲-۲-۱-تعیین خط مشی

در این مرحله سازمان‌ها الگوهای موجود و روش‌های پیشین در نظام مدیریت جانشین‌پروری را مورد بازنگری قرار می‌دهند و خط مشی‌هایی برای اجرای این سامانه تعیین می‌کنند. (بهشتی‌فر، ۱۳۹۰)

۲-۲-۲-تعهد مدیران ارشد

در مرحله تعیین کننده خط مشی، تعهد مدیران ارشد و درگیر شدن آنها در برنامه مدیریت جانشین‌پروری یکی از عوامل کلیدی برای اجرای جانشین‌پروری است. روتول کمبود حمایت مدیران ارشد را به عنوان اولین عامل در فهرست هفت مشکل عمومی بیان کرده است که برنامه‌ریزی جانشین پروری اثر می‌گذارد. (روتول ۲۰۱۰)

۲-۲-۳-شناسایی مناصب کلیدی

ولف (۱۹۹۶) مناصب کلیدی را در سازمان مناصبی می‌داند که در تصمیمات عملیاتی و راهبردی سازمان اهمیت زیادی دارد و در موفقیت سازمان تاثیر گذار است. وی پیشنهاد می‌کند که هر سازمان معیارهای خودش را برای شناسایی مناصب کلیدی داشته باشد. اما چندین معیار عمومی مانند مسوولیت حیاتی مدیریت تخصصی، ساختار سازمانی، پروژه‌های آینده و اوضاع جغرافیایی و ظرفیت کار را نیز مطرح کرده است. زمانی که مناصب کلیدی شناسایی شد فرآیند شناسایی نامزدهایی برای پر کردن این مناصب شروع خواهد شد. (بهشتی‌فر، ۱۳۹۰)

۲-۲-۴-شناسایی شایستگی‌های مورد نیاز

شناسایی شایستگی‌های مشاغل کلیدی یک عامل مهم در برنامه مدیریت جانشین‌پروری موفق است. بنا به گفته روتول شایستگی‌ها ویژگی‌هایی است که افراد به منظور رسیدن به عملکرد مورد انتظار از آن استفاده می‌کنند. این ویژگی‌ها شامل مهارت، دانش و جنبه‌هایی از تصویر خود انگیزه‌های اجتماعی، ویژگی‌ها، الگوها، الگوهای فکری و روش‌های احساس و عمل است (ویگل، ۲۰۰۶) شناسایی کردن شایستگی‌های کلیدی مورد نیاز در هر سطح رهبری، شناسایی و ارزیابی رهبران توانمند حال و آینده را امکان‌پذیر می‌سازد. (فلامر و کانگر ۲۰۰۴)

۲-۲-۵-شناسایی افراد با استعداد

همانطور که کاراوالی و هال (۲۰۰۳) مشکل حیاتی در هر برنامه بیان کرده‌اند پیش از «افراد باتوان» آماده‌سازی رهبران آینده را چگونگی تعریف اصطلاح شناسایی افراد با استعداد، ابتدا باید استعداد و ویژگی‌های آن در سازمان مورد نظر تعریف شود. شناسایی این افراد شامل موجودی رهبران آینده سازمان خواهد شد. اینها افرادی هستند که می‌توانند به بالاتر از سطح فعلی خود ارتقا یابند. هنگام شناسایی افراد باتوان پیشرفت باید به ارزش‌های سازمان، شایستگی‌های رهبری، عملکرد و هوش و یادگیری توجه شود. (بهشتی‌فر ۱۳۹۰)

۲-۲-۶-توسعه نامزدها

پس از اینکه افراد با استعداد شناسایی شدند وارد خزانه استعدادها می‌شوند و با توجه به شرایط احراز شغل شناسایی و پس از مشخص شدن شکاف توسعه‌ای برنامه‌های آموزشی مورد نیاز برای آماده‌سازی افراد با استعداد برای تصدی مشاغل کلیدی مشخص می‌شود. این برنامه‌ها به دو دسته روش‌های ضمن خدمت (گردش شغلی، مربیگری جانشینی موقت و مطالعه موردی) و روش‌های خارج از محیط کار (بازی‌های مدیریتی، سخنرانی‌ها، روش‌های سمعی بصری، روش‌های آموزش ایفای نقش) تقسیم می‌شود. (بهشتی‌فر ۱۳۹۰)

۲-۳-مولفه‌ها و الزامات جانشین پروری

روتول (۲۰۱۰) بیان می‌کند که مولفه‌های لازم و پیش‌نیازهای اجرایی و استقرار برنامه جانشین‌پروری موارد ذیل است:

۲-۳-۱-ایجاد تعهد مدیریت نسبت به برنامه جانشین‌پروری

متولیان و حامیان هر سیستم نقش اساسی در موفقیت و مفید بودن آن از یک سو و پذیرش آن از سوی دیگران را دارند. حمایت از سیستم‌های جانشین‌پروری باید در بالاترین سطح سازمان واحدهای سازمانی متمرکز باشند بنابراین اصلی‌ترین حامی و متعهدترین متولی در فرآیند جانشین‌پروری در سازمان‌های موفق مدیرعامل و تیم مدیران ارشد هستند. حمایت و مشارکت مدیریت بالا باید شدیداً آشکار باشد. مشارکت شخصی آنها باعث می‌شود که مشارکت‌کنندگان برانگیخته شوند و اعضای دیگر اطمینان حاصل کنند که تیم مدیریت، زمان و تلاش برای طرح برنامه جانشین‌پروری اختصاص می‌دهد. نکته مهم در مورد تعهد و حمایت مدیران ارشد آن است که آنها باید توجه خود را از معیارها، شاخص‌ها و ارزیابی‌ها، بیشتر بر بخش توسعه و پرورش و پرورش قابلیت‌های کارکنان مستعد متمرکز نمایند و از فرآیند توسعه شایستگی‌های کارکنان کلیدی و با استعداد حمایت کنند (بهشتی‌فر، ۱۳۹۰).

۲-۳-۲. مرتبط ساختن استراتژی منابع انسانی با برنامه جانشین‌پروری

طرح‌ریزی برای احتیاجات نیروی انسانی یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش روی مدیران و رهبران امروز است. به عبارت دیگر برای مواجهه با این چالش، یک فرآیند یکسان نیاز است که رویکردی منظم برای تطبیق منابع انسانی با ملزومات پیش‌بینی شده سازمان فراهم آورد. به دلیل پایه سن گذاشتن کارکنان جانشین‌پروری و هدایت باید بالاترین رتبه در لیست اهداف منابع انسانی برای سازمان را کسب کند. سازمان باید از ابزارهایی استفاده کند که بتواند عملکرد شغلی حال را با توان و استعداد آینده مقایسه کند. سازمان باید نیازهای رشدی را برای افراد با استعداد در سطح بالا شناسایی کند. جانشین‌پروری نباید تابعی از علایق مدیر، ارشدیت و حتی عملکرد گذشته باشد. در عوض، سازمان باید سازوکاری ایجاد نماید تا عملکرد فعلی را با پتانسیل فرد برای آینده مقایسه نماید. از همین طریق، نیازهای توسعه‌ای هر فرد برای ارتقاء شناسایی می‌شود. با شناسایی و پیش‌بینی جایگاه‌های خالی در سال‌های آتی به دلیل ترک شغل یا بازنشستگی مدیران، زمان موجود برای برنامه‌های توسعه‌ای و فشردگی آنها تعیین می‌شود. مطلب دیگر برای علاقه‌مند شدن رهبران سازمانی به برنامه جانشین‌پروری در این برهه را می‌توان کمبود منابع انسانی شایسته و واجد شرایط نام برد. همان طور که مشخص است سازمان‌ها برای رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده خود نیازمند کارکنان و به خصوص رهبران شایسته هستند، با توجه به اینکه برای به دست آوردن منابع انسانی شایسته در محیط پیچیده و دایما در حال تغییر امروزه، بازاری رقابتی به وجود آمده است و شکارچیان منابع انسانی سریعا افراد واجد شرایط را جذب می‌کنند (روتول، ۲۰۱۰). مدیران ارشد سازمان برای توسعه رهبری خود باید بتوانند رهبران آینده را از داخل سازمان پرورش دهند. سیستم‌های برتر برنامه جانشین‌پروری ارتباط نزدیکی با روش‌ها و شیوه‌های آموزش و یادگیری دارند. این سیستم‌ها باید تشخیص دهند که افراد مستعد در دسترس، برای پذیرش مسوولیت‌های مدیریتی مورد نظر باید چه دوره‌های آموزشی را بگذرانند و با استفاده از کدام روش جدید و موثر پرورشی، قابلیت خود را بهبود داده و تکمیل نمایند. در بهترین تجارب جهانی، روش‌های متنوعی برای پرورش ظرفیت‌ها و مهارت‌های مدیریتی افراد استفاده می‌شود که یادگیری عملی از مهم‌ترین و موثرترین آنهاست. در این تجارب ماموریت‌های شغلی اصلی‌ترین فعالیت و موثرترین روش در توسعه مدیریت است. همچنین از روش‌های جدید مربیگری در کنار برنامه‌ها و دوره‌های رسمی آموزش مدیریت نیز استفاده می‌شود (دهقان‌پور، ۱۳۹۰).

۲-۳-۳. ارتباط‌دهی استراتژی سازمانی با برنامه‌ریزی جانشین‌پروری

برنامه‌ریزی جانشین‌پروری باید با استراتژی سازمان مرتبط شود، هرچند انجام این ارتباط می‌تواند مشکل باشد. در اثنای بررسی نقاط قوت و ضعف سازمان و برای فائق آمدن بر این مشکلات، تصمیم‌گیران باید در تدوین طرح‌های استراتژیک، اقدامات مثبتی را برای توجه به موضوع برنامه جانشین‌پروری اعمال کنند. تطابق و هماهنگی فرآیند جانشین‌پروری با سایر فرآیندها در سازمان موجب افزایش کارایی و اثربخشی جانشین‌پروری و بطور کلی رشد بهره‌وری مدیریت منابع انسانی در سازمان می‌شود. این اقدام از دوباره کاری بازداشته و ورودی‌ها یا خروجی‌های یک فرآیند می‌تواند به عنوان داده در سایر فرآیندها به کار گرفته شود. در صورتی که بخواهیم جانشین‌پروری را به یک استراتژی تبدیل کنیم باید در طراحی آن به همراستا بودن آن با استراتژی کلی سازمان توجه گردد. زیرا در صورت داشتن نقاط مبهم و متناقض نسبت به استراتژی کلی سازمان، به صورت خودکار اجرای آن متوقف می‌گردد یا اینکه در صورت تداوم، کارایی و اثربخشی مورد نیاز را نخواهد داشت (سیمور، ۲۰۰۸).

۲-۳-۴. الگوبرداری از اقدامات برنامه جانشین‌پروری

الگوبرداری عبارتند از: رفتار متواضعانه به منظور پذیرش برتری سازمان‌های دیگر در یک موضوع خاص و رفتار عادلانه به منظور رقابت و برتری جستن بر آنها در همان موضوع اطلاق می‌شود. به عبارت دیگر الگوبرداری یعنی اینکه سازمان به سطحی از خردمندی و تعالی رسیده که بپذیرد کسی در جایی هست که کاری را بهتر از ما انجام می‌دهد و بخواهد از این تجربه یادگیری کند. الگوبرداری فرآیند مداوم مقایسه عملیات سازمان ما با شرکت یا سازمانی است که دارای بهترین عملکرد در زمینه مورد مطالعه است، که البته این مقایسه هم کیفی و هم کمی می‌تواند باشد. دیدگاه کمی آن شامل استفاده از استانداردهای اندازه‌گیری هزینه، کیفیت و زمان برای شناخت سازمان یا فرآیند الگوبرداری شده و مقایسه آن با سازمان خودمان است. اما دیدگاه کیفی مقایسه رویه‌ها و فرآیندهای مشابه در سازمان الگو است که در این نوع مقایسه به نتایج کمتر توجه می‌شود و بیشتر تمرکز روی خود فرآیند مورد مطالعه است (دهقان‌پور، ۱۳۹۰).

اگر آن شهرها را از بین نمی‌بردم، چه کسی اردوگاه آوارگان می‌ساخت

مولف: دینانیری |
مترجم: محمد معماریان |

گاردین | «به بالا که نگاه می‌کنم، آدم‌هایی را می‌بینم که پول درمی‌آورند. آسمان یا قدّیس یا فرشته‌ای نمی‌بینم. آدم‌ها را می‌بینم که از هر انگیزه خیرخواهانه و هر تراژدی انسانی‌ای پول درمی‌آورند.» اینها را جان یوساریان که خلبان یک بمب‌افکن است می‌گوید، قهرمان رمان تبصره ۲۲ از جوزف هلر که اولین رمان محمد حنیف، پرونده انبه‌های انفجاری را شبیه آن دانسته‌اند. این رمان در فهرست اولیه نامزدهای جایزه «من بوکر» هم قرار گرفت. مثل هلر، حنیف بریتانیایی-پاکستانی هم خلبانی است که طنز پرداز شده است. اما سومین رمان حنیف، پرندگان سرخ، بیشترین پیوند را با طنز پردازی کلاسیک هلر از جنگ جهانی دوم دارد. سرگردِالی در نیروی هوایی ایالات متحده، خلبان بمب‌افکن است و ابتدای کار خیلی دلش می‌خواهد که «بُزچران‌های منحرف» را در یک کشور گمنام خاورمیانه به آتش بکشد. اسم بمب‌های لیزری‌اش «آرره» و «آرره همینه» است. سرهنگش به او می‌گوید: «جنگی در جریان است، و جنگ قطعاً فرصت است و بس». برای همین او داوطلب ماموریت می‌شود تا مجبور نباشد آخر هفته‌ها را با همسرش بگذراند: «هیچ چیز بهتر از این نیست که بار تان را خالی کنید، آن حس شانه خالی کردن». ولی در بیابان سقوط می‌کند، و پس از هشت روز گرسنگی و سرگردانی، به دست نوجوانی سر و زبان‌دار به اسم مومو و سگش مات نجات پیدا می‌کند. آن نوجوان و سگش در همان اردوگاه آوارگانی زندگی می‌کنند که او قرار بود بمباران کند. مثل شخصیت میلو مایندر بایندر در رمان هلر، مومو هم شخصیت سرمایه‌پرستی است که وفاداری‌اش خریدنی است: نوجوانی بینوا با یک نسخه از مجله فورچون و لهجه امریکایی قلابی. برادر بزرگ‌تر مومو، دادا علی، پس از یک دادوستد مرموز با امریکایی‌هایی که آشیانه هواپیمایی را در نزدیکی آنها اشغال کرده بودند، ناپدید شد. (ساکنان اردوگاه به آنجا «آشیانه» می‌گویند، یک منطقه ممنوعه که برایشان در عین جذابیت، هول‌انگیز است.) این از دست دادن، و رازی که در پس آن است، پی‌رنگ داستان و عمده شخصیت‌پردازی‌ها را پیش می‌برد چنانکه شخصیت مومو غنی‌تر از میلو می‌شود. آن جنبه‌ای از داستان که بیش از همه مخاطب را متأثر و درگیر می‌کند، وضع دل و ذهن مومو است: پسری زرنگ، که بدونِ شرمندگی بلندپرواز است و بانمک و دل‌شکسته. مومو تصوری پیچیده‌تر از کودکان اردوگاه‌های آوارگان به ما می‌دهد: او سیر سیاست و جنگ را می‌فهمد، امریکا را مستقیماً متهم می‌کند، دروغ‌های نپخته امریکایی‌ها را زیر سوال می‌برد، و در عوض ایده‌هایش پول می‌خواهد (و روی ایده‌هایش اسم‌هایی می‌گذارد که امریکایی به نظر می‌آیند: رمل‌های جهانی، یا شاهین‌های هوادار شکار اخلاقی) ولی همین که خواننده به دنیای درونی مومو علاقه‌مند می‌شود، یک مشاور زیباروی آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (که در این کتاب شخصیتش بیش از همه هجوآمیز است) وارد صحنه می‌شود که می‌خواهد ذهنیت نوجوانان مسلمان را مطالعه کند. آن خانم مشغول «اجرای یک پیمایش روی آن دسته از استراتژی‌های گره‌گشایی پس از مناقشه» است که «شامل تاریخچه‌ها و فولکلورهای محلی» می‌شوند. این خانم با لقب «بانو گل اندام هدفش این است: «از این جامعه به عنوان آزمایشگاهی برای آزمون فرضیه‌ام در این باره استفاده کنم که خاطره‌های دسته‌جمعی‌مان به‌واقع سرمایه فرهنگی‌مان هستند...». او تجسّم مزخرفات بی‌حاصل و این همان گویانه است و کیفش پُر از حشیش برای مصرف تفنّنی. گل اندام می‌گوید «بیایید قبول کنیم هر دو طرف در این اتفاقات دستی دارند» انگار که می‌خواهد دلداری بدهد؛ جای دیگری می‌گوید سوژه‌هایش هنوز تکامل نیافته‌اند. این دورویی ترامپی که از دهان شخصیتی که نماینده آکادمی غربی است، بیرون می‌آید هراس‌انگیز می‌شود. مومو فریب «نیرنگ نیکوکارانه» او را نمی‌خورد. کم نبوده‌اند پژوهشگران میدانی‌ای که شکلات آورده‌اند، خواسته‌اند از او جزییات ماجراها را بیرون بکشند، استراتژی‌های غربی مدیریت رنج را به او آموخته‌اند، سپس کتابی به اسم مثلاً راه کوچ‌نشین‌ها یا و رمل‌ها گریستند نوشته‌اند و او را به حال خود رها کرده‌اند. «اول از آسمان ما را بمباران می‌کنند، بعد به‌سختی تلاش می‌کنند که استرس‌مان را درمان کنند... من اختلال استرس پس از تروما می‌گیرم، او دستمزد یومیه‌اش را به دلار امریکا می‌گیرد.» مشاهدات حنیف از اردوگاه، دقیق‌اند و مو به تن خواننده راست می‌کنند؛ و می‌شود بیخیال آن اصطلاح‌های بریتانیایی شد که هر از گاه نمک کلام سرگردِالی می‌شوند (امریکایی‌ها از «صف»، «پیش‌دانشگاهی»، «زباله»، «سطل»، «قلع‌اندود»، «آشپزخانه» یا «دکه» به صورتی که حنیف آورده است، استفاده نمی‌کنند). الی که به اردوگاه می‌رسد انتظار دیدن این صحنه را دارد: «صف‌های منظمی که منتظرند جیره‌شان را از بچه پیش‌دانشگاهی‌هایی بگیرند با موهای بافته‌شده و دماغ‌هایی که از آن حلقه گذرانده‌اند». ولی در عوض این را می‌بیند: «دریایی از سقف‌های پلاستیکی آبی موّاج که مثل آسمانی کثیف و کم‌ارتفاع امتداد دارند، آسمانی که توده‌هایی از میله‌های پلاستیکی خاکستری رنگ سوراخش کرده و سطل آشغال‌های آبی در آن شناور است. سرهنگ اسلاتر گفته بود شیطان از این جور جاها مثل چرک بیرون می‌زند. تمام آنچه می‌بینم تلاش بی‌سرانجامی است برای راه‌انداختن باغچه‌های سبزی، میدان‌های تمیز سنگفرش‌دار و درختچه‌هایی در گلدان‌های پلاستیکی کوچک، همین و بس». تعجب می‌کند که این ویرانه را تهدیدی علیه امریکا می‌دانند. و گرچه در ابتدا برای آرام کردن خودش می‌گوید که فقط تابع دستورات بوده و واقعاً آن اردوگاه را بمباران نکرده است، آخر کار امر برایش روشن می‌شود. «اگر آن خانه‌ها را از بین نمی‌بردم، چه کسی پناهگاه درست می‌کرد؟ اگر شهرها را از میان نمی‌بردم، چه کسی اردوگاه‌های آوارگان می‌ساخت؟»... تمام همدلی و غمخواری دنیا نصیب چه کسی می‌شد؟» سرگرم‌کننده‌ترین بخش‌های رمان جاهایی است که حنیف گند لودگی را درمی‌آورد، در واقع، برخی شخصیت‌های داستانش همین اندوبس: بانو گل اندام، یا عزیز (پدر مومو) که با چه‌خار چکمه سفیدهاست («مگر کسی می‌تواند به امریکایی‌ها نه بگوید؟»). حقیقت وحشی‌گری جنگ با ضربه‌های سریع و اثرگذار نشان داده می‌شوند: پسری که وقتی می‌خواست تفنگی را از یک خودروی زرهی دربیاورد کشته شد، یا مومو که هر شب منتظر می‌ماند تا گریه‌های مادرش عزیزه تمام شود. حنیف در این صحنه‌ها توقف نمی‌کند؛ بلکه این صحنه‌ها در میانه خنده‌ها ضربه‌شان را به شما می‌زنند و می‌روند. اکثرشان را «مات» تعریف می‌کند که شریک الِی و مومو در روایت داستان است و سرچشمه فرزانگی‌اش حس بویایی اوست که به احساسات وانگیزه‌هایش بسط می‌یابد. ترس بوی سیب گندیده می‌دهد، و عشق یک طرفه بوی خردل. حسرت هم نان سوخته است. حقه بوی پیاز می‌دهد و توهم بوی سرکه. پرندگان سرخ مثل دو کتاب قبلی حنیف آکنده از کمدی سیاه است، با شوخ‌طبعی دل‌وروده جنگ را بیرون می‌کشد، و پلیدی بشر را به شیوه خاص خود رسم می‌کند. ولی پایه طنز او روکشی از روراستی است: خود خواننده شاهد پوچی و بیهودگی‌ای است که شخصیت‌ها به آن معتقدند و با آن روزگار می‌گذرانند؛ اما خود مولف مستقیماً به آنها اشاره نمی‌کند. در پرندگان سرخ، سگ مومو فیلسوف و دانای کل است؛ شارح آن منطقِ بی‌منطقِ درونی‌ای که شاید خودمان هم به آن برسیم. مطمئناً می‌شود از بیان مات لذت بُرد و می‌توانست جستارنویس خوبی هم بشود، ولی فقط پند و موعظه از زبانش درمی‌آید. او به ما می‌گوید «اگر با کسانی همکاری کنید که خانه‌تان را ویران می‌کنند، نتایج فاجعه‌باری خواهد داشت»، که صدالبته خودمان آشکارا این را می‌فهمیم. یا مثلاً می‌گوید: «فاجعه‌هایی که آنها با زبان مرتکب شده‌اند». وقتی هم نقش‌آفرین یک طنز تراژیک نیست، چیزهایی از این جنس می‌گوید: «توزیع ثروت در اقتصادهای پساجنگ اینگونه نیست». حتی یک جا هم درباره انسان‌انگاری بحث می‌کند، همانطور که الِی درباره لهجه امریکایی قلابی مومو بحث می‌کند. ولی کسی نگفته است که حنیف باید تابع آداب طنز متعارف غربی باشد. اسب‌ها و سگ‌های داستان سرای اورهان پاموک، مثل اکثر حیوانات جادویی ادبیات قدیم فارسی و یونانی، خودار جاع‌اند و پندگو که ادراک‌شان بسیار گسترده‌تر از انسان‌هایی است که در خدمت‌شان‌اند. حنیف در به‌کارگیری ابزارهای ادبی شرق و غرب، زبردست و بلندپرواز است. شخصیت‌هایش در مسیر رویارویی نهایی‌اند که، طبق سنت باستانی، در آن دنیا دود می‌شود و به هوا می‌رود. این را ترکیب کنید با شوخ‌طبعی تیز هلر یا یولین وُو، و دقت و مدرن بودن سم لیپسایت یا ولز تاور تا به اصالتی رام‌نشدنی برسید. صدای مومو خارق‌العاده است مثل صدای آن برادران وایکینگِ دل‌نشین و «دل چسب» در داستان همه‌چیز غارت‌شده، همه‌چیز سوختهاز تاور. ترکیب سبک‌هایی از ماورای اقیانوس‌ها و قرن‌ها، غافلگیرکننده و برازنده. پرندگان سرخ یک جور نقد بُرنده و بی‌رحم از جنگ و نقش امریکا در ویرانی خاورمیانه است. اثر سنت‌های طنزپردازی مدرن و باستانی را به شیوه‌هایی هیجان‌انگیز ترکیب می‌کند این رمان دقیقاً معکوس بسیاری از رمان‌های منطقه آسیای جنوبی است که هر سال منتشر می‌شوند و همگی به یک ریسمان پوسیده چنگ می‌اندازند: زبان سودازده ظاهراً شرقی که همنشین واقع‌گرایی غربی شده است. بسیار هیجان‌انگیزتر است که نقد تند و تیز سیاست خارجی ایالات متحده را از زبان یک سگ فیلسوف و یک نوجوان آواره با ادبیات کوچه‌خیابانی بخوانیم که هر دو یشان انگار در نیوجرسی به دنیا آمده‌اند. و پس از همه آن خنده‌ها، داستان در خاتمه به قلب خواننده چنگ می‌زند، از زبان زنانی که حنیف بالاخره می‌گذارد حرف بزنند. سکوت همه جا را فرا می‌گیرد تا مادری داغدار دعا کند، مادری «که می‌خواهد پسرش برگردد. می‌خواهد با تماشای او که آرام خُروپف می‌کند به خواب برود. می‌خواهد روی نانش بیشتر کره بمالد و بیشتر شکر بریزد. می‌خواهد پیراهن‌هایش را که کف زمین پخش و پلا شده‌اند جمع کند و پیش از اینکه روی بقیه لباس‌های کثیف بریزد، آنها را بو بکشد.»

معاون وزیر اقتصاد در گفت‌وگو با «تعادل» از علل افت جایگاه ایران در گزارش کسب‌وکار ۲۰۱۹ بانک جهانی می‌گوید

تولد یک شبه مجوز، بلای جان کسب‌وکار!

عکس: علیرضا غلامی

آیسان تنها |

با روی کار آمدن دولت یازدهم گزارش سالانه بانک جهانی از وضعیت کسب و کار در ایران ناگهان ۳۲ پله بهبود پیدا کرد و از عدد ۱۵۲ در سال ۲۰۱۴ به ۱۱۸ سال ۲۰۱۶ رسید. بسیاری این موضوع را حاصل تعامل دولت ایران با بانک جهانی و در نتیجه اصلاح اطلاعات دانستند. دولت یازدهم خود نیز بر تعامل گسترده‌تر با نهادهای اقتصادی جهان بین‌الملل تاکید کرده بود. در همین راستا وزارت اقتصاد با تلاش برای همکاری بیشتر با نهاد اقتصادی چون بانک جهانی، تصمیم گرفت جدی‌تر به بحث بهبود شاخص فضای کسب و کار ورود کند. و در این راستا معاونت اقتصادی را مسوول پیش‌گیری این امر معرفی کرد. این معاونت در اقدام اول اقدام به شناسایی مجوزهای زاید کرد و پس از آن با تلاش برای به دست آوردن اختیارات قانونی به دنبال راه‌هایی گشت که بتواند منطبق با مولفه‌های شاخص فضای کسب و کار بانک جهانی، پروسه‌های بروکراتیک در ایران را سهولت بخشد.

با این حال قدم برداشتن در چنین مسیر پر سنگلاخی چندان هم میسر نبود. بالافاصله موضوع امضاهای طلایی قد علم کرده و دستگاه‌هایی خود نمایی کردند که وجود خود را مدیون برخی مجوزها می‌دانستند، در عین حال دستگاه‌هایی دیگر هم بودند که بهبود فضای کسب و کار را اولویت نمی‌دانستند و تلاشی برای بهبود آن نمی‌کردند. این موارد در کنار گسترده‌بودن و پیچیده بودن پروسه‌های دستگاه‌های اداری در ایران، بازگشت دوباره برخی مجوزهای حذف شده و... عواملی بود برای اینکه کار بهبود فضای کسب و کار سخت‌تر شود. با این حال در این راستا تلاش‌های دیگری هم صورت گرفت از جمله تشکیل هیات مقررات‌زدایی. هیاتی برای تشخیص مجوزهای زاید و اختیار قانونی لغو آن‌ها.

نتیجه امر هر چه بوده اکنون می‌بینیم که در سه سال متوالی بار دیگر رتبه کسب‌وکار ایران در مسیر نزولی قرار گرفته اشت، ابتدا به ۱۲۰ رسیده و با یکسال توقف در این جایگاه اکنون در گزارش ۲۰۱۹ بانک جهانی بار دیگر ۴ پله افت کرده و رتبه ایران به ۱۲۴ رسیده است. گرچه امتیاز ایران در این سه سال نیز هر سال بهتر از سال قبل شده و این نشان می‌دهد که اقدامات اصلاحی در حال انجام است ولی کشورهای دیگر از ایران سریع‌تر پیش می‌روند، همین عامل افت رتبه ایران است. برای پرس و جو درباره علت این افت جایگاه با حسین میرشجاعیان، معاون امور اقتصادی وزیر اقتصاد به عنوان راس هرم دستگاه متولی بهبود فضای کسب و کار گفت‌وگو کردیم. او که سال گذشته بخشی از دلایل افت رتبه ایران را ناشی از اطلاعات نادرستی می‌دانست که بخش خصوصی به بانک جهانی می‌دهد، امسال می‌گوید که دولت با بانک جهانی تعامل بهتری صورت داده و اطلاعات اصلاح شده است. هر چند امسال مشکلات تازه‌ای هم از راه رسیده! طبق آنچه میرشجاعیان می‌گوید امسال با مشکل تولد یک شبه مجوز هم روبرو بوده‌ایم! مجوزی که در یک دستگاه ایجاد می‌شود و کل فضای کسب‌وکار را تحت تاثیر قرار می‌دهد. در ادامه بخش اول گفت‌وگوی «تعادل» با معاون وزیر اقتصاد می‌خوانید:

■ **ایران با وجود امتیاز در رتبه کسب و کار ۲۰۱۹ نسبت به سال گذشته ۴ پله افت کرده است، در یک نگاه کلی توضیح بفرمایید چرا؟**

بر اساس آخرین گزارش سهولت انجام کسب و کار بانک جهانی (DB۲۰۱۹)، با افزایش از ۵۴.۶۴ به ۵۶.۹۷ رسیده به این ترتیب ۲.۳۴ واحد بهبود یافته است. این اتفاق خوبی بود که رخ داد.

با این همه با وجود این افزایش امتیاز نسبتا خوب، رتبه ایران در شاخص کل سهولت کسب و کار ۴ پله نزول کرده و از ۱۲۴ در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۱۲۸ در سال ۲۰۱۹ رسیده است.

با بررسی اولیه وضعیت کشور در گزارش سهولت انجام کسب و کار سال ۲۰۱۹ بانک جهانی به تفکیک نماگرهای ۱۰ گانه مشخص می‌شود که دلیل عمده کاهش رتبه ایران در گزارش ۲۰۱۹ به افت شدید رتبه کشور در دو نماگر شروع کسب و کار (۷۶ پله) و اخذ مجوزهای ساخت (۶۱ پله) برمی‌گردد. این در حالی است که اگر این دو دچار افت نمی‌شدند، ارتقای رتبه در دو نماگر تجارت فرامرزی (۴۵ رتبه) و پرداخت دیون (۲۹ پله)، می‌توانست منجر به بهبود قابل ملاحظه‌ای در رتبه ایران شود.

■ **ارتقای امتیاز یعنی ما تلاش خود را برای بهبود کرده‌ایم ولی افت رتبه یعنی دیگران تلاش‌های بیشتری می‌کنند، چرا سرعت تلاش‌های ما به دیگران نمی‌رسد؟**

هر شاخص بر اساس یک متدولوژی خاص تهیه می‌شود و به مولفه‌های خاصی وابسته است. بنابراین اگر متدولوژی تغییر کند، مسیر هم تغییر خواهد کرد. به یاد دارم زمانی که با ارتقای رتبه روبرو بودیم کسانی می‌گفتند چرا ما این بهبود را احساس نمی‌کنیم؟! دلیل آن مشخص بود چون شاخص روی گام‌های مشخصی متمرکز می‌شود و لزومی ندارد که محیط واقعی با تمامی مولفه‌ها و شاخص دقیقا گام به گام بهبود یابند. شما می‌توانید در شاخص بهبود پیدا کنید ولی هنوز مردم آن را احساس نکنند. ما معتقدیم که باید به هر دو یعنی شاخص‌ها و رتبه‌ها و همچنین مولفه‌هایی که در شاخص نیست هم توجه کنیم.

■ **از تعاملات با بانک جهانی توضیح دهید، سال گذشته تلاش داشتید ارتباطی برقرار کنید و خبرهایی هم پیچید درباره حضور بانک جهانی در ایران.**

ما سال گذشته بالاخره توانستیم میزبان بانک جهانی باشیم. بانک جهانی از نزدیک وضعیت کشور را رصد کرد. تاکنون ما چنین ارتباط نزدیکی با بانک جهانی به ویژه در موضوع کسب و کار نداشتیم.

دستاورد این تعامل این بوده است که اکنون انتقال صحیح اطلاعات و ارایه شناخت درست از وضع موجود به بانک جهانی صورت گرفته است. این شناخت اصولی می‌تواند مبنایی برای دریافت خدمات فنی و مشاوره مستقیم از کارگروه کسب و کار بانک جهانی و پیاده‌سازی دقیق اصلاحات مورد نیاز برای بهبود شاخص باشد که برنامه‌ریزی‌های آن در حال انجام است.

همچنین متن پرسشنامه بانک جهانی به فارسی هم ترجمه شد. این موضوع جهت فهم بهتر پرسش شوندگان از موضوعات و سوالات و متعاقبا ارایه پاسخ صحیح‌تر صورت گرفت. با توجه به تخصصی بودن سوالات و عدم تسلط بسیاری از پرسش شوندگان به زبان انگلیسی این موضوع اهمیت بسیاری در انتقال صحیح اطلاعات دارد.

از دیگر دستاوردهای افزایش تعامل ایران با بانک جهانی، پذیرش ۴ اصلاح درباره نماگرهای تجارت فرامرزی و پرداخت مالیات از ایران در گزارش سهولت انجام کسب و کار در سال ۲۰۱۹ میلادی است. همانطور که در نتیجه کار هم دیدیم ایران در این حوزه‌ها بهبود امتیاز و جایگاه داشت.

■ **بنابراین دیگر نمی‌شود گفت که سوگیری بخش خصوصی در کاهش رتبه ایران موثر است؟**

اکنون دیگر بانک جهانی خود از نزدیک تحولات را دیده است و بنابراین بر مبنای آنچه از نزدیک دیده و مشاهده کرده امتیازبندی کرده است. ما بانک جهانی را با کار و پروسه‌های تمامی دستگاه‌ها آشنا کردیم. بخش خصوصی و دستگاه‌های دولتی که به نحوی درگیر این شاخص بودند در این پروسه در مواجهه مستقیم با بانک جهانی قرار گرفته و اطلاعات نامتقارن از بین رفته و تحلیل‌ها واقعی‌تر شده است. هر چند به هر حال ما معتقدیم برخی اطلاعات را همچنان می‌توان اصلاح کرد.

■ **توضیح بفرمایید اصلاحاتی که در یکسال گذشته در جهت بهبود فضای کسب و کار ایران انجام شد.**

ما تلاش کردم در حوزه تجارت فرامرزی ثابت کنیم که پنجره واحد تجارت فرامرزی، کاغذ را حذف کرده است. در این حوزه ما شاهدیم که امسال نسبت به سال گذشته هم امتیازمان و هم رتبه کشور به شکل محسوسی بهبود پیدا کرده است.

نکته دوم اینکه سه اصلاح در حوزه مالیات ثبت شد البته در داخل یک رفورم. در اینجا ما البته ارتقای رتبه قابل توجهی نداشتیم فقط یک رتبه بهبود داشتیم. البته در نظر داشته باشید که ما ارتقای امتیاز خیلی خوبی داشتیم. اگر فقط این دو رفورم باقی می‌ماند ما در شرایطی دیگری با هم صحبت می‌کردیم. اما همزمان در دو بخش هم سقوط داشتیم. یکی از این سقوط‌ها مربوط به موضوع شروع کسب و کار بود که یک‌باره از رتبه ۹۷ رسید به ۱۷۳.

در این بخش دو دستگاه هستند که فرآیندهایشان زمان‌بر شده‌اند یک دستگاه سازمان امور مالیاتی (ثبت نام در مالیات مستقیم و مالیات ارزش افزوده) و دیگری دستگاه تامین اجتماعی بوده است. یک آیتم دیگر هم بوده و آن گواهی عدم سوء پیشینه است که بین ۵ تا ۷ روز زمان می‌برد و به نظر می‌رسد زمان آن بیشتر هم شده است. بخشی دیگر هم که در این پروسه موثر بوده است گواهی رضایت همسر است که یک مرحله بوده با یک روز زمان. البته موارد دیگر از این موضوع بیشتر موثر هستند.

طبق مصوبه یکم شهریور ۱۳۹۶ دولت، پنجره واحد شروع کسب و کار باید در پروتال اداره کل ثبت شرکت‌ها شکل بگیرد. به این معنا فرد که مراجعه می‌کند لازم نباشد به جای دیگری هم مراجعه کند. اگر لازم است اطلاعات مالیاتی، بیمه‌ای و... اخذ شود همانجا از طریق پروسه‌های الکترونیک انجام شود. متاسفانه این کار هنوز انجام نشده است. اکنون البته درگاه اطلاع‌رسانی مشترک بین سازمان امور مالیاتی و اداره ثبت شرکت‌ها صورت گرفته است ولی اینطور نیست که ثبت‌نام‌ها و انتقال اطلاعات از این پورتال صورت بگیرد.

■ **یک شاخص دیگری که در آن افت شدید داشتیم شاخص اخذ مجوز ساخت بود؛ بر اساس گزارش کسب و کار ۲۰۱۹ امتیاز ایران در نماگر اخذ مجوز ساخت با ۸۰.۹۶ امتیاز افت نسبت به سال قبل به ۶۹.۱۱ امتیاز رسیده است و رتبه کشور نیز در این نماگر با ۶۱ پله نزول به رتبه ۸۶ رسیده است. زمان آن هم با ۳۱ روز افزایش به ۱۳۰ روز و هزینه نیز با ۴.۶ درصد افزایش به ۶.۶ درصد از ارزش انبار رسیده است. درباره آن چه اتفاقی افتاد؟**

مسوول این شاخص شهرداری تهران، است و اداره آب و فاضلاب تهران هم درگیر آن است. اتفاقی که در این مورد افتاد این بود که بعد از اتفاق پلاسکو تصمیم گرفته شد در جهت افزایش ایمنی بیشتر یک مرحله به مراحل کار افزوده شود. به این ترتیب که باید یک مجوز هم از آتش‌نشانی اخذ شود. فکر می‌کنم این مورد درباره آسانسور باشد که زمان آن به نسبت هم بسیار طولانی است. در نظر داشته باشید که رتبه ما در این حوزه بسیار خوب بود و حدود ۲۵ بود ولی رتبه ما تبدیل شد به ۸۶. به این ترتیب یک افت وحشتناکی را در این حوزه تجربه کردیم.

همانطور که توضیح دادم با وجود دو ارتقا در دو حوزه دیگر، افت در این دو حوزه رتبه ما را کاهش داد.

■ **در جریان اینکه شهرداری چنین مجوزی را اضافه کرده نبودید؟**

خیر من بعضی مواقع با خودم فکر می‌کنم که چه می‌شود دستگاه‌ها کار جدیدی نکنند، همان مسیر قبل خود را بروند و اجازه بدهند ما در دو حوزه متمرکز شویم و جواب آن را ببینیم.

■ **آقای دکتر به هر حال ماجرای پلاسکو نشان داده که لحاظ برخی موارد ایمنی ضروری باشد، شاید ایراد کار اینجاست که پروسه‌ها هنوز الکترونیک نشده‌اند و ما اگر در این مسیر پیش رفته بودیم، اکنون با اضافه شدن مجوزها دچار افت رتبه نمی‌شدیم.**

همینطور است. ما نمی‌دانستیم این مجوز اضافه شده است. فرض کنید کشوری با این همه دستگاه اگر قرار باشد هر یک از آن بنشینند و تصمیم بگیرند یک مجوز اضافه کنند، ما چه کار باید بکنیم؟ من از کجا باید می‌دانستم که آتش‌نشانی یک مجوز اضافه کرده است؟ ضمن اینکه مجوز خود را هم اظهار نکرده است. چنین اقداماتی باعث شده است ما هر بخش را درست می‌کنیم بخش دیگری با اقدام تازه باعث افت می‌شود.

وضعیت ما مثل ماجرای کفش‌های میرزا نوروز شده، هر اقدامی انجام می‌دهیم در مسیر بهبود باز افت شاخص به خاطر عملکرد برخی دستگاه‌ها به دنبال ما می‌آید. ببینید من سه سال و حتی چهار سال تلاش کردم بانک جهانی را قانع کنم که با بازدید میدانی رتبه تجارت فرامرزی را اصلاح کند. امیدوار بودم که امسال شاهد بهبود رتبه باشیم ولی خب بعضا می‌بینیم که چنین اتفاقاتی از سوی برخی سازمان‌ها رخ می‌دهد و ناگهان باعث افت شدید رتبه در بخش خود می‌شود.

■ **الان چه اقدامی برای این بخش می‌توان کرد؟**

با مطالعات ما ادغام این مرحله در سایر مراحل بازدید از ساختمان، مراحل و زمان نماگر را به وضعیت سال گذشته برسانیم. به هر حال ما باد دستگاه‌هایی درگیر هستیم که در حوزه ما هم نیستند در نتیجه ممکن است تلاش برای ایجاد تغییر در آنها زمان ببرد.

برش

فرض کنید کشوری با این همه دستگاه اگر قرار باشد هر یک از آنها بنشینند و تصمیم بگیرند یک مجوز اضافه کنند، ما چه کار باید بکنیم؟ من از کجا باید می‌دانستم که آتش‌نشانی یک مجوز اضافه کرده است؟ ضمن اینکه مجوز خود را هم اظهار نکرده است. چنین اقداماتی باعث شده است ما هر بخش را درست می‌کنیم بخش دیگری با اقدام تازه باعث افت می‌شود. وضعیت ما مثل ماجرای کفش‌های میرزا نوروز شده، هر اقدامی انجام می‌دهیم در مسیر بهبود باز افت شاخص به خاطر عملکرد برخی دستگاه‌ها به دنبال ما می‌آید.

■ **برخی دستگاه‌هایی که عملکرد مناسبی ندارند، مثال سازمان امور مالیاتی مستقیما زیر مجموعه وزارت اقتصاد هستند. آنها هم عملکرد مناسبی ندارند و در رتبه کسب و کار هم این موضوع پیداست. چه می‌شود که درباره این دستگاه‌ها هم کار پیش نمی‌رود؟**

سازمان امور مالیاتی در حوزه وزارت اقتصاد است و لی استقلال خود را هم در مجموعه حفظ کرده است. هر چند ما اکنون در هئیت مقررات‌زدایی در تلاشیم که این دستگاه‌ها را کمی جمع کنیم. البته این دستگاه‌ها هم تکلیف قانونی دارند و باید تکلیف قانونی خود را انجام دهند. تا جایی که در گزارش‌ها هم پیداست این تکالیف آنگونه که انتظار می‌رود انجام نشده است. البته نباید بحث تحریم‌ها را نادیده گرفت. ما به دنبال آن بودیم که دستگاه‌ها اولویت یک خود را بر بهبود فضای کسب و کار بگذارند ولی اکنون دیگر چنین درخواستی نمی‌توان داشت. چون اکنون اولویت‌هایی از قبیل ارز، تورم و... آمده است. البته از ابتدا و بعد از لغو تحریم‌ها هم هیچگاه فضای کسب و کار اولویت دستگاه‌ها نشد ولی اکنون چهار و پنج مرحله هم نسبت به گذشته وضعیت بدتری پیدا کرده است. و در نظر بگیرید که نمی‌شود ما همه چیز را با هم بخواهیم. همه چیز هزینه فرصت دارد. اگر فضای کسب و کار اولویت یک باشد نمی‌شود برای باقی موارد هم اولویت یک گذاشت. با این همه خب می‌بینید که بهبود فضای کسب و کار برای هیچ دستگاهی به ویژه قوه قضاییه و قوه مقننه اولویت یک نبوده است. بعضا برخی مجوزها مطرح می‌شود که عملا مانع بر سر امور است. همین موضوع اخذ مجوز برای گروه‌ها و کانال‌های تلگرامی را در نظر بگیرید. به چه دلیلی چنین موضوعی مطرح می‌شود؟ در حالی که اصلا شدنی نیست. در عین حال هم این وضعیت را نشان می‌دهد که انگار ما در ایران می‌خواهیم همه چیز را با مجوز مدیریت کنیم. این صدا حتی از نماینده‌های مجلس هم شنیده می‌شود. نمی‌شود قانون متناقض نوشت از یکسو می‌گویند تعداد مجوزها را کم کنید از سوی دیگر هر روز برای تولید یکسری مجوز دیگر برنامه‌ریزی می‌شود.

■ **به نظر می‌رسد که یک خلأ قانونی باشد. ما به دستگاهی نیاز نداریم که برای ایجاد مجوز جدید تصمیم‌گیری کند که هر دستگاهی نتواند یک شبه مجوز خلق کند؟**

این خلأ وجود دارد ولی در نظر داشته باشید که می‌شود هیات وزیران را مجاب کرد که اختیارات هیات وزیران به هیاتی کوچک‌تر واگذار شود؟ به هر حال هر یک اعضای دولتند و می‌خواهند بنشینند در دولت تصمیم بگیرند. و البته می‌شود این موضوع را هم درک کرد. با این حال موضوعی دیگر هم هست و آن این است که اگر قانونی در مجلس تصویب شود دیگر نه هیات مقررات‌زدایی و نه صد هیات دیگر هم نمی‌تواند برایش کاری کند. چنین است که تبدیل به قانون شده است. به این ترتیب هئیت مقررات زدایی مجبور است پیشنهاد اصلاحیه را بفرستد و باز در مجلس برای آن تصمیم بگیرند. و این خود فرآیندی طولانی و پیچیده است.

ما اکنون در هیات مقررات زدایی تلاش می‌کنیم مجوزهای اضافه را حذف کنیم. اگر به سایت آن مراجعه کنید می‌توانید مصوبات هیات را ببینید. هیات به دنبال آن است که جدا مصوبات زاید را حذف کند این هیات اخیرا مصوبات مهمی داشته است. یکی از آنها درباره حذف مجوز ثبت تغییرات شرکت‌های تعاونی است. ما نزدیک ۲۷۰ هزار واحد تعاونی ثبت شده در کشور داریم. اعم از اتحادیه، شرکت تعاونی و... در نظر داشته باشید وزارت کار یک معاونت دارد به نام معاونت تعاون. ذات این معاونت تعاون بر دو مجوز استوار است. یکی مجوز ثبت تاسیس تعاونی‌ها و دیگری ثبت تغییرات آن‌ها. در موضوع ثبت تاسیس باید تعاونی‌ها طرح توجیهی ارایه کنند و توجیه ثبتشان در این معاونت محرز شود تا باقی مراحل ثبت طی شود و سپس همین موجودیت‌هایی که شکل گرفتند اگر بخواهند هر نوع تغییر در مصوبه هیات مدیره ایجاد کنند باید بیایند باز مجوز بگیرند. در نظر بگیرید برای انجام امور تعدادی افراد هم استخدام شده‌اند. این موضوع یعنی امضای طلایی. ما مجوز ثبت تغییرات را حذف کردیم. شاید به نظر شما این حذف یک کلمه باشد ولی برای مایی که مسوولیت آن را به عهده داریم یعنی دعواهای فراوان یعنی کشتی گرفتن با دستگاه‌ها.

در موارد بسیاری وزیر، معاون و... به میان می‌آیند و حتی به رییس جمهور و معاون اول وی گلایه می‌کنند و البته ما هم محکم ایستادیم. و تا مرحله اجرایی شدن تلاش می‌کنیم.

■ **در موارد بسیاری دستگاه‌ها می‌گویند مجوزها که حذف می‌شود، ابزار نظارتی ما گرفته می‌شود. مثلا اگر تعاونی‌ها تخلف کردند تقصیر با شماست.**

پاسخ من به این مساله این است که نظارت به عهده دستگاه است و چرا باید نظارت را با ابزاری به اسم مجوز اعمال کند؟

■ **چندی پیش هیات مقررات‌زدایی به موضوع چهار بخشنامه وزیر صنعت، معدن و تجارت هم ورود کرد همان بخشنامه‌ای که درباره محدودیت فعالیت‌های فروشگاه‌های زنجیره‌ای مثل سپه، کوروش، رفاه و... بود. در این مورد با مقاومت دستگاه روبرو نشدید؟**

وزیر صنعت وقت طی چهار بخش‌نامه فعالیت فروشگاه‌های زنجیره‌ای را در شهرهایی که زیر ۵۰ هزار نفر جمعیت داشتند ممنوع کرده بود. صاحبان و مدیران این فروشگاه‌ها هم می‌گفتند که اولا ایجاد این محدودیت و ممنوعیت پشتوانه قانونی ندارد و سپس برای اینکه کسب و کارهای خرد موثر نشود راه‌های بهتری هم هست. (یکی از دلایلی که وزارت صنعت برای ایجاد محدودیت برای فعالیت فروشگاه‌های زنجیره‌ای ورود کرده بود آسیب دیدن کسب‌وکارهای خرد است).

از سوی دیگر با بررسی‌ها معلوم شد کل اندازه فروشگاه‌های زنجیره‌ای در شهرهای زیر ۵۰ هزار نفر در تعداد فروشگاه‌هایی که وجود دارد شش درصد بود. با این حال با این چهار بخشنامه به خاطر همین شش درصد کل کسب و کار این فروشگاه‌ها موثر شده بود. در عین حال ما معتقد بودیم که جمعیت عامل خوبی هم برای ایجاد محدودیت در یک منطقه نیست. به عنوان مثال ممکن است یک شهر ترانزینی باشد ولی فقط ۱۰ هزار نفر جمعیت داشته باشد. ترانزیتی بودن این شهر باعث می‌شود که این شهر محل رفت‌وآمد بوده و وجود فروشگاه آنجا مشکلی ایجاد نکند. در نهایت با بررسی‌ها هیات مقررات زدایی چهار بخشنامه وزیر صنعت را حذف کرد. وزارت صنعت هم تاکنون در این زمینه موضع‌گیری نکرده است.

■ **بسیاری از این مجوزها که حذف شدند ولی در عمل وجود دارند و گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که فقط در کاغذ حذف صورت گرفته. برای اینها برنامه‌ای ندارید؟ هیچ مکانیزمی برای کنترل وجود ندارد؟**

ما به این موضوع آگاهیم. اکنون در پایگاه اطلاع‌رسانی مجوز کسب‌وکار، تعداد مجوزهای جهاد کشاورزی ۹۶ عنوان است ولی بررسی‌های ما نشان داد که اکنون در حدود ۲۷۰ مجوز در این دستگاه صادر می‌شود. یعنی حدود سه برابر! ببینید چه فاصله وحشتناکی وجود دارد. در ابتدا تعداد مجوزهای این وزارتخانه ۴۴۰ عدد بود. تعدادشان را کم کردیم به ۹۶ عدد ولی اکنون دوباره به ۲۷۰ عدد اضافه شده است. همان بحث قبل مطرح می‌شود. چون هیات این اختیار را ندارد که بابت هر مجوز از آن اجازه اخذ شود در نتیجه دستگاه‌ها خود را مختار می‌دانند که مجوز خلق کنند. بعد هم ما به سختی مجوزها را حذف می‌کنیم. وضعیت ما مثل این می‌ماند که بخواهیم با ظرف کوچکی آب‌های موجود در استخری که با لوله بزرگ آب به آن تزریق می‌شود را تخلیه کنیم! چه انتظاری می‌شود داشت؟ انتظار معجزه که نمی‌توان داشت؟

■ **برگردیم به گزارش کسب‌وکار ۲۰۱۹، برای برخی بخش‌ها مثل مالیات سال‌هاست که برنامه‌ریزی شده و می‌بینیم که طرح جامع مالیاتی و... هم برای آن اجرا شده است، کجای کار گیر می‌کند چرا شاهد بهبود در این بخش‌ها نیستیم؟**

نمی‌توان گفت که اجرای طرح جامع مالیاتی مستقیما مربوط به نماگر پرداخت مالیات شاخص سهولت کسب و کار است. هر چند نتایج آن اثرات خوبی بر کسب و کار خواهد داشت. نماگر پرداخت مالیات چطور عمل می‌کند؟ مالیات‌ها و پرداخت‌های اجباری که یک شرکت مورد مطالعه استاندارد (با اندازه متوسط)، در طول یکسال باید بپردازد یا مکلف به پرداخت است را ثبت می‌کند. به علاوه، این شاخص، به اندازه‌گیری بار اجرایی پرداخت مالیات و سهم‌ها و مطابقت فرآیندهای پس از پرداخت مالیات هم می‌پردازد. در حال حاضر می‌بینیم که با وجود پذیرش اصلاحات صورت گرفته در این نماگر - مبنی بر ارایه یک سامانه برای تکمیل و تسلیم سهم تامین اجتماعی بصورت آنلاین، ایجاد امکان تکمیل و تسلیم درخواست استرداد مالیات بر ارزش افزوده به صورت آنلاین و پرداخت بدهی مالیاتی اضافی در بانک - همچنان جایگاه کشور در رتبه ۱۴۹ قرار دارد. علت وضعیت نامناسب این نماگر بیشتر معطوف به پایین بودن امتیاز مولفه پس از پرداخت مالیات، به دلیل طولانی بودن فرآیند اخذ استرداد مالیات بر ارزش افزوده و در عمل طولانی بودن فرآیند حسابرسی مالیات بر درآمد شرکت‌هاست.

■ **یکی از مواردی که ولو به صورت محدود بر شاخص کسب و کار ایران تاثیر می‌گذارد تبعیض‌های جنسیتی علیه زنان است. در این زمینه چه اقداماتی کردید یا می‌توانید بکنید؟ به هر حال بخش بزرگی از این مساله قانون است.**

در قانون جزاء، در خصوص ارزش شهادت زن و مرد مواردی مطرح شده و در کل می‌توان گفت شهادت مرد ارجح بر شهادت زن دانسته شده اما در قانون مدنی شرط شهادت طبق ماده ۱۳۱۳، بلوغ، عقل، عدالت، ایمان و طهارت مولد عنوان شده است. در قانون تجارت نیز به عنوان ملاک اصلی قوانین مربوط به کسب و کار، اشاره‌ای به شهادت نشده است. با این حال در شاخص کیفیت فرآیندهای قضایی مربوط به نماگر الزام‌آور بودن اجرای قراردادها، یک نمره منفی به دلیل برابر نبودن ارزش شهادت مرد و زن عاید ایران شده است. وزارت اقتصاد با توجه به وظایف خود ارتباط نمایندگان دستگاه قضا و بانک جهانی را برقرار کرده تا اطلاعات به صورت دقیق و شفاف به بانک جهانی برسد. ولی این اصل را نباید از ذهن دور داشت که تصمیمات و محاسبات بانک جهانی بسیار متاثر از نظرات فعالیت اقتصادی و پرکنندگان پرسشنامه‌هاست.

خبر

امکان قطع یارانه در استان‌ها به‌منظور درآمدزایی وجود دارد

نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی هشدار داد: از آنجایی که درآمد افرادی که حذف می‌شوند در اختیار استان‌ها قرار می‌گیرد امکان این موضوع وجود دارد که تعداد بیشتری حذف شوند تا درآمد استانداری‌ها افزایش یابد.

ناصر موسوی لارگانی نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون اقتصادی در گفت‌وگو با ایلنا، در خصوص اختیارات استانداری‌ها در حذف یارانه‌بگیران اظهار کرد: این مساله که یارانه‌ها استانی شود اقدام خوبی است که خود استان اختیار داشته باشد و بتواند از درآمدی که برای هدفمند کردن یارانه‌ها است، استفاده کند.

اهمیت بحث یارانه‌ها از آن جایی است که در روزهای گذشته اظهارات متفاوتی در این رابطه شنیده شده است. آخرین و جنجالی‌ترین این نوع اظهارات، به محمود احمدی‌نژاد، رییس جمهوری پیشین تعلق دارد که افزایش ۲۰ برابری یارانه هر نفر و رساندن آن به مبلغ ۹۱۰ هزار تومان را عملی دانسته است. این در حالی است که چنین اقدامی نیازمند منابعی به ارزش ۸۴۰ هزار میلیارد تومان برای هر سال است حال آنکه در شرایط فعلی تامین مبلغ ۴۰ هزار میلیارد تومانی توسط دولت نیز کار آسانی نیست و دولت با انواع معذوریت‌های مالی مواجه است.

وی افزود: دادن این اختیار به استانداری که بتواند یارانه هر کس را که بخواهد حذف کند کمی سخت است به این دلیل که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که سامانه‌ای را هم در اختیار داشت و خود سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها نتوانستند این کار را به نحو احسن انجام دهند و اشتباهات متعددی در بحث حذف یارانه افراد داشتند.

موسوی در رابطه با افرادی که در حوزه انتخابیه فلاورجان یارانه‌شان قطع شده خاطرنشان کرد: تنها در شهرستان فلاورجان بالغ بر ۴۰۰ نامه برای سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نوشته شده که یارانه افراد بی‌بضاعت قطع شده است که یا سهوا انجام شده یا با بررسی اموال منقولی صورت گرفته که از رده خارج محسوب می‌شده اما به این دلیل که دوتا سند به نام شخص بوده یارانه‌اش را قطع کردند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به نرخ مصوب مجلس برای افرادی که از یارانه معاف هستند، تصریح کرد: مجلس مصوب کرد کسانی که بالای ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان درآمد دارند از گرفتن یارانه انصراف دهند که البته این مبلغ در زمان خود رقم بالایی بود اما در حال حاضر ارزش قبل را ندارد و با افزایش قیمت ارز ارزش پول ملی یک چهارم شد.

وی افزود: در دولت نهم و دهم وزیر اقتصاد وقت توجیهی که در زمینه تصویب طرح تحول اقتصادی داشت و یک بخش آن هدفمندی یارانه‌ها بود؛ این بود که ۳۰ درصد جامعه ۷۰ درصد انرژی را مصرف می‌کنند که از طریق یارانه از ۳۰ درصد گرفته می‌شود و به ۷۰ درصد جامعه که ۳۰ درصد انرژی مصرف می‌کنند داده شود که می‌تواند ملاکی برای قطع یارانه‌ها باشد.

موسوی لارگانی در رابطه با عدم ثبت اموال برخی سرمایه‌داران کلان یارانه بگیر اذعان داشت: ما افرادی را در جامعه داریم که روزی یک میلیارد درآمد دارند. کسی که در آن واحد ۵۳ میلیارد تومان سکه می‌خرد و قیمت سکه را تا چندین برابر می‌کند، در حالی که درآمد این فرد مشخص نیست و یارانه هم دریافت می‌کند در حالی که یارانه افراد بی‌بضاعت قطع می‌شود.

نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی در ارتباط با سهمیه‌بندی بنزین عنوان کرد: در زمان سهمیه‌بندی بنزین هم افرادی که درآمد بالایی داشتند به غیر از خودروی شخصی با خرید نیسان از سهمیه آن هم استفاده کردند در حالی که افراد بی‌بضاعت سال‌های سال است که همچنان یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی دریافت می‌کنند و شامل سهمیه‌بندی بنزین هم نمی‌شدند.

وی ادامه داد: به نظر می‌رسد استانداری امکانات لازم جهت تشخیص افراد مستحق برای دریافت یارانه را نداشته باشد.

موسوی لارگانی هشدار داد: از آنجایی که درآمد افرادی که حذف می‌شوند در اختیار استان‌ها قرار می‌گیرد امکان این موضوع وجود دارد که تعداد بیشتری حذف شوند تا درآمد استانداری‌ها افزایش یابد.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در خصوص نظارت بر عملکرد استانداری‌ها گفت: مجلس قطعا برروی مسائل کلی کشور نظارت می‌کند البته هر چند امکانات برای این نظارت خیلی قوی و جدی نیست اما قطعا در این موارد ورود خواهد کرد.

نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی در زمینه بازگشت یارانه افرادی که به اشتباه یارانه‌هایشان قطع شده، تصریح کرد: در نامه‌هایی که ما ارسال کردیم سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها تنها یک جواب کلیشه‌ای داده و آن هم این است که سایت بسته است و تا زمانی که باز نشود نمی‌توانیم یارانه کسی را وصل کنیم البته برخی افراد را که متوجه اشتباه قطعی شده‌اند وصل کرده‌اند اما تعداد این افراد انگشت‌شمار است.

اخبار

فناوری جدید لیزری برای تسهیل ارتباط ماهواره‌ها با زمین

نیواطلس | پژوهشگران دانشگاه «ام‌ای‌تی»، در حال طراحی یک سیستم هدف‌گیری جدید هستند که به ماهواره‌های موسوم به «کیوب‌ست» امکان می‌دهد از لیزر برای ارتباطات پهن‌باند با زمین استفاده کنند.
این سیستم هدف‌گیری لیزری جدید از یک روش پرتوافشانی جهت‌دار برای انتقال متمرکز داده‌ها استفاده می‌کند و لذا «تاسواره‌ها» با استفاده از روش مذکور می‌توانند حجم زیادی داده را بدون نیاز به استفاده از آنتن‌های سنگین یا هدر دادن سوخت منتقل کنند.
تاسواره‌ها به علت هزینه ساخت پایین و ابعاد کوچک محبوبیت زیادی در جهان دارند و بسیاری از فعالیت‌های علمی، تجاری و نظامی در فضا با استفاده از آنها انجام می‌شود. اما انتقال حجم زیادی از داده‌ها از طریق آنها با دقت بالا یکی از چالش‌های استفاده از آنها بوده که بدین شیوه برطرف خواهد شد.
تا به حال با وجود همه تلاش‌های انجام شده هیچ روش جایگزین مناسبی برای کنار گذاشتن آنتن‌های بزرگ یافت نشده بود. این آنتن‌ها نیز تنها برای ارسال داده‌هایی به اندازه نمایش چندعکس ظرفیت داشتند. روش لیزری علاوه بر سرعت و ظرفیت بیشتر، دقت بالاتری هم دارد و کاملا مقرون به صرفه تلقی می‌شود. البته با توجه به ابعاد کوچک تاسواره‌ها هنوز باید تغییراتی روی شیوه طراحی آنها انجام شود تا به کارگیری روش مذکور با حداکثر کیفیت صورت بگیرد. پیش از این آزمایش سیستم یادشده در شرایط آزمایشگاهی و از فاصله ۴۰۰ کیلومتری با موفقیت صورت گرفته است.

خط و نشان دومای روسیه برای شرکت‌های فناوری امریکا

اسین ایج | گروهی از نمایندگان مجلس قانون‌گذاری روسیه طرحی را پیشنهاد داده‌اند که به موجب آن دولت این کشور برای مقابله با شرکت‌های فناوری امریکا اینترنت را بیشتر کنترل خواهد کرد.
نمایندگان مذکور ارایه این طرح را واکنشی به رفتار پرخاشگرانه و تند امریکا در حوزه امنیت سایبری توصیف کرده‌اند. هدف اصلی از ارایه طرح یادشده جلوگیری از انتقال ترافیک اینترنتی روسیه از طریق شبکه‌ها و شرکت‌های اینترنتی خارجی و به‌خصوص امریکایی است. ارایه‌دهندگان این طرح عمدتا از حزب روسیه متحد بوده و اکثریت پارلمانی را در این کشور در دست دارند و لذا می‌توان انتظار داشت طرح یادشده در دومای روسیه به تصویب برسد. در طرح یادشده کنترل دقیق‌تر اینترنت برای مقابله با استراتژی توسعه‌طلبانه امنیت سایبری امریکا نیز پیش‌بینی شده است.

وابستگی ارزی در بازار «آی‌تی»

فروشندگان تمایلی برای کاهش قیمت ندارند

گروه دانش و فن | **مرجان محمدی** |
قیمت دلار طی دو هفته اخیر نه تنها روندی صعودی نداشته است بلکه در یک سراشیبی روز به روز پایین‌تر می‌آید، ولی بسیاری از فعالان و فروشندگان بازار حاضر نیستند قیمت‌های خود را کاهش دهند، این در حالی است که با بالا رفتن لحظه‌ای قیمت دلار نیز این فروشندگان بودند که قیمت را بالا می‌بردند و در پاسخ به این سوال مشتریان که مگر شما با دلار ۱۷ هزار تومانی کالا وارد کرده‌اید، پاسخ می‌دادند که: "درست است این اجناس با دلار ۱۷ یا ۱۸ هزار تومانی وارد نشده است ولی باید مطابق با قیمت دلار اجناس را قیمت‌گذاری کرد، اما حالا که قیمت دلار روند کاهشی گرفته است، فروشندگان تمایلی برای پایین آوردن قیمت‌ها ندارند، این مساله در بازار تلفن همراه و لوازم جانبی به وضوح نمایان است و فعالان بازار تلفن همراه همچنان قیمت‌ها را بر مبنای دلار ۱۷ هزار تومانی نگه داشته‌اند و تمایلی برای کاهش قیمت‌ها ندارند، در این بین فروشگاه‌های اینترنتی نیز از این تغییر لحظه‌ای قیمت‌ها برای سود بیشتر غافل نماندند و محصولات خود را با قیمت‌های بالا عرضه کردند، قیمت‌هایی که اعتراض کاربران را به همراه داشت ولی به دلیل نبود نظارت راه به جایی نبرد تا جایی که در حال حاضر با کاهش قیمت دلار این فروشگاه‌ها نیز قیمت‌ها را تغییر نداده‌اند، در این خصوص سعید محمدی مدیرعامل یک فروشگاه اینترنتی در پاسخ به اینکه چرا با افزایش نرخ دلار قیمت اجناس لحظه‌ای افزایش پیدا می‌کند اما با کاهش نرخ دلار کالاها ارزان نمی‌شود، گفت: فروشگاه اینترنتی یک خرده‌فروش و حلقه آخر فروش است و برای هر گروه کالایی حاشیه سود مشخص و مجازی توسط دستگاه‌های نظارتی تعیین شده است. وی با بیان اینکه بحران اقتصادی امسال مانند بحران سال ۹۱ بود، گفت: درباره قیمت کالاها نکات و شرایط متفاوتی وجود دارد؛ نخست اینکه در بسیاری از کالاها مانند لوازم خانگی تولیدکننده یا واردکننده با ارز پایین‌تر از ارز آزاد و با ارز نیمایی حدود ۷ تا ۸ هزار تومانی کالا را وارد می‌کند؛ در این شرایط با وجود کاهش قیمت دلار از حدود ۱۶ هزار تومان به ۱۰ هزار تومان ارز تخصیص یافته به کالا تفاوتی نکرده است. وی ادامه داد: دسته دیگر از کالاها تخصیص ارز نداشته‌اند اما قیمت‌گذاری آنها دست‌خوش مسائل دیگری مانند ناهمخوانی عرضه و تقاضا است؛ کالایی که ۶ ماه وارد نشده، تامین‌کننده چون با محدودیت روبرو است کالا را با قیمت رقابتی عرضه نمی‌کند. در این زمان ۲ انتخاب داریم؛ اینکه کالا را با قیمت بالاتر عرضه کنیم یا عرضه نکنیم مانند آیفون که در برهه‌ای قیمت آن به ۲۰ میلیون تومان رسید و تصمیم گرفتیم دیگر کالا را عرضه نکنیم. وی تصریح کرد: در حالت کلی نیز بسیاری از کالاها طی یک تا دو ماه پیش تا حدی کاهش قیمت داشته‌اند.
این فعال بازار همچنین در پاسخ به انتقاد دیگری مبنی بر اینکه در گلایه از گران‌فروشی در فروشگاه‌های اینترنتی، فروشگاه اعلام می‌کند که فقط عرضه‌کننده کالا است و قیمت‌گذاری توسط تامین‌کننده کالا انجام می‌شود، اکنون با طرح مارکت پلیس که فروشگاه به صورت رسمی ویترین و پنل مستقلی برای عرضه محصول در اختیار تامین‌کنندگان قرار می‌دهد، تکلیف نظارت بر قیمت و کیفیت کالای فروخته شده به مشتریان چیست؟ گفت: متوجه هستیم که مدل مارکت پلیس که در بزرگ‌ترین فروشگاه‌های اینترنتی جهان استفاده می‌شود مدلی با رشد سریع و البته خطرناک در صورت نبود نظارت است. وی گفت: قیمت‌گذاری توسط تامین کالا انجام می‌شود اما برای نظارت بر فعالیت تامین‌کنندگان کالا ابزار نظارتی داریم؛ در بحث قیمت‌گذاری با چند دسته کالا مواجهیم؛ نخست کالاهایی که دارای قیمت مصوب و چاپ شده هستند مانند آب معدنی که لیست قیمت‌های آنها را داریم و فروشنده نمی‌تواند بیش از این قیمت‌ها را درج کند؛ دوم کالایی که قیمت مصوب دارند اما قیمت پرینت شده ندارند که قیمت آنها در تعزیرات و اصناف وجود دارد و اجازه گرانفروشی نمی‌دهیم و سوم کالاهایی که قیمت رسمی ندارند و در شرایط عادی بازار رقابتی تعیین‌کننده قیمت آنها است که برای این کالاها مکانیزم رقابت بین فروشندگان متعدد یک کالای یکسان و الگوریتم تشخیص قیمت نامتعارف شامل کمترین و بیشترین قیمت را برای اطلاع کاربر داریم. در هر صورت به نظر می‌رسد چسبندگی قیمت‌ها همچنان در بازار ادامه دارد و کاربران و خریداران گوشی موبایل و دیگر اقلام ترجیح می‌دهند تا پایین آمدن قیمت‌ها منتظر بمانند، اما با وجود پایین آمدن قیمت دلار هنوز فروشندگان تمایلی برای کاهش قیمت ندارند.

عکس: علیرضا غلامی

کاربر

جلب اعتماد عمومی عامل موفقیت پیام‌رسان‌های بومی

روابط عمومی سازمان فناوری اطلاعات |
معاون وزیر ارتباطات نتایج یک نظرسنجی درباره عوامل موفقیت پیام‌رسان‌های بومی را منتشر کرد. نتایج نشان می‌دهد ۷۵ درصد مردم، جلب اعتماد عمومی را عامل موفقیت این پیام‌رسان‌ها می‌دانند.
حمید فتاحی با انتشار نظرسنجی در شبکه اجتماعی توییتر، از کاربران فضای مجازی خواست به عوامل موفقیت پیام‌رسان‌های بومی رای دهند. وی خطاب به کاربران گفت: به نظر شما کدام گزینه می‌تواند عامل اصلی موفقیت پیام‌رسان‌های داخلی شود؟ در این نظرسنجی ۴ گزینه حمایت‌های مالی دولت، فیلتر پیام‌رسان‌های خارجی، اعتماد عمومی مردم و توسعه فنی مناسب پیام‌رسان‌ها مطرح شده است. معاون وزیر ارتباطات با تاکید بر اینکه «قطعا شنیدن نظر مردم به عنوان کاربران پیام‌رسان‌ها، راهگشاتر از تعیین تکلیف‌های دستوری است»، ادامه داد: پس بیایید با بازنشر این توییت، از نظر دیگر شهروندان مطلع شویم. نتیجه این نظرسنجی در مورد عامل اصلی موفقیت پیام‌رسان‌های داخلی تاکنون حاکی از آن است که ۷۵ درصد کاربران، اعتماد عمومی مردم را مهم‌ترین عامل موفقیت پیام‌رسان‌های داخلی می‌دانند. در همین حال ۲۰ درصد کاربران موافق گزینه توسعه فنی مناسب پیام‌رسان هستند و ۲ درصد به حمایت‌های مالی دولت و ۳ درصد به فیلتر پیام‌رسان‌های خارجی رای دادند.

دریچه

دریافت پیشنهاد بهبود خدمات در صدور کارت سوخت

روابط عمومی وزارت ارتباطات |
وزیر ارتباطات از کاربران فضای مجازی خواست پیشنهادهای خود را برای بهبود خدمات دولت الکترونیک در صدور کارت سوخت با وی به اشتراک بگذارند.
محمدجواد آذری جهرمی در توییتی با اشاره به اقدامات صورت گرفته در صدور کارت سوخت از طریق دولت الکترونیکی، نوشت: امیدوارم اولین تجربه فراگیر خدمات دولت به مردم از طریق دولت الکترونیکی در صدور کارت سوخت، مطلوب مردم خوب ایران واقع شده باشد.
وی خطاب به کاربران فضای مجازی گفت: اگر در این مسیر با مشکلاتی مواجه شدید که تصور می‌کنید امکان بهبود دارد، آن را با هشتگ خدمت آسان (#خدمت_آسان) به اشتراک بگذارید. وزیر ارتباطات به کاربران قول داد که دیدگاه‌های آنها را دنبال خواهد کرد.

رویداد

تصویب آیین‌نامه استانداردسازی نظام تبادل اطلاعات کشور

روابط عمومی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات |
آیین‌نامه اجرایی احصای تمامی استعلامات و ایجاد نظام استانداردسازی تبادل اطلاعات بین دستگاهی ماده ۶۷ قانون برنامه ششم توسعه ایران در شورای عالی فضای مجازی به ریاست رییس جمهور، بررسی و تصویب شد.
آیین‌نامه اجرایی احصای تمامی استعلامات و ایجاد نظام استانداردسازی تبادل اطلاعات بین دستگاهی موضوع تبصره «۱» بند «ث» ماده ۶۷ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در شورای عالی فضای مجازی به ریاست رییس جمهور، بررسی و تصویب شد.
بر اساس این مصوبه شورای عالی فضای مجازی، از این پس هر گونه استعلام و مبادله اطلاعات بین دستگاهی به شکل الکترونیک انجام شده و لزومی برای ارایه کپی مدارک موضوع این مبادلات به ارباب رجوع وجود ندارد.
طبق این آیین‌نامه، تمامی اطلاعات شناسایی و خدمات، استعلامات، اسناد مورد تبادل، اقلام اطلاعاتی و سامانه‌های اطلاعاتی مربوط به فرآیندهای بین دستگاهی توسط سازمان اداری-استخدامی کشور با هماهنگی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات احصا و به تایید کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک می‌رسد. تمام دستگاه‌های اجرایی با اولویت دستگاه‌های اجرایی متولی داده و پایگاه‌های اطلاعاتی پایه، موظفند به نحوی وظایف خود در این آیین‌نامه را اجرا کنند که حداکثر در مدت یک سال از تاریخ ابلاغ آیین‌نامه، تمامی استعلامات نوشتاری بین دستگاه‌های اجرایی حذف شود. پس از این مدت، درخواست و پاسخ به استعلام به شکل مکتوب، ممنوع است و تبادل اطلاعات و استعلام صرفا از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات انجام می‌شود. با آغاز فعالیت نظام تبادل اطلاعات کشور، تبادل و استعلامات موضوع این آیین‌نامه، صرفا از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX) انجام خواهد شد و هر گونه ارایه خدمات دستگاه‌های اجرایی خارج از چارچوب مندرج در شناسنامه‌های فنی تایید شده فاقد اعتبار خواهد بود.
استعلامات و تبادل اطلاعات بین دستگاه‌های اجرایی، کاملا به شکل رایگان انجام می‌شود و دستگاه‌های اجرایی باید هزینه‌های مربوط را در قالب بودجه و اعتبارات مصوب خود پیش‌بینی کنند. سازمان برنامه و بودجه کشور نیز مکلف شده در موافقت‌نامه‌های متبادله، هزینه‌های مرتبط را پیش‌بینی و در اولویت تخصیص قرار دهد.
برای هماهنگی موضوعات مربوط به این آیین‌نامه نیز یک کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک پیش‌بینی شده است. همه پایگاه‌های اطلاعاتی پایه کشور از جمله پایگاه هویت ایرانیان، پایگاه اسناد و املاک و حدنگاری کشور، پایگاه هویت وسایل نقلیه، پایگاه هویت اشخاص حقوقی، پایگاه کالا و خدمات، پایگاه مدیریت خدمات دولت، پایگاه نظام ملی نشانی گذاری مکان محور، پایگاه مالیاتی کشور، پایگاه اطلاعات مالی، پایگاه اطلاعات خدمات بانکی و پولی کشور، پایگاه اطلاعات و آمار، پایگاه سلامت، پایگاه ملی بیمه‌های سلامت کشور، پایگاه ملی بیمه‌های اجتماعی کشور، پایگاه ملی اطلاعات داده‌های باز کشور، پایگاه اطلاعات مکان محور کشور (SDI)، پایگاه اطلاعات سجل کیفری کشور، پایگاه اطلاعات مجوزهای کسب و کار کشور، پایگاه اطلاعات تحصیلی، پایگاه اطلاعات کسب و کارها و مشاغل کشور، پایگاه اطلاعات شبکه احراز هویت کاربران ارتباطی (شاهکار)، پایگاه احراز هویت قوه قضاییه و پایگاه ثبت‌نام الکترونیک قوه قضاییه (ثنا) باید در مدت یک سال، بر اساس این آیین‌نامه، به شکل استاندارد به هم متصل شوند.

فراسو

پایتخت ضعیف‌ترین خدمات زیرساختی مخابرات را دارد

ایرنا |
فرماندار شهرستان تهران گفت: پایتخت از ضعیف‌ترین خدمات زیرساختی برخوردار است و حتی در برخی نقاط امکان پوشش شبکه مخابراتی وجود ندارد.
عیسی فرهادی افزود: در برخی نقاط شهر تهران پوشش مخابرات ۱۰۰ درصدی نیست و این موضوع در انتخابات سال ۹۴ و ۹۶ هم مشکل‌ساز شد.
وی یادآور شد: از اکنون باید برای رفع مشکل پوشش خدمات مخابراتی برنامه‌ریزی و اقدام کرد. فرهادی اظهار داشت: کمتر محله‌ای در سطح شهر تهران وجود دارد که با مشکل نبود امکان خرید پست مخابراتی مواجه نباشد و از همین رو هم باید ترتیبی برای رفع مشکل داده شود. معاون برنامه‌ریزی، اداری و مالی فرماندار شهرستان تهران هم در ادامه به وجود یک هزار و ۴۰۰ کیلومتری فیبر نوری بدون استفاده در شهرداری تهران اشاره و خاطرنشان کرد: بهره‌گیری از این ظرفیت به هماهنگی میان مخابرات و مدیریت شهری نیاز دارد و هزینه بسیار سنگینی هم برای آن انجام شده است. احمد اسماعیلی راد تاکید کرد: اکنون ایجاد هماهنگی در میان مجموعه مدیران برای اجرای سند توسعه تهران در دست پیگیری و اجراست.
معاون فنی و عمرانی فرماندار تهران هم در ادامه ضمن گلایه از موازی کاری در تهران تصریح کرد: مدیران استانی یا شهرستانی با مدیریت شهری تهران هرگز با هم ننشسته‌اند تا هماهنگی داشته باشند؛ اکنون در حوزه مخابرات فقط به دلیل نداشتن همکاری شهرداری با مخابرات و صادر نشدن مجوزهای مورد نیاز، ضعیف‌ترین زیرساخت استان را داریم. آرام به صرف هزینه سه میلیارد تومانی برای تدوین سند توسعه شهر تهران در یک شرکت بخش خصوصی و تایید نشدن آن در شورای شهر به دلیل نبود هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی و زیرساختی اشاره و بیان کرد: در برنامه دوم پنج ساله هم تنها شرکتی که همکاری داشت و پاسخگوی استعلام‌ها شد شرکت مخابرات و آبفا بود و امید می‌رود برنامه سوم دستگاه‌ها همکاری لازم را داشته باشند.
مدیر کل مخابرات استان تهران هم در ادامه این جلسه به مشکلات و ظرفیت‌های مخابرات شهر تهران اشاره و خاطرنشان کرد: زیرساخت‌های مخابراتی در سطح کشور در دو شرکت مخابرات و زیرساخت‌های ایران ارایه می‌شود. سیدعلی ملک جعفری متولی اصلی ارایه خدمات مخابراتی در سطح شهرها را مخابرات معرفی کرد و ادامه داد: اکنون در سطح استان تهران ۲۲ کیلومتر فیبر نوری و ۱۴ هزار و ۵۰۰ کیلومتر کابل مسی وجود دارد و اجرای آنها بر اساس یک روال مهندسی بوده است. وی با بیان اینکه سرقت کابل‌های فیبر نوری یکی از مشکلات این زیرساخت در شهر تهران است، به نبود همکاری با مدیریت شهرداری در اجرای زیرساخت‌های مخابراتی در سطح پایتخت اشاره کرد. ملک جعفریان اضافه کرد: هزینه‌های بالایی که شهرداری می‌طلبد و ممانعت‌های بالایی که برای اجرای طرح‌های وجود دارد، در اصل به مانعی در برابر توسعه صنعت سبز مخابرات تبدیل شده است.
مدیر کل مخابرات استان تهران گفت: یک شرکت تخصصی مانند مخابرات می‌تواند زیرساخت‌های مناسبی را در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات برای شرکت‌ها و نهادهای مختلفی قرار دهد تا بتوانند از این ارتباطات و فناوری اطلاعات که یک بستر امن است، استفاده کنند.

نوبت اول

شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی یک مرحله ای

شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان به شناسه ملی ۱۰۴۲۰۰۷۱۹۴۰ کد اقتصادی ۴۱۱۳۱۹۷۱۸۸۹۸ و کد پستی ۶۱۳۴۸۱۳۹۵۶ در نظر دارد
فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه یک مرحله ای، با مشخصات ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد فراخوان تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکات از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد.

شماره مناقصه	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	موضوع مناقصه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۹۷/۲۰۰	۲۰۰۹۷۱۵۹۷۰۰۰۰۵۲	احداث ساختمانها، تاسیسات سرچاهی و اجرای خطوط انتقال آب سایت جدید کف علی شوشتر	۳۴/۱۵۹/۸۷۶/۱۷۷	۱/۷۰۷/۹۹۳/۸۰۸

۱- مان مهلت، مبلغ و محل دریافت اسناد ارزیابی کیفی: متقاضیان می توانند از تاریخ ۹۷/۰۹/۲۶ لغایت ۹۷/۱۰/۰۳ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس WWW.setadiran.ir مراجعه و با پرداخت مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سامانه برای خرید اسناد فراخوان ارزیابی کیفی فوق اقدام نمایند.
۲- زمان و محل تحویل پاکات فراخوان ارزیابی کیفی: مناقصه گران می باید ضمن بارگذاری تصویر کلیه مدارک ارزیابی کیفی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت حداکثر تا ساعت ۱۶ روز سه شنبه مورخ ۹۷/۱۰/۱۸، نسبت به تحویل اصل مدارک مطابق شرایط درج شده در اسناد ارزیابی کیفی، در یک پاکت لاک و مهر شده حداکثر تا ساعت ۱۰ روز ۹۷/۱۰/۲۲ به نشانی خوزستان:- اهواز- بلوار گلستان- ساختمان ۵ طبقه سازمان آب و برق خوزستان- طبقه دوم- اتاق ۲۱۴ اقدام و رسید دریافت دارند.
۳- تاریخ بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی: روز یکشنبه مورخ ۹۷/۱۰/۲۳ ساعت ۱۰
۴- سایر شرایط:
× رتبه‌بندی: داشتن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری و ظرفیت آزاد در پایه حداقل ۵ رشته آب از سازمان مدیریت و برنامه ریزی طبق بخشنامه های مربوطه الزامی می باشد.
× داشتن گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی پیمانکاری از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامی است.
× به پیشنهادهای فاقد اصل امضاء مشروط مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از مدت مقرر واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
× شرکتهای متقاضی، بایستی پاکت حاوی اسناد و مدارک ارزیابی کیفی را ضمن بارگذاری در یک پاکت لاک و مهر شده تحویل نمایند. علاقمندان به شرکت در فراخوان ارزیابی کیفی در صورت عدم عضویت قبلی می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) با شماره تلفن ۴۱۹۳۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند. (اطلاعات تماس ثبت نام سایر استانها در سایت WWW.setadiran.ir بخش "ثبت نام /پروفایل تامین کننده /مناقصه گر" موجود است).

روابط عمومی شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان

مفقودی

مدرک فارغ‌التحصیلی اینجانب حمید فخر فرزند رحمن کد ملی ۱۳۸۲۳۵۸۰۶۷ در مقطع کارشناسی رشته مدیریت تعاون صادره از مرکز آموزش علمی کاربردی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی مفقود و از درجه اعتبار ساقط گردیده است.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود درمورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

رییس ستاد اجرایی فرمان امام (ره):

بنیاد برکت ۲۵ خدمت واکنش سریع به نیازمندان ارایه می‌دهد

رییس ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، گفت: بنیاد برکت به جز فعالیت‌های محرومیت زدایی در مناطق کمتر برخوردار ۲۵ نوع خدمت واکنش سریع به نیازمندان ارایه می‌دهد.

به گزارش «تعادل» به نقل از روابط عمومی ستاد اجرایی فرمان امام (ره) محمد مخبر دیروز در پویش چرخ - زندگی که به منظور اهدای سه هزار ولیچر از سوی خیران شکل گرفته است، اظهار داشت: در راستای این نوع فعالیت‌ها ۲ هزار بسته غذایی برای دانش آموزانی که دچار سوءتغذیه بودند، ارسال کردیم که البته مواد سبد غذایی با نظر پزشکان دانشگاه علوم پزشکی تامین شد تا سبب رفع سوءتغذیه کودکان شود.

وی گفت: در مجموعه برکت احسان طی چند ماه اخیر در پی اعتماد مردم به ما با موج استقبال مردمی مواجه شدیم و ۲۰ هزار نفر فقط در روز گذشته برای مشارکت در پویش چرخ زندگی مراجعه کردند و در ایام اربعین نیز ۱۰۰ پزشک جوان جهادی به شلمچه، چذابه، نجف و کربلا اعزام شدند.

مخبر با اشاره به توزیع ۱۵۰ هزار بسته لوازم‌التحریر اظهار داشت: در معیشت مشکلات زیادی وجود دارد که با حرف زدن رفع نمی‌شود و باید رفت و دید؛ نعمت‌هایی که خدا اعطا کرده به کشور قابل قیاس با هیچ جا نیست و مردم خیر زیادی داریم؛ با این حال نقطه اتصال خوبی بین این دو نبوده است در حالی که در زمان جنگ از کمک‌های خیرین استفاده کردیم، پس می‌توانیم.

وی گفت: سالانه هزار کودک در کشور با مشکل شنوایی متولد می‌شوند و ما قبول کردیم تمام هزینه‌های کاشت حلزون را پرداخت کنیم.

رییس ستاد فرمان اجرایی حضرت امام (ره) افزود: همچنین هر هفته یکی دو بار شبانه در مناطق بسیار محروم تهران غذای گرم توزیع می‌کنیم و در اینجا فقط برای ایجاد انگیزه بین مردم اقداماتمان را اعلام می‌کنیم تا به ما برای اعطای کمک اعتماد کنند.

وی تصریح کرد: معلولیت مانع کار نمی‌شود ولی باید امکانات بدهیم؛ در نتیجه موضوع سه هزار ویلچر مطرح شد و پویش چرخ زندگی به راه افتاد. البته روی مساله اشتغال معلولان باید کار شود تا بتوانیم شرایطی فراهم کنیم و با کمک مردم آن را وسعت ببخشیم.

مدیرعامل بنیاد برکت احسان از مشارکت خیرین و مردم نیکوکار در تامین ویلچر معلولان در مناطق محروم خبر داد و گفت: ۴۵۰ هزار معلول در کشور زندگی می‌کنند.

امیرحسین مدنی مدیرعامل بنیاد برکت احسان وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) در این مراسم گفت: در حال حاضر ۴۵۰ هزار معلول جسمی و حرکتی در کشور زندگی می‌کنند که بخشی از این تعداد در مناطق محروم و کم برخوردار هستند.

وی افزود: ویلچر و وسایلی که برای معلولان نیاز است در مناطق محروم به سختی در اختیارشان قرار می‌گیرد و همچنین خیلی زود نیز دچار آسیب می‌شوند به همین دلیل باید به مدت کوتاهی تعویض شوند.

مدنی ادامه داد: بخشی از مردم نیز به دلایل مختلف مانند اینکه توان خرید ویلچر ندارند، زمین گیر می‌شوند و در خانه می‌مانند. در این پویش از همه خیریه‌ها و تشکل‌های غیردولتی می‌خواهیم که به دلیل شناختی که از معلولان دارند، مشارکت کنند.

وی اظهار داشت: پویش چرخ-زندگی، با مشارکت خیریه‌ها و گروهای مردمی برای تامین ویلچر معلولان در مناطق محروم و کم برخوردار برگزار می‌شود و فقط طی دیروز ۲۰ هزار نفر با شماره #۴۰۳۰× تماس و در این کار خیر مشارکت کردند. وزارت ورزش نیز از این پویش حمایت می‌کند. شاهرخ شهنازی دبیر کمیته المپیک نیز در این مراسم قول همکاری مالی و معنوی وزارت ورزش با این پویش را داد و افزود: امیدوارم این نوع پویش‌های خیر در کشور گسترش یابد. وی افزود: البته اساس این نوع حرکت‌ها کاملا مردمی است و باید راهکارهایی برای تقویت اینگونه فعالیت‌ها در کشور بیشتر انجام شود.

فرصت مغتنم کارآفرینی دیجیتال برای مردم، اپراتور و کشور

اقدام عملی همراه اول در مسیر تحقق رویای دیجیتال

مهرماه امسال اپراتور اول موبایل کشور از برنامه راهبردی ۵ ساله خود رونمایی کرد و ماموریت همراه اول ۵ سال پیش رو «تحقق رویای دیجیتال» هدف گذاری شد. در مراسمی که با حضور محمد جواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، مهدی اخوان بهابادی رییس هیات‌مدیره همراه اول و جمعی از مدیران ارشد این شرکت در روز اول نمایشگاه تلکام برگزار شد، حمید فرهنگ مدیرعامل همراه اول با تشریح ماموریت‌های این اپراتور برای «تحقق رویای دیجیتال»، اعلام کرد: همراه اول به عنوان یکی از رهبران بازار ICT منطقه، به ارایه خدمات و راهکارهای هوشمند برای توانمندسازی اکوسیستم دیجیتال خواهد پرداخت.

◄ رویای دیجیتال، هدف گذاری ۵ سال آینده

فرهنگ گفت: حوزه فعالیت همراه اول فراتر از برقراری شبکه‌های ارتباطی شده و با مشارکت در شرکت‌های «مبین‌نت»، «امن‌افزار» و «حرکت اول» قصد ورود جدی به اکوسیستم فناوری اطلاعات و ارتباطات را داریم. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز با بیان اینکه مسیر حرکتی اقتصاد دیجیتال و ساخت ایران دیجیتال نیاز به نیروی جوان دارد، گفت: مدیرعامل جوان، رییس هیات‌مدیره جوان، هیات‌مدیره جوان و تیم جوان همراه اول در سال گذشته نقش مهمی در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات داشته‌اند و از اینکه برنامه ۵ ساله خود را در توسعه ایران دیجیتال، تنظیم کرده‌اند از آنها تشکر ویژه دارم. پس از تعیین راهبرد ۵ ساله، همراه اول نخستین گام عملی را برای تحقق رویای دیجیتال برداشت و با امضای یک تفاهم‌نامه چند جانبه مقرر شد این اپراتور حامی توسعه کسب و کارهای دیجیتالی در کشور شود.

◄ قرارداد شتابدهی رسانه‌ای کسب و کارهای نو

در مراسمی که ۱۱ آذرماه ۹۷ با حضور ابوالحسن فیروزآبادی رییس مرکز ملی و دبیر شورای عالی فضای مجازی، حمید فرهنگ مدیرعامل همراه اول، عیسی منصوری معاون کارآفرینی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمدهادی ایازی معاون اجتماعی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نمایندگانی از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان فناوری اطلاعات و مرکز توسعه رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در محل ساختمان توسعه کسب و کار ایرانیان (توسکا) برگزار شد، تفاهم نامه همکاری ۷ جانبه با محتوای همکاری، هماهنگی و هم افزایی قابلیت و ظرفیت در موضوع کسب و کارهای نوپا به ویژه از نوع دیجیتال توسط طرفین به امضا رسید.

به این ترتیب همراه اول متعهد شد در شتابدهی رسانه‌ای کسب و کارهای نو کمک کند. از دیگر تعهدات اپراتور اول در این تفاهم نامه «همکاری در معرفی استارت آپ‌ها با استفاده از ظرفیت سامانه‌های هوشمند در اختیار»، «اختصاص سهمیه تبلیغی صداوسیما به استارت آپ‌ها با استفاده از ظرفیت توسکا»، «انجام تبلیغات ویژه کسب و کارهای نوپای دیجیتال در صداوسیما با تخفیف مصوب»، «ایجاد سامانه آموزش الکترونیک برای برگزاری دوره‌های آموزشی مدیریت کسب و کار، منتورینگ و...» و «پیگیری همکاری و برگزاری فعالیت‌ها و برنامه‌های فرهنگی ترویجی کارآفرینی مثل استارت آپ ویکندها» عنوان شده است.

در این مراسم دبیر شورای عالی فضای مجازی از نقش آفرینی موثر این اپراتور به عنوان شتاب‌دهنده رسانه‌ای کسب و کارهای کوچک بر بستر دیجیتال و حمایت از توسعه تقویت ظرفیت‌های داخلی و ملی از طریق کسب و کارهای دیجیتال نوپا تقدیر کرد.

◄ ورود همراه اول به سرمایه گذاری دانش بنیان

پس از این مشارکت، همراه اول قدم دیگری در راه توسعه کسب و کارهای دیجیتالی در کشور برداشت و با سرمایه گذاری شرکت «حرکت اول» وابسته به شرکت «همراه اول» در شرکت دانش بنیان سرمایه گذاری سانا گستر سبز نخستین سرمایه گذاری اپراتور اول در بخش استارت آپی کشور رقم خورد. در این مراسم که ۱۸ آذرماه با حضور سورنا ستاری معاون علمی و فناوری رییس جمهور، مهدی اخوان بهابادی رییس هیات‌مدیره همراه اول، محمدمهدی عباسخانی مدیرعامل شرکت حرکت اول، حامد تاج‌الدین مدیرعامل شرکت سانا گستر سبز در محل معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برگزار شد، رییس هیات‌مدیره همراه اول تاکید کرد: این اپراتور با تعیین چشم‌انداز جدید و ماموریت تحقق رویای دیجیتال به صورت جدی وارد عرصه سرمایه گذاری در استارت آپ‌ها شده است.

وی با بیان اینکه از این پس نام حرکت اول را بیشتر خواهیم شنید، گفت: برخی نخبگان دانشگاهی از بی‌توجهی گلایه دارند اما امروز این پیام را می‌رسانیم که همراه اول از شما حمایت می‌کند و در کشور جاهایی هستند که به شما نخبگان به صورت خاص فکر می‌کنند.

همچنین معاون علمی و فناوری رییس جمهور در این مراسم، گفت: یک مشکل بزرگ در اکوسیستم استارت آپی کشور وجود دارد که سرمایه گذاری در سطوح بالای ۵ میلیون دلار است. اقدام بزرگی است اگر بتوانیم شرکت‌های بزرگی مانند همراه اول را به این نتیجه برسانیم که با نگاه به آینده تجارت خود در استارت آپ‌ها سرمایه گذاری کنند و از درآمد سنتی خود جدا شوند. این بینش جدید همراه اول جای تبریک دارد که در این ابعاد وارد سرمایه گذاری شده است و البته نتیجه‌اش را که تزریق نوآوری به کشور است خواهید دید و امیدوارم این حرکت ادامه داشته باشد.

◄ کارآفرینی و ایجاد کسب و کار تازه دیجیتال

رمضانعلی سبحانی فر رییس کمیته ارتباطات مجلس شورای اسلامی نیز درباره تغییر رویکرد همراه اول در راهبرد ۵ ساله این اپراتور، معتقد است که این اپراتور از گذشته حمایت‌هایی از کسب و کارهای نو داشته و راهبرد جدیدی که اتخاذ کرده به درستی بر آینده و نیازهای بازار منطبق است. وی گفت: هر روز افراد بیشتری از خدمات نرم‌افزاری مبتنی بر گوشی‌های هوشمند استفاده می‌کنند و هر روز مشاغل بیشتری آنلاین می‌شود که این حجم از کارآفرینی و ایجاد کسب و کار تازه دیجیتال برای مردم، اپراتور و کشور فرصت است.

سبحانی فر توضیح داد: حمایت بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌های بزرگ از موج جدید کارآفرینی دیجیتال، علاوه بر اینکه منجر به شتاب در شکل گیری کسب و کارهای جدید می‌شود، سبب افزایش درآمد اپراتورها و در نتیجه بزرگ‌تر شدن بازار ICT کشور خواهد شد. این نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به توانمندی‌های همراه اول برای تحقق رویای دیجیتال، گفت: این اپراتور در مقایسه با دیگر اپراتورها از پوشش جاده‌ای و روستایی نسبتا مناسبی برخوردار است و با توجه به دارا بودن بیشترین تعداد آنتن در سراسر کشور، اخیرا در پروژه رومینگ ملی امکانات شبکه‌ای خود را برای استفاده دیگر اپراتورها، به اشتراک گذاشته است و از طریق پوشش سراسری شبکه موبایل نیز به تحقق رویای دیجیتال کمک می‌کند.

معاون امور تعاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اتاق تعاون ایران مطرح کرد

در بحث واگذاری‌ها به طور جدی ورود می‌کنم

واگذاری شرکت‌های دولتی به تعاونی‌ها بهترین حالت ممکن است که می‌توانیم بگوییم اقتصاد مردمی شکل می‌گیرد.

به گزارش «تعادل» از پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، محمد جعفر کبیری معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی صبح دیروز در اتاق تعاون حضور یافت و در نشست مشترک با رییس پارلمان بخش تعاون و تعاونگران شرکت کرد.

معاون تعاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این نشست، از مذاکره با وزیر کار و رییس اتاق تعاون برای ورود جدی تعاونی‌ها در واگذاری‌های جدید بنگاه‌های دولتی خبر داد و گفت: می‌توانیم در واگذاری بنگاه‌های زیرمجموعه وزارت کار به این سمت برویم که تجربه آنچه در گذشته نامش را خصوصی‌سازی گذاشتند دیگر تکرار نشود و با واگذاری بنگاه‌های دولتی به بخش تعاون بهترین شیوه خصوصی شدن شکل بگیرد.

کبیری همچنین از مذاکره با رضوانی فر مدیرعامل جدید شستا خبر داد و گفت نظر ما این است که اگر قرار است با نگاه‌های دولتی واگذار شوند اولویت با تعاونی‌ها باشد به شرط اینکه بسترها و پیش شرط‌های لازم فراهم شود.

معاون تعاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین در این نشست نام تعاون را عنوانی بامسما توصیف کرد و گفت: اگر به این معنا توجه نکنیم برای موفقیت‌های بزرگ‌تر دچار آسیب‌های جدی خواهیم شد.

کبیری با تاکید بر ضرورت تعامل و هماهنگی اتاق تعاون و معاونت تعاون وزارت کار یادآور شد: در قانون در ۸ ماده وظایفی به اتاق تعاون محول شده که برنامه‌ریزی، خدمات فرهنگی، تربیتی، آموزش بین بخشی، پژوهش و ایجاد آمار قابل اتکا از جمله این موارد است.

وی کمبود آمار قابل اتکا را از معضلات جدی بخش تعاون برشمرد و تصریح کرد: همکاری همه جانبه برای رهایی از این مشکلات با ظرفیت بزرگی که اتاق تعاون دارد ممکن است و این اتاق با عضویت در ۱۷ کارگروه ظرفیت خوبی برای توسعه تعاون ایجاد کرده است.

وی همچنین بر ضرورت استفاده از ظرفیت‌های حاکمیتی برای مواجهه با چالش‌های بخش تعاون تأکید کرد.

معاون تعاون وزیر کار گفت: در بحث اصلاح قوانین و تهیه دستورالعمل‌ها باید تلاش بیشتری شود، چراکه بسیاری از مشکلات به دلیل خلأهای قانونی موجود است که باعث اختلاف می‌شود و بعضی اختلاف‌ها غیرقابل حل می‌شود؛ با تجربه‌ای که اتاق تعاون اندوخته و در میدان عمل است باید کار گروهی شکل بگیرد و در زمینه اصلاح قوانین عارضه یابی صورت گیرد.

کبیری با اشاره به اینکه در فصل بودجه‌ریزی هستیم، گفت: در بودجه سالانه سه ردیف بودجه در بخش تعاون تعریف شده است که در این زمینه نیز باید با همفکری برای افزایش سقف ردیف یا افزایش تخصیص‌ها تلاش کنیم.

وی با اشاره به افزایش سرمایه بانک توسعه تعاون به عنوان نهاد مالی و اقتصادی حوزه تعاون ابراز داشت: پیگیری اختصاص ردیف اعتباری مختص بخش تعاون در بودجه و مذاکره برای افزایش سرمایه بانک توسعه تعاون انجام شده و در صورت مطرح شدن واگذاری‌ها در شستا اولویت با بخش تعاون خواهد بود.

وی ادامه داد: تعاونی‌ها می‌توانند در بافت‌های فرسوده حضور یابند و خوشبختانه در مراجعاتی که از سوی شهرداری تهران به ما داشتند استقبال کردند که از توان و ظرفیت تعاونی‌ها در بافت‌های فرسوده استفاده شود. این مقام مسوول در بخش دیگری از این نشست به بورسی شدن مجموعه‌های تعاونی اشاره کرد و گفت: حتما باید به سمت زمینه‌هایی که بتوانیم به سوی بورسی شدن تعاونی‌ها برویم، گام برداریم.

رییس اتاق تعاون ایران در دیدار با معاون امور تعاون وزارت تعاون مطرح کرد

ایجاد نهادهای مشترک میان اتاق تعاون و معاونت امور تعاون وزارتخانه

معاون امور تعاون وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی با حضور در اتاق تعاون ایران با رییس پارلمان بخش تعاون، اعضای هیات رییسه و روسای کمیسیون‌های اتاق تعاون ایران دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش «تعادل» از پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، بهمن عبداللهی رییس اتاق تعاون ایران در این نشست با اشاره به اینکه در شرایط کنونی کشور نباید اوقات جلسات را به تعارفات گذراند و باید بر نقاط قوت تکیه کرد، ابراز داشت: به گفته مقام معظم رهبری در شرایط کنونی در شرایط جنگ اقتصادی به سر می‌بریم و بخش تعاون نیز یک حوزه اقتصادی است، باید توانمندی‌های اقتصادی بخش تعاون مورد توجه قرار گیرد چراکه در شرایط جنگ اقتصادی همه اجزا باید هم سو شوند در رفع آثار این جنگ حرکت کنند.

این مقام مسوول گفت: اخیرا مسوولان کشور توجه جدی به بخش تعاون داشتند و این فرصت طلایی برای بخش تعاون محسوب می‌شود و باید از آن استفاده کنیم.

او گفت: سهم ۲۵ درصدی دست یافتنی است و با رعایت شرایط در زمانی کمتر از ۱۰ سال می‌توانیم به آن دست یابیم. عبداللهی یادآور شد: در بخش مشکلات و ضعف‌هایی هست و ناهماهنگی‌ها، یکی از مشکلات در بخش هست که به روند فعالیت هم لطمه زده است. وی ادامه داد: با کاهش این ناهماهنگی به رساندن آن به صفر امیدواریم که بتوانیم موجبات رشد سهم تعاون در اقتصاد را فراهم کنیم.

او در بخش دیگری از این نشست ابراز داشت: باید نهادهای مشترک میان اتاق تعاون ایران و معاونت تعاون وزارتخانه ایجاد شود و در قالب آن کارها را پیش ببریم.

رییس اتاق تعاون ایران خاطرنشان کرد: اتاق تعاون با تمام توان در نهایت همراهی و تعامل با حوزه تعاون حرکت خواهد کرد.

اخبار شهرستان‌ها

ممنوعیت صادرات کالاهای اساسی از مرز مهران

ایلام | مدیر کل گمرک استان ایلام گفت: صادرات اقلام ضروری و کالاهای اساسی که مستقیم با معیشت مردم مرتبط است از مرز بین‌المللی مهران ممنوع شد.

روح‌الله غلامی گفت: این ممنوعیت شامل کالاهای اساسی از جمله برنج، گوشت، مرغ، قند و شکر و دیگر کالاهای ضروری که مستقیم با سفره و معیشت مردم مرتبط است، می‌شود. او تاکید کرد: مسافران عراقی با خریداری کالاهای مورد نیاز مردم و خروج آن از مرز باعث افزایش قیمت و در درازمدت و کمیاب شدن این کالاها می‌شوند. مدیر کل گمرک استان ایلام گفت: توصیه ما این است که کاروان‌ها این اقلام را به همراه خود نیاورند، زیرا برای عودت آن با مشکل مواجه می‌شوند.

عدم تکمیل تونل گلاب قطعی آب را به دنبال دارد

کاشان | نماینده مردم کاشان در مجلس دهم با بیان اینکه عدم تکمیل تونل گلاب قطعی آب را به دنبال دارد، گفت: مسوولان به قول‌های خود در ارتباط با رفع مشکلات آبی اصفهان عمل نکردند.

سیدجواد ساداتی نژاد ضمن اشاره به اهمیت موضوع آب در استان اصفهان و بحران آن اظهار داشت: با توجه به خشکسالی‌ها، تغییر اقلیم در منطقه کاشان و آران و بیدگل و افت آب‌های زیرزمینی ما هم اکنون در کاشان، دشتی خشک را در اختیار داریم و بر همین اساس تامین آب شرب مردم استان اصفهان و شهرستان کاشان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

وی با بیان اینکه در سال گذشته آب سد زاینده رود افت محسوسی داشته است، افزود: حجم ذخیره آب سد زاینده رود در سال گذشته ۲۵۰ میلیون متر مکعب بوده است در حالی که امسال به ۱۳۲ میلیون متر مکعب رسید که این موضوع موجب نگرانی شده است.

بهره‌برداری از بزرگ‌ترین سد لاستیکی استان تا نیمه دی ماه

رشت | مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای گیلان در بازدید از روند پیشرفت و اجرای سد لاستیکی پهلوان بست لنگرود اظهار داشت: تا نیمه دی ماه سال جاری سد لاستیکی پهلوان بست لنگرود مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت. مدیرعامل این شرکت در بازدید از روند اجرای سد لاستیکی پهلوان بست در خصوص مشخصات این طرح افزود: توسعه اراضی کشاورزی، ایجاد حوضچه مکش مناسب و انحراف آب، تغذیه آب زیرزمینی، جلوگیری از کف کنی و بهسازی سواحل رودخانه، افزایش سطح تراز آب و امکان انتقال آب به مزارع اطراف به روش پمپاژ، ذخیره‌سازی و تضمین آب اراضی حاشیه رودخانه، بهره‌برداری تفریحی و توریستی، پرورش آبزیان و کمک به تأمین آب شرب چاه‌های شهرستان لنگرود از مهم‌ترین اهداف این طرح است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای گیلان اعتبار این پروژه را حدود ۲۰ میلیارد تومان عنوان کرد.

جایی که سینماها را تعطیل می‌کنند

ارومیه | مدیر امور سینمایی حوزه هنری آذربایجان غربی گفت: سوءمدیریت‌ها در دهه گذشته عامل اصلی تعطیلی سینماهای استان است. مسعود یکانی با بیان اینکه ۱۲ سینما در سطح استان در شهرستان‌های ماکو، خوی، سلماس، نقده، شاهین دژ، اشنویه و ارومیه وجود دارد، افزود: از کل سالن‌های سینمای تحت مدیریت حوزه هنری آذربایجان غربی فقط ۳ سالن سینمای ایران، انقلاب، آزادی در ارومیه فعال است. وی با اشاره به تعطیلی اکثر سینماهای استان در دهه ۸۰ و با تاکید بر اینکه تصمیم گیری‌های غلط مدیریتی عامل اصلی تعطیلی‌های سینماهای استان در دهه اخیر بوده است خاطرنشان کرد: در پرونده‌های اکثر سینماهای غیرفعال استان، توجیه نداشتن اقتصادی و استقبال کم مردم به عنوان دلیل راکد بودن فعالیت این سینماها ذکر شده است.

سیب‌زمینی برای نخستین بار قطره‌ای آب می‌خورد

خرم‌آباد | مدیر جهاد کشاورزی مرکز لرستان از اجرای طرح آبیاری سیب‌زمینی به روش قطره‌ای برای نخستین بار خبر داد. مراد بیرانوند اظهار کرد: در بحث الگوی کشت سال پیش ۶۰۰ هکتار سیب‌زمینی داشتیم که امسال به ۴۰۰ هکتار کاهش پیدا کرد. او ادامه داد: در راستای اجرای طرح الگوی کشت کارهای زیادی انجام داده‌ایم و در این زمینه همچنان بیش از پیش تلاش خواهیم کرد. بیرانوند یادآور شد: البته با سیب‌زمینی پاییزه که اواخر اردیبهشت برداشت می‌شود، مشکلی نداریم اما با بهاره که آب زیادی نیاز دارد مخالف هستیم.

افتتاح نخستین مرکز مهارت‌افزایی ملوانی خوزستان

اهواز | نخستین مرکز مهارت افزایی ملوانی خوزستان در دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر به بهره‌برداری رسید. مدیر کل آموزش فنی و حرفه‌ای خوزستان گفت: این مرکز چهارمین مرکز مهارت‌افزایی ملوانی کشور و تنها کارگاه ملوانی استان است که در آن آموزش مهارت به دانشجویان رشته‌های مرتبط با دریا، ملوانی و کارکنان شناورها انجام می‌شود. عبدالنبی سواعدی خاطرنشان کرد: این مرکز با هدف ارتقای مهارت دانشجویان و ایجاد تناسب مهارتی فارغ‌التحصیلان با بازار کار و با تعامل مرکز فنی و حرفه‌ای و دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر راه‌اندازی شده است. وی افزود: در این کارگاه دانشجویان با مهارت‌هایی منطبق با استانداردهای آموزش فنی و حرفه‌ای جهان آشنا خواهند شد.

اخبار

حذف زیرمیزی در گرو اجرای طرح تحول سلامت

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با تاکید بر اینکه پزشکان از پرداخت مالیات فرار نمی‌کنند، گفت: ضعف دولت در تامین منابع پایدار برای طرح تحول سلامت برخی پزشکان را زیرمیزی بگیر کرد. یعقوب شیویاری افزود: نیاز است فرهنگ‌سازی مناسبی برای استفاده از دستگاه کارتخوان در مطب‌ها انجام شود تا در کنار الزام قانونی توجه به این مهم در دستور کار پزشکان قرار گیرد. نسخی که پزشکان به موسسات بیمه‌گر و بیمه‌های طرف قرارداد ارایه می‌کنند اگر در سیستم ثبت نشود قابل تایید نیست و به گونه‌ای سازمان‌های بیمه در قبال خدمات مبلغی پرداخت نمی‌کنند. برخی پزشکان تا زمانی که پول نگیرند نسبت به انجام عمل جراحی اقدام نمی‌کنند اما پزشکانی نیز داریم که پول عمل جراحی بیمار را از جیب پرداخت می‌کنند بنابراین نمی‌توان تمامی آنها را متهم کرد. او با انتقاد از اینکه پدیده شوم زیرمیزی هنوز وجود داشته و رفع نشده است، به خانه ملت گفت: این پدیده در حال مرتفع شدن بود اما متاسفانه به دلیل اینکه دولت نتوانست منابع پایدار را برای طرح تحول سلامت تامین و سازوکار مناسب را ایجاد کند بنابراین این معضل هنوز وجود دارد و مدیریت نشده است. وقتی پرداخت بدهی پزشکان ماه‌ها زمان می‌برد مسلم است که برخی پزشکان به این سمت و سو روی می‌آورند در این رابطه گزارش‌هایی وجود دارد که حتی برخی پزشکانی که در گذشته نیز زیرمیزی نمی‌گرفتند در حال حاضر به این پدیده گرایش پیدا کردند. رفع مشکلات مالی سد راه طرح تحول سلامت پدیده زیرمیزی مدیریت می‌شود، افزود: وقتی دولت به موقع پول پزشکان را پرداخت نمی‌کند بنابراین برخی پزشکان نیز قانون را دور می‌زنند. اگر پزشکان حتی فوق تخصص‌ها از طریق مطب درآمدی نداشته باشند معیشت آنها با مشکل مواجه می‌شود، گفت: بطور قطع اگر پزشکان بدانند پولی که به عنوان مالیات پرداخت می‌شود برای ارتقای جامعه هزینه می‌شود تمامی آنها استفاده از کارت‌خوان در مطب‌ها را در دستور کار قرار می‌دهند کما اینکه در حال حاضر نیز تمامی آنها از این امر استقبال می‌کنند.

شدت گرفتن قطع درختان در غرب کشور

عضو هیات رییسه کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس با هشدار در خصوص قاچاق چوب و خاک از کشور گفت: متاسفانه در چند ماه گذشته برداشت از جنگل‌های زاگرس و جنگل‌های غرب کشور به شدت افزایش پیدا کرده و شاهد قطع درختان بسیاری در این منطقه هستیم.

جلال محمودزاده، با بیان اینکه با دو معضل قاچاق خاک و قاچاق چوب در کشور مواجه هستیم، گفت: قاچاق چوب به این معنا نیست که چوب‌ها فقط به خارج از کشور ارسال می‌شود، بلکه بیشتر به کارخانه‌های داخل کشور فروخته می‌شود. بعد از اینکه قرار شد، طرح تنفس در جنگل‌های شمال اجرا شود و مقرر شد؛ دو الی سه سال کسی حق بهره‌برداری از درختان جنگلهای شمال را نداشته باشد، متاسفانه در چند ماه گذشته برداشت از جنگلهای زاگرس و جنگلهای غرب کشور به شدت افزایش پیدا کرده است و شاهد قطع درختان بسیاری در غرب کشور هستیم.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه قاچاق خاک بیشتر در مناطقی که خاک کشاورزی مرغوبی دارند، انجام می‌شود، تصریح کرد: بیشتر خاک‌های رسی قاچاق می‌شود، چراکه کشورهای حاشیه خلیج فارس بیشتر طالب خاک‌های رسی هستند، زیرا خاک‌های این کشور بیشتر از جنس شن است، البته همه خاک‌هایی که قاچاق می‌شوند نیز از بخش‌های منابع طبیعی نیستند، بلکه بیشتر خاک‌های کشاورزی هستند و اراضی کشاورزی که به دلیل تغییر اقلیم، کاهش بارش، خشک شدن چاه‌ها و کاهش سطح آب‌های زیرزمینی از تولید خارج شده و توسط قاچاقچیان خریداری و قاچاق می‌شود.

محمودزاده خاطرنشان کرد: برای تولید یک سانتی‌متر خاک هزاران سال زمان نیاز است، بنابراین حفظ خاک اهمیت بسیاری دارد و از بین رفتن خاک باعث کاهش تولید و کاهش درآمد کشاورزان و اشتغال در کشور می‌شود.

نائب رییس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی با اشاره به تصویب قانون حفاظت از خاک در سال گذشته، خاطرنشان کرد: دولت موظف به اجرای این قانون است و باید نظارت بیشتری در خصوص اجرای این قوانین توسط دستگاه‌های مربوطه داشته باشد. متاسفانه در اجرای قوانین کمی با مشکل مواجه هستیم بطور مثال تنها ۱۰ درصد از قانون برنامه ششم توسعه که دو سال از تصویب آن می‌گذرد، اجرایی شده است و اگر با همین روال ادامه پیدا کند تا پایان دولت کمتر از ۲۵ درصد آن اجرایی می‌شود.

محمودزاده با بیان اینکه قوانین مجلس توسط دولت به بهانه‌های مختلف اجرا نمی‌شود، گفت: اگر دولت نخواهد قانونی را اجرا کند، آیین نامه‌ای را در کنار قانون قرار می‌دهد و عملا اجرای قانون را با مشکل مواجه می‌کند.

وی در پاسخ به این سوال که نظارت مجلس بر اجرای قانون مبارزه با قاچاق خاک چگونه است، تصریح کرد: مجلس باید نظارت بیشتری در این خصوص داشته باشد و وظیفه نظارتی مجلس نیز سنگین است. دولت نیز باید جدیت بیشتری بر اجرای قوانین داشته باشد و از قانون گریزی جلوگیری کند و مسوولان ذیربط را بر اجرای قانون هدایت کند.

جداسازی دانش‌آموزان؛ تبعیض اجتماعی است یا نخبه‌پروری؟

خط کشی میان تیزهوشان و دانش‌آموزان عادی

قرار بود عدالت آموزشی برای همه دانش‌آموزان برقرار شده و آموزش و پرورش رایگان در اختیار همه باشد اما در دهه‌های گذشته تنوع مدارس به حدی شد که انتخاب را برای خانواده‌ها و دانش‌آموزان سخت کرد. مدارس دولتی، نمونه مردمی، تیزهوشان و غیرانتفاعی که بر اساس دو معیار پول و هوش میان دانش‌آموزان خط می‌کشند. تکلیف مدارس غیرانتفاعی مشخص است، هرچقدر پول بیشتری برای ثبت‌نام پرداخت شود، مدرسه غیرانتفاعی با اسم و رسم‌تری فارغ از استعدادهای دانش‌آموزان پذیرای آنها خواهند بود اما سیاست مدارس تیزهوشان چیز دیگری است. مدارسی که بچه زرنگ‌ها را دور هم جمع کرده و میان آنها با دانش‌آموزان مدارس عادی دیوار می‌کشند. اساس کار این مدارس تفکیک میان دانش‌آموزان بر مبنای ضریب هوشی آنهاست که چنین سیاستی از سال‌های قبل مورد انتقاد روانشناسان و کارشناسان آموزش قرار گرفت تا جایی که مسوولان آموزش‌وپرورش به سمت سیاست تعدیل پذیرش در این مدارس رفتند و بعد از آن هم برای پایان دادن یا بهبود عملکردشان، چندین و چند طرح مختلف را آماده کردند. از طرح شهاب که تاکید بر نخبه‌پروری میان همه دانش‌آموزان داشت تا ممنوعیت تفکیک دانش‌آموزان تیزهوش از عادی‌ها. با این حال این طرح‌ها همچنان نوپاست، مدارس تیزهوشان هنوز هم به کار خود با همان رویه سابق ادامه می‌دهند. نکته جالب توجه آنکه اگرچه مسوولان آموزش و پرورش معتقدند چنین جداسازی‌هایی نادرست اما تصمیم‌گیری برای ادامه فعالیت این مدارس را وابسته به سیاست‌های کلان کشور می‌دانند.

طرح شهاب هم پایان کار تیزهوشان نبود

طرح شهاب که مخفف شناسایی و هدایت استعداد برتر است، با هدف شناسایی و هدایت و پشتیبانی از دانش‌آموزان مستعد بدون تفکیک میان دانش‌آموزان نخبه و عادی، در تاریخ ۲۵ بهمن سال ۸۶ به تصویب هیات امنای بنیاد ملی نخبگان رسید. اولین مرحله این طرح در مدارس در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ به صورت آزمایشی در هفت استان آذربایجان شرقی، اصفهان، البرز، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، کرمانشاه و هرمزگان، برای هفت درصد دانش‌آموزان (۳۹۳۸۴ دانش‌آموز) در پایه چهارم و پنجم ابتدایی، دوم و سوم راهنمایی و اول، دوم و سوم متوسطه اجرا شده است. دومین مرحله طرح نیز در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ با انتخاب دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی تمامی استان‌های کشور (یک منطقه از هر استان) اجرا شد اما همچنان رییس مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان وزارت آموزش و پرورش معتقد است این طرح هنوز نوپا بوده و تبدیل به جایگزین مناسبی برای مدارس تیزهوشان نشده است. فاطمه مهاجرانی درباره این موضوع بیان کرد: "در کشورهای پیشرفته و توسعه یافته دانش‌آموزان عادی و نخبه در کنار هم تحصیل می‌کنند اما در ایران تا زمانی که ما سیستم جامع و شرایط عالی برای حضور دانش‌آموزان عادی و نخبه در یک مدرسه نداشته باشیم مجبوریم از همان سیستم قدیمی جداسازی نخبگان استفاده کنیم.»

او افزود: «طرح شهاب طرحی است که در راستای اجرای سیاست‌های عدم تفکیک دانش‌آموزان اجرایی می‌شود و در حال حاضر مانند طفل نوپایی است که باید کمک کنیم تا روی پای خود بایستد. قیاس در بین دانش‌آموزان تا حدودی می‌تواند موتور محرکه باشد و برای پیشرفت نیز لازم است اما هدف از اجرای طرح شهاب که در درون مدارس و برای دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی این است که دانش‌آموزان فقط در یک درس و رشته خاص با هم قیاس نشوند. این طرح، طرح متعادلی است که افراط و تفریط ندارد و سعی دارد تا به جامعه نشان دهد که شاید دانش‌آموزی مثلا در درس علوم استعداد ندارد، ولی در مقابل استعداد هنری بالایی دارد و جامعه باید بداند که هیچ یک از این دو بر دیگری برتری ندارد.»

اظهارات مهاجرانی در حالی است که خرداد سال گذشته در جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تفکیک دانش‌آموزان نخبه از عادی ممنوع اعلام شد. مهدی نوید ادهم، دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش درباره این مصوبه این شورا بیان کرد: «آموزش و پرورش باید شرایطی را به وجود آورد که همه دانش‌آموزان با استعدادهای مختلف در مدارس عادی ساماندهی شوند، تنها آن دسته از دانش‌آموزانی که استعدادهای بسیار برتری دارند یا «باهوش» به معنای واقعی تلقی می‌شوند، جداسازی خواهند شد. مدارس تیزهوشان و استعدادهای درخشان در یک بره‌های از زمان رشد نامناسب داشتند، تاکید کرد که باید رشد این مدارس مدیریت و کنترل شود.» با این حال روز گذشته فرهاد کریمی، رییس پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش درباره سیاست جداسازی دانش‌آموزان سمپاد درباره تصمیم نهایی آموزش و پرورش برای فعالیت مدارس تیزهوشان گفت: «دنیا به سمت تلفیق حرکت می‌کند. هر کشوری سیاست خود را دارد، اما در مجموع جداسازی دانش‌آموزان با اصل آموزش و تربیت خلاق منطبق نیست. اینکه روش جداسازی یا تلفیق اجرا شود، بسته به سیاست‌های کشور و تصمیمات کلان دارد.»

جداسازی دانش‌آموزان و نابرابری اجتماعی

با این وجود با رشد بی‌رویه این مدارس سوالاتی برای کارشناسان آموزشی و خانواده‌ها هم ایجاد شد؛ اینکه چقدر این جداسازی‌ها درست است؟ آیا این شیوه آموزشی تبعیض‌آمیز نیست؟ این شیوه آموزش چقدر به نفع بچه‌های تیزهوش و معمولی است؟ آیا این جداسازی‌ها مدارس را از وجود بچه‌های زرنگ و درسخوان محروم نمی‌کند؟ آیا این حقیقت دارد که تحصیل در این مدارس فشار روحی مضاعفی به دانش‌آموزان وارد می‌کند؟ اصغر مینایی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی، درباره این موضوع به تعادل گفت: «آزمون سمپاد از ویژگی‌های لازم اندازه‌گیری برخوردار نیست. کیفیت لازم برای استفاده به عنوان ابزاری برای گزیش دانش‌آموزان برای ورود به مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی را ندارند. این آزمون‌ها بر اساس آزمون‌های هوش و خلاقیت، فاقد روایی کافی است. آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان نه‌تنها توانایی بالایی در غربال افرادی که باهوش خوانده می‌شود ندارد بلکه در موارد اندکی افراد باهوش را از چرخه انتخاب حذف می‌کند؛ بنابراین بسیاری از کسانی که از ورود به این مدارس و استفاده از امکاناتشان منع شده‌اند، در معرض بی‌عدالتی قرار گرفته‌اند. حال آنکه باید توجه کرد که این و جداسازی‌ها در نهایت باعث ایجاد احساس نابرابری اجتماعی در دانش‌آموزان می‌شود.»

از طرف دیگر مهدی بهلولی، کارشناس آموزش و پرورش هم بر این باوراست که در بیشتر نقاط دنیا فقط درصد بسیار کوچکی از دانش‌آموزان را که هوش فوق‌العاده‌ای دارند و نخبه محسوب می‌شوند از بقیه جدا می‌کنند؛ اما بقیه دانش‌آموزان را جدا نمی‌کنند و بنیاد این جداسازی در ایران علمی نیست. او قصد اصلی از تأسیس این مدارس را سود اقتصادی دانسته و بیان کرد: «من از نزدیک با بسیاری از این دانش‌آموزان آشنایم خیلی از آنها نخبه نیستند و فقط در کلاس‌های آموزشی ورودی به این مدارس شرکت کرده یا جزوه‌های آزمون ورودی به این مدارس را خوانده‌اند و قبول شده‌اند. در جامعه طبیعی آدم‌های متوسط، باهوش و کم‌هوش باید در کنار هم قرار بگیرند و درس بخوانند. با تأسیس این مدارس تعداد دانش‌آموزان خوب در مدارس عادی کم شده و به‌زور می‌توانید در کلاس‌ها ۵-۴ دانش‌آموز خوب پیدا کنید، این آسیب‌زا است.»

به گفته او بسیاری از دانش‌آموزان این مدارس به خاطر فشارهای شدید درسی مشکل روحی پیدا می‌کنند، این هدف واقعی آموزش و پرورش نیست و آموزش و پرورش واقعی دانش‌آموزان را با روحیه همکاری و حساس نسبت به حقوق شهروندی بار می‌آورد نه دانش‌آموزی که در المپیاد ریاضی رتبه بیاورد اما روح و روان سالمی نداشته باشد.

در نشست خبری روز ملی پیشگیری از سوختگی اعلام شد

مرگ سالیانه ۲ هزار بیمار سوخته

سالانه دو هزار نفر در ایران بر اثر سوختگی جان خود را از دست می‌دهند، این در حالی است که متخصصان بر این باورند که هم شیوه‌های درمان سوختگی در ایران هنوز هم سنتی بوده و به استاندارد دنیا نزدیک نشده است و از طرف دیگر همین شیوه‌های سنتی، هزینه درمان افراد را هم افزایش می‌دهد تا جایی که برای برای هر فرد سوخته نیاز به ۲۸ هزار دلار هزینه درمان است. چنین وضعی در حالی است که بنابر گفته رییس انجمن حمایت از بیماران سوخته، آمار سوختگی در ایران هشت برابر متوسط جهانی است. محمدجواد فاطمی، در نشست خبری روز ملی پیشگیری از سوختگی گفت: ایران جزو کشورهایی است که سوختگی در آن بسیار شایع است بطوری که در میان کشورهای همسطح خودمان شیوع سوختگی بالاتر است. بین ۱۸۰ تا ۲۰۰ هزار نفر بطور جدی دچار سوختگی می‌شوند، از این تعداد ۲۲ تا ۲۸ هزار نفر بستری شده و دو هزار نفر فوت می‌کنند. او با اشاره به وجود ۳۵ مرکز سوختگی در کشور که شامل بخش و بیمارستان است، افزود: متاسفانه تخت‌های سوختگی خیلی کم است بطوری که ۵۰ درصد تخت‌های مورد نیازمان را داریم.

وی همچنین به بخش ویژه سوختگی یا همان ICU مربوط به سوختگی در بیمارستان‌های سوختگی اشاره کرد و گفت: در این زمینه فقط یک سوم بخش سوختگی مورد نیازمان را داریم. فاطمی با عنوان این مطلب که همواره باید ۵۰ درصد تخت‌های سوختگی اشغال باشد، ادامه داد: باید ۵۰ درصد باقی مانده برای حوادث احتمالی خالی باشد اما متاسفانه بیمارستان مطهری به عنوان یک مرکز سوختگی همواره تخت‌های آن صددرصد اشغال است.

رییس انجمن حمایت از بیماران سوخته در ادامه به وضعیت درمان سوختگی در کشور اشاره کرد و گفت: در زمینه انواع پانسمان‌های جدید و جایگزین‌های پوست با کمبود مواجه‌ایم و دلیل آن هزینه بالا و تکنولوژی است که در اختیار ما قرار ندارد.

وی با اعلام اینکه اغلب بیمه‌ها پانسمان‌ها را پوشش نمی‌دهند افزود: به همین دلیل ما از درمان‌های سنتی و تاریخ گذشته در سوختگی استفاده می‌کنیم و باعث می‌شود میزان مرگ و میر بالاتر از حل معمول باشد. فاطمی با اعلام اینکه ۱۷ هزار میلیارد تومان هزینه ناشی از سوختگی الکتریکی به تدریج بر کشور تحمیل می‌شود، اظهار داشت: هزینه یک سوخته بالغ بر ۲۸ هزار دلار است.

اظهارات فاطمی در حالی است که معاون اجتماعی وزیر بهداشت ضمن اشاره به اقداماتی که در راستای پیشگیری از سوختگی انجام شده، گفت: سالانه ۱۸۰ هزار نفر در کشور دچار سوختگی می‌شوند و ارقام قابل توجهی برای درمان آنها هزینه می‌شود؛ در حالی که با پیشگیری می‌توان جلوی بسیاری از این حوادث و هزینه‌ها را گرفت. محمدهادی ایازی در این نشست خبری گفت: ما به عنوان مدیران نظام سلامت معتقدیم ۲۵ درصد از حوزه سلامت در اختیار ماست و ۷۵ درصد آن در اختیار مردم و دیگر ارگان‌ها است. به همین دلیل رویکرد اجتماعی در حوزه سلامت را انتخاب کردیم؛ چرا که ۷۵ درصد در این حوزه مغفول مانده بود.

وی افزود: یکی از حوزه‌های حائز اهمیت در سلامت، مساله سوختگی است. سوختگی از ابتدا بیماری نیست و به واسطه حوادث و اتفاقات معطوف به شخص رخ می‌دهد و منجر به بیماری‌های سخت و دردناک می‌شود؛ به نحوی که سالانه در کشور ۱۸۰ هزار نفر دچار سوختگی می‌شوند و هر درصد سوختگی بطور متوسط هزینه ۵ میلیون تومانی را برای نظام سلامت به وجود می‌آورد.

وی ادامه داد: بسیاری از افرادی که در سال می‌سوزند، بعد از مدتی به دلیل هزینه‌های بالای سوختگی فقیر می‌شوند و اگر بتوانیم از سوختگی پیشگیری کنیم به نفع نظام سلامت است. سالانه بر اثر سوختگی ۲۸ هزار نفر در بیمارستان‌ها بستری می‌شوند و ۲ هزار نفر جان خود را از دست می‌دهند.

ایازی گفت: ما به عنوان حوزه اجتماعی وزارت بهداشت تمام تلاش‌مان معطوف به این است که بتوانیم اقداماتی را انجام دهیم تا حادثه‌ای رخ ندهد. طی دو سه سال اخیر حوادثی مانند پلاسکو، عسلویه و منابع سوختی رخ داده است که می‌توان از بسیاری از آنها جلوگیری کرد. فرض اینکه ۱۸۰ هزار نفر در سال می‌سوزند و هر سوختگی هزینه متوسط ۵ میلیون تومانی به همراه دارد، ارقام قابل توجهی بار مالی برای نظام سلامت به وجود می‌آورد؛ در حالی که می‌توان جلوی این هزینه‌ها را گرفت.

وی با بیان اینکه دو گروه سنی بیشتر در معرض سوختگی قرار دارند، گفت: گروه اول کودکان و نوجوانان هستند که به واسطه تحرک بیش از اندازه‌ای که دارند و اقدامات ایمنی‌بخشی که خانواده‌ها رعایت نمی‌کنند، در معرض خطر حوادث سوختگی هستند. سالمندان نیز گروه دیگری هستند که به واسطه کم‌تحرکی نمی‌توانند در برابر حوادث از خودشان مقاومت نشان دهند. بر همین اساس و برای پیشگیری از سوختگی در این گروه‌های سنی باید سازوکاری را فراهم کنیم که کمترین اتفاق رخ دهد.

معاون اجتماعی وزیر بهداشت افزود: نکته مهم دیگری که در پیشگیری از سوختگی اهمیت دارد، فرهنگ‌سازی است. دستگاه‌هایی که متولی مباحث فرهنگی هستند مانند شورای فرهنگ عمومی، وزارتخانه‌ها ارشاد و آموزش و پرورش، صداوسیما، رسانه‌ها و غیره به اعتقاد ما می‌توانند در فرهنگ‌سازی نقش بسیاری را ایفا کنند و اگر این دستگاه‌های فرهنگی وظایف خود را به خوبی انجام دهند، شاهد کاهش حوادث ناشی از سوختگی خواهیم بود. رسانه‌ها نیز نقش بی‌بدیلی در این موضوع خواهند داشت.

ایازی درباره کمیته ملی پیشگیری از سوختگی گفت: این کمیته زیرمجموعه دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی است که وظیفه دارد نقش هر دستگاه را به آن اعلام کند و هر یک از دستگاه‌ها موظف هستند در چارچوب تعیین شده، اقدامات خود را انجام دهند و گزارش عملکرد خود را به شورای عالی سلامت و امنیت غذایی ارایه دهند. در همین راستا آموزش و پرورش، شهرداری و آتش نشانی اقدامات خوبی را انجام داده‌اند.

معاون امور توان‌بخشی سازمان بهزیستی کشور خبر داد

وام ۳۰ میلیونی مسکن برای خانواده‌های دارای دو معلول

معاون امور توان‌بخشی سازمان بهزیستی کشور جزییات کمک بلاعوض به خانواده‌های دارای فرزند معلول و نحوه پیگیری شکایات افرادی که از این تسهیلات بهره‌مند نشده‌اند را تشریح کرد.

حسین نحوی‌نژاد با اشاره به پرداخت وام ۳۰ میلیونی مسکن به خانواده‌های دارای دو فرزند معلول به بالا به ایسنا گفت: درصورتیکه خانواده‌ای دارای این شرایط است اما موفق به دریافت این تسهیلات نشده است، می‌تواند از طریق مراجعه مستقیم به سازمان بهزیستی شهر محل سکونت خود نسبت به پیگیری دریافت این تسهیلات اقدام کند. وی با بیان اینکه راه دیگر پیگیری خانواده‌های دارای فرزند معلول تحت پوشش سازمان بهزیستی برای دریافت این تسهیلات مراجعه به سایت این سازمان و ثبت درخواست یا شکایت در بخش مربوطه است، اظهار کرد: همکاران ما در سازمان بهزیستی بعد از مشاهده این درخواست‌ها در سامانه مذکور، در اسرع وقت با آنها تماس می‌گیرند. معاون امور توان‌بخشی سازمان بهزیستی در ادامه تصریح کرد: پیش از این در یک برنامه تلویزیونی نیز در پاسخ به ادعای فردی دارای دو فرزند معلول، در مورد اینکه به جای ۳۰ میلیون تومان، ۳ میلیون دریافت کرده است، با اعلام شماره تلفن دفترم در بهزیستی از این خانواده خواستم تا با ما تماس برقرار کنند. در واقع برای پیگیری مطالبات این خانواده راهکاری نشان دادم که تا به این وسیله اعلام کنم سازمان بهزیستی در پیگیری خواسته‌های افراد تحت پوشش خود مصمم است. با این وجود اعلام می‌کنم به تمام مطالبات و شکایاتی که از سوی افراد تحت پوشش در سایت بهزیستی ثبت می‌شود نیز پاسخ داده خواهد شد.

نحوی‌نژاد با تاکید بر اینکه پرداخت تسهیلات ۳۰ میلیونی به افراد تحت پوشش این سازمان که دارای دو فرزند معلول و بیشتر هستند در قالب کمک بلاعوض انجام می‌شود، تصریح کرد: ۱۰ میلیون تومان از این مبلغ از سوی سازمان بهزیستی، ۱۵ میلیون تومان از سوی بنیاد مستضعفان و ۵ میلیون نیز از سوی خیرین مسکن‌ساز (در مجموع ۳۰ میلیون تومان) پرداخت می‌شود. وی با اشاره به مشکلات خانواده‌هایی که حتی یک فرزند معلول دارند، افزود: در حال حاضر این تسهیلات در اختیار خانواده‌های دارای دو فرزند معلول و بیشتر قرار می‌گیرد. با این وجود میزان این کمک بلاعوض برای خانواده‌های دارای یک فرزند معلول نیز ۱۰ میلیون تومان است.

معاون امور توان‌بخشی سازمان بهزیستی با اشاره به ساخت ۱۰۰ هزار مسکن برای خانواده‌های دارای بیش از دو فرزند معلول نیز توضیح داد: ۵۵ هزار واحد منزل مسکونی دیگر نیز در حال ساخت است. به گفته نحوی‌نژاد، تعداد معلولان به بیش از یک میلیون نفر می‌رسد که بر اساس تعداد مسکن‌های ساخته شده یا در دست ساخت، بیش از ۸۰ درصد این افراد پشت نوبت دریافت مسکن هستند. وی با بیان اینکه ساخت این واحدهای مسکونی فرایندی زمانبر است، گفت: نمی‌توان مسکن تمام افراد واجد شرایط را در یک زمان به آنها تحویل داد و به همین دلیل همچنان افرادی پشت نوبت هستند. اگرچه در برخی مناطق مانند مناطق زلزله زده کرمانشاه که با شرایط اضطراری رو به رو بود، مسکن افراد تحت پوشش سازمان بهزیستی در اسرع وقت ساخته و به آنها تحویل داده شد.

گزارش «تعادل» از پارلمان شهری پایتخت

چشم‌انداز بودجه سال ۹۸ تهران مشخص شد

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

روز گذشته بررسی سیاست‌های اجرایی و الزامات تدوین لایحه بودجه سال ۹۸ شهرداری تهران در دستور کار شورای شهر تهران قرار گرفت که پس از تصویب کلیات، بندهای این طرح نیز بررسی شد و با پیشنهادات برخی اعضا اصلاحات جزییات این طرح به تصویب رسید. هفته گذشته نیز یک فوریت این طرح به تصویب شورای پنجم رسیده بود. افزایش میزان مشارکت جوانان در تصدی پست‌های مدیریتی شهری و تصویب یک فوریت طرح «انتشار اوراق مشارکت ۳۰ هزار میلیارد تومانی حمل و نقل شهری» از دیگر مصوبات روز گذشته شورای شهر تهران به شمار می‌رود.

علاوه بر این در جریان بررسی جزییات سیاست‌های اجرایی و الزامات تدوین بودجه سال ۹۸ شهرداری پیشنهادهای برخی اعضای شورا از جمله محمدسالاری مبنی بر «هدفمند شدن بودجه سرمایه‌ای شهر توسط شهرداری تهران» و نیز پیشنهاد محمودمیرلوحی در خصوص «الزام شهرداری تهران به تحقق ۴۰ درصدی درآمدهای پایدار در سال ۹۸» تصویب شد.

به گزارش «تعادل»، شورای شهر تهران از سال ۸۶ تاکنون، سیاست‌های راهبردی و الزامات کلان را که معتقد بوده بودجه باید بر اساس آن مشخص شود، در قالب مصوبه تصویب می‌کرده است. پس از تدوین این سیاست‌ها، شهرداری موظف است راهبردها و سیاست‌های اجرایی و اصول کلی بودجه را بر اساس سیاست‌های مصوب پیش ببرد. در واقع طی سنوات گذشته هر سال سیاست‌های کلی از حیث محتوا و ساختار توسط اعضای شورا در دوره‌های پیشین به تصویب رسیده و بر همین اساس شهرداری تهران الزام داشته تا بودجه‌ای که برای سنوات مختلف اعلام می‌کند در چارچوب آن، بودجه خود را ارایه کند. بر اساس قانون، شهرداری تا آخر دی ماه باید بودجه پیشنهادی سال ۹۸ را به شورای شهر ارایه کند که تدوین آن آغاز شده است.

هفته گذشته، مجید فراهانی رییس کمیته برنامه و بودجه شورا در هنگام تشریح یک فوریت طرح سیاست‌های اجرایی و الزامات تدوین بودجه سال ۹۸ شهرداری تهران عنوان کرده بود: مراحل اولیه کار آغاز شده و ما باید هرچه سریع‌تر این سند را تصویب کنیم و به شهرداری بدهیم تا بتوانند مواردی را که مد نظر شوراست در تدوین بودجه لحاظ کنند و آخر دی ماه بودجه ارایه شود.

فراهانی در جلسه روز گذشته نیز به تشریح الزامات و سیاست‌های تدوین بودجه سال ۱۳۹۸ پرداخت. به گفته او مدیریت هزینه، افزایش سرمایه‌گذاری، عدالت در مناطق، توسعه شبکه حمل و نقل، بهداشت اجتماعی و صیانت از باغات از مهم‌ترین الزامات بودجه سال آینده است. همچنین به گفته فراهانی شرایط اقتصادی و نیز تحریم‌ها که منجر به رکود تورمی اقتصاد کشور شده است نیز در بخش مسکن و اقتصاد شهری ملموس بوده و در این طرح مورد توجه قرار گرفته است. فراهانی با بیان اینکه از این منظر پیش‌بینی در خصوص اقتصاد سال آینده حاکی از آن است که رشد منفی اقتصادی از ۱،۵- تا ۳- درصد وجود دارد، تصریح کرد: همچنین تورم ۳۰ تا ۵۰ درصدی نیز از سوی مراکز پژوهشی کشور اعلام شده است. به دلیل آنکه کسری بودجه اجتناب ناپذیر را در بخش عمومی خواهیم داشت از این رو، مهم‌ترین بخش کار حاکمیت و انضباط مالی و شفافیت، تدوین بودجه خواهد بود. چرا که تغییر نگاه شورای شهر و لزوم پیشرفت‌های تحول آفرین مبتنی بر مدیریت هزینه و افزایش سرمایه‌گذاری است.

این عضو شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به بخش‌های مهم سیاست‌های بودجه سال آینده گفت: در بخش مصارف تاکید جدی بر مدیریت هزینه، کنترل هزینه، به خصوص در بخش شرکت‌ها، سازمان‌ها، مناطق و تشکیل ستادی برای این موضوع و همچنین جلوگیری از کسری بودجه مورد انتظار خواهد بود.

وی تاکید کرد: برآورد ما در سال آینده این است که اگر بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ را اجرایی کنیم با تورم مورد انتظار رقم بودجه از ۱۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد به ۲۲ هزار و ۴۲۰ میلیارد تومان خواهد رسید و به همین دلیل در خوش‌بینانه‌ترین حالت منابع ما تنها کفاف ۱۷ هزار میلیارد را خواهد داشت. به همین دلیل مسائلی مطرح بوده که در بخش سرمایه‌گذاری باید مورد توجه قرار بگیرد و الزامات آن نیز دیده شود.

◀ توسعه حمل و نقل عمومی

او با بیان اینکه مساله عدالت در توزیع متوازن در مناطق و محلات از جمله الزاماتی است که از سوی شورا برای کاهش فاصله شمال و جنوب دیده شده است، عنوان کرد: همچنین معتقدیم جهت‌گیری بودجه باید به سمت موضوعاتی نظیر ترافیک و توسعه شبکه حمل و نقل عمومی باشد، در این راستا مهم‌ترین چشم‌انداز بودجه سال آینده باید تاکید بر این مهم باشد. به گفته فراهانی با توجه به بحث زلزله و تاب آوری تهران این موضوع نیز باید در بودجه مورد تاکید قرار گیرد. صیانت و حفاظت از باغات و توسعه فضای سبز با توجه به کمبود سرانه‌های فضای سبز در اکثر مناطق، حفاظت از بافت تاریخی و ساماندهی سیما و منظر شهری، بحث سلامت اجتماعی، سبک زندگی و بهداشت روانی از جمله مهم‌ترین مسائلی است که نیاز است در بودجه سال آینده مورد توجه قرار گیرد. ما بر اساس سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باید پروژه‌ها را اجرا کنیم. استفاده از اوراق مشارکت و در نهایت پیگیری طلبی که از سال‌های گذشته از دولت داریم در بودجه دیده شده است.

سکینه اشرفی، معاون توسعه و برنامه‌ریزی شهرداری تهران نیز در خصوص پیشنهاد مجید فراهانی عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورا، برای تصویب الزامات و سیاست‌های کلی بودجه سال ۹۸ اظهار کرد: بودجه فرآیند اجرایی کردن برنامه بلندمدت است؛ تصویب جداگانه سیاست‌ها و الزامات بودجه‌ای به معنای این است که هم یک برنامه کلان تصویب کنیم و هم سیاست‌های بودجه را بطور موازی مشخص کنیم که اقدام پسندیده‌ای نیست.

اشرفی ادامه داد: شاید باید ابتدا بر این مبنا بحث کرد که بودجه ۹۸ قرار است سیاست‌های برنامه دوم باشد یا قرار است که مطابق با لایحه برنامه سوم تدوین شود؛ اگر قرار است برنامه سوم را به زودی تصویب کنیم، مجبوریم که پس از تصویب برنامه، در سیاست‌های بودجه‌ای نیز بازنگری کنیم و مطابق با برنامه آن را هماهنگ کنیم. بودجه یک برش یکساله از برنامه‌ای است که قرار است در طول پنج‌سال اجرایی شود؛ نمی‌توانیم موضوعاتی را در بودجه احصاء کنیم که ماهیت برنامه‌ای و بلندمدت دارد.

معاون شهردار تهران، با اشاره به اینکه چهار موضوع تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، بافت تاریخی، حمل و نقل همگانی و آلودگی هوا، موضوعات اساسی و خاص پیش‌روی شهرداری در برنامه سوم توسعه شهر تهران است، تاکید کرد: در الزامات و سیاست‌های پیشنهادی برای بودجه سال آینده نیز همین چهار بحث مورد تاکید قرار گرفته که این موضوعات در ماده ۲ لایحه پیشنهادی برنامه سوم توسعه شهر تهران نیز آمده است؛ بنابراین انتظار این نیست که حوزه برنامه‌ای را وارد بودجه کنیم، بلکه باید خط مشی‌های برنامه‌ای را در بودجه ۹۸ لحاظ کنیم.

◀ بودجه سرمایه‌ای شهر هدفمند شود

بعد از تشریح الزامات بودجه توسط فراهانی اعضای شورا نظرات و پیشنهادات خود را در این خصوص مطرح کردند که بعضی از آنها پس از رای‌گیری تصویب و به طرح اضافه شد. از جمله پیشنهاد محمدسالاری رییس کمیسیون معماری و شهرسازی مبنی بر هدفمند شدن بودجه سرمایه‌ای شهر توسط شهرداری تهران که با ۱۶ رای موافق و ۲ رای مخالف به تصویب رسید.

سالاری در توضیح پیشنهاد خود گفت: شهرداری تهران موظف است با توجه به محدودیت‌های تامین منابع درآمدی نسبت به هدفمند کردن شیوه بودجه‌ریزی به نحوی که بخش عمده بودجه سرمایه‌ای در راستای تحقق یافتن ماموریت‌های اولویت‌دار شهر تهران نظیر توسعه حمل و نقل عمومی جهت کاهش ترافیک و آلودگی هوا یا نوسازی و بازآفرینی شهر تهران جهت افزایش تاب آوری شهر است، اقدام کند. لذا نیاز است که این موارد به این طرح اضافه شود.

به گفته وی، بودجه سال گذشته شهرداری تهران ۱۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بود که ۱۰ هزار میلیارد آن صرف نگهداشت شهر و حقوق و مزایا شد و از ۷۵۰۰ میلیارد باقیمانده حدود ۲۰۰۰ میلیارد به گونه‌ای دارای رویکرد نگهداشت است و تنها حدود ۶۰۰۰ میلیارد تومان به عنوان سرمایه واقعی باقی می‌ماند.

وی ادامه داد: در دوره‌های مدیریت شهری گذشته تامین درآمد لازم برای ماموریت‌های بزرگ مقیاس مانند اتوبان‌ها، بزرگراه‌ها و ... از محل تبصره‌ها و تهاتر املاک و اراضی و بعضا فاینانس تامین می‌شد. اکنون این ۶۰۰۰ میلیارد تومان در بودجه سال گذشته از ۱۰ میلیون تومان تا ۱۰۰ میلیارد تومان بین ماموریت‌هایی پخش شده که هیچ خروجی ندارند. ضمن اینکه ما سازمان‌ها و شرکت‌هایی ایجاد کردیم و به آنها بودجه می‌دهیم که نه تنها وجودشان به نفع شهر نیست که باید جمع‌آوری هم بشوند.

رییس کمیسیون شهرداری و معماری شورای شهر تهران تاکید کرد: بودجه سال گذشته استراتژیک و هدفمند نبود و این ۶۰۰۰ میلیارد تومان باید در چند ماموریت محدود و اولویت‌دار مانند توسعه حمل و نقل عمومی و کاهش آلودگی هوا و ترافیک، افزایش تاب‌آوری و بافت‌های فرسوده هزینه می‌شد، اما اکنون این بودجه پراکنده شده و مجموعه‌ای از مدیران هم برای این بودجه پروژه‌هایی تعریف می‌کنند که در افزایش کیفیت زندگی مردم هیچ تاثیری ندارد. بنابراین تقاضا می‌کنم این بودجه هدفمند و برای چند ماموریت اولویت‌دار هزینه شود.

◀ تحقق ۴۰ درصدی درآمد پایدار شهرداری

پیشنهاد دیگری که در ارتباط با این طرح به تصویب رسید مربوط به سید محمود میرلوحی عضو کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص الزام شهرداری تهران به تحقق ۴۰ درصدی درآمدهای پایدار در سال ۹۸ بود.

میرلوحی درباره این طرح توضیح داد: در سال ۹۵ میزان درآمدهای پایدار در شهرداری تهران زیر ۲۰ درصد بود که از نیمه سال ۹۶ تا نیمه سال ۹۷ این میزان از ۳۰ درصد نیز عبور کرده است. موضوعاتی همچون پسماند و پارکینگ‌های حاشیه‌ای به محل‌هایی که می‌تواند موجب خلق منابع شود. بنابراین تحقق ۴۰ درصد درآمد پایدار در شهرداری غیرواقعی نیست و این موضوع در کمیسیون برنامه و بودجه نیز مطرح شده و مورد موافقت قرار گرفته است. در نهایت این پیشنهاد با ۱۲ رای موافق و ۵ رای مخالف به تصویب رسید.

◀ الزام به ارایه قیمت تمام شده خدمات

با رای اعضای شورای شهر تهران شهرداری تهران ملزم به ارایه قیمت تمام شده خدمات در بودجه سال ۹۸ شد. بهاره آروین نیز در جریان بررسی جزییات طرح سیاست‌های تدوین بودجه سال ۹۸ شهرداری تهران پیشنهاد ارایه قیمت تمام شده خدمات شهرداری تهران را ارایه کرد.

او در این باره توضیح داد: با ارایه این اطلاعات شورا می‌تواند میزان دریافتی از بودجه و دریافتی از مردم بابت انجام هر خدمت را شناسایی می‌کند. مجید فراهانی در مخالفت با این پیشنهاد به مصوبه مرتبط با آن در شورای سوم شهر تهران اشاره کرد و اظهار داشت: مساله قیمت تمام شده کار گسترده‌ای است و اگر در ظرف زمانی ۲ ماه در دستور کار شهرداری قرار گیرد می‌توان آن را تکلیفی خارج از ظرفیت شهرداری به شمار آورد. میرلوحی در موافقت با این پیشنهاد گفت: البته این کار سختی است ولی خوب است که آن را شروع کنیم. وی اظهار داشت: این چه اشکالی دارد که به مردم بگوییم که هر خدمت چه میزان هزینه در برداشته و حتی این اطلاع‌رسانی مفید هم هست. اشرفی، معاون برنامه‌ریزی شهردار تهران در همین خصوص گفت: بودجه‌ریزی بر اساس عملکرد در حدود ۵ سال است که در دستور کار قرار گرفته است و در سال‌های ۹۱ و ۹۲ یک منطقه در شهرداری برای انجام آزمایشی این کار مورد آماده‌سازی قرار گرفت. هم‌اکنون در کشور در حدود ۲۰ درصد از این هدف محقق شده است ضمن اینکه این هدف فرایندی ۲۰ ساله است و ما نیز در شهرداری نمی‌توانیم به یک‌باره تمامی سیاست‌های بودجه عملکردی را پیاده‌سازی کنیم. در نهایت این پیشنهاد با ۱۳ رای موافق و ۴ رای مخالف به تصویب رسید.

◀ افزایش جوانان در پست‌های مدیریتی

بررسی طرحی که به ارتقای سطح مشارکت جوانان در تصدی پست‌های مدیریتی شهرداری تهران توجه داشت دستور دیگر جلسه روز گذشته شورای شهر تهران بود که با اتفاق کامل آرا به تصویب رسید.

سید حسن رسولی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص این طرح گفت: این طرح که توسط حجت نظری به شورا ارایه شده بود در دستور کار کمیسیون قرار گرفت که مورد موافقت کمیسیون مبنی بر جهت‌گیری مدیریت شهری به استفاده از جوانان بود قرار گرفت. ما با کلیات این طرح موافقیم ضمن اینکه باید این کار ضروری در برنامه سوم توسعه شهر تهران قرار گیرد تا به صورت جدی به آن پرداخته شود. حجت نظری در خصوص نحوه ارایه این طرح به صحن شورای شهر تهران گفت: قرار بود که از کمیسیون به دو شیوه این طرح به صحن پیشنهاد شود که یکی گنجانده شدن در برنامه سوم توسعه و دیگری به عنوان یک طرح مجزا مطرح شود. در نهایت این پیشنهاد با رای قاطع اعضا به تصویب رسید.

◀ طرح «اوراق مشارکت ۳ هزار میلیارد تومانی»

علاوه بر این در جلسه روز گذشته شورای شهر تهران یک فوریت طرح فروش اوراق مشارکت ۳ هزار میلیارد تومانی حمل و نقل عمومی شهر تهران به تصویب رسید. اعضای شورای اسلامی شهر تهران در جلسه آینده در خصوص جزییات فروش اوراق مشارکت تصمیم‌گیری خواهند کرد.

مرکز آمار ایران کارنامه مجوز ساخت در فصل بهار را منتشر کرد

افزایش ۱۲.۴ درصدی پروانه ساختمانی در کشور

اگرچه در فصل بهار سال جاری شاهد جهش چشمگیر قیمت مسکن بودیم اما این موضوع در صدور پروانه‌های ساختمانی اثر منفی نداشته و حتی رشد صدور پروانه‌ها را هم به همراه داشته است، طبق اعلام مرکز آمار، در فصل بهار ۹۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل، تعداد پروانه‌های ساختمانی صادر شده در کشور ۱۲.۴ درصد و در تهران ۳۱.۶ درصد افزایش یافته است.

به گزارش فارس، مرکز آمار ایران اعلام کرد که بررسی نتایج طرح گردآوری اطلاعات پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های کشور در فصل بهار سال ۹۷ نشان می‌دهد: در فصل بهار سال ۱۳۹۷، تعداد ۱۹ هزار و ۶۵۹ واحد مسکونی در پروانه‌های صادر شده برای احداث ساختمان از سوی شهرداری تهران، پیش‌بینی شده است که نسبت به فصل گذشته حدود ۳۰،۱ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۳۱،۶ درصد افزایش داشته است.

متوسط تعداد واحد مسکونی برای هر یک از این پروانه‌های احداث ساختمان ۶،۴ واحد بوده است.

همچنین تعداد ۳۰۵۵ پروانه احداث ساختمان توسط شهرداری تهران در فصل بهار ۱۳۹۷ صادر شده است که نسبت به فصل گذشته حدود ۴۲،۱ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته حدود ۳۴،۴ درصد افزایش داشته است. مجموع مساحت زیربنا در پروانه‌های احداث ساختمان صادر شده از سوی شهرداری تهران در فصل بهار ۹۷، ۳ میلیون و ۵۳۷ هزار متر مربع بوده است که نسبت به فصل گذشته حدود ۲۹،۲ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته حدود ۳۲،۳ درصد افزایش داشته است و متوسط مساحت زیربنای این دسته از پروانه‌ها در دوره مورد بررسی حدود ۱۱۵۸ متر مربع بوده است.

◀ سایر شهرهای کشور

افزایش صدور پروانه‌های ساختمانی به تهران محدود نمی‌شود، در فصل بهار سال ۹۷، تعداد ۹۰ هزار و ۶۶۷ واحد مسکونی در پروانه‌های صادر شده برای احداث ساختمان از سوی شهرداری‌های کشور پیش‌بینی شده است که نسبت به فصل گذشته حدود ۲ درصد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال گذشته حدود ۱۲،۴ درصد افزایش داشته است، متوسط تعداد واحد مسکونی در هر پروانه احداث ساختمان ۲،۶ واحد بوده است.

تعداد ۳۴ هزار و ۲۷۸ پروانه احداث ساختمان توسط شهرداری‌های کشور در فصل بهار ۱۳۹۷ صادر شده است که نسبت به فصل گذشته حدود ۱۰،۴ درصد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۱۳،۱ درصد افزایش داشته است.

مجموع مساحت زیربنا در پروانه‌های صادر شده برای احداث ساختمان در فصل بهار ۱۳۹۷ حدود ۱۷ هزار و ۴۳۸ هزار متر مربع بوده است که نسبت به فصل گذشته ۰،۹ درصد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال گذشته حدود ۲۰،۰ درصد افزایش داشته است، ناگفته نماند که متوسط مساحت زیربنا در این پروانه‌ها ۵۰۹ متر مربع بوده است.

وزیر راه و شهرسازی مطرح کرد

تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای لاستیک

وزیر راه و شهرسازی در مراسم افتتاحیه سومین نمایشگاه بین‌المللی حمل و نقل و صنایع وابسته با اشاره به اینکه بانک مرکزی به وارد کننده لاستیک ارز اختصاص داده است، گفت: دولت از تولید کننده لاستیک حمایت کرد تا لاستیک با سرعت بالاتری به دست راننده‌ها و کامیون‌داران برسد. به گزارش فارس، محمد اسلامی افزود: مقرر شد لاستیک و مواد اولیه آن در زمره کالای اساسی قرار گیرد و ارز ۴۲۰۰ تومانی به آن اختصاص یابد. وزیر راه و شهرسازی اضافه کرد: لاستیک‌ها در صورت پیمایش ناوگان، دارا بودن تن کیلومتر و اجرای حمل بار به ناوگان تعلق می‌گیرد. اسلامی گفت: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای لاستیک را بر اساس سهمیه‌ای که وزارت صنعت، معدن و تجارت به این سازمان اختصاص می‌دهد بین رانندگان توزیع می‌کند. او با اشاره به اینکه محصولات عرضه شده در سومین از محل ظرفیت‌های داخلی است، اظهار کرد: توجه به صنایع داخلی برای پیشبرد حوزه حمل و نقل بیشتر مورد توجه خواهد بود و دولت سال جاری و سال‌های آتی بیشتر از حمل و نقل حمایت می‌کند.

اسلامی ادامه داد: باید بتوان ناوگان را به صورت متوازن توسعه داد که این در حوزه‌های ریلی، هوایی، جاده‌ای و دریایی است.

او افزود: در این نمایشگاه بخش خصوصی تولید کننده و مصرف کننده حضور دارند و با هم مذاکره می‌کنند، دولت هم از این مذاکرات و خریدها حمایت می‌کند. وزیر راه و شهرسازی اضافه کرد: برای تخصیص منابع از محل تسهیلات پیش‌بینی شده هم برای تولید کننده و هم برای مصرف کننده مواردی اختصاص می‌یابد. اسلامی تصریح کرد: در شرایط کنونی و با توجه به تحریم‌ها نیاز داریم کیفیت تولیدات داخل را برای مصرف کننده و مردم ارتقاء دهیم.

او همچنین به مشکلات رانندگان کامیون اشاره کرد و گفت: مسائل بیمه‌ای آنها را پیگیری کردیم و قرار است با کمک تشکل‌های صنفی راننده‌ها بقیه اقلام لازم برای راننده‌ها هم به سرعت تأمین شود.

◀ رونمایی از طرح جامع منظر راه‌ها

طرح جامع منظر راه‌های کشور هم در سومین نمایشگاه بین‌المللی حمل و نقل کشور در پنج جلد رونمایی شد. در این طرح که با همکاری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل شرکت بازآفرینی شهری و دانشگاه شهید بهشتی تهران آماده شده، پوشش گیاهی منظر راه و زیباسازی راه‌های کشور و ضوابط اجرایی آن مشخص شده است. ناگفته نماند که رونمایی از لکوموتیو مانوری حامل موتور ملی دیزلی ایران که با استفاده از توانمندی‌های داخلی طراحی و ساخته شده است، از دیگر حاشیه‌های نمایشگاه حمل و نقل بود. این نمایشگاه شامل بخش‌های متنوعی از صنایع و حوزه‌های مرتبط با حمل و نقل زمینی (راه‌آهن و جاده‌ای)، دریایی، هوایی و عملیات حمل و نقل، راهسازی، راهداری و صنایع وابسته است و بیش از ۲۰۰ شرکت فعال و معتبر در حوزه‌های حمل و نقل، خودروهای سبک و سنگین، حمل و نقل هوشمند، راهسازی، قیر و آسفالت، مجلات، پیمانکاران، مهندسین مشاور، تجهیزات ایمنی راه‌ها، نشریات و استارت‌آپ‌های حوزه حمل و نقل در سومین نمایشگاه بین‌المللی حمل و نقل و صنایع وابسته مشارکت دارند.

ایرانشهر

◀ برآورد اولیه از سرعت رشد قیمت مسکن در آذرماه

آمار منتشر شده از سوی سامانه اطلاعات املاک نشان می‌دهد که از ۲۴ روز ابتدای آذرماه قیمت هر متر مربع مسکن در شهر تهران با افت سرعت رشد ماهیانه، به ۹ میلیون و ۲۹۹ هزار تومان رسیده که نسبت به ماه قبل و مشابه سال قبل به ترتیب ۳.۳ و ۸۸ درصد افزایش یافته است. کاهش سرعت رشد ماهیانه قیمت مسکن طی آذرماه در حالی است که بر اساس معیارهای همین سامانه رشد قیمت مسکن پایتخت در آبان ماه ۵.۶ درصد بوده و در آذرماه سرعت رشد آن ۲.۳ درصد کاهش یافته است. آبان ماه امسال این ارقام بر اساس داده‌های همین سامانه به ترتیب ۵.۶ و ۸۷ درصد بوده است و در مهرماه هم شاخص قیمت هر متر مربع مسکن شهر تهران ۸ میلیون و ۵۲۰ هزار تومان بود، بنابراین معادلات از افت ۶۹ درصدی سرعت رشد ماهیانه حکایت دارد. چندی پیش مصطفی قلی خسروی، رییس اتحادیه مشاوران املاک از فروکش تلاطم بازار مسکن در ماه‌های پیش رو خبر داده بود.

◀ تعمیر اساسی نخستین هواپیمای برجامی در تحریم

مدیرعامل ایران‌ایر درباره وضعیت هواپیماهای برجامی، گفت: ایرباس ۳۲۱ که نخستین هواپیمای برجامی بود پس از انجام سیکل پروازی به مرحله تعمیرات اساسی رسید که توسط متخصصان داخلی انجام شد. به گزارش فارس، فرزانه شرفبافی اظهار کرد: اورهال (تعمیر اساسی) ایرباس ۳۲۱ در شرایطی انجام شد که تحریم‌های امریکا اعمال شده است، اما توانستیم با ۱۰۰ درصد توان داخلی (اورهال) هواپیما را انجام دهیم. مدیرعامل ایران‌ایر با بیان اینکه اورهال این هواپیما ۱۱ روز به طول انجامید، گفت: البته باید حتماً از کارخانه سازنده برخی موارد اولیه را هماهنگ می‌کردیم که این کارها انجام شد. شرفبافی درباره تأمین قطعات هواپیما در شرایط تحریم تصریح کرد: در مدت زمان برجام و تا ۴ نوامبر، قطعات هواپیما را تحویل گرفتیم. او با بیان اینکه ۶۵ فروند هواپیما در ناوگان ایران‌ایر موجود است، گفت: ۲۶ فروند از این تعداد فعال است که ۱۶ فروند هواپیما برجامی و ۱۰ فروند هواپیمای قبلی است و ۲ فروند هواپیمای دیگر هم به زودی به ناوگان هما افزوده می‌شد که شامل فوکر و ایرباس است. این مقام مسوول تأکید کرد: مهندسی و تعمیرات هما توانمندی بالایی دارد، تعمیرات سنگین و سبک توسط متخصصان کاملا داخلی انجام می‌شود.

◀ تکذیب فروش بخش شمالی پارک جمشیدیه

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری فروش بخش شمالی پارک جمشیدیه را تکذیب کرد. به گزارش ایلنا، علی محمد مختاری، مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز تهران گفت: ساخت و ساز در ارتفاعات بالای ۱۸۰۰ متر ممنوع است و باید تبدیل به فضای سبز شود. وی افزود: بخش شمالی پارک جمشیدیه جزو اراضی ملی است و قابل تصرف و فروش نیست. بر اساس قانون ارتفاعات بالای ۱۸۰۰ متر قابل فروش نیست و قسمت شمالی پارک جمشیدیه نیز در ارتفاعات بالای ۱۸۰۰ متر قرار دارد و باید تبدیل به فضای سبز شود. توسعه فضای سبز را در دامنه جنوبی البرز در دستور کار قرار داده‌ایم و به زودی اقدامات مرتبط انجام می‌شود. مختاری تاکید کرد: هیچ فرد و ارگانی نمی‌تواند در ارتفاعات بالای ۱۸۰۰ متر نسبت به ساخت و ساز یا فروش اراضی اقدام کند.

◀ اختصاص ۱۵۰ میلیارد تومان به مترو پرند

مدیرعامل شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو) با اشاره به ضرورت تکمیل خطوط متروی تهران- پرند در راستای ارایه خدمات به شهروندان تاکید کرد: افزایش سرعت اجرایی در فاز ۳ متروی تهران- پرند با طول ۱۹ کیلومتر در اولویت فعالیت‌های ما قرار دارد. به گزارش ایلنا، علی امام با بیان اینکه خط متروی تهران- پرند شبکه متروی تهران را به فرودگاه امام خمینی(ره) و شهر پرند متصل می‌کند، گفت: فاز اول آن تا شهر آفتاب و همچنین فاز دوم تا فرودگاه امام(ره) به بهره‌برداری رسیده است. وی با اشاره به اینکه فاز سوم این مجموعه به طول ۱۹ کیلومتر در حال اجراست، افزود: بخش ساختمانی این فاز بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و یکی از لاین‌های آن تا نزدیکی پرند ریل گذاری شده است. امام با تاکید بر اینکه به محض تامین اعتبار عملیات اجرایی فاز ۳ به سرعت انجام خواهد شد، تصریح کرد: زمان‌بندی پیش‌بینی شده ۱۲ ماهه بوده است تا شهروندان پرند و شهرهای اطراف بتوانند در ابتدای زمستان سال آینده با مترو به اقصی نقاط تهران دسترسی داشته باشند.

او با بیان اینکه به هیچ وجه قرار نیست خط پرند تعطیل شده یا تکمیل آن به وزارت راه و شهرسازی سپرده شود، گفت: متاسفانه به دلیل عدم تخصیص کافی و به موقع اعتبارات لازم، فعالیت در فاز ۳ اندکی به کندی پیش رفت. به گفته امام تلاش برای جذب حمایت دولت از سوی گروه امور راه و ترابری سازمان برنامه و بودجه، شرکت عمران شهرهای جدید وزارت راه و شهرسازی، معاونت امور عمرانی استانداری تهران، مجلس شورای اسلامی و همچنین شهرداری تهران (شرکت مترو) در حال انجام است. وی ادامه داد: طی جلسات مشترک؛ توافق‌نامه‌هایی به امضا رسیده است تا به موازات تخصیص بودجه به صورت نقد یا اسناد اوراق دولتی، شرکت عمران پرند به نیابت از وزارت راه و شهرسازی از محل تغییر کاربری و تهاتر زمین‌های موجود در شهر پرند جهت تامین مالی بخشی از بودجه تا ۱۵۰ میلیارد تومان در اختیار پیمانکار پروژه قرار دهد. امام بیان کرد: مقدمات و کارهای قانونی مربوط در حال انجام است و به زودی با اولین پرداخت عملیات اجرایی سرعت گرفته و مردم منطقه شاهد سرعت بالا در تکمیل این خط خواهند بود.

اخبار

بسته حمایتی دولت برای ساماندهی بازار خودرو

فارس | معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت خبر داد: بسته حمایتی و ساماندهی بازار خودرو و قطعه‌سازی تدوین شده که به زودی جزییات این بسته اعلام می‌شود. فرشاد مقیمی افزود: محتویات این بسته به خودروسازان کمک می‌کند تا تعهدات خود را در مقابل مردم انجام دهند. او گفت: در این بسته بحث‌های مختلفی از تامین ارز، سرمایه در گردش و وضعیت قطعه‌سازان مطرح شده است. مقیمی در پاسخ به این سوال که با توجه به اینکه خودروسازان چندماهی است که در عمل به تعهدات خود با مشکل مواجهند این بسته چگونه به آنها کمک خواهد کرد، گفت: فعلا جزییات را نمی‌توانم اعلام کنم، اما این بسته مسائل را حل می‌کند.
معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: در حال حاضر در بنادر کشور ۳ هزار کانتینر از قطعات مورد نیاز خودرو وجود دارد و تخصیص ارز برای واردات صورت گرفته، ضمن اینکه مواد اولیه خودروسازان هم موجود است. او با تاکید بر اینکه خودروسازان به تعهداتشان در مقابل مردم عمل خواهند کرد گفت: در صورتی که شراکتی با خودروسازی صورت گرفته باشد که آن خودروساز ایران را ترک کرده باشد، عمل به آن تعهد خودروساز غیر ممکن می‌شود. معاون وزیر صنعت با بیان اینکه البته برای حل این مساله هم راه‌حلی وجود دارد، گفت: خودروساز باید تعهد را از طریق ارایه سبدی از خودروهای جایگزین به مشتری اجرایی کند.

مبادلات بانکی با چین در پیچ و خم مذاکرات

تسنیم | رییس اتاق بازرگانی ایران و چین از سفر سفیر ایران به چین برای رفع مشکلات مبادلات بانکی میان دو کشور خبر داد. اسداله عسگراولادی با اشاره به اینکه با تعاملات صورت گرفته قرار بود مبادلات بانکی فعالان اقتصادی کشور با طرف چینی آغاز شود، اظهار کرد: متأسفانه هنوز این موضوع وارد فاز اجرایی نشده است. رییس اتاق بازرگانی ایران و چین افزود: اخیرا سفیر ایران برای رفع مشکلات بانکی با طرف چینی عازم این کشور شده که امیدوارم طی روزهای آینده خبرهای خوبی در مورد نتایج مثبت مذاکرات منتشر شود. عسگراولادی پیش از این گفته بود که از دوم دسامبر (۱۱ آذرماه) یک بانک چینی تبادلات بانکی خود را با طرف ایرانی آغاز خواهد کرد.

صادرات ۲۲ میلیارد دلاری فرآورده‌های معدنی

شاتا | مدیر کل دفتر توسعه صادرات محصولات صنعتی و معدنی سازمان توسعه تجارت ایران گفت: صادرات کالاهای صنعتی و معدنی شامل محصولات پتروشیمی (به غیر از میعانات گازی) طی ۸ ماهه سال جاری به رقمی بیش از ۲۲ میلیارد دلار رسیده است. مسعود کمالی اردکانی با اعلام این خبر اظهار کرد: مقایسه آمار صادرات محصولات صنعتی و معدنی طی ۸ ماهه منتهی به آبان ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته نشان‌دهنده رشد ارزشی ۲۳ درصدی است. او افزود: در مدت مذکور در گروه محصولات پتروشیمیایی، محصولات پتروشیمی با ۱۰،۳ میلیارد دلار و ۳۲ درصد رشد، محصولات پایه نفتی شامل قیر و روغن‌های صنعتی با ۱،۸ میلیارد دلار و ۱۴ درصد رشد و محصولات شیمیایی و پلیمری نیز با حدود ۱،۴ میلیارد دلار صادرات، ۴۰ درصد رشد را نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجربه کرده‌اند.
کمالی اردکانی در خصوص صادرات کالاهای گروه معدن گفت: مواد معدنی و صنایع فلزی شامل سنگ آهن، فولاد، فلزات رنگین و لوله و پروفیل با ۴،۴ میلیارد دلار صادرات، بیش از ۹ درصد رشد داشته و همچنین صادرات صنایع غیر فلزی شامل سیمان، کاشی، سنگ‌های تزئینی و دیگر اقلام این گروه نیز با ۱،۴ میلیارد دلار صادرات، رشد ۱۶ درصدی را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهند. مدیر کل دفتر توسعه صادرات محصولات صنعتی و معدنی، ضمن اشاره به رشد صادرات محصولات لوازم خانگی اظهار داشت: صادرات لوازم خانگی انرژی بر و غیر انرژی بر به ارزش ۳۶۰ میلیون دلار با ۲۲ درصد رشد همراه بوده است.

«اطلس پیچیدگی اقتصادی» رونمایی می‌شود

پایگاه خبری موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی | کتاب اطلس پیچیدگی اقتصادی قرار است دوشنبه، ۲۶ آذر ماه امسال در موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی رونمایی شود. اطلس پیچیدگی اقتصادی با ترجمه و تالیف بهروز شاهمرادی در شرکت چاپ و نشر بازرگانی به انتشار رسیده است. این کتاب، سعی دارد تا حجم دانش مولدی که هر کشور در اختیار دارد را محاسبه کند. در بخشی از کتاب اطلس پیچیدگی اقتصادی آمده است که روش محاسبه دانش مولد می‌تواند تفاوت هنگفت درآمدی بین کشورهای جهان را محاسبه کند و ظرفیت پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی کشورها را دارا باشد. در واقع، قدرت پیش‌بینی بهتری نسبت به دیگر شاخص‌های مرسوم که سعی در اندازه‌گیری رقابت‌پذیری، حکمرانی و تحصیلات دارند، خواهد داشت. مشارکت اصلی این اطلس، خلق نقشه‌ای است که شباهت محصولات را بر حسب نیازهای دانشی آنها نشان می‌دهد. این نقشه مسیری را فراهم می‌کند که از طریق آن دانش مولد به راحتی قابل انباشت خواهد بود.

فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد در نشست هیات نمایندگان اتاق ایران حضور یافت

بازار ارز به ثبات می‌رسد

گروه تجارت |
وزیر امور اقتصادی و دارایی، صبح روز یکشنبه از ساختمان باب همایون راهی خیابان طالقانی شد تا در جریان تازه‌ترین چالش‌های بخش خصوصی قرار بگیرد. از نگاه پارلمان بخش خصوصی، چند دهه است که شاهد چالش میان بخش‌های مولد با غیرمولدها و غیرمجازها هستیم و همین امر کشور را دچار بیماری حاد چرخش سرمایه به سمت دلالی و واسطه‌گری مالی کرده است. به طوری که بخش‌های غیرمولد و رانت‌خوار، بلای جان اقتصاد شده و تاخیر طولانی در اصلاحات اقتصادی و عدم پیوند میان دولت، نخبگان و فعالان اقتصادی، آن را به یک امر اجتناب‌ناپذیر تبدیل کرده است. اما از منظر بخش خصوصی، تصمیم‌سازان اقتصادی کشور باید به فکر اصلاحاتی از جمله «اصلاحات نظام بانکی، مالیاتی، خصوصی‌سازی، ساختار نظام تصمیم‌گیری اقتصادی، مشورت خواهی از نخبگان و بخش خصوصی واقعی و سالم و مقابله با فعالیت‌های نامولد» برای دستیابی به توسعه اقتصادی باشند؛ چراکه تا زمانی که کشور بهشت غیرمولدان و رانت‌خواران باشد، نمی‌توان امید به اصلاح و بهبود وضعیت موجود داشت. از آن‌سو، وزیر اقتصاد، پس از شنیدن معضلات فعالان اقتصادی، از تعامل دوسویه‌ای سخن گفت که یک ضلع آن ارکان دولت و ضلع دیگرش بخش خصوصی است. او به بخش خصوصی این اطمینان را داد که در تعامل با آنها به روندهای اشتباه تصمیم‌گیری پایان خواهد داد. او در عین حال دو خواسته از فعالان اقتصادی داشت؛ نخست اینکه برای حل هر کدام از این معضلات راهکارهای خود را به دولت پیشنهاد بدهند؛ و دوم اینکه اگر بخشنامه‌ای صادر می‌شود به آن پایبند باشند. در مقابل بخش خصوصی هم باید بداند که در چه ریلی حرکت می‌کند؛ چراکه اگر این ریل پر پیچ و خم و نوسان باشد، او دچار چالش خواهد شد. البته این عضو کابینه این سیگنال را به بخش خصوصی داد که بازار ارز به سمت تعادلی در حال حرکت است.

منشا معضلات کجاست

پارلمان بخش خصوصی روز گذشته در نشست آذر ماه خود، میزبان وزیر اقتصاد بود. از این رو، تولیدکنندگان و تجار فرصت یافتند تا بار دیگر معضلات پیش روی حوزه کاریشان را با تصمیم‌سازان اقتصادی کشور در میان بگذارند. اما رییس پارلمان بخش خصوصی، ضمن تشکر از حضور سکاندار ساختمان باب همایون، ابراز امیدواری کرد که وزیر جدید اقتصاد همان فردی باشد که در دولت جسارت لازم برای اخذ تصمیم‌های سخت برای اصلاح وضعیت اقتصاد را داشته باشد.
غلامحسین شافعی، اما در سخنرانی روز گذشته خود یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های کشور را مساله اقتصاد ملی دانست و گفت: اقتصاد کشور نیازمند یک حرکت جدی و یک کار بزرگ است. مسوولان باید به فکر باشند و خودشان را برای مواجهه با سیاست‌های خصمانه دشمنان آماده کنند. به گفته او، صحنه اقتصاد کشور سال‌هاست که شاهد کشمکش میان صنعتگران، تولیدکنندگان، صادرکنندگان و بخش‌های غیرمولد اقتصادی است و ده‌ها سال است که کشور درگیر بیماری حاد چرخش سرمایه‌ها به بخش دلالی و واسطه‌گری مالی و بخش زمین و مستغلات است.
بنابه اظهارات او، مستندات موجود هم در این باره نشان می‌دهد، هم پیش از انقلاب و هم پس از آن، این دو بخش همواره به عنوان رقیبی بسیار سرسخت برای بخش‌های تولیدی و صنعتی و صادراتی در کشور مطرح بوده و به جز دوره‌های خاص و کوتاه‌مدت، دولت‌های مختلف رویکردهای جدی و حمایت گرایانه‌ای نسبت به بخش‌های تولیدی از خود نشان نداده‌اند. بنابر آمار اعلامی، با توجه به فراهم بودن منابع ارزی به صورت مستقیم از طریق صادرات نفت، گاز، کالا و خدمات به میزان ۱۷۴۲ میلیارد دلار از ابتدای سال ۶۸ تا پایان ۹۶، چرا اقتصاد به چنین وضعیت گرفتار شده است؟ پرسش اینجاست چه کسی باید پاسخگو باشد؟ به گفته شافعی، چون هیچ‌کس پاسخگو نیست این کاروان همچنان به راه خود ادامه می‌دهد. او بر این باور بود که دولتمردان بیشتر از آنکه نگران از دست رفتن ثروت‌های انسانی و فکری جامعه و فرصت‌های از دست رفت تولید واقعی باشند، نگران چگونگی صادرات نفت خام هستند. این در شرایطی است که سرمایه‌های انسانی بسیار مهم و تعیین‌کننده هستند.
به گفته شافعی، هفت دهه از شروع برنامه‌های توسعه گذشته است در حالی که ایران جزو پیشگامان کشورهای دارای برنامه توسعه در کشورهای آسیا بوده است. اما با وجود منابع مستقیم هنگفتی در دسترس کشور بوده، شاخص‌های متعدد اقتصادی نشان از آن دارد که نظام تصمیم‌گیری اقتصادی در بسیاری دوره‌ها ناکارآمد بوده است.
شافعی با بیان اینکه گسست عمیق میان دیوان‌سالاری دولتی با نخبگان، فعالان اقتصادی و بخش خصوصی واقعی سال‌هاست که در کشور در جریان است، اظهار کرد: عدم مشورت خواهی از بخش خصوصی و صاحبان کسب‌وکارها در مدت مدید همواره یکی از حلقه‌های مفقوده ناکارایی سیاست‌گذاری در کشور بوده که نهایتا به بی‌اعتمادی فعالان اقتصادی در بخش‌های تولیدی و صنعتی انجامیده است. به گفته او، با وجود تاکیدات مقام معظم رهبری در سخنرانی ۷ شهریورماه در دیدار با هیات دولت بر نظر خواهی از بخش خصوصی، اما از آن زمان تنها برای دو جلسه از اتاق دعوت شده و نظر مشورتی خواستند در حالی که ده‌ها تصمیم اقتصادی در همین مدت اتخاذ شده است.
رییس اتاق ایران با اشاره به اینکه از روند سیاست‌های حمایت گرایانه نباید غافل شد؛ گفت: حمایت‌هایی که بیشتر برآمده از چانه‌زنی‌ها و امتیازگیری‌ها بوده تا برگرفته از برنامه‌های واقعی توسعه اقتصادی در کشور. اما به گفته او، مورد دیگری که در اینجا مغفول مانده، توجه به بحث افزایش توان تولید و رقابت در بازارهای جهانی بوده است که حلقه مفقوده در سیاست‌هاست. رییس اتاق ایران، اما نتایج مهم توسعه را «کاهش بیکاری، رفع فقر و توزیع برابر درآمد» دانست و گفت: بخش‌های غیرمولد و رانت‌خواری مدت‌هاست بلای جان اقتصاد کشور شده و در حال حاضر با تأخیر طولانی اصلاحات اقتصادی و عدم پیوند میان دولت، نخبگان و فعالان اقتصادی به امری اجتناب‌ناپذیر برای کشور تبدیل شده است. اما از نگاه بخش خصوصی، اصلاحاتی از جمله «اصلاحات نظام بانکی، مالیاتی، خصوصی‌سازی، ساختار نظام تصمیم‌گیری اقتصادی، مشورت خواهی از نخبگان و بخش خصوصی واقعی و سالم و مقابله با فعالیت‌های نامولد» برای دستیابی به توسعه اقتصادی لازم است. از این منظر، تصمیم‌گیران اقتصادی کشور اگر امروز واقعا خواهان بهبود وضعیت اشتغال و معیشت مردم هستند باید در پی اجرای برنامه‌ای کامل و اساسی با مشارکت نخبگان و بخش خصوصی واقعی برای توسعه کشور باشند. چراکه تا زمانی که کشور بهشت غیرمولدان و رانت‌خواران باشد، نمی‌توان امید به اصلاح و بهبود وضعیت موجود داشت.
شافعی به موضوع غیرمجازها نیز گریزی زد و گفت: بخشی از نقدینگی جامعه به دلیل پرداخت هزینه موسسات ورشکسته از جیب پرسخاوت و فقرزده جامعه جبران می‌شود. آیا این حق است که کمبود منابع موسسات مالی ورشکسته از کیسه مردم تأمین شود؟ شافعی در این بخش از صحبت‌هایش وزیر اقتصاد را خطاب قرار داد و گفت: تولید کشور به شرایط جدید رسیده است. تولید در حال رقابتی شدن است. صادرات فرصت حضور در بازارها را پیدا کرده اما بسیار دردناک است که ببینیم این فرصت‌های طلایی به راحتی سوزانده می‌شود. او با اشاره به اینکه از فروردین ماه ۹۷ در مجموع مکاتبات زیادی از اتاق ایران با دولت انجام شده، گله مند بود از اینکه حتی برای یکی از آنها هم پاسخی دریافت نکردیم، که امیدواریم با حضور وزیر جدید اقتصاد شاهد یک حرکت متفاوت باشیم.

استمداد وزیر از فعالان اقتصادی در ۷ محور

وزیر اقتصاد که برای چندمین بار راهی خیابان طالقانی شده بود تا با جنس معضلات بخش خصوصی بیشتر آشنا شود، اما خود او خواهان استمداد از بخش خصوصی در هفت محور مهم شد. فرهاد دژپسند، در ابتدای سخنانش یکی اولویت‌های جدی وزارت اقتصاد را گسترش گفت‌وگو با بخش خصوصی دانست. او با بیان اینکه قائل به تعامل با فعالان اقتصادی است، عنوان کرد: این بخش خیلی از موانع برون داد که در دنیا با آن مواجه هستیم را با توانمندی، تجربیات و قابلیتهای خود حل کرده و به یاری دولت می‌شتابد.
وزیر اقتصاد، اما محور نخست سخنان خود را «تعامل با بخش خصوصی در تدوین بخشنامه بازگشت ارز حاصل از صادرات» عنوان کرد و گفت: برخی اعمال نظر بخش خصوصی روی این بخشنامه را به عنوان یک عقب‌نشینی دولت از مواضع خود دانستند، اما آثار آن را در بازار می‌بینیم. بطوریکه شنبه همین هفته، بازار نیما ۶۰ میلیون یورو عرضه داشت. دژپسند در همین حال این خبر را داد که بازار ارز در حال حرکت به سمت یک نرخ تعادلی است؛ چراکه ورود صادرکنندگان برای عرضه ارزشان، به طرف عرضه کمک می‌کند، البته در طرف تقاضا نیز بانک مرکزی سیاست‌هایی را طراحی کرده، که این دو در کنار هم به مدیریت عرضه و تقاضای مصنوعی ارز کمک می‌کند و تعادل را برمی‌گرداند. البته او ترجیح داد، در مورد نرخ ارز کمتر حرف بزند، اما این سیگنال را به فعالان اقتصادی داد که بازار ارز به سمت ثبات در حال حرکت است. بنابه اظهارات او، از آنجایی که صادرات ایران، واردات پایه است، بنابراین اگر ثبات در بازار ارز حاکم شود، از فواید آن همه بهره‌مند می‌شوند. اما وزیر اقتصاد در این میان از بخش خصوصی خواست چنانچه بخشنامه‌ای صادر می‌شود به آن پایبند باشند؛ در مقابل آنها هم باید بدانند که روی چه ریلی در حال حرکت هستند، چراکه اگر این ریل اگر پر پیچ و خم و نوسان باشد نمی‌توان حرکت کرد. این موضوع هم حاصل نمی‌شود؛ مگر با تعامل قوی دوسویه.
محور مهم دیگری که مورد اشاره دژپسند قرار گرفت؛ «جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تاکید بر مزیت‌های استانی» بود. از نگاه این مقام اقتصادی، فعالان اقتصادی سفیران جذب سرمایه‌گذاری خارجی به شمار می‌روند. به عبارتی، اتاق بازرگانی اینجا باید به عنوان پارتنر خود، وارد عمل شده و سرمایه‌گذاران خارجی را به عنوان یک همراه و شریک، به کشور بیاورند. اما سومین محور صحبت‌های دژپسند، به «فضای کسب و کار» اختصاص یافت؛ موضوعی که در این نشست، حسین سلاح‌ورزی نائب رییس اتاق ایران، نسبت به فضای نامساعد کسب و کار در کشور و رتبه ایران در این شاخص در عرصه بین‌المللی هشدار داد. اما وزیر اقتصاد بر این باور بود که فضای کسب و کار بهبود مناسبی پیدا کرده بود، اما عوامل تهدیدکننده کسب و کارها بیشتر بیرونی و خارج از اراده دولت بودند. اما از نگاه این دولتمرد، بخش خصوصی باید نقش مسوولانه و فعال‌تری را در این زمینه ایفا کند. در مقابل دولت هم باید مقررات و قواعد مزاحم را از سر راه بردارد؛ البته بخش خصوصی باید قوانین زاید را به وزارت اقتصاد معرفی کند.
«اصلاح نظام مالیاتی» از دیگر محورها و مطالبات جدی بخش خصوصی بود که هم رییس اتاق ایران و هم برخی از فعالان اقتصادی در حضور وزیر اقتصاد آن خواستار شدند. آنها از اینکه بخش‌های نامولد در اقتصاد همچنان در حال فرار مالیاتی هستند و فشارهای مالیاتی بطور عمده به بخش‌هایی وارد می‌شود که هم مولد بوده و هم شفاف، گله مند بودند. مالیات بر ارزش افزوده هم به گفته فعالان اقتصادی، داستان طولانی دیگری است که هنوز مشخص چه زمانی دولتمردان تصمیم به اصلاح آن خواهند گرفت. دژپسند هم در پاسخ به این مطالبه بخش خصوصی عنوان کرد که بدون توجه به رشد اقتصادی و تداوم سرمایه‌گذاری نمی‌توان در مورد نرخ مالیاتی بحث کرد و باید واقعیت را قبول کرد که نسبت مالیات «تی» به «جی دی پی» بسیار پایین است، اکنون نیز به یک روایتی افرادی که می‌خواهند ما را وادار به افزایش مالیات کنند، با ما در عدد این نسبت اختلاف نظر دارند. این عدد اما کم است؛ اما قرار نیست برای رسیدن به نسبت مطلوب، به مودیان خوش حساب ظلم کنیم. او در همین حال، با بیان اینکه ما معافیت مالیاتی را یک جا الزام قانونی دارد را قبول می‌کنیم؛ گفت: اما فرار مالیاتی و اجتناب مالیاتی قابل قبول نیست. البته وزیر اقتصاد در این بخش هم باز دست به دامان بخش خصوصی شد و از آنها خواست که در شناسایی راه‌های فرار و اجتناب مالیاتی به دولت کمک کنند. این عضو کابینه دولت، با بیان اینکه به دنبال الکترونیکی کردن نظام مالیاتی و استقرار نظام جامع مالیاتی به معنای کامل هستیم، در مورد مالیات آستان قدس رضوی نیز عنوان کرد که کارهایی انجام شده است. از این منظر، فعالان اقتصادی باید شناسنامه داشته باشند. دژپسند البته این امیدواری را بخش خصوصی داد که نرخ مالیات افزایش نیابد.
«خصوصی‌سازی و واگذاری‌ها» محور پنجم سخنان وزیر اقتصاد بود؛ موضوعی که از سوی حسن فروزان فرد، رییس کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری نیز مورد بحث و انتقاد قرار گرفت. اما وزیر اقتصاد در پاسخ به انتقاداتی که نسبت به روند واگذاری‌ها در پارلمان بخش خصوصی عنوان شد، گفت: آنچه وزارت اقتصاد را معرض انتقاد قرار داده، این است که واگذاری‌ها که آن را خصوصی‌سازی نمی‌دانم، تبدیل به یک چالش بزرگ شده است. بنابه اظهارات دژپسند، دامنه واگذاری‌ها فقط شرکت‌های دولتی نیست بلکه شرکت‌های بانکی را نیز شامل می‌شود و اموال و دارایی بانک‌ها نیز مشمول این واگذاری است؛ این حرف یک وزیر نیست، سیاستی است که عالی‌ترین مقام این کشور یعنی مقام معظم رهبری و رییس جمهور تاکید دارند و وزارت اقتصاد به عنوان دستگاه مسوول پای آن ایستاده؛ ما این کار را بدون تبعات فرهنگی و اجتماعی آن را انجام خواهیم داد. به گفته او، بخشی از دارایی‌های بانک‌ها منجمد شده، از این رو، اصرار بر این است که دارایی آنها واگذار شود. جلساتی هم با مدیران عامل بانک‌ها برگزار شده و روی بحث اهلیت هم تمرکز داریم و واگذاری‌ها را به اهل خود صورت خواهیم داد. او در اینجا از بخش خصوصی خواست که به میدان بیاید و کار را به دست بگیرد و دولت را در تدوین روش‌ها کمک کند و بگوید این انتقال چگونه صورت گیرد. او به مساله هفت‌تپه گریزی زد و گفت: بحران هفت تپه هیچ ربطی به واگذاری ندارد ولی همه را به حساب واگذاری می‌گذارند و بحث تحقیق و تفحص از سازمان خصوصی‌سازی نیز در دستور کار قرار گرفته است.
محور بعدی صحبت‌های وزیر اقتصاد حول «واردات غیررسمی و قاچاق» گذشت. دژپسند در این باره هم با استمداد از بخش خصوصی عنوان کرد: هر کالایی که وارد گمرک می‌شود، باید به زودی ترخیص شود و اگر مشکل مابه‌التفاوت و ثبت سفارش داریم، باید حل شود؛ این در حالی است که بخش خصوصی به ما کمک کند که برای کاهش فساد گام برداریم. هفتمین و آخرین محور سخنان این عضو کابینه و دولت در مورد «ارتباط بانکی با چین» بود. بنابه اظهارات وزیر اقتصاد، چین به واسطه نگاهی که به ایران دارد، می‌طلبد که دولت با بخش خصوصی و اتاق بازرگانی ایران و چین کار را مدیریت کند؛ این در حالی است که فرصتی ایجاد شده که بر اساس آن، بانک «کونلون» چین گام‌های خوبی برداشته و امیدواریم این فرصت را گسترش دهد تا ما هم بتوانیم ارتباط ایران و چین را بهتر از گذشته برقرار سازیم و البته نیاز به کمک بخش خصوصی هم داریم.

در کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران بررسی شد

تعامل بخش خصوصی برای مقابله با قاچاق

تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات آرایشی و بهداشتی در کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران رو به روی هم نشستند تا پیرامون تنظیم نیازهای داخلی بازار محصولات این بخش و تلاش مشترک برای مقابله با ورود تولیدات قاچاق به داخل کشور، گفت‌وگو کرده و راهکارهایی را تبیین کنند. به گزارش پایگاه خبری اتاق تهران، رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران در این نشست با تاکید بر حفظ و توجه انجمن‌های تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات آرایشی و بهداشتی به موضوع منافع ملی، یکی از چالش‌های عمده پیش روی فعالان حوزه تولید و تجارت را صدور بخشنامه‌های متعدد و بعضا متناقض در عرصه کسب و کار عنوان کرد. محمود نجفی عرب اظهار امیدواری کرد: در چنین شرایطی، صاحبان تولید و تجارت در صنعت دارو و محصولات آرایشی و بهداشتی، طی تعامل و همفکری، ضمن حرکت مسیر حفظ منافع ملی، زمینه رشد و تعالی کسب و کار هر دو گروه از فعالان این بخش را فراهم کنند.
همچنین، رییس انجمن واردکنندگان فرآورده‌های بهداشتی، آرایشی و عطریات ایران طی سخنانی، آمار و ارقام مطرح شده در مورد قاچاق محصولات آرایشی و بهداشتی را غیرواقعی دانست و تاکید کرد که این انجمن تا بهمن ماه سال جاری، آمار دقیق و واقعی در این بخش را اعلام خواهد کرد. حمید مقیمی با بیان اینکه این انجمن با واردات محصولاتی که در داخل تولید می‌شود، موافق نیست، افزود: ما با منع واردات مخالف هستیم و معتقدیم محصولاتی که در داخل با کمبود مواجه است، باید واردات شود. سال گذشته، ۳۵۰ میلیون دلار محصولات آرایشی، بهداشتی و عطریات وارد کشور شده است که در برابر میزان کل مصرف رقم قابل توجهی نیست. او با بیان اینکه در سال ۲۰۱۷ یکی از تولیدکنندگان جهانی محصولات آرایشی و بهداشتی با صرف ۲۵۰ هزار دلار، میزان تولید، واردات و قاچاق محصولات این بخش در ایران را به دست آورد، گفت: بر اساس آمار این شرکت مطرح بین‌المللی، میزان مصرف محصولات آرایشی و بهداشتی در ایران طی یک سال، رقمی معادل ۲ میلیارد و ۳۵۸ میلیون دلار است.

کالاهای وارداتی روی خط تولید

بختیار علم‌بیگی، رییس انجمن تولیدکنندگان صنایع شوینده، آرایشی و بهداشتی نیز در این نشست، از انجمن واردکنندگان محصولات این بخش درخواست کرد تا فهرست کالاهایی که در بازار داخل با کمبود مواجه و مصرف‌کننده ایرانی خواهان آن است، در اختیار انجمن تولیدکنندگان قرار دهد تا نسبت به تولید این بخش از کالاها در داخل کشور اقدام شود. از آن‌سو، نایب رییس انجمن تولیدکنندگان صنایع شوینده، آرایشی و بهداشتی نیز حجم بازار محصولات این بخش طی سال گذشته را ۲۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: در حدود نیمی از این میزان، یعنی معادل ۱۰ هزار میلیارد تومان، قاچاق‌پذیر نیست اما بر اساس آمار ستاد مبارزه با قاچاق، حجم قاچاق محصولات آرایشی و بهداشتی به کشور همچنان رقمی بالاست. محمد نیل‌فروشان، سپس افزود: بر اساس آمار انجمن تولیدکنندگان صنایع شوینده، آرایشی و بهداشتی، میزان واردات رسمی و غیررسمی محصولات آرایشی و بهداشتی به کشور سالانه معادل ۲ میلیارد و ۷۰ میلیون دلار است. علیرضا کیانی دیگر عضو این انجمن نیز خاطرنشان کرد که در حال حاضر ۹۵ درصد محصولات آرایشی و بهداشتی مورد نیاز بازار ایران را می‌توان به کمک ۲۵ شرکت تولیدی در داخل تولید کرد.
او سپس خواستار این شد که انجمن واردکنندگان محصولات آرایشی، بهداشتی و عطریات، فهرستی از کالاهایی که برای نیاز بازار داخل باید به کشور وارد شود را در اختیار انجمن تولیدکنندگان قرار دهد تا با تعامل هر دو تشکل این بخش، نسبت به ساماندهی به بازار مصرف داخل اقدام شود. کیانی همچنین خواستار تفاهم دو انجمن برای برآورد و تخمین آمار قاچاق ورودی محصولات آرایشی و بهداشتی به کشور شد. امیر رامهرمزی رمضان‌نژاد، از اداره کل آرایشی و بهداشتی سازمان غذا و دارو نیز در این نشست، بر رصد محل عرضه کالاهای قاچاق تاکید کرد و گفت: با توجه به دستورالعمل‌های سختگیرانه و جرایم سنگین تعیین شده از سوی سازمان غذا و دارو و وزارت بهداشت، داروخانه‌ها نمی‌توانند محل عرضه محصولات آرایشی و بهداشتی قاچاق باشند و باید به دنبال مراکز دیگری که توزیع‌کننده اصلی کالاهای قاچاق هستند، گشت. در پایان این نشست، دو انجمن تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات آرایشی و بهداشتی توافق کردند طی جلسات همفکری، نسبت به تعیین آمار واقعی قاچاق محصولات این بخش اقدام کرده و برای ساماندهی به بازار محصولات داخلی و تعیین فهرست کالاهای قابل تولید در داخل همکاری مستمر داشته باشند

جنبش فراگیر از اروپا و امریکا تا خاورمیانه

تکثیر «جلیقه‌زردها»

گروه جهان |
جنبش جلیقه‌زردها جهانی شده است. فرانسه، بلژیک، مجارستان، اتریش، لهستان، ایتالیا، صربستان کانادا، عراق، لبنان، ترکیه و آفریقای جنوبی از جمله کشورهایی هستند که شهروندان با پوشیدن جلیقه‌زرد و حضور در خیابان، صدای اعتراض‌شان را بلند کرده‌اند. افزایش قیمت سوخت، بالا بودن مالیات، پایین بودن حقوق کارکنان در بخش دولتی و همچنین در بخش خصوصی، کاهش قدرت خرید، کیفیت پایین خدمات عمومی و اجتماعی، حمایت از سیاست‌های ضدمهاجرتی و در برخی کشورها مخالفت با همین سیاست‌ها از جمله دلایل این اعتراض‌هاست. با توجه به ماهیت متنوع و گاه حتی متضاد خواست معترضان، به نظر می‌رسد که «تلاش برای شنیده شدن با توسل به جلیقه‌زرد» وجه مشترک اعتراض‌هایی است که امروز با الهام از فرانسوی‌ها برگزار می‌شود. یورونیوز نوشته، همزمان با پنجمین هفته اعتراض جلیقه‌زردهای فرانسه در پاریس و دیگر شهرهای این کشور، معترضان بلژیکی هم به افزایش قیمت سوخت اعتراض کرده و افزایش قدرت خرید را خواستار شده‌اند. پلیس اعلام کرده که تاکنون بیش از ۴۰۰ تن را در بروکسل بازداشت کرده است. به گزارش اسپوتنیک، بازداشت معترضان در میدانی نزدیک پارلمان اروپایی در بروکسل انجام شده است زمانی که جلیقه‌زردها قصد داشتند تا به سمت مقر اروپایی حرکت کنند که محل سایر نهادهای اروپایی است. این سومین راهپیمایی جلیقه‌زردها در پایتخت بلژیک بوده است. دو تجمع اعتراضی پیشین بدون مجوز بود، در نهایت به زد و خورد با پلیس کشیده شد.

در آلمان هم جلیقه‌زردها که اغلب راستگرایان افراطی هستند در مخالفت با آنگلا مرکل صدراعظم این کشور، به خیابان‌ها آمدند. جلیقه‌زردهای هلندی در تظاهرات خود به افزایش بسیار مهاجرت، به پیمان مراکش در زمینه مهاجرت و نیز سن بازنشستگی اعتراض کردند. آنان همچنین خواستار بهبود بیمه خدمات درمانی شدند. جلیقه‌زردها در بریتانیا در حمایت از برگزیت راهپیمایی کردند. جدایی‌طلبان کاتالان در هیات جلیقه‌زردها فراخوانی برای مسدود کردن این ناحیه در بیست و یکم دسامبر داده‌اند. معترضان در مجارستان به وضع قانون جدیدی در زمینه ساعات اضافه کار که آن را قانون حق برده‌داری می‌خوانند، اعتراض دارند. دامداران لهستانی خواهان کمک مالی دولت برای رویارویی با طاعون خوکی آفریقایی هستند. در صربستان یک نماینده ناسیونالیست در اعتراض به افزایش قیمت بنزین جلیقه‌زرد بر تن کرد و به مجلس رفته است. او گفته خواهان وضع قیمتی معقول و منطقی بر بنزین است. او هشدار داده: «یا به خواست ما توجه می‌کنید یا با جلیقه‌زردها در خیابان‌های بلگراد و صربستان روبرو خواهید شد.»

در اتریش تظاهرات معترضان ماهیتی ضدراستی داشته و علیه سیاست‌های اجتماعی و مهاجرتی است.

دویچه‌وله نوشته، اعتراض‌ها که علیه گردش به راست، نژادپرستی و کاهش خدمات اجتماعی و امور عام‌المنفعه صورت گرفته، از سوی سازمان‌های چپ فراخوانده شده است. معترضان به عنوان مثال، از تصمیم دولت برای ممنوع کردن روسری در دبستان‌ها و کودکستان‌ها انتقاد کرده‌اند. دولت محافظه‌کار سباستیان کورتس صدراعظم اتریش، و معاون او هاینتس کریستیان اشتراخه از حزب راست پوپولیست آزاد، قوانین مهاجرت را سخت‌تر کرده و کمک به خانواده‌های پرفرزند را کاهش داده است.

در ایتالیا هم جلیقه‌زردها معترض سیاست‌های سختگیرانه دولت ایتالیا درباره پناهجویان هستند. آنان خواهان پایان دادن به نژادپرستی و کناره‌گیری ماتئو سالوینی وزیر کشور، هستند. گفته شده، بر روی جلیقه‌های معترضان در ایتالیا نوشته شده: «برای حقوق خود برپا خیز». سازمان‌دهی این راهپیمایی را اتحادیه کارگری «یواس‌بی» و نیز جنبش چپ «قدرت به مردم» بر عهده داشته‌اند. انتقادات در این راهپیمایی به ویژه متوجه ماتئو سالوینی، وزیر کشور ایتالیا بود که در ماه نوامبر سال جاری حکم مربوط به امور مهاجرتی خود را به کرسی نشاند. این حکم دادن اجازه اقامت به‌دلایل انسان‌دوستانه را به‌شدت محدود می‌کند.

در کانادا جلیقه‌زردها در شهرهای مختلف از جمله ادمونتون، تورنتو، وینی‌پگ، هالیفاکس و ساسکاتون در اعتراض به سیاست‌های اوتاوا و پیمان مهاجرتی سازمان ملل به خیابان‌ها آمدند. گفته شده، ده‌ها معترض با تجمع در برابر شورای شهر هالیفاکس از سیاست‌های جاستین ترودو نخست وزیر کانادا و موافقت دولت این کشور با پیمان مهاجرت سازمان ملل به‌شدت انتقاد کردند.

در ترکیه هم احزاب مخالف برای برگزاری اعتراض‌هایی مشابه فرانسه فراخوان داده‌اند. کمال قلیچدار اوغلو رهبر حزب «جمهوری‌خواه خلق» فراخوانی را برای آغاز اعتراض‌ها به‌راه انداخته است. به گزارش اسکای‌نیوز، رجب طیب اردوغان رییس جمهوری ترکیه، در واکنش به این اقدام گفته: «مردم را دعوت می‌کنند تا به خیابان‌ها بیایند، ننگ‌آور است... فکر می‌کنید اینجا پاریس است؟» رجب طیب اردوغان همچنین هشدار داده تمامی کسانی که در ترکیه همانند جلیقه‌زردها دست به اعتراض بزنند، هزینه سنگینی را پرداخت خواهند کرد. جنبش جلیقه‌زردها در عراق، لبنان، سرزمین‌های اشغالی و در آفریقای جنوبی نیز پژواک داشته است. نشریه فرانسوی لیبراسیون با بی‌بدیل، غیرمنتظره، مبهم و به دور از هر برچسب و تعلقات سیاسی خواندن جنبش جلیقه‌زردها نوشته: این جنبش را سه تن، دو راننده کامیون و یک خانم فروشنده لوازم آرایش گیاهی در اینترنت، آغاز کردند. این دو راننده کامیون با هم آشنا و دوست هستند و بدون آشنایی با خانم فروشنده و بدون هماهنگی با او اما با داشتن نقطه اشترکی شعله اعتراض‌ها را روشن کردند. هر سه آنها با افزایش مالیات بر سوخت در فرانسه مخالف بودند. نخستین کسی که از میان آنها به مخالفت برخاست همین خانم فروشنده بود که پریسیلا لودُسکی نام دارد. او در اواخر ماه مه گذشته فراخوانی در اینترنت گذاشت که تا به امروز بیش از یک میلیون نفر آن را امضا کرده‌اند. پیشنهاد فردی دیگر به نام «گیزلن کوتار» مکانیک ۳۶ ساله ساکن ناربُ فرانسه، که اکنون دیگر به فراموشی سپرده شده موجب موفقیت جنبش جلیقه‌زردها و نماد آن شد. او پیشنهاد کرد که رانندگان اتومبیل جلیقه‌زرد شب‌نمای خود را بر داشبورد اتومبیلهایشان بگذارند؛ پیشنهادی که امروز معترضان در اقصی نقاط جهان از راست افراطی گرفته تا چپ افراطی و میانه از آن برای اعلام اعتراض خود به سیاست‌های دولتمردان استفاده می‌کنند.

توافق ۲۰۰ کشور در مذاکرات تغییرات اقلیمی در لهستان

پیمان آب‌وهوایی «پاریس» زنده می‌ماند

گروه جهان |
نمایندگان حدود ۲۰۰ کشور پس از حدود دو هفته مذاکرات فشرده در لهستان درباره نحوه اجرای توافق اقلیمی پاریس، به توافق رسیده‌اند. اگرچه توافق‌های حاصل شده در کنفرانس آب‌وهوایی کاتوویس در لهستان، هیچ تعهد جدیدی برای مقابله با گرمایش کره زمین بر دولت‌های عضو تحمیل نمی‌کند. این در حالی است که تصمیم ایالات متحده که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گازهای گلخانه‌ای در جهان به شمار می‌رود به خروج از توافق پاریس، کار را برای دست‌یابی به اهداف این توافق دشوار ساخته است. بیست و چهارمین نشست تغییرات آب‌وهوایی از چهارم دسامبر در کاتوویس لهستان آغاز شد تا نقشه‌راه اجرای توافق پاریس را تعیین کند. این اجلاس در سطح وزرای امور خارجه ادامه یافت و به دلیل اختلافات بسیار بین اعضا و بن‌بستی که به نظر غیرقابل حل می‌آمد، تمدید شد. اما در نهایت اعضا موفق شدند به توافقی دست یابند که در چارچوب یک کتاب کار چند صد صفحه‌ای به نمایندگان کشورهای حاضر در این نشست تحویل داده شد. اکنون طرف‌های توافق پاریس باید با استفاده از دستورالعمل‌های این کتاب، تعهدات خود را اجرایی کنند.

حتی ایالات متحده هم که قصد دارد از توافق پاریس خارج شود، سند نهایی مذاکرات در لهستان را امضا کرده است. (از نظر قانونی امریکا امکان خروج رسمی از توافق پاریس را تا سال ۲۰۲۰ ندارد و تا آن زمان به شرکت در مذاکرات سالانه تغییرات اقلیمی ادامه خواهد داد.) به نوشته فایننشال تایمز، چین و ایالات متحده و اتحادیه اروپا موفق شدند بر سر یکی سری قوانین درباره چگونگی سنجش و گزارش آلاینده‌ها و اهداف آب‌وهوایی مصالحه و برای کاهش گرمایش جهانی تا کمتر از ۲ درجه سانتی‌گراد تلاش کنند. در این قوانین تمایز بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه در تعهد به کاهش آلاینده‌ها، حذف شده است.

گزارش‌های علمی اخیرا حاکی از آن است که نسل امروز باید برای محافظت از کره زمین، تولید گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهند و گرمایش جهانی را به کمتر از ۲ درجه سانتی‌گراد برسانند که برای این منظور لازم است میزان گاز دی‌اکسید کربن تولیدی در سراسر جهان تا سال ۲۰۳۰ برابر با ۵۰ درصد، کاهش یابد. این در حالی است که دولت‌های جهان در سال ۲۰۱۵ تنها برای کاهش ۱،۵ درجه‌ای کره زمین توافق کرده‌اند و بسیاری از کشورها حتی برای همان منظور هم با مشکلات بسیاری مواجه هستند. با توجه به اینکه توافق نهایی در لهستان قوانین درباره مکانیزم بازار کربن جهانی را شامل نمی‌شود، انتظار می‌رود که دستیابی به اهداف آن با چالش‌های جدی مواجه شود. با این حال، شرکت‌کنندگان در مذاکرات از حصول توافق استقبال کردند. شی ژنهوا مسوول تغییرات اقلیمی چین و معمار توافقنامه پاریس نیز در استقبال از توافق لهستان گفت: «تغییرات آب‌وهوایی بزرگ‌ترین چالش بشریت است و هیچ کشوری توان طفره رفتن از آن را ندارد و این سرنوشتی است که شامل حال همه می‌شود.» او در ادامه توافقنامه را «پیروزی چندجانبه‌گرایی» توصیف کرد.

اولا الوستون وزیر محیط زیست نروژ هم گفت: «اکنون یک کتاب قانون داریم و بالاخره توافق پاریس تکمیل شده است. با این حال، دشوارترین بخش که کاهش گازهای گلخانه‌ای است، همچنان در پیش روست. ما سیستم را داریم، اما کارمان تازه شروع شده است.»

نیویورک تایمز نوشته، طبق توافقی که در نهایت در پی یک جلسه رایزنی شبانه حاصل شد، همه کشورهای جهان (کشورهای امضاکننده) بایستی یک سری استانداردهای واحد برای اندازه‌گیری آلاینده‌ها و گرمایش زمین و ردگیری سیاست‌های اقلیمی خود به کار بندند. به علاوه، در توافق حاصل شده در لهستان از همه کشورها خواسته شده که برنامه‌های خود برای کاهش آلاینده‌ها را تا پیش از دور بعدی گفت‌وگوها در سال ۲۰۲۰ پیش ببرند. از دیگر موارد مطرح شده در این توافق، درخواست از کشورهای ثروتمندتر برای شفاف‌سازی کمک‌هایشان به کشورهای فقیرتر در روند دستیابی به انرژی پاک‌تر و ایجاد مقاومت در برابر فجایع طبیعی است. در این توافق همچنین به روندی اشاره شده که در آن کشورهای درگیر با دستیابی به اهداف کاهش آلودگی می‌توانند برای بازگشت به مسیر درست درخواست کمک کنند.

اگرچه نمایندگان کشورهای شرکت‌کننده در مذاکرات از نتیجه مذاکرات کاتوویس ابراز رضایت کرده‌اند، اما برخی گروه‌های محیط زیستی ناتوانی این توافق را در رسیدگی به نیاز کاهش فوریتی گازهای گلخانه‌ای مورد انتقاد قرار داده‌اند. آلدن میر رییس سیاست‌گذاری اتحادیه دانشمندان نگران گفته که این توافق «یک بخش بسیار کوچک از یک بسته بزرگ» است: «این واکنشی نسبتا ضعیف به آن چیزی است که دانشمندان حدود دو ماه پیش درخواست کرده بودند.» مانوئل پولگار ویدال از رهبران بنیاد بین‌المللی طبیعت هم گفت: «آنچه مشاهده شد این بود که درک درستی از بحران کنونی وجود ندارد.» فعالان و کارشناسان این حوزه هشدار داده‌اند که توافق حاصل شده در لهستان فاقد اهداف یا امید به بهبود اقدامات آب‌وهوایی است و در آن بطور شفاف به موضوعات کلیدی همچون اختصاص بودجه به پروژه‌های اقلیمی در کشورهای در حال توسعه پرداخته نشده است. تولیدات گازهای گلخانه‌ای همچنان در سراسر جهان در حال افزایش است و میلیون‌ها نفر در خطر مواجهه با عواقب آن از خشکسالی‌های شدید گرفته تا سیل و آتش‌سوزی‌ها هستند.

نخست‌وزیر بریتانیا تونی بلر را به کارشکنی متهم کرد

گروه جهان | ترزا می نخست‌وزیر بریتانیا، تونی بلر نخست‌وزیر اسبق این کشور را بابت دعوت به همه‌پرسی دوباره، به کارشکنی در خروج از اتحادیه اروپا و توهین به مردم و مقام نخست‌وزیری متهم کرده و گفته: «اینکه تونی بلر به بروکسل برود و با فراخواندن به همه‌پرسی دوم در مذاکرات جاری کارشکنی کند، توهین به مقامی است که روزی خود او در آن قرار داشت و توهین به مردمی است که او خدمتگزارشان بود.» به گزارش بی‌بی‌سی، تونی بلر جمعه گفته بود که اگر دیگر گزینه‌های برگزیت به جایی نرسد، منطقی این خواهد بود که نمایندگان پارلمان به برگزاری یک همه‌پرسی دوم رای بدهند. او گفته بود: «دلیل اصلی اینکه باید همه‌پرسی دوباره‌ای برگزار کنیم، این است که ۳۰ ماه مذاکره کرده‌ایم و اگر روراست باشیم، می‌بینیم که در این خصوص در وضعیت بحرانی قرار داریم.» با بن‌بست موجود و فقدان حمایت لازم برای تصویب توافق پیشنهادی ترزا می در پارلمان، گروهی از سیاستمداران بریتانیایی که خواهان یک همه‌پرسی دیگر هستند فعالیت‌هایشان را تشدید کرده‌اند. اما ترزا می می‌گوید سیاستمدارانی که می‌خواهند با برگزاری همه‌پرسی دوباره برگزیت را منتفی کنند، به جای منافع ملی به دنبال منافع سیاسی خودشان هستند. ترزا می در ادامه گفته نمایندگان پارلمان نمی‌توانند از تحقق برگزیت شانه خالی کنند و موظفند آنچه را که مردم بریتانیا به آن رای داده‌اند، عملی کنند.

یک وزیر دیگر دولت ترامپ را ترک می‌کند

گروه جهان | دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا اعلام کرد که رایان زینکی وزیر امور اراضی فدرال و پارک‌های ملی تا پایان سال جاری میلادی (دو هفته دیگر)، دولت را ترک می‌کند. ترامپ این خبر را روز شنبه در توییتر اعلام کرد.

به گزارش بی‌بی‌سی، زینکی در ظرف دو سال گذشته با اتهامات مالی متعددی مواجه بوده است که حداقل یک مورد آن توسط واحد بازرسی وزارتخانه وی برای تحقیقات کیفری احتمالی به وزارت دادگستری ارجاع شده است. او روز شنبه در توییتی نوشت که قصد ندارد «هزاران دلار» صرف دفاع از خود در برابر «اتهامات ناروا» بکند و به همین دلیل از سمتش کناره‌گیری می‌کند. رایان زینکی پیشتر هم به علت استفاده از پروازهای اختصاصی پرهزینه به‌شدت مورد انتقاد قرار گرفته بود. بنابر گزارش‌ها، او در یک مورد با پروازی که ۱۲ هزار دلار برای مردم امریکا خرج برداشته، از لاس‌وگاس به مونتانا سفر کرده بود.

رایان زینکی در حالی دولت ترامپ را ترک می‌کند که رییس جمهوری امریکا اخیرا جان کلی، رییس دفتر خود را هم کنار گذاشته است. این ژنرال بازنشسته هم تا پایان سال جاری میلادی کاخ سفید را ترک می‌کند. ترامپ مایک مولوانی مدیر کل سازمان برنامه و بودجه دولت را به عنوان سرپرست موقت دفتر رییس جمهوری معرفی کرده است. طی چند ماه گذشته رسانه‌های امریکا بارها از اختلاف نظر میان جان کلی و کارکنان و مشاوران ارشد کاخ سفید گفته و از استیصال او در نظم بخشیدن به دفتر رییس جمهوری نوشته بودند.

بازگشت نخست‌وزیر مخلوع و پایان بحران سری لانکا

گروه جهان | نخست‌وزیر مخلوع سری لانکا بار دیگر در سمت خود ابقا شد و چند ماه بحران سیاسی در این کشور پایان یافت. به گزارش یورونیوز، رانیل ویکرمسینگه که ۲۶ اکتبر برکنار شده بود، یکشنبه مجددا برای پنجمین بار در برابر رییس جمهوری، مایتریپالا سیریسنا سوگند یاد کرد. رییس جمهوری سری لانکا با برکناری رانیل ویکرمسینگه ۶۹ ساله که او را فردی بسیار فاسد خوانده بود، راهیندا راجاپاکسه را به جایش منصوب کرد. راجاپاکسه ضمن اعلام کناره‌گیری از قدرت، راه را برای برقراری مجدد آرامش در کشور باز کرده بود. در هفته گذشته در پی گفت‌وگوهایی که میان رییس جمهوری و ویکرمسینگه پشت درهای بسته انجام شد، دو سیاستمدار تصمیم گرفتند با حل اختلاف‌های شدید میان خود، بار دیگر برای تشکیل دولت به توافق برسند. جزیره ۲۱ میلیون نفری سری لانکا در جنوب آسیا پس از برکناری ویکرمسینگه درگیر بحران سیاسی، آشوب و هرج و مرج شد. علاوه بر اینها، بحران شدید اقتصادی در نبود دولت، این کشور را به آستانه ورشکستگی و فلج بودجه‌ای رساند. همه این مشکلات شدید باعث شد تا رییس جمهوری سری لانکا مجددا از نخست‌وزیری که خود برکنار کرده بود برای تشکیل دولت دعوت کند. پس از برکناری ویکرمسینگه، رییس جمهوری نتوانست نظر اکثریت مجلس را برای انتخاب جانشین او جلب کند. بنابراین نوامبر با توسل به‌زور تلاش کرد تا مجلس را منحل کند. اما دادگستری تصمیم او برای انحلال مجلس را مخالف قانون اساسی تشخیص داد.

درگیری‌های شدید در حدیده یمن با وجود آتش‌بس

گروه جهان | با وجود اعلام آتش‌بس، درگیری‌های خونبار در بندر حدیده واقع در غرب یمن جنگ‌زده شدت گرفته است. حملات هوایی نیروهای ائتلاف عربی به رهبری عربستان و درگیری آنها با انصارالله یمن تا یکشنبه در حدیده ادامه یافت. خبرگزاری فرانسه به نقل از یک مقام نزدیک به دولت و برخی شهروندان یمنی نوشته، در این درگیری‌ها دست‌کم ۲۹ نفر کشته شده‌اند. این آمار بطور رسمی تایید نشده است. یک شهروند یمنی به خبرگزاری فرانسه گفته تا بامداد یکشنبه همچنان صدای هواپیماهای جنگی بر فراز این شهر و نیز بر فراز شهر دوریهیمی در ۲۰ کیلومتری جنوب حدیده شنیده می‌شد. خبرگزاری سبا متعلق به انصارالله خبر حمله هواپیماهای ائتلاف سعودی را تأیید کرده است. این خبرگزاری همچنین نیروهای هوادار دولت را به بمباران مناطق مسکونی حدیده متهم کرده است. هفته گذشته نمایندگان نیروهای وفادار به دولت قانونی عبدربه منصور هادی و انصارالله به ابتکار سازمان ملل متحد در سوئد به یک توافق آتش‌بس دست یافتند. اما تنها یک روز پس از امضای این توافق‌نامه، درگیری‌های پراکنده گزارش شد. بر اساس توافق‌نامه استکهلم، آتش‌بس باید بلافاصله در حدیده برقرار شود. این مهم‌ترین توافق‌نامه میان گروه‌های درگیر در جنگ یمن از زمان آغاز تنش‌ها در ۲۰۱۴ بوده است. اما از آنجا که اجرای آن از همین آغاز با مشکل روبرو شده، کارشناسان بر این باورند که نیاز به فشارهای خارجی برای عملی کردن چنین توافقی احساس می‌شود. جنگ یمن بیش از ۱۰ هزار کشته بر جای گذاشته و میلیون‌ها نفر را با خطر قحطی روبرو کرده است.

مکزیک طرح نجات و خودکفایی صنعت نفت را اجرایی کرد

گروه جهان | رییس جمهوری مکزیک جزییات طرح دولت را برای خودکفایی و نجات صنعت نفت این کشور اعلام کرده است. به گزارش آسوشیتدپرس، آندرس مانوئل لوپز اوبرادور رییس جمهوری مکزیک، اعلام کرده دولتش با افزایش ۴۵ درصدی تولید نفت خام در شرکت ملی تا پیش از ۲۰۲۵ شرایط نامساعد صنعت نفت مکزیک را بهبود خواهد داد. اوبرادور گفته هدف اصلی افزایش ۲،۴ میلیون بشکه‌ای تولید نفت خام در هر روز است. این در حالی است که تولید نفت خام فعلی این کشور در روز حدود ۱،۶ میلیون بشکه است. اوبرادور که اخیرا به عنوان رییس جمهوری جدید مکزیک سوگند یاد کرده، پیش‌تر از اجرای طرح دولت برای سرمایه‌گذاری ۷۵ میلیارد پزویی (۳،۶۵ میلیارد دلاری) در مسیر تزریق به بخش صنعت نفت این کشور خبر داده بود. شرکت ملی نفت مکزیک در سال‌های اخیر به‌دلیل چالش‌های مختلف نتوانسته بود بودجه مورد نیاز را در اختیار داشته باشد. اوبرادور همچنین ابتکار عمل دولتش برای نجات صنعت نفت مکزیک را طرحی واقع‌بینانه خوانده است. رییس جمهوری جدید مکزیک پیش‌تر اعلام کرده بود دولتش به‌دنبال توقف واردات عظیم سوخت از خارج و همچنین خودکفایی این کشور در صنعت نفت است. مکزیک در سال جاری بطور میانگین روزانه ۵۹۰ هزار بشکه گازوئیل و ۲۳۲ هزار بشکه سوخت دیزلی وارد کرده است. این در حالی است که تولید پالایشگاه‌های داخلی مکزیک بطور چشمگیری کاهش یافته است. واردات گازوئیل خارجی مکزیک تقریبا دو سوم افزایش داشته در حالی که واردات سوخت دیزلی از سال ۲۰۱۳ دو برابر شده است.

دریچه

قانون جدید مهاجرت ژاپن چالش برانگیز است

گروه جهان | چند روز پس از تصویب طرح بازنگری در قانون مهاجرت از سوی مجلس ژاپن، یافته‌های نظرسنجی موسسه گالوپ نشان می‌دهد که این قانون احتمالا رقابت توکیو با سایر کشورهای پیشرفته برای جذب مردم سایر کشورها را با مشکل مواجه می‌کند. طرح بازنگری قانون مهاجرت ژاپن که دولت این کشور به خاطر پیر شدن جمعیت کشور برای حل مشکل کمبود نیروی کار در بخش ساخت‌وساز، کشاورزی و پرستاری و جذب نیروی ماهر و متخصص ارایه کرده قرار است از آوریل ۲۰۱۹ اجرایی شود. روزنامه ژاپن تایمز با استناد به نتایج نظرسنجی گالوپ نوشت، در صورت آزادی تردد جهانی، جمعیت ۱۲۶ میلیون نفری ژاپن در مقایسه با ۱۴۷ درصد رشد کانادا و ۴۶ درصد رشد امریکا، تنها ۱ درصد رشد خواهد داشت. طبق رتبه‌بندی «مرکز جهانی رقابت آی‌ام‌دی»، ژاپن از بین ۶۳ کشوری که از شرایط جذب و استعداد توسعه برخوردار هستند، رتبه ۲۹ را دارد. در این فهرست، تایوان و استونی قبل از ژاپن قرار دارند.

طبق یافته‌های نظرسنجی مرکز تحقیقات پیو نیز کسانی که به ژاپن نقل مکان می‌کنند، انتظار رفتاری دوستانه‌تر در مقایسه با سایر کشورها دارند. طبق این نظرسنجی، تنها ۱۳ درصد پرسش‌شوندگان ژاپنی گفتند که تعداد مهاجران در کشور بسیار زیاد است و ۵۸ درصد معتقدند شمار فعلی مهاجران کافی است و ۲۳ درصد هم گفتند که تعداد مهاجران باید بیشتر شود. این در حالی است که ۳۷ درصد پرسش‌شوندگان بریتانیایی، ۴۱ درصد فرانسوی و ۲۸ درصد مردم کره جنوبی معتقدند که تعداد مهاجران در کشورهایشان بسیار زیاد است. اجرای این قانون جدید که راه را برای گشودن رسمی درهای ژاپن به روی نیروی کار خارجی باز می‌کند، تغییری عمده در سیاست کشوری به شمار می‌رود که اساسا تنها برای افراد مجرب و با مهارت‌های بالا مانند پزشکان، وکلا و معلمان، روادید کار صادر می‌کند. با توجه به اینکه انتظار می‌رود صدها هزار خارجی واجد شرایط گرفتن روادید شوند، دولت ژاپن باید به مدت یکسال کارگاه‌های آموزشی برای کمک به نیروی کار برگزار کند. احزاب مخالف ژاپن از این طرح به خاطر قصور در مشخص کردن مشاغل برای نیروی کار خارجی و دادن آزادی عمل به دولت در تصمیم‌گیری انتقاد کرده‌اند. مخالفان همچنین آمادگی کامل ژاپن برای انجام چنین تغییر بزرگی را زیر سوال برده‌اند.

کوتاه از منطقه

احتمال برکناری ۲ وزیر دولت عراق

یک منبع نزدیک به نخست‌وزیر عراق گفته دو وزیر دولت عادل عبدالمهدی احتمالا به زودی برکنار خواهند شد. به گزارش روسیا الیوم، پس از اینکه گزارشاتی درباره دست داشتن احمد العبیدی وزیر جوانان و ورزش در اقدامات تروریستی منتشر شده اکنون اختلافات سیاسی بالا گرفته و مذاکراتی برای تغییر او وجود دارد. نعیم الربیعی، وزیر ارتباطات نیز احتمالا برکنار شود. گفته شده، پرونده الربیعی مشمول قانون مجازات و عدالت درباره ممانعت از مشارکت اعضای حزب بعث در دولت است. فراکسیون‌هایی که وزیر ورزش و ارتباطات را معرفی کرده‌اند احتمالا مجبور می‌شوند دو وزیر جایگزین معرفی کنند. این در حالی است که هنوز تعدادی از وزرای دولت عبدالمهدی تعیین نشده‌اند.

کشته شدن ۲۰ غیرنظامی در بمباران ولایت کنر

دست‌کم ۲۰ غیرنظامی از جمله ۱۲ کودک بر اثر بمباران هوایی در ولسوالی شیگل ولایت کنر در شرق افغانستان کشته شدند. به گزارش رویترز، هدف بمباران ولسوالی شریف معاویه یکی از رهبران طالبان بوده است. به گزارش سازمان ملل، حملات در ۹ ماه نخست سال جاری ۳۱۳ کشته و ۳۳۶ مجروح در میان غیرنظامیان بر جا گذاشته است؛ رقمی که ۳۹ درصد نسبت به مدت مشابه در سال قبل افزایش یافته است. بر اساس همین گزارش در ۹ ماه نخست سال ۸۰۵۰ غیرنظامی در این کشور کشته یا زخمی شده‌اند.

کمک ۸۳۰ میلیون دلاری عربستان به تونس

نخست وزیر تونس اعلام کرد، عربستان متعهد شده کمک مالی به ارزش ۸۳۰ میلیون دلار به تونس بدهد. به گزارش آناتولی، کمک‌های مالی و سرمایه‌گذاری عربستان شامل ۵۰۰ میلیون دلار برای حمایت از بودجه، ۲۳۰ میلیون دلار برای حمایت مالی از تجارت خارجی و ۱۰۰ میلیون دلار در قالب سرمایه‌گذاری است. گفته شده، رضا شلغوم وزیر بازرگانی تونس، سفری برای بررسی حمایت مالی به عربستان خواهد رفت.

صدور حکم اعدام ۱۵ تروریست در پاکستان

حکم اعدام صادره از سوی دادگاه‌های نظامی پاکستان علیه ۱۵ تروریست، از سوی ژنرال قمر جاوید باجوا فرمانده ارتش، تایید شد و این حکم به زودی اجرا می‌شود. به گزارش ایرنا، این تروریست‌ها به‌دلیل ارتکاب اقدامات تروریستی علیه نظامیان و شهروندان، کمک به بمبگذاران انتحاری در حمله به محل اجتماع مسیحیان در نزدیکی پیشاور، و آتش زدن موسسات آموزشی مجرم شناخته شدند.

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | دوشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۷ | ۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۷۱ | Mon. Dec 17. 2018

تعادل

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روز تاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۰۰ | اذان مغرب: ۱۷:۱۳ | اذان صبح فردا: ۵:۳۸

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

کنسرت «ماکان بند» در تهران

عکس: ایلنا

چهره روز

کنسرت رایگان «شهرام ناظری» در قونیه

شهرام ناظری خواننده شناخته شده موسیقی ایرانی در هفتصد و چهل و پنجمین سالگرد درگذشت مولانا کنسرت رایگانی را در شهر قونیه برگزار کرد. به گزارش خبرگزاری آناتولی، شهرام ناظری خواننده پیشکسوت موسیقی ایرانی در چارچوب گرامیداشت هفتصد و چهل و پنجمین سالگرد درگذشت مولانا با حضور بیش از سه هزار تماشاگر ایرانی، ترکیه‌ای و خارجی در مرکز کنگره سلجوقیان روی صحنه رفت. «بازهوای وطنم»، «اندک اندک»، «آتش در نیستان» و «بشنو از نی حکایت می‌کند» از جمله آثاری بودند که در این کنسرت برای مخاطبان اجرا شد. این اجرای زنده با حمایت اداره فرهنگ و گردشگری شهر قونیه و به صورت مجانی برگزار شد. شهرام ناظری پیش از آغاز کنسرت با اشاره به رایگان بودن این برنامه اظهار کرد که همه ما مهمان مولانا هستیم.

پیش‌بینی اکسپرس روسیه از قهرمانی ایران در جام ملت‌ها

ورزشی

اکسپرس روسیه با معرفی فوتبال و ورزش ایران، پیش‌بینی کرد ایران قهرمان جام ملت‌های آسیا شود. جام ملت‌های آسیا سه هفته دیگر آغاز می‌شود و تیم ملی ایران امیدوار است که بعد از سال‌ها عنوان قهرمانی را به دست بیاورد. در همین رابطه اسپرت اکسپرس نوشت: خیلی‌ها ورزش ایران را با کشتی می‌شناسند. ورزشی تاریخی که از گذشته تا حال محبوب بوده و غلامرضا تختی اسطوره ورزشی مردم محسوب می‌شود. در دهه‌های گذشته وزنه‌برداری با حسین رضازاده و تکواندو با هادی ساعی در ورزش ایران سرآمد شدند. در این بین، فوتبال نیز در ایران علاقه‌مندان زیادی دارد و از تاریخ غنی برخوردار است. تیم ملی فوتبال ایران با سه قهرمانی در جام ملت‌های آسیا توانسته است به عنوان تیمی پرافتخار شناخته شود. ایران همچنین اولین‌بار در سال ۱۹۷۸ به جام جهانی راه یافت.

جایزه ۷۵ هزار دلاری تکواندوکاران ایران

در پایان دومین مرحله رقابت‌های گرنداسلم تکواندو، تکواندوکاران ایران از دو فرصت موجود به یک مدال طلا و یک مدال برنز دست یافتند. در آخرین روز از دومین مرحله رقابت‌های گرنداسلم تکواندو در چین، تکواندوکاران ایران در دو وزن ۵۸- کیلوگرم و ۸۰+ کیلوگرم بخش مردان در این رقابت‌ها حاضر شدند که در پایان، یک مدال طلا و یک مدال برنز به نمایندگان ایران رسید.

به این ترتیب در پایان این رقابت‌ها، سجاد مردانی در فینال وزن ۸۰+ کیلوگرم با «کیو دون این» هوگوپوش کره‌جنوبی رو به رو شد که توانست در مجموع با حساب ۳ بر ۲ مقابل حریف خود به برتری رسیده و با کسب مدال طلا جایزه ۴۹ هزار دلاری را از آن خود کند. فینال این رقابت‌ها به صورت ۵ راندی برگزار شد که نتایج آن به ترتیب راند اول: ۲-۱ ایران، راند دوم: ۶-۲ کره‌جنوبی، راند سوم: ۱-۱، راند چهارم: ۲-۱ کره‌جنوبی، راند پنجم: ۳-۲ ایران و راند طلایی: ۳-۱ ایران است.

مردانی مرحله نیمه‌نهایی به مصاف «ژائو کسیانگ سانگ» هوگوپوش چینی رفت که در مجموع راند شماری با نتیجه ۲ بر صفر به برتری رسید. این

رقابت‌ها به صورت دو راند از سه راند برگزار می‌شود که به این ترتیب مردانی در دو راند پیاپی با نتایج ۶-۱ و ۱۴-۸ حریفش را شکست داده و راهی فینال شد. مردانی برای رسیدن به نیمه‌نهایی «استفن لامبدین» امریکایی را در مرحله یک‌هشتم و «گیل یانگ بیوئن» از کره‌جنوبی را در مرحله یک‌چهارم نهایی شکست داده بود.

دیگر نماینده ایران در مسابقات امروز آرمین هادی‌پور هوگوپوش وزن ۵۸- کیلوگرم بود که در دیدار رده‌بندی مقابل «تای هون کیم» نماینده کره‌جنوبی در مجموع راند شماری ۳ بر ۲ به پیروزی رسیده و مدال برنز را از آن خود کرد. نتایج راندهای این مسابقه در راند اول: ۳-۱ کره‌جنوبی، راند دوم: ۶-۳ کره‌جنوبی، راند سوم: ۱۵-۸ ایران، راند چهارم: ۱-۰ ایران و راند پنجم: ۷-۳ ایران بود. هادی‌پور در این رقابت‌ها پس از یک دور استراحت، در نخستین دیدار «ساوکویهاری رامنارونگ» از تایلند را در مرحله یک‌چهارم شکست داد اما در مرحله نیمه‌نهایی مقابل «جون جانگ» از کره‌جنوبی نتیجه را واگذار کرد تا برای کسب عنوان سومی تلاش کند.

دومین دوره رقابت‌های گرنداسلم اسلم تکواندو طبق قوانین جدید، تا پیش از رقابت‌های رده‌بندی و فینال به صورت ۲ راند از ۳ راند برگزار می‌شد اما در دیدارهای رده‌بندی و فینال به صورت ۳ راند از ۵ راند برگزار شد.

هدایت تکواندوکاران ایران در این رقابت‌ها را سید نعمت خلیفه به عنوان سرمربی بر عهده داشت. به قهرمان این رقابت‌ها ۷۰ هزار دلار (۴۹ هزار دلار برای بازیکن و ۲۱ هزار برای مربی)، نایب‌قهرمان ۲۰ هزار دلار (۱۴ هزار برای بازیکن و ۶ هزار برای مربی) و نفر سوم ۵ هزار دلار (۳۵۰۰ دلار برای بازیکن و ۱۵۰۰ دلار مربی) پاداش تعلق می‌گیرد.

کیوسک

«جنگ سرد» اروپا را فتح کرد

«جنگ سرد» فیلم عاشقانه سیاه و سفید ساخته پاوو پاولیکوفسکی به‌عنوان بهترین فیلم سی ویکمین دوره جوایز فیلم اروپا انتخاب شد. به گزارش سایت جوایز فیلم اروپا، آکادمی فیلم اروپا طی مراسمی که شنبه ۱۵ دسامبر (۲۴ آذر) در شهر سویا کشور اسپانیا برگزار شد، برندگان جوایز فیلم اروپای سال ۲۰۱۸ را اعلام کرد. در این دوره از جوایز فیلم اروپا، فیلم عاشقانه سیاه و سفید «جنگ سرد» به کارگردانی پاوو پاولیکوفسکی که امسال از سوی کشور لهستان به رقابت اسکار نیز فرستاده شده توانست بالاترین جایزه را از آن خود کند. این فیلم در کنار جایزه بهترین فیلم توانست جایزه بهترین کارگردان (پاولیکوفسکی)، بهترین فیلمنامه‌نویس (پاولیکوفسکی)، بهترین بازیگر زن (یوانا کولیگ) و بهترین تدوینگر (یاروسلاو کامینسکی) را نیز بدست آورد. جایزه بهترین بازیگر مرد اروپای سال ۲۰۱۸ را مارچلو فونته برای فیلم «داگمن» از کشور ایتالیا بدست آورد. جایزه بهترین فیلم کوتاه امسال نیز به فیلم کوتاه ۲۰ دقیقه‌ای «سال‌ها» ساخته سارا افگایر محصول مشترک ایتالیا و فرانسه تعلق گرفت. فیلم کوتاه ۲۰ دقیقه‌ای «سال‌ها» ساخته سارا افگایر جایزه بهترین فیلم کوتاه اروپایی را بدست آورد. جایزه بهترین انیمیشن بلند اروپا را انیمیشن «روز دیگر زندگی» به کارگردانی رائول دلافونتس و دامیان ننوف کسب کرد، داستان این انیمیشن اقتباسی از کتابی به همین نام نوشته ریشارد کاپوشینسکی است. انیمیشن ۸۶ دقیقه‌ای «روز دیگر زندگی» جایزه بهترین انیمیشن بلند اروپایی را از آن خود کرد.

آزمایش مخوف روسی فیلم می‌شود

داستان ترسناک «آزمایش خواب شوروی» و تحقیقات سری ارتش سرخ درباره تاثیرات بی‌خوابی بر انسان، دستمایه ساخت یک فیلم ترسناک شده است. به گزارش مووی‌وب، سال‌ها قبل داستان ترسناکی از آزمایش‌های مخوف ارتش شوروی در دهه ۴۰ میلادی با عنوان «آزمایش خواب شوروی» فضای اینترنت را در برگرفت و این ماجرا بعد از آن که در یکی از سایت‌های معروف و فعال در زمینه داستان‌های ترسناک منتشر شد ابعاد گسترده‌تری به خود گرفت. این آزمایش سرّی این طور تعریف می‌شود که در اواخر دهه ۴۰ میلادی گروهی از دانشمندان روس تصمیم می‌گیرند برای تحقیق و بررسی درباره تاثیرات بی‌خوابی بر انسان دست به یک آزمایش نامتعارف بزنند. آنها پنج زندانی را انتخاب کرده و از آنان می‌خواهند در ازای آزادی به مدت ۱۵ روز و در بعضی منابع ۳۰ روز متوالی نخوابند. دانشمندان روس برای بیدار نگه داشتن این پنج زندانی از گازی موسوم به گاز نیکولایف مخلوط با اکسیژن استفاده کردند. این آزمایش در نهایت به ماجراهای وحشتناک و منزجرکننده‌ای ختم می‌شود و طبق داستان، زندانیان پس از گذشت چند روز علایم دیوانگی و در نهایت آدم‌خواری از خود نشان داده و همدیگر را می‌کشند. مانند بسیاری از داستان‌های اینترنتی، ماجرای این آزمایش هم به داستان و افسانه می‌ماند و حقیقت آن هرگز ثابت نشد و مدارک مستندی از آن به دست نیامد، اما گویا این داستان مخوف و افسانه‌ای اقبال بیشتری یافته و قرار است به یک فیلم بلند سینمایی تبدیل شود. کارگردانی این تریلر مهیج و ترسناک با نام احتمالی «سودای نارنجی؛ آزمایش خواب شوروی» بر عهده بری اندرسون است.

بازار هنر

اجرای «سالار عقیلی» با آثاری خاطره‌انگیز

سالار عقیلی خواننده موسیقی ایرانی با همراهی گروه «راز و نیاز» یازدهم بهمن ماه تازه‌ترین کنسرت خود را در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران برگزار می‌کند. سالار عقیلی خواننده موسیقی ایرانی روز یازدهم بهمن ماه سال ۹۷ تازه‌ترین کنسرت خود را در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران برگزار خواهد کرد. در این کنسرت گروه موسیقی «راز و نیاز» که طی سال‌های اخیر با مدیریت سالار عقیلی اداره می‌شود، ضمن اجرای قطعه «چه بگویم» آثار خاطره‌انگیز این خواننده موسیقی ایرانی را به مخاطبان ارایه خواهد داد.

این خواننده که طی ماه‌های اخیر با انتشار تک آهنگ‌های متنوع فعالیت‌های مستمری در عرصه موسیقی داشته روزهای ۲۸ و ۲۹ آذر ماه نیز با همراهی ارکستر «آوای ایران» و گروه موسیقی «راز و نیاز» کنسرتی را در شیراز برگزار می‌کند. در این برنامه از مقام هنری حسین خواجه امیری نیز قدردانی به عمل می‌آید. ضمن اینکه قطعه «همه چشما به ایرانه» با آهنگسازی مهیار فیروزبخت که چندی پیش موزیک ویدیو آن با حضور حسین خواجه امیری منتشر شده بود، در این کنسرت اجرا می‌شود.

کنسرت «چه بگویم» سالار عقیلی ساعت‌های ۱۸:۳۰ و ۲۱:۳۰ روز یازدهم بهمن ماه سال جاری در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران اجرا خواهد شد.

مرگِ طلایی آهوهای هرمز

گالری اعتماد این روزها میزبان نمایشگاهی است که مرگ طلایی آهوهای جزیره هرمز را به نمایش گذاشته و جادویی از این مرگ را به مخاطب نشان می‌دهد.

مرگ آمد و همه را دربر گرفت. هر روز بر تعداد جسدها اضافه می‌شد. به نظر می‌رسید کسی آنها را نمی‌دید و حالا هم نمی‌بیند. این مفهوم بعد به پرسوناژها اضافه شد. چرا که در عزای عمومی افراد یا کور هستند یا می‌خواهند نبینند. انگار جادویی در کار است. این جملات بخشی از صحبت‌های علیرضا معماریانی است. عکاسی که این روزها ۱۶ عکس او با عنوان «عزای عمومی» روی دیوارهای گالری اعتماد جا خوش کرده‌اند. مجموعه عکس‌ها لحظه لحظه مرگ است یا ربطی به وقوع مرگ دارد. حتی اگر بخواهیم نگاه رئال داشته باشیم اینها همه مدهوشند و در آن لحظه نمی‌توانند نگاهی به اطرافشان داشته باشند. انگار جادویی در کار است.

مرد ساز می‌زند تنبور نواز، برزخ است. جفتی نواز عزراییل و گویی لشکر مرگش را آورده و همه‌چیز را از بین می‌برد؛ از آدمی گرفته تا آهو و دریا و سبزی سبز، آخرت زمان فرا رسیده است. مردی سرنا می‌نوازد. او نمادی از اسرافیل است با سوری در دست که مردگان را زنده خواهد کرد. دخترکی در گوشه‌ای نشسته است. بقایای آهوان مرده دورا دور دامنش را فرا گرفته‌اند. سرش با چشمان بسته رو به آسمان است و زنگوله‌ای کنار گوشش، گویی نشانی از امیدی ناشناخته را به او نوید می‌دهد.

همه شخصیت‌های این نمایشگاه با مرگ و حس و حال این حقیقت دست و پنجه نرم می‌کنند. اما در این میان دخترک از وحشت مرگ عرق نکرده است. لرزش را در اندامش حس نمی‌کنیم، شاید امیدی وجود دارد حتی امیدی به عالم پس از مرگ؛ او هم مانند دیگران و آهوان از لشکر مردگان است.

درگیری عکاس با موضوع مرگ آهوها از اسفند ۹۵ شروع شد از زمانی که فصل بارندگی هرمز بود. معماریانی می‌گوید: دو، سه سالی بود که خشکسالی منطقه را در برگرفته بود. اما آن سال باران خوبی بارید. ولی آنتروتوکسمی بیماری است که دام‌ها را درگیر کرد. سازمان محیط زیست توان و بودجه واکسینه کردن آهوها را نداشت.

با آنکه همان سال آهوهای زیادی از بین رفتند، اما اینگونه به نظر می‌رسد که هر چندوقت یک بار با بارش باران زیاد در هرمز این اتفاق رخ می‌دهد. سال‌های اخیر و اتفاقاتش نشان از آن دارد که چه باران ببارد و چه نبارد مرگ، آهوها را دنبال می‌کند.

معماریانی درخصوص آنکه چه شد که به سراغ آهوهای تلف شده رفت، می‌گوید: آهو جدای اینکه در فرهنگ ما تقدس دارد نماد معصومیت هم هست.

این همه آهوی تلف شده، مردم هرمز و نشانه‌های آن مرز و بوم در عکس‌های معماریانی چه ارتباطی با محیط زیست دارند و اینکه چه اتفاقاتی که در آن منطقه در حال وقوع است بماند برای محیط زیستی‌ها اما در یک نمایشگاه هنری که بی‌شک رسالتی هم بر دوش دارد و حرفی برای گفتن، اندیشیدن به موضوع محیط زیست مناطق محروم را به هر بیننده و مسوولی یادآوری می‌کند.

اکران همزمان «جن زیبا» در ایران و ترکیه

فیلم سینمایی جن زیبا به کارگردانی بایرام فضلی و تهیه‌کنندگی مهرداد فرید از پنج دی ماه در سینماهای سراسر کشور اکران می‌شود. مهرداد فرید، تهیه‌کننده فیلم جن زیبا، گفت: فیلم جن زیبا آماده نمایش شده و پروانه نمایش نیز اخذ شده است. براساس برنامه‌ریزی‌ها قرار است از پنجم دی ماه در سینماهای سراسر کشور اکران شود. او با اشاره به اینکه اصلاحات فیلم بسیار اندک بود، گفت: اکران فیلم جن زیبا تقریباً به صورت همزمان در ایران و ترکیه انجام می‌شود و برای نمایش فیلم در ترکیه فیلم را به زبان ترکیه‌ای دوبله کرده‌ایم.

فرید با اشاره به اینکه به دنبال کسب مجوز برای برگزاری مراسم افتتاحیه هستیم، افزود: طی برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته به احتمال فراوان نورگل یشیل چای، بازیگر زن اصلی فیلم، برای مراسم افتتاحیه و همچنین شرکت در اکران به ایران سفر خواهد کرد.

فیلم سینمایی جن زیبا به کارگردانی و فیلمبرداری بایرام فضلی و تهیه‌کنندگی مهرداد فرید با حضور نورگل یشیل چای، فرهاد اصلانی، محرم زینال زاده، لیلا زارع، لیلا موسوی، علی جعفری، میثم پویان‌فر و غزل فرید ساخته شده است. این فیلم محصول مشترک ایران و ترکیه است و شرکت آلتینای ترکیه به عنوان سرمایه‌گذار و تهیه‌کننده ترکیه‌ای در این فیلم حضور دارد.

میراث‌نامه

کاروانسراهای دوقلو که چهار قرن با هم فاصله دارند

دو کاروانسرا یا رباط تاریخی به نام «رباط سنگی انوشیروانی» و «کاروانسرای شاه عباسی» در منطقه آهوان وجود دارد. زمان ساخت کاروانسرای سنگی (رباط انوشیروانی) به سال‌های ۴۲۰ تا ۴۲۱ هجری قمری و ساخت کاروانسرای آجری (شاه عباسی) به سال ۱۰۹۷ هجری قمری در دوره صفویه برمی‌گردد. کاروانسرای شاه عباسی آهوان مربوط به دوره صفوی است و در ۳۶ کیلومتری سمنان، در مسیر جاده سمنان به دامغان واقع شده و این اثر در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۵۶ با شماره ثبت ۱۳۷۳ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

کاروانسرای سنگی آهوان نیز در منطقه سردسیر آهوان در ۴۲ کیلومتری خاور شهر سمنان قرار گرفته است. ساختمان این کاروانسرا از سنگ و ملات ساروج است. این کاروانسرا در قرن پنجم هجری ساخته شده است. در نزدیکی این بنا، کاروانسرای شاه‌عباسی آهوان نیز قرار دارد که در زمان صفویه در کنار کاروانسرای قدیمی ساخته شده است. گمان می‌رود که این کاروانسرا از ساختمان‌های دارای اهمیت بوده و گونه ساختمان و آثار موجود، دیرینگی آن را تأیید می‌کند. اکنون از ساختمان این کاروانسرا فقط دیوارهای اطراف و قسمتی از دالان ورودی بزرگ جلو آن به جامانده و بقیه به صورت تلی از سنگ‌های کوچک و بزرگ درآمده است. حیاط مرکزی کاروانسرا مستطیل شکل است و ۲۶ اتاق دارد.

نویسنده مطلع الشمس درباره این کاروانسرا گفته، «رباط انوشیروانی که بسیار قدیم و به قدمت آن رباطی در ذهاب و ایاب سفر خراسان دیده نشده و بر نهج غریبی آن را ساخته‌اند تمام این بنا از سنگ و گچ و آجر است چهار ایوان بلند در چهار سمت دارد...»

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان سمنان گفت: با انتقال مالکیت کاروانسرای سنگی و آجری آهوان به دولت موافقت شد. محمد جهانشاهی با اعلام این خبر افزود: به‌دنبال رایزنی و برگزاری جلسات کارشناسی متعدد بین نمایندگی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی(ره) و اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان سمنان، با انتقال مالکیت این دو کاروانسرا به دولت موافقت شد.

او گفت: با موافقت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره)، مقرر شد مالکیت کاروانسراهای سنگی و آجری آهوان واقع در ۴۵ کیلومتری جاده سمنان به دامغان تا پایان سال جاری به سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری به‌نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران واگذار شود. مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان سمنان گفت: کاروانسراهای سنگی و آجری آهوان، ظرفیت بزرگی در توسعه و بهبود شرایط و تاسیسات میان‌راهی گردشگری هستند و پس از اجرای توافق و انتقال نهایی مالکیت، زمینه جذب سرمایه‌گذار و واگذاری بلندمدت این کاروانسراها به بخش خصوصی، تحت نظارت فنی سازمان میراث فرهنگی فراهم می‌شود.

تاریخ‌نگاری

پایان گمانه‌زنی‌ها درباره زنده بودن تندگویان

بیست و ششم آذر ۱۳۷۰، پیکر شهید محمدجواد تندگویان وزیر نفت دولت محمدعلی رجایی، پس از یازده سال به مقامات ایرانی تحویل داده شد. او در سال ۱۳۵۹ برای دیدار از مناطق نفتی جنوب به آبادان عزیمت کرد اما همراه تعدادی از همکارانش به اسارت نیروهای عراقی درآمد و به دست عوامل رژیم بعث به شهادت رسید.

شهید رجایی نخست وزیر وقت جمهوری اسلامی ایران با ارسال اطلاعیه‌ای از ربوده شدن محمدجواد تندگویان، بهروز بوشهری معاون وزارتخانه، محسن یحیوی سرپرست مناطق نفتی جنوب و سه کارمند این وزارتخانه به نام‌های احمد بخشی پور، عباس روح نواز و علی اصغر اسماعیلی خبر داده و به عراق و مجامع بین‌المللی نسبت به حفظ سلامتی وزیر نفت و همراهانش هشدار می‌دهد، در بخشی از این اطلاعیه آمده: «...دولت خدمتگزار افتخار دارد که مسئولیتش در کنار مردم و بخاطر پاسداری از انقلاب شکوهمندشان نه تنها اسیر شده بلکه جان خودش را در این راه فدا کند. ولی در عین حال فرصت مغتنم شمرده و به دولت عراق و کلیه مجامع بین‌المللی در مورد حفظ جان و سلامتی اسرای ایرانی هشدار داده و خواهان آزادی فوری کلیه اسرای غیرنظامی است.»

در تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۳ رادیو بغداد، به نقل از مقامات عراق شهید تندگویان و همراهان وی را اسرای نظامی دانسته و از اینکه عراق درصدد تبادل اسرای جنگی عراقی با وزیر نفت است، خبر می‌دهد. با توجه به شواهد ذکر شده در آن دوره کاملاً مشخص می‌شود که دسیسه و تبانی کشورهای غربی و دولت بعث عراق برای تحت فشار قرار دادن ایران برای آزادی گروگان‌های جاسوس امریکایی است که وزیر نفت ایران ربوده شده است.

به طوری که محسن سادات معاون تندگویان در بازگشت از کنفرانس بالی که از طرف سازمان جهانی اوپک در اندونزی برگزار شده بود، در تاریخ ۱۳۵۹/۸/۳۰ در این مورد می‌گوید «...بیش از ۶۰ درصد وقت این کنفرانس به وضع برادر تندگویان اختصاص پیدا کرد که با سخنرانی و افشاگری هیأت ایرانی بسیاری از اعضای شرکت کننده کنفرانس از وضع برادر تندگویان ابراز تاسف کردند و عکس وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران در طول زمان کنفرانس روی صندلی خالی وی گذاشته شده بود ما می‌خواستیم حقانیت ایران را علی رغم دروغ‌های عراق در مورد برادر تندگویان که گفته بودند وی را با لباس ارتشی دستگیر کرده‌اند به دنیا ثابت کنیم که خوشبختانه همین طور هم شد و روزنامه‌های دنیا عکس وزیر نفت ایران را روی صندلی خالی وی به چاپ رساندند. کشورهای مرتجع و طرفدار عراق از موضوع ربوده شدن وزیر نفت ایران می‌خواستند استفاده کنند تا ایران در این کنفرانس شرکت نکند و ایران هم با شرکت خود در آن تمام نقشه هایشان را نقش بر آب کرد... د.» با تمام تلاش هایی که دولت ایران برای آزادی شهید محمد جواد تندگویان طی ۱۰ سال انجام داد، رژیم بعث عراق با بدترین شکنجه‌ها وی را به شهادت رساند و پیکرش بیست و ششم آذر ۱۳۷۰ به میهنش، ایران بازگردانده شد. انتقال پیکر شهید تندگویان به ایران پایانی بر گمانه‌زنی‌ها و انتظارها درباره احتمال زنده بودن او بود.